çetin altan

VİSKİ

HÜRRİYET YAYINLARI : 209
ÇAĞDAŞ TÜRK YAZARLARI : 5

VİSKİ
Çetin Altan

Yayın hakkı : Hür Yayın ve Ticaret A.Ş.
Birinci baskı : Ekim 1978
Kapak düzeni : Sungu Çapan
Dizgi, baskı, kapak baskısı : Hürriyet Ofset
Cilt : Çınar Ciltevi

çetin altan

VİSKİ

HÜR YAYIN VE TİCARET A.Ş.
Cemal Nadir Sokak No: 7 Cağaloğlu - İSTANBUL
Tel: 27 15 02

Gözleri ne kanlı, ne ürkütücüydü. Hatta öfkeli bile değillerdi başlangıçta. Hiçbir şeyi algılamayan donuk ve anlamsız bir bakışla bakıyorlardı.

Kasketli ve kocaman bıyıklılar duruyordu en önde. Kolları yanlarına sarkmış, öyle taş gibi duruyorlardı. Arkalarında yığınlar vardı. Onlar da sakin ve sessizdiler.

Adını şöyle bir bildikleri birkaç kişiyi vurup yaralamış bir kabadayı, elini ceketinin içine atarak,

"Siktirin ulan dağılın bakayım," diye üstlerine doğru yürüse, geri geri giderek dağılabilirlerdi.

Ölmek ve öldürmek için bir nedenleri yoktu. Öyle bir gerilim içinde de değildiler.

Konuşmacı, önünde mikrofon bağırıyordu:

"Güneş sizlerin üstünden doğacaktır. Güzel günler yakındır. Sağ olun var olun."

Ne bir alkış, ne bir "yaşa". Sadece put kesilmiş öyle bakan bir kalabalık.

Konuşmacı elini kaldırmış, sözcüklerin üstüne basa basa bağırıyordu:

"Benim canım kardeşlerim, o güzel günleri hep birlikte yoğuracak, doğmamış güneşleri doğuracak, pişmemiş aşımıza soğuk su katanları hep birlikte kurutacağız..."

Çıt yok.

Üç beş alkış olsa, konuşmacı bunu çoktan dinleyicilerin

nutuk sonlarındaki coşku gösterisi niyetine kabullenip inecekti kürsüden.

Ama karşısında sanki yığınlar yok, ölüleri ayakta duran bir mezarlık vardı. En ufak bir tepki alamıyordu ve son bir umutla sözü uzatmaya çalışıyor, başarılarını eskiden denediği beylik nutuk cümlelerini art arda sıralamaya devam ediyordu:

"Yüreği ak, alnı pak, özü doğru, sözü doğru..."

Öndeki kocaman bıyıklı kasketliler öyle duruyorlardı.

"Bu topraklar için toprağa düşen..."

Gün ikindiye dönüyordu. Uzakta bir kuş uçuyordu.

"Bir lokma ekmeğini öküzüyle bölüşen..."

Ne bir kıpırtı, ne bir mırıltı. Binlerce insana değil, sinir bozucu yankısız bir boşluğa konuşuyordu.

Bir hırs basmaya başlamıştı içini. Hani nerdeyse,

"Ulan kanınız mı dondu, hiç değilse yuh çekin budala herifler!.." diye bağırmak üzereydi.

"Yalınayak, karnı aç, çulsuz dolaşan..."

Ta ortalardan pısırık bir ses:

"Allahtan bahset," dedi.

Önlerden bir ses tekrarladı:

"Allahtan bahset."

Ve taş kesilmiş susan o yığın, bir anda dalgalanıp uğuldamaya başladı:

"Allahtan bahset..."

"Allahtan bahset..."

"Allahtan bahset..."

Konuşmacı:

"Ben imam değilim, Allahı camide konuşuruz, kutsal konuları günlük konulara karıştırmayalım arkadaşlar," diye bağırdı.

Sonra bir şeyler daha söyledi. Ama sözleri duyulmadı. Biri hoparlörün telini koparmıştı.

Şimdi uğultularla kaynaşarak ağır ağır kürsüye doğru ilerleyen bir kalabalık ve kürsüde sessiz film aktörleri gibi ne dediği duyulmadan elini kolunu sallayan küçücük bir adam vardı.

Dört beş kişi konuşmacıyı korumak ister gibi kürsünün arkasına dolandılar.

Bir taş atıldı kürsüye doğru. Konuşmacı görmüştü ilk taşı kimin attığını. Sırtı ceketsiz, başında kalıbı bozuk bir fötr şapka olan, mintanının önü açık, orta boylu gençten biri atmıştı ilk taşı. Arkasından bir taş, bir taş, bir taş daha atıldı. Kalabalık yağlı, kaygan bir bataklık gibi yavaş yavaş sarmaya başlamıştı kürsüyü. Kürsünün arkasından bir ses:

"Ayıptır arkadaşlar yapmayın," dedi.

Uğultunun ortasında kimse duymadı bile bu sesi.

Konuşmacının eli arka cebine doğru gitti. 6.35'lik küçük bir tabanca vardı arka cebinde. Önce, havaya ateş etsem mi acaba diye düşündü. Ama ateş ederse, büsbütün azıp bir anda üstüne çullanmazlar mıydı? Hem kimbilir belki aralarında silahı olanlar da vardı. Onlar da bunu fırsat bilip kurşunu dayanacaklardı kendisine. Karar veremiyordu. Mutlaka bir şey yapması gerekiyordu...ya birden kürsüden atlayıp kendine tabancayla yol açmaya çalışmak ya önce birkaç kişiyi vurup karşıda kendisini getirmiş olan taksinin yanına kadar koşmak gibi...Her ikisini de yapamadı. Böyle şaşkın duruşunun, üstüne doğru dalgalana kabara adım adım gelmekte olanları büsbütün yüreklendirdiğini de seziyordu. Uyurgezerlerin çevresinden kopuk, bilince yansımayan hareketleriyle indi kürsüden. Taksinin beklediği yöne doğru üç beş adım attı. Önce bir "Yuh" koptu kalabalıktan. Arkasından sessizliğe benzer bir şey oldu ve dalgalanma bir an durakladı. Sert sert yürüyüp gitse yine de pek kimse ilişmeye cesaret edemeyecekti belki de...

O sırada kürsünün yanından bir delikanlı,

"Ağabey oradan değil, buradan," diye bağırdı.

Keşke başını çevirip hiç bakmasaydı. Bakmaması gerektiğini bildiği halde geri çevirdi başını. Oysa gözlerini karşısındakinin gözlerine dikip kesin bir inançla yürüse yarabilirdi kalabalığı. Ne var ki başını geriye çevirdiği an. kendine güvençli duruşun yarattığı itici manyetik alan bozuldu ve bir omuz yedi sağ koluna. Bir tekme indi

bacağına. Tabancasına davranmaya vakit kalmadan sıkışıverdi kalabalığın ortasında. Yüzüne tükürüyorlar,

"Rezil herif..."

"Allahsız herif..."

"Namussuz herif..." diye bağırıyorlardı.

Kalabalığın içinden üstüne doğru tokatlar, yumruklar kalkıyordu. Şöyle can havliyle silkinmek istedi, silkindi de. Ancak yeni bir dalgalanmayla ayakları yerden kesiliverdi. Bir yumruk indi ensesine. Sonra bir yumruk daha. Dizleri bükülür gibi oldu. Önce öne, sonra arkaya doğru kaydı. Kalabalık tam anlamıyla çullanmış yükleniyordu üstüne. Yağlı, kaygan bir bataklık hızla yutuyordu kendisini. Bıyıklar, kasketler, tıraşlı kafalar görüyordu karmakarışık. Sol böğründe bir acı duydu. Biri bir bıçık mı sokmuştu ne... Şaşı gözlü, irikıyım, kara sakallı biri.

"Gebertin alçağı," diye bağırıyordu.

Bütün olup bitenler donuk bir cam arkasındaymış, sanki linç edilen kendisi değilmiş, sanki bütün bu gösteri anlamsız bir şakaymış gibi geliyordu ona.

Son kez iri bir taş kaldıran kocaman bir el gördü. Ve taş olduğu gibi indi şakağına. Canı yandı mı yanmadı mı, fark etmedi bile. Pelte gibi yığılıp kaldı vuran, tekmeleyen kalabalığın içinde, ayakların dibinde...

Belli belirsiz incecik bir çizgi arasından gördüğü garip bir surat üstüne söndü belleği. Gözleri, ağzı, burnu olmayan, badanalı bir duvar parçasıymış gibi bembeyaz dümdüz bir surat üstüne eğilmiş,

"Nihayet hesabını gördük rezil köpek, " demişti.

Uğultular arasında tanıdık bir ses gibi gelmişti bu gözleri, burnu, ağzı olmayan suratın sesi. Sonra her şey bir karanlığın içinde eriyip kaybolmuştu.

Yüzlerce kişi hâlâ taşla, nerden buldukları anlaşılmayan sopalarla, kalın tahta parçalarıyla vurup duruyorlardı konuşmacının cesedi üstüne. Göğüs kılları gömleğinin dışına taşmış, kısa boylu tıknaz bir adam bir urgan bağlıyordu cesedin bacağına. Ve sonra hep birlikte bacağından sürüklemeye başladılar öldürdükleri insanı. Bir kısmı

sürüklenen cesedin peşinden koşarak taşlarla sopalarla bağırarak vurmaya devam ediyorlardı.

Kaftası parçalanmış, gözler akmış, göğüs yamyassı olmuştu. Az sonra kollarla bacaklar da kopup ayrıldılar...

Güneş ufka yaklaşıyor, gölgeler uzuyor, akşam oluyordu. Usul usul kalabalık azalmaya başlıyordu.

Kopmuş kollardan birine bir tekme savurdu şalvarlı bir genç. Göğüs kılları gömleğinin dışına taşmış, kısa boylu, tıknaz adam iple sürüklemeye devam ediyordu kopuk bacağı...

Uğultu hafiflemiş, bağırmaların, küfürlerin hızı kesilmişti.

Güneş kaybolduğu zaman parçalanmış bir cesetten başka kimseler kalmamıştı ortalıkta. Ortaklaşa işlenen cinayetin akşamla birlikte bastırmaya başlayan ağırlığı altında linççiler, yan sokaklara saparak adsız gölgeler halinde, yaptıklarından pişman değilseler bile, bir parça ürkmüş olarak, kaybolup gitmişlerdi.

İki köpek linç edilmiş cesedin sürüklendiği yerlerdeki kanları yalıyordu.

Gök iyiden iyiye kararmış, tek tük yıldızlar parlamaya başlamıştı.

Kolsuz bacaksız ezik gövde titreyerek doğruldu, başını eski yerine yerleştirmek istiyormuş gibi boynunu sağa sola oynattı. Üç dört metre ötedeki kopuk koluna doğru omuzlarıyla sürüne sürüne yaklaştı, kopuk kolunu da koptuğu yere yerleştirdi. Akmış gözlerini sıvazlayıp, ikisini de yerli yerine oturttu. Sonra kopmuş bacaklarından birini bulup taktı. Biraz arandı, ikinci kol bir hayli uzakta kalmıştı. Onu da sol omuzuna yeniden yapıştırdı. İki eliyle yüzünü, kafasını yokladı. Beyninin yarısı yoktu. Gözleri ilerdeki iki köpek siluetine ilişti. Köpekler acaba yemişler miydi beyninin yarısını? Seke seke köpeklere doğru geldi. Beyninin yarısı pırıl pırıl yanıyordu gecenin içinde. Köpekler koklayıp duruyor ama yiyemiyorlardı. Eğilip aldı beynini, kafatasının içine koydu. Şimdi iş, iple sürüklenmiş bir tek bacağı bulmaya kalmıştı. Yol kıyısına doğru buldu onu da. Urgan hâlâ duruyordu bileğinde. Önce bacağını taktı sağ kalçasına,

sonra da eğilip çözdü urganı.

Ağzında küçük, acı bir gülücük vardı.

"Bu kaçıncı linç edilişim, bunlar beni linç etmekten bir türlü usanmayacaklar," dedi. Ve ekledi dişlerini gıcırdatarak:

"Ben de onları."

Derin bir nefes aldı. Başını kaldırıp yıldızlara, karanlık göğe baktı. Yorgundu. Evlerin ışıkları, sokak lambaları, kendisinden uzakta, çok uzakta, ayrı bir dünyaya aitmişler gibi sönük yanıyorlardı. Farlarını yakmış homurtulu bir kamyon geçiyordu yoldan.

Boğazı kupkuruydu. Lüks otellerden birinin amerikan-barına gidip, buzlu bir viski içecekti.

Yeryüzündeki bütün büyük oteller imrendirici bir görüntüdedir. Uluslararası, bir başka düzeyde, bir başka cumhuriyettir bu oteller. Kapılarında özel üniformalı kapıcılar dururlar, giden arabaların eğilerek kapılarını kapatır, gelen arabaların eğilerek kapılarını açarlar. Erkekler rahat ve şık, kadınlar güzel ve alımlıdırlar bu otellerde. Para sorunları, eşitsizlik, her gün çalışma sıkıntısı, yarından korku tümden çözümlenmiş gibidir. Sadece en güzel yemekler, içkiler, huzurlu bahçeler, gönül rahatlatan manzaralar, müzik ve çiftleşme vardır. Erkekler ağırlıkları yokmuş gibi yürürler salonlarda, kadınlar zifaf sabahlarını yaşıyormuşcasına mutlu ve mahmur... Saraylar döneminin yerini oteller dönemi almıştır yeryüzünde.

Gizli ışıklı egzotik salonlarda palmiyeler, kaktüsler, kauçuklar serin bir yeşilliğin tazeliğinde bir düş dekoru gibidirler. Modern çay salonlarında yeri baştan başa kaplayan yumuşacık kiremit renkli halıların üstüne, yumuşacık lacivert koltuklar serpilmiştir. Rustik barlarda her şey sıcacık tahtadır. Duvarlar tahta, masalar tahta, iskemleler tahta. Fıçı birası kupalarla içilir burada. Amerikanbarlarda ise yüksek tabureli, siyah, abanoz barın arkasında renk renk kristal içki şişeleri, kristal kadehlerle loş kristal ayna parçacıklarının önünde çıngıl çıngıldır.

Birkaç saat önce kasketli kocaman bıyıklılarla,

şalvarlıların, karasakallıların, "Allahtan bahset! Allahtan bahset!" diye, bağıra bağıra, taşla sopayla linç ettikleri konuşmacı, şimdi böyle büyük bir otelin lüks barında oturmuş viski içiyordu.

Gerçekten böyle bir kalabalığa konuşmuş muydu, gerçekten yağlı kaygan bir bataklığa benzeyen bir yığın, üstüne doğru gelip yutmuş muydu onu? Viski bardağının içine bakıyordu. Kolları bacakları, beyni, paramparça yüzüyordu kadehin içinde. Sağdan soldan fısıltılar yansıyordu kulağına:

"Rezil herif..."

"Allahsız herif..."

"Namussuz herif..."

Oturduğu yüksek taburenin yanında sırayla erkekler oturuyor, içki içerek birbirleriyle konuşuyorlardı. Barmenle yardımcısı boşalan kadehleri tazeliyorlardı. Ne kadar da hünerli elleri vardı ikisinin de. Bardaklara şipşak iki parça buz, renkli renksiz içkilerden şipşak iki parmak, üstüne de şipşak ya bol limon suyu ya portakal suyu ya da soda...Ve hemen koyuyorlardı müşterilerin önüne. Bardak konur konmaz, küçük bir tabak cips, ayıklanmış şamfıstığı, tuzlu badem de beraber konuyordu.

Barın karşı ucuna sarışın bir kadın geldi oturdu. Nedense hep sarışın oluyordu amerikanbarlara gelip oturan kadınlar. Kapıdan girince bir tanıdığına takılan erkek arkadaşı da, az sonra gelip yanına oturdu.

Amerikanbarın iç salonu oldukça büyüktü. Ayrıca denize bakan bir de büyük terası vardı. Hemen hepsi doluydu masaların. Kadehler dudaklara gidiyor geliyor, sigaralar içiliyor, arada sırada iri bir kahkaha kopuyordu. Komiler içki bardaklarıyla fıstık badem tabaklarını götürüp getiriyor, dolmuş kül tabaklarını değiştiriyorlardı. Bazen tanış masalardan birbirine nükteli bir laf atılıyordu. Terasta oturanlar oldukça uzaktı amerikanbara. Yüzleri pek seçilmeden kadın mı erkek mi oldukları ayırt edilebiliyordu sadece. Ve ötelerde üstünde tek tük ışıkların göründüğü

karanlık deniz uzanıyordu. Ilık bir hava giriyordu içeri; kadın, biraz anason, biraz sigara kokusu taşıyarak...

"Allahtan bahset..."

"Allahtan bahset..."

"Allahtan bahset..."

Tanıdığa benzer bir ses,

"Nihayet hesabını gördük rezil köpek," demişti.

Gözleri, ağzı, burnu olmayan, bembeyaz, dümdüz bir surat görmüştü.

Rezil köpek...

"Rezil Köpek" viski bardağını sağ eliyle gözlerinin düzeyine kaldırmış, sol gözünü kırpmış, bardağın içinden oturanlara bakıyordu. Kıpırdayan, küçük, şekilsiz, kırık gölgeler görüyordu.

Bir şaplak indi omuzuna:

"'Merhaba reis, ne yapıyorsun, viskinin içinden nişan mı alıyorsun? "

Yağlanmış adalelerine, büyümüş göbeğine rağmen vücudunun atletik zindeliği hâlâ kaybolmamış eski bir futbolcuydu. Tanımadığı kadın, tanımadığı erkek yoktu. Herkesle dost geçinir, şakalaşır, yer içer ve gezerdi. Ne iş yapar, nereden para kazanırdı? Orası pek belli değildi.

"Rezil Köpek" kadehini barın üstüne indirdi,

"Merhaba," dedi.

"Nerelerdesin ulan, eskiden sık sık uğrardın. Özledim vallahi."

"Ben de öyle ama...vakit olmuyor."

"Karı kız peşinde mi koşuyorsun, ne halt ediyorsun? "

"Yok vallahi..."

"Senin eski sevgilini gördüm dün. Bir eczacının oğluyla evlenmiş galiba. Bu hergelelerde de iyi mide var. Senden sonra yapmadık kalmadıydı onu "

Yıkılırken iri bir taş kaldıran kocaman bir el görmüştü. Ve taş olduğu gibi inmişti şakağına.

Umursamaz olmaya zorladığı bir sesle,

"Bize ne canım, Allah mutlu etsin," dedi. "Bir şey içmez

misin? "

"Yok mersi, birini bekliyorum, şimdi gideceğim."

"Rezil köpek" ağzına kaldırdı bardağı. Eski futbolcu hâlâ omuz başında ayakta duruyordu. Ama bir laf kopması olmuştu aralarında. Eğer gerçekten konuşmayı sürdürmek zorunda olsalar, her ikisi de,

"E, daha daha nasılsın bakalım? "demekten başka bir söz bulamazlardı.

Eski futbolcu ilki kadar güçlü olmayan hafif bir tokat vurdu sırtına,

"Eyvallah, haydi ben kaçıyorum," dedi.

"Güle güle..."

Barın karşı ucuna gelip oturmuş olan sarışın kadına yanındaki erkek arkadaşı sokuldukça daha çok sokulmuştu.

Terastan biri,

"Hey garson baksana..."diye bağırıyordu.

Yanındaki yüksek taburelerde oturan iki kişiden biri,

"Yedi yüz bin liralık bir kredi işi vardı, kontr-garanti gösteremediği için veremedik," diyordu.

Besbelli bir bankacıydı yanındaki...

"Rezil Köpek" önünde raf raf kristal içki şişelerinin durduğu loş ışıklı kristal ayna parçacıklarına bakıyordu. Yarım gözler, yarım kulaklar, yarım burunlar, yarım dudaklar titreşiyordu.

Sonra birden bunların hepsi bankacı oldular. Sonra avukat oldular. Sonra komisyoncu, armatör, yargıç,profesör, saylav, madenci, savcı, polis oldular...

Elinde viskisiyle gözünü aynalardan kurtarıp salona doğru döndü. Ön masada uzun saçlı hos bir kadın oturuyordu. Bir anda, dar arka sokaklardaki apartmanların bodrum katlarındaki perdelerinin hiç açılmadığı, hafif küf kokulu bir garsoniyerde, sarılı kırmızılı, siyahlı yastıkları olan yumuşak bir divanın üstüne çırılçıplak uzanıp ayaklarını açarak havaya kaldırdı kadın. Yattığı yerden kollarını uzatmış, başı azıcık yana dönük, manikürlü parmaklarıyla kırmızı tırnaklı ayak parmaklarını tutuyordu.

Ortada oturan tombulca, esmer kadın da bir başka bodrum katında, bir başka divanın üstünde kalçalarının altına bir yastık koymuş, bacakları ayrık, çırılçıplak yatıyordu.

Salondaki bütün kadınlarla terasta görebildiği bütün kadın biçimleri, kimi bacaklarını kaldırmış, kimi bacaklarını kırarak açmış, kimi dizlerini karnının altına alarak yüzü koyun dönmüş, perdeleri kapalı odaların divanlarında çırılçıplak yatıyorlardı.

Ve içki şişelerinin arkasındaki ayna parçacıklarında bankacılar para sayıyor, avukatlar savunma yapıyor, komisyoncular pazarlık ediyor, armatörler gemi yüzdürüyor, yargıçlar idam veriyor, profesörler evrenin sırrını anlatıyor, saylavlar parmak kaldırıyor, madenciler yövmiye dağıtıyor, savcılar ifade alıyor, polisler düdük çalıyordu...

Ve "Rezil Köpek" viskisini içiyordu.

Sonra hepsi üstüne doğru yürüyen yağlı kaygan bir bataklık oldu. Yargıçlar ellerinde sopalar, cüppeleriyle; bankacılar, ellerinde taşlar, kravatlarıyla üstüne doğru geliyordu. Komisyoncular geliyor; armatörler geliyor; profesörler geliyor; saylavlar geliyor; madenciler geliyor; avukatlar, savcılar, polisler geliyordu...

Önce omuzuna bir şaplak iniyordu:

"Senin eski sevgilini gördüm dün."

İri bir el, iri bir taş kaldırıyordu başına doğru. Ve taş olduğu gibi iniyordu şakağına.

Koro halinde bağırıyorlardı:

"Rezil köpek."

"Alçak pezevenk."

"Namussuz herif."

Paramparça ediyorlardı kollarını, bacaklarını, beynini.

"Rezil Köpek" barmene,

"Mehmet bir viski daha koysana," dedi.

Mehmet hemen iki parça buz koydu bardağa, üstüne iki parmak viski döktü, sonra da su...

Yanındaki bankacı,

"Akreditifi açtırmadan ithal edilecek malı karşılık olarak gösterme olanağı yok biliyorsun," diyordu.

Önde oturan saçları uzun, güzel kadın çocuksu bir gülücükle gülüyordu...

Karşı uçtaki sarışın kadınla erkek arkadaşı kalkmışlar gitmeye hazırlanıyorlardı. Erkek hesabı ödüyordu. Herhalde önce bir yerde yemek yiyecek, sonra bir gece kulübünde dans edecek, sonra da yatıp sevişeceklerdi.

Kapıya doğru giderken arkasından baktı sarışın kadının. Ne güzel bacakları vardı. Şimdi onun da yanında bir kadın olsaydı, ılık ılık bakışsalardı. Birilerine telefon etmeyi düşündü. Ama kime edecekti? Bu saatten sonra kendisine, "Gel," diyecek kimsesi yoktu.

Aylardan beri tek başına yaşıyordu. İçi üşüdü. Ve tekrar dikti viski bardağını ağzına.

Aa, o da nesi...

Kapıdan Prenses girmiş, evinin salonunda dolaşır gibi bir rahatlıkla sağa sola bakınarak kendisine doğru geliyordu. Ayaklarında yüksek topuklu ayakkabılar vardı. Etekleri nerdeyse miniydi. Göz göze geldiler. Prenses nazlı bir gülücükle yaklaştı, elini uzattı,

"Bonsuvar," dedi.

"Bonsuvar Prenses, buyurun."

"Rezil Köpek" tabureden inmişti. Prenses,

"Aman barda oturmasını hiç sevmem," diyordu.

Sıska balık yüzü, incecik dudakları ile ne kadar da edalı konuşuyordu. Ağzını açıp kapadıkça yarısı piyoreden dökülmüş dişleri görünüyordu.

Boşalmış masalardan birine oturdular.

Saat gecenin onunu geçiyordu. Akşamcılar evlerine, çiftler yemeğe gidiyorlardı. Barın gece müşterileri kalıyordu sadece, bir de odalarına çekilmeden önce vakit geçirmeye çalışan birkaç yabancı turist.

"Rezil Köpek"

"Ne emredersin Prenses? " dedi.

"Ben de bir viski içeyim."

Prenses her akşam buraya bir uğrar, mutlaka tanıdık birini bulup yanaşır, punduna getirirse viski, punduna getiremezse votka, o da olmazsa bira içerdi. Kazara kimse yüz vermezse tek başına oturur, içki ısmarlayacak hayırsever bir tanıdık beklerdi.

O çevrede herkes tanırdı Prenses'i.

Ve Prenses en azından yetmiş yaşındaydı.

Ayağında yüksek ayakkabıları, miniye yakın eteği, piyoreden yarısı dökülmüş dişleri ve on parmağının sekizindeki uydurma yüzükleriyle yetmişlik Prenses, avucu bir el bombasına kenetlenmiş gibi viski bardağına kenetlenmiş, otuz beş yaşındaki adamın yanında kadınsı cilveler yapmaya çalışıyordu:

"Ne zamandan beri bir viski içmeyi arzu ederdim sizinle..."

"Sağol Prenses."

Terastan yokluğa doğru uzanan karanlık denizdeki tek tük ışıklara bakıyordu adam. Böyle bir yerde Prenses'le oturmaktan tedirgin miydi? Masalarda kalmış son müşteriler, yan gözle alaylı alaylı onlara bakıyorlarmış gibi geldi kendisine ve ağızdan bir,

"Siktiret," çıktı.

Prenses,

"Efendim," dedi.

"Siktiret, dedim."

"Bir şeye mi kızdınız? "

"Yooo."

Komilerden biri masaya yaklaşmıştı. "Rezil Köpek" Prenses'e döndü.

"Viskiyi suyla mı içersin, sodayla mı? "

"Sodayla olsun."

Adam bir dikişte kendi bardağını da bitirip komiye uzattı:

"İki viski. Biri sodayla..."

Prenses devam ediyordu kadınsı cilvelerine. Bunu hâlâ daha dişi olduğunu kanıtlamak sevdasıyla mı yapıyordu, yoksa bu ikrama karşı bir ödeme olarak mı, orası pek belli değildi... Kırış kırış sürmeli gözler süzülüyor, ince çatlak bir ses, ağdalı ağdalı soruyordu:

"E anlatın bakalım ne var , ne yok? .. "

"Ne anlatayım? "

"Epey oluyor sizi görmeyeli. Herhalde yedi sekiz ay var. Son gördüğümde güzel bir kadın vardı yanınızda. Güzel kadındı doğrusu, evlenmediniz mi onunla? "

Komi tepsiyle iki bardak viski, bir şişe su, bir şişe soda getiriyordu. Pantolonunun paçalarıyla pabuçları arasından siyah çorapları görünüyordu kominin. Bir tanesinin topuğu hafif yırtıktı.

"Rezil Köpek" Prenses'in viskisine soda koydu, kendi viskisine de su.

Prenses yapışık yapışık,

"Eee hadi anlatsanıza," diyordu.

"Bırak Allah aşkına Prenses, zaten canım sıkılıyor."

Prenses bir genç kız şımarıklığıyla sıska balık yüzünde ince dudaklarını uzatmış,

"Bidi bidi bidi, bilmeden canını mı sıktım senin, yaramaz çocuk? " diyordu.

İçkiden başka hiç kurtuluşu yoktu adamın. Kalkıp gitse de gidebilirdi ama nereye gidecekti. Hem şu fukara ihtiyar kadını kırıp da ne olacaktı? Üstelik, yetmişlik de olsa, sinirlerini de bozsa, yine bir ses duyuyordu hiç değilse... Issız sokaklarda tek başına yürümek, sonra çoook çok uzaklarda kalmış bir eve dönmek daha mı iyiydi. Ve bardağı birden dikip lıkır lıkır içti hepsini. Bütün kontrol gücüne rağmen yayvanlaşmaya başlayan bir sesle,

"Oğlum bir tane daha getir," dedi.

"Çok içmiyor musun? "

"İçiyorum."

"Bir şeye mi üzüldün? "

"Bir kaza oldu kaynanamı gebe bıraktım, ona

üzülüyorum..."

"Aman sen de, şakacı çocuk..."

"Prenses söyle bakayım en iyi kime verdin hayatında? "

"Aaa...sen ne terbiyesiz olmuşsun öyle. İçki başın vurdu galiba."

"Kızma kızma. Biz dost değil miyiz, öyle sordum işte..."

"Doğrusu çok âşığım oldu ama bizim rahmetli Prens Firuz hariç, doğru dürüst hiç biriyle anlaşamadım."

"Yani hiçbirine iyi vermedin..."

"Aaa,bak kalkar giderim şimdi."

Komi yeni viskiyi getirmişti.

Terasta bir kadın, sarhoş olmuş, eski bir Fransız şarkısı söylüyordu.

"Rezil Köpek" gelen viskiyi Prenses'e doğru kaldırdı:

"Şerefine Prenses."

Prenses de kaldırdı bardağını:

"Senin de şerefine."

Ve Prenses de başladı çatlak ince sesiyle aynı şarkıyı söylemeye.

Adam, Quartier'de Rue Cujas'ta, sabaha karşı içiyordu. Yanında on sekiz yaşında bir Ermeni kızı vardı:Marika. Sol kolunu Marika'nın boynuna atmış, memesini okşuyordu, öteki eliyle de içiyordu...

Prenses şarkıyı kesti:

"Hey, niye daldın öyle..."

"Marika'yla bir kadeh atıverdim."

"Marika da kim? "

"Marsilya'da doğmuş bir Ermeni kızı. On altı yaşında okumak için Paris'e gelmiş. Haftasına bir İspanyol genci kadın yapmış onu. Sonra birini bıçaklamaktan içeri tıkmışlar İspanyolu. Kız orospuluğa başlamış. Amatör orospuluğa. Her yattığına âşık olurmuş. Her yattığı için de düşünürmüş belki beni bu alır diye. Birisi onu alsa, en sadık kadın olacak, en güzel yemekleri pişirecekmiş. Ama olmamış. İşte bu kadar Marika'nın yaşam öyküsü. Seninki

kadar uzun değil."

"Sonra ne oldu Marika? "

"On dokuzunda intihar etti. İspanyol'un resmi çıktı koynundan."

"Hazin. Ben de intihar etmeyi hep düşünürüm."

"Tabancayla mı, zehirle mi, uyku kapıyla mı, havagazıyla mı? "

Terastaki sarhoş kadın hâlâ söylemeye devam ediyordu eski Fransız şarkısını.

"Tabancam yok ki. Olsa tercih ederim. Havagazı hortumunu ağzına alıp bir derin nefes çekmek..."

"Neden? "

."Kimse anlamıyor beni? "

"Neyini anlamıyor? "

"Ruhumu."

"Çok mu ince? "

"Herkese benzemiyorum."

"Yaaa..."

"Alay etme, pis çocuk. Bir viski daha söyler misin bana..."

"Söylerim. Ben de içeceğim bir tane daha...Hey garson."

Komi seğirtti:

"Buyurun efendim."

"Kapatmıyorsunuz değil mi daha? "

Komi bara doğru barmene baktı.

Barmen sanki tren istasyonunda trenin kalkacağı saati söylüyormuş gibi,

"Daha on beş dakika var," dedi.

Adam,

"Sen getir iki viski, on beş dakkada biz içeriz," dedi.

Terastaki kadın yeniden başlamıştı aynı şarkıya.

Şimdi "Rezil Köpek" de mırıldanıyordu aynı şarkıyı...

"Prenses be..."

"Ne o? "

"Seni çok seviyorum bu akşam... Hiç linç ettiler mi

seni? "

"Nasıl linç? .."

"Üstüne doğru yüzlerce kişi geldi mi? Hem de kurtarmak istediğin yüzlerce kişi. Kafana taşlarla, sopalarla vurdular mı... beynini parçaladılar, kollarını bacaklarını kopardılar mı? "

"Hayır..."

"Beni her seferinde linç ederler. Her seferinde kollarımı, bacaklarımı, beynimi toplar yerli yerine yerleştiririm. Ve uzaktan bakarım kanımı yalayan köpeklere."

Ve devam etti sarhoş kadının söylediği şarkıyı söylemeye.

Biri geçiyordu masalarının yanından. Beyaz bir pantolonla kolsuz bej bir gömlek giymiş bir erkek. Eski bir içki arkadaşıydı. Araba parçaları satan bir dükkânı vardı. Yanlarından geçerken bir an durdu,

"Ooo maaşaallah maaşaallah," dedi.

Prenses,

"Bonsuvar," dedi.

Parçacı "Rezil Köpek"in başına eliyle vurdu:

"Ne o, sonunda Prenses'e kaldın ha. Biraz gevşektir ama idare eder," dedi.

Sarhoş şakasına beklenmedik bir cevap geldi viski içerek şarkı mırıldanan adamdan:

"Alçaklık etme it."

Parçacı şakayla tehdit arasında sallanan bir sesle,

"Dur, dur..Yavaş... Ağını topla...Bilirsin beni...Bak..."

Ama daha çok konuşmasına olanak kalmadı. Bir arka cepten küçük bir tabanca çıkmış, iskemlenin arkalığı yanından karnına doğru azıcık uzanıvermişti.

"Rezil Köpek",

"Bu gece canım o kadar birisini öldürmek istiyor ki," diyordu. "Şimdi tetiğe bassam, hiç doğmamışa dönersin. Hani kızdığımdan değil, laf olsun diye. Düşün parmağımı azıcık daha kıvırsam, hiç doğmamışa dönüyorsun..."

Parçacı bir anda sapsarı olmuştu. Ve bu tür bir can

sıkıntısı arantısının ciddi bir tehditten çok daha tehlikeli olduğunu içgüdüyle sezmişti.

"Hişt ne yapıyorsun sok onu cebine," dedi.

Prenses,

"Dur yapma!" diye bağırdı.

Barmenle komiler put kesilmiş o tarafa bakıyorlardı.

"Rezil Köpek" namluyla kapıyı işaret etti:

"Hadi çık git, biraz daha yaşa. Ölümden daha ağır bir ceza verdim sana..."

Parçacı nerden takılmıştı masaya. Ayılmış, başını sallayarak kapıya doğru yan yan yürümeye başlamıştı.

Tabanca tekrar girdi arka cebe. Tekrar mırıltı halinde eski Fransız şarkısı başladı. Prenses,

"Sen vallahi delisin," diyordu.

"Rezil Köpek" aldı öptü Prensesin uydurma bol yüzüklü buruşuk elini:

"Seni çok seviyorum Prenses," dedi.

O sırada amerikanbarın kıyısında bir adam durmuştu. Adamın, gözleri, burnu,ağzı yoktu. Yüzü dümdüzdü.

Komiler boşalan masalardan içinde içki artıkları sallanan bardakları, fıstık, badem, cips tabaklarını topluyorlardı. Barmen Mehmet, barı kapatma hazırlıklarına başlamıştı. Hesap pusulalarını kontrol ederek istifliyor, elinin altındaki limon suyu, soda şişelerini barın iç yönündeki özel buzdolaplarına yerleştiriyordu.

Kimse barın ucuna dikilmiş duran, gözsüz, burunsuz, ağızsız, dümdüz yüzlü adamı görmüyordu galiba.

"Rezil Köpek" Prenses'in uydurma bol yüzüklü buruşuk elini bırakmıştı. Yüzü olmayan adama doğru bakıyordu. Linç edilirken üstüne eğilen adam buydu:

"Nihayet hesabını gördük rezik köpek!" demişti.

Sesi tanıdık bir sese benziyordu.

"Rezil Köpek" bir yumruk vurdu masaya. Kıyağa fırlamak istedi, sendeledi, masaya tutundu:

"Bak daha buradayım, hesabımı göremediniz," diyordu.

Bu bir gizli mağaraydı.

Yüzü olmayan adam kaybolmuştu.

Prenses endişeli endişeli bakıyordu "Rezil Köpek"e.

"Ne o bir şey mi oldu?" diye sordu.

"Rezil Köpek" yeniden oturmuştu iskemlesine; deminçekkinden daha da yayvan bir sesle,

"Çok şey oldu," dedi, "yahut da hiçbir şey olmadı."

Prenses, sarhoş erkeklerin yanından ustaca ayrılmaya alışık bir rahatlıkla saatine baktı:

"Bu akşam için çok mersi, ben artık gideyim, orevuar," dedi.

Yüksek ayakkabılı, miniye yakın etekli, sıska balık suratlı, boyalı ince dudaklı yetmişlik Prenses de yalnız bırakıyordu "Rezil Köpek"i.

"Dur Prenses, ben de kalkıyorum."

"Siz hiç rahatsız olmayın."

Prenses'in deminceki "sen"leri tekrar "siz"e dönüşmüştü.

Yetmişinde değil de sanki yirmi beşindeydi mübarek.

Komi hesabı getirmişti. Prenses lafı daha uzatmadan kapıya doğru yürümeye başlamıştı. Mavi mavi damarlı, derisi pörsük, tıraş edilmiş keçi bacağı gibi cılız, çekimsiz iki ihtiyar bacak gidiyordu.

"Rezil Köpek" alelacele paralar çıkardı cüzdanından, bahşişi de hesaplayarak gerekeni bıraktı masanın üstüne. Barmene,

"Eyvallah," diye elini salladı.

Ve azıcık yalpalayan adımlarla seğirtmeye çalıştı Prenses'in arkasından. "Rezil Köpek"in peşinden koştuğu ne yetmişlik bir ihtiyar, ne sarhoşlukla yaşını unuttuğu bir kadındı. O ne de olsa nefes alıp veren, konuşan ve henüz yürüyen birinin peşinden gidiyordu. Şu anda dünya batmışcasına yalnız kalmamak için başka hiçbir çaresi yoktu.

Otelin kiremit renkli halılı, lacivert koltuklu çay

salonlarının ta ucuna varmıştı Prenses.

Pırıltılı bir kadınla bir erkek yumuşak koltuklara gömülmüşler baş başa konuşuyorlardı bir köşede. Ve "Rezil Köpek" bağırıyordu:

"Prenses, Prenseees..."

Prenses durdu, başını çevirdi, kırışık fersiz gözleriyle ince dudaklarında eski zamanlardan artakalmış gururlu bir gülücük belirdi. "Rezil Köpek" hafif yalpalayarak hızla yaklaşıyordu:

"Dur Prenses geliyorum."

Ve Prenses artık nazla, redle, itirazla bozacak durumda değildi şu yudum yudum tadını emdiği anı.

"Hiç zahmet etmeseydiniz, evim yakın, ben giderdim."

"Yok yok bırakırım seni ben."

Yan yana çıktılar otelin kapısından. Üniformalı kapıcı selam verir gibi yaptı ama tam da selâm vermedi kendilerine.

Tedirgin bir sessizlik olmuştu adamla yetmişlik Prensesin arasında. Yeni flörtlerin ilk kez birlikte yalnız bir eve giderken duydukları bir tedirginlikle sessizliğe benziyordu bu.

"Rezil Köpek",

"Bir arabaya binelim," dedi.

Prenses,

"İstemez," dedi. "Şuracıkta oturuyorum, çok yakın."

Acaba evine geldikleri zaman adamı davet edecek miydi içeri?

Prenses asfalttan bir yan sokağa daha saptı.

Bir sarhoş durmuş bir duvarın dibine işiyordu. Park edilmiş üç beş araba duruyordu arka arkaya.

Arabalarla ev duvarları arasındaki üç beş karışlık kaldırımdan yürüyorlardı. Prenses azıcık önde, adam azıcık arkadaydı. Sonuncu arabanın yanından geçerken adamın gözü arabanın içine ilişti. Arka koltukta bir erkek bir kadını yatırmış seviyordu. Prenses'e,

"Gördün mü Prenses ne güzel," dedi.

Prenses suni bir kıkırdamayla kıkırdadı. "Rezil Köpek"

elini kalçasına doğru attı Prenses'in. Hayatında hiç böyle kalça okşamamıştı. İçi boş torbalara benziyordu Prenses'in kalçaları. Arabaya baktığı an vücudunda doludizgin uyanan arzu, aynı hızla söndü. Prenses aynı suni kıkırdamaya buladığı çatlak ince sesiyle,

"Yaramazlık yok," diyordu.

Sokak iyiçe karanlıktı. Uzak aralıklarla sönük sönük yanan sokak lambaları, kapı boşluklarına koyu gölge tonları serpiyordu. Bar on ikide kapandığına göre saat gece yarısını geçmiş olmalıydı.

Prenses, küçük bir arsa boşluğundan sonra, yan yana uzayıp giden ince uzun, eskice beton binalara garip bir kambur gibi yapışıp kalmış ahşap bir evin önünde durdu. Ev dört katlı eski bir konak yavrusuydu ve yıkılacak yer arayan harap bir çarpıklık içindeydi.

"Rezil Köpek" başını kaldırmış eve bakıyordu. Üst kat pencerelerinin birinden çiğ bir ışık çıkıyordu. Saçağın köşesindeki yağmur borusu kopmuş, sarkıyordu. Alt kat pencerelerinden birinin camı yoktu. Mukavva yahut kontrplak mıhlanmıştı cam yerine. Biraz ötedeki pencerenin de camı kırıktı. Kırık boşluğa bir yastık sokulmuştu. Perdesinin kıyısından cılız bir ışık sızıyordu. Evin kapısı çift kanatlıydı, bir de kalın tahta eşiği vardı.

Prenses, çantasını açmış, kocaman bir eski zaman anahtarı çıkarmıştı. Anahtarı kapının kilidine sokarken başını adama yarım çevirmiş,

"Bir kahve içer miydiniz? " diye sormuştu.

Harap binayı gördükten sonra kendisiyle içeri girip girmemekte "Rezil Köpek"i serbest bırakıyordu Prenses.

Ve "Rezil Köpek" saniyenin onda biri kadar bir süre için kararsız kaldı:

"Yok, çok geç oldu rahatsız etmeyeyim, mersi," mi dese?..

Tısır tısır buraya kadar geldikten sonra dönüp gitmek niye... Hem nereye gidecekti? O çok çok uzaklarda kalmış, ansımak bile istemediği yatağa mı?

Kapının kocaman kanadı, içinde kandil yanan bir türbe karanlığına açılır gibi gıcırtıyla açılmıştı. Adam,

"Bir kahveni içeyim," dedi.

Aslında canı içki istiyordu. Ama acaba içkisi var mıydı Prenses'in? Keşke bir konyak alsaydı açık bir tütüncüden. Ahşap evin sahanlığı çimentodandı. Yukarı doğru çıkan tahta bir merdiven görünüyordu karşıda. Merdivenin ilk basamağında bücür boylu bir idare lambası yanıyordu. Küflü tahtayla havası bayat, rutubetli mahzen ve kapısı açık helâ karışımı bir koku çarpıyordu insanın burnuna.

Ve bu dekor içinde Prenses,

"Durun yol göstereyim size," diyerek parmaklıkları yer yer kırık, hiç de güvence vermeyen, sallantılı tırabzanı tutmuş, merdiveni çıkıyordu. Adam da arkasından çıkıyordu.

Merdivenin kavis yaptığı dirsekte bir idare lambası, birinci kat sahanlığında bir idare lambası daha vardı. Birinci kat sofasında karşılıklı kapılar görünüyordu. Birkaç tanesinin altında ince bir ışık vardı.

Prenses nefeslene nefeslene ikinci katın merdivenini çıkıyordu. Tahta aşınmış basamaklar, biraz daha abansan çökecekmiş gibi çatırdıyor, çıtırdıyor, gıcırdıyordu.

İkinci katın sofası da birincinin aynıydı. Orada da birkaç kapının altından ışık görünüyordu. Ve merdiven sahanlığında yine bir idare lambası yanıyordu.

Üçüncü kata çıkan merdivenin ilk beş basamağı boyunca tırabzan yoktu, kırılıp kopmuştu. Merdiven boşluğu tehlikeli bir uçurum gibi aşağı doğru derinleşip gidiyordu. Prenses tırabzan yönünden değil, duvar yönünden çıkmaya başlamıştı merdiveni. "Rezil Köpek" de peşinden çıkıyordu.

Üçüncü kat sofasına yaklaştıkları sırada, idare lambasını eline almış kendilerine bakan bir kadın gördüler. Dağınık saçları, uzun geceliği ile gıcırdaya gıcırdaya esneyip duran karanlık basamakların başında hayalete benziyordu kadın. Elindeki idare lambasının küçük alevi yüzünün çizgilerini korkunçlaştırıyordu.

Prenses, elinde idare lambasıyla merdiven başında duran, saçları dağınık kadına,

"Sen misin Lütfiye? " dedi.

"Benim ben. Kim o arkandaki? "

"Eski bir dost. Yalnız mısın? "

"Değilim ama istersen senin oda da olur."

Prenses, demincek lüks oteldeki görüntüsünün bir anda üstünden alınmasıyla bin mumluk projektörlerin önünde çırılçıplak kalmışçasına sıkıntılı, harap konağın karanlık merdiveninde Lütfiye'ye verecek bir cevap arıyordu. İlk kez kendisiyle kendisi için gelmiş bir erkeğe başka bir kadını teklif etmek zorunluğu kızgın uzun bir iğne gibi boğazına batıvermişti. Acaba peşinden koşup gelmiş olan adam ne düşünüyordu? Hele böyle bir olanağın bulunduğunu anladıktan sonra... Başını çevirdi, arkasında alt basamakta duran "Rezil Köpek"in kulağına eğilerek yavaşça,

"İster misin? " diye sordu.

Lütfiye sırtında geceliği, elinde idare lambası, dağınık saçlarıyla gülümsüyor gibiydi.

"Rezil Köpek",

"Yok," dedi. "Bir kahveni içip kaçacağım."

Prensesin içinde bir mutluluk güneşi yandı, söndü. İnce çatlak sesinde edalı bir dalgalanmayla merdiven başındaki kadına,

"Şekerim biz özel bir mesele konuşacağız," dedi.

Lütfiye,

"İyi geceler öyleyse," dedi. Azıcık kenara çekilerek Prensesle adama yol verdi.

Prenses soldaki son kapıya doğru yürüdü. Çantasından bir anahtar daha çıkardı, kapıyı açtı; adama,

"Buyurun," dedi.

Birlikte girdiler içeri. Prenses elektrik düğmesini çevirdi kapattı kapıyı.

Genişçe bir odaydı burası. Dipte topuzlu demir bir karyola duruyordu. Pencerelere bezden birer perde asılmıştı. Ortada havı dökülmüş küçük, yırtık bir halı, sağda duvara yapıştırılmış tahta çıplak bir masa, masanın da önünde iki iskemle vardı. Kapının yanına çift kanatlı eski bir dolap, karyolanın da başucuna altından partalları gözüken yayları kopuk bir koltuk konmuştu.

Duvarlar çıplaktı. Sadece masanın karşısındaki duvarın ortasına altın yaldızlı çerçeve içinde fesli, madalyalı, sırmalı, bir eski zaman paşasının yağlıboya resmi asılıydı. İçeri girer girmez de, bu üşütücü çıplak sefalete fesi, sırmaları, madalyalarıyla dik dik bakan paşanın portresi dikkati çekiyordu en çok...

Masanın üstünde bir ispirto ocağı, ocağın yanında ekmek fırdalarıyla yarım dilim bir ekmek ve ortasında yenmiş yumurtanın artığı görünen çinko bir tabak vardı.

Prenses adama koltuğu göstererek,

"Kusura bakmayın odayı toplayamadan çıktım dışarı," dedi.

Adam odanın ortasında durmuş, paşanın resmine bakıyordu.

"Büyükbabam Sadrazam Seyfullah Paşa."

Sonra ekledi:

"Bu konak da onunmuş. Ben doğduğum zaman ölmüştü Seyfullah Paşa ama konak henüz satılmamıştı. Hatırlarım çocukken burada oynadığım günleri."

"Burası şimdi sizin değil mi? "

"Nerdeee? Ben genç kızken babamla kardeşleri bir Ermeni kuyumcuya sattılar konağı. Sonra Prens Firuz'la evlenip Mısır'a gittim ben. Mal mülk hepsi burda kaldı. Döndüğümde hepsi satılmıştı. Kimini babamla amcalarım satmış, kimini annemle dayılarım..."

"Peki nasıl yerleştin buraya? "

Prenses'in ince, boyalı, buruşuk dudaklarında kırık bir gülücük belirdi:

"Geçen yıl bir oda arıyordum. Burayı salık verdiler. Bir

emlak komisyoncusu kapatmış burayı, şimdilik kiraya veriyor oda oda. İyi bir müşteri çıkınca konağı yıkıp apartman yapacaklar."

Prenses çantasını iskemlenin üstüne bırakmış kahve pişirmek için masanın üstündeki gazocağını yakmaya hazırlanıyordu.

"Rezil Köpek" patlak koltuğa oturdu.

"İstersen kahveyi bırak," dedi, "içecek bir şey var mı acaba? "

Prenses fakirliğini küllemeye çalışan bir sesle, 'Bir şeyler vardı ama bitti galiba," dedi.

Eski dolaba doğru yürüdü, dolabı açtı. Azıcık raflara bakındı. Altı şişkin, boynu ince uzun yeşil bir şişeyle geri döndü:

"Nane likörü kalmış sadece, içer misin? " dedi.

"İçerim."

Dışarda bir kapı açılıp kapandı. Lütfiye helâda gerekli hazırlığı yaptıktan sonra odasına dönmüştü herhalde.

Prenses dolaptan bir çay bardağı çıkardı. Şişeyle birlikte adama uzattı bardağı:

"Al kendin koy."

Şişe yarımdı. Mantarı da içine itilmişti. Adam doldurdu çay bardağına yeşil nane likörünü:

"Sen içmeyecek misin? "

"Bilmem ki? "

"İç canım sen de bir kadeh..."

Prenses dolaptan bir çay bardağı daha çıkardı. "Rezil Köpek" kalktı Prenses'in bardağına da likör koydu.

"Sen otur koltuğa," dedi.

Prenses yatağın kıyısına ilişti:

"Yok, böyle daha iyi."

"Şerefine..."

"Senin de şerefine."

Sadrazam Seyfullah Paşanın bakışları altında nane likörlü çay bardakları birbiriyle vuruştu.

Adam patlak koltuğun üstünde başı arkaya kaykılmış, ayakları uzun, elinde yarı yarıya nane likörü dolu çay bardağı, gözleri yarım kapalı oturuyordu. Altı tombul, boynu ince boş likör şişesi, koltuğun dibinde duruyordu.

Prenses, yüksek ayakkabılarını çıkarmış, bardağını da ayakkabılarının yanına bırakmış, karyolaya uzanmıştı.

Aç karnına içilen onca viskiden sonra nane likörü adamın midesinde, ayağa kalksa hemen bulanmaya başlayacakmış gibi hafif bir kabarma yaratıyordu. Ona rağmen arada sırada yine ağzına götürüyordu bardağı.

Yan odadan ritmik bir karyola sesi gelmeye başlamıştı. Lütfiye ile odasına aldığı erkek sevişiyorlardı. Prenses, Lütfiye için,

"İster misin? " demişti.

"İsterim," deseydi... Lütfiye bir ara bu odaya gelecek, alelacele bu karyolada sevişecekti. Prenses o sırada dışarı mı çıkacaktı, yoksa odada mı kalacaktı? Kaç para alacaktı Lütfiye? Ya karvola kirası için Prenses?

Kasketli, kocaman bıyıklı, yırtık mintanlı, şalvarlı insanlar bağırıyorlardı:

"Allahtan bahset."

İki köpek linç edilmiş cesetten sızıp kalmış kanları yalıyordu.

Gözleri, ağzı, burnu olmayan dümdüz bir surat üstüne eğiliyor,

"Nihayet hesabını gördük rezil köpek," diyordu.

Amerikanların ucunda oturan sarışın kadınla erkeğin de karyolası gıcırdıyor muydu acaba?

Bir yudum likör daha.

"Prenses biliyor musun beni kaç kez linç ettiler? "

Prenses, uykuyla uyanıklık arasında,

"Aşağısı selâmlıktı," diyordu. "Babam gecelik entarisinin üstünde samur kürkü bu odada otururdu. Karşı köşedeki minderin üstünde."

"İlk önce belleri bükük, saçları sakalları uzun, birbirine karışmış, ellerindeki sopalara dayana dayana yürüyen o

ihtiyarlar linç ettiler."

Prenses,

"Prens Firuz da beni istemek için bu konağa gelmişti," diyordu.

"Sonra kumral bir kız, uzun boylu erkekler, saksofoncular, kemancılar geldi üstüme."

"Mısır'daki evimiz bundan çok daha büyüktü. Bir saraydı orası..."

"Sonra salkım saçak avizeli alabildiğine büyük salonlarda zıplaya hoplaya, sıçraya üstüme doğru koşan yığınla maymun..."

Prenses,

"Elektriği söndür de yanıma gel," diyordu.

Sallanan havı dökülmüş yırtık halı, sallanan tahta masa, gazocağı...Çıt diye sönen elektrik...

Lüks otelde, parçacı,

"Ne o sonunda Prenses'e kaldın ha?" demişti. "Biraz gevşektir ama idare eder."

Kemikler ve sıska deriler...Sevişme mi değil mi, pek belli olmayan bir birleşme... Prenses hüner de göstermeye çalışıyordu, keşke hiç yapmasaydı bunu.

"O yanında gördüğüm güzel kadını da böyle mi seviyordun çapkın?" diyordu.

Şakağına doğru inen iri bir taş... Yıkılırken görmüştü o taşın nasıl indiğini...

Ve büyümüş gözler, kalkmış yumruklar, kocaman bıyıklar, dazlak başlar...

Ve küfürler.

Sonra derin bir karanlık.

Parçalanmış cesedin kanını yalayan iki köpek...

2

Saat gecenin kimbilir kaçıydı? "Rezil Köpek" Prenses'in sıska, ihtiyar vücudu yanında önce bir süre sızar gibi olmuş, sonra uyanmıştı. Duvarla Prenses'in arasında sıkışmış yatıyordu. Kadını uyandırmamak için sağa sola dönemiyordu. İçi müthiş yanıyordu. Pire mi, tahtakurusu mu, sivirisinek mi, neyse ne, kollarıyla ensesini yemiş, kaşınıyordu. Kısıntılı hareketlerle kaşımıya çalışıyordu kollarını, ensesini.

Nereden gelmişti buraya? Bir mezarın içinde dirilmişcesine bir sıkıntı duyuyordu kişiliğinde. Bu odadan bir çıksa, bir şişe su içse, bir temiz hava alsa ve bu geceyi hiç yaşamamışçasına unutsa...

Madem sarhoşlukla buraya kadar gelmişti, bari o yan odadaki karıyla yatsaydı. Parasını ödemiş, çoktan kurtulmuştu buradan. Kibarlığı tutmuş, Prenses'e, Yok, ben seninle bir kahve içmeye geldim," demişti. Bok yemişti.

Artık yan odadan karyola gıcırtısı gelmiyordu. Prenses sırtını dönmüş, horultuyla hırıltı arası garip sesler çıkartarak uyuyordu. Yastık, yorgan, duvar ve Prenses'in vücudu ortasında, ölü suyuyla yıkanmış bir peştamala sarınmışçasına tiksiniyordu kendisinden. Ve kaşınıyordu. Ensesi kaşınıyor, kolları kaşınıyordu. Burada biraz daha kalırsa tıkanıp boğulacaktı.

Usul usul doğruldu karyolanın içinde. Külotu yorganın

ta dibinde olmalıydı. Ayaklarıyla şöyle azıcık arandı. Bulamadı. Yorganı duvar dibindeki kanadından açtı. Dizlerinin üstünde karyolanın ayakucuna doğru eğildi. Elleriyle sağı solu yoklamaya başladı. Külot, döşekle karyola demirlerinin arasına sıkışmıştı. Çıkardı ve Prenses'in üstünden, karyolayı sarsmamaya çalışarak yere atladı. Elbiseleri koltuğun üstündeydi.

Alelacele giyilen don, gömlek, pantolon...

Pabuçları elinde çorapla kapıya doğru yürürken Prenses uykulu uykulu,

"Gidiyor musun? " diye sordu.

Suçüstü yakalanmış bir çocuk gibi,

"Gidiyorum," dedi, "seni rahatsız etmek istemedim, çok geç oldu."

Yetmişlik Prenses'in, sabaha kadar şöyle dursun, bu saate kadar bile bir erkeği yatağında tutabilmesi beklenmedik bir zaferdi. İçinde çok eski yıllardan kalma bir kıvılcımın titrediği bir sesle,

"Beni öp de öyle git," dedi.

Adam, elinde pabuçları, çorapla tekrar yatağa doğru yaklaştı. Prenses'in sıska buruşuk yanağına bir öpücük kondurdu.

*

İdare lambası pır pır edip duruyordu sofadaki merdiven başında.

Ağır ağır inilen karanlık basamaklar.

İkinci kat sofası. Hiçbir kapının altından hiçbir ışık sızmıyordu artık.

Birinci kat sofası.

Derinden derine bir kadın ağlıyordu. Bir şeyler homurdanıyordu bir erkek. Küçük bir şrak sesi. Bir tokat olmalı. Yüksekçe bir çığlık:

"Ay vurma..."

Ve sözcüklere dönüşen homurtu:

"Senin gibi orospunun bacağına sıçayım."

"Rezil Köpek" ilgilenmeden devam etti merdiveni inmeye. İdare lambalarının umacı gölgelere boğduğu basamaklar esneyerek gıcırdıyor ve harap konağın kaybolmuş bir odasında bir kadın, yediği küfürlü tokatlarla devam ediyordu sesini çok yükseltmeden ağlamaya...

Sokak kapısının açılıp kapanan büyük kanadı. Ve gecenin taptaze serin havası.

Adam derin bir "eh" çekti. Sonra harap binanın yanındaki arsa boşluğuna yönelerek Sadrazam Seyfullah Paşanın konağının duvarına rahat rahat işemeye koyuldu.

*

Dar sokağın uzak aralıklı lambaları devam ediyordu sönük sönük yanmaya. Yarısı üç karışlık kaldırımın üstüne doğru birkaç araba daha park edilmişti.

Gecenin içinde yapayalnız yürüyordu "Rezil Köpek". Dar sokaktan bir başka yan sokağa, oradan da asfalta çıktı. Dili, damağı, boğazı kupkuruydu. Bir açık büfe bulsa hemen soğuk bir şeyler içecekti.

Sık sık arabalar geçiyordu asfalttan.

Kentin büyük alanlarından birine doğru çıkıyordu asfalt. Adam da o yöne doğru yürüyordu. Amaçsız, kimsesiz, yerle gök arasında boşlukta kalakalmış gibi öyle yürüyordu.

Nereye gidecekti?

Tek tük gecikmiş yayalar geçiyordu yanından.

İlerde köşede ışıl ışıl yanan bir büfe görünüyordu. Adımlarını oraya doğru sıklaştırdı.

"Soğuk ne var? "

"Vişne, limon, ayran, gazoz."

"Bira var mı bira? "

"Var."

"Soğuk mu? "

"Soğuk."

"Aç bir tane. Bir de tost yap."

Büfedeki genç, önce bir bira açıp koca bir bardağa doldurup uzattı, sonra da ortası kaşarpeynirli hazır tostlardan birini alıp, tost makinesinin arasına koydu.

Köpüklü bira buz gibiydi.

Büfenin önünde bir taksi durağı vardı. Taksiler arka arkaya dizilmişler duruyorlardı.

Ve her taksinin penceresinden elinde köpüklü bir duble bira, bir baş uzanmış, şerefine kadeh kaldırıyordu. En önde fesi, madalyaları, sırmalarıyla Sadrazam Seyfullah Paşa, arkasında sıska balık suratı, ince,boyalı dudaklarıyla Prenses, arkasında kravatlı bankacılar, gözlüklü profesörler, cüppeli yargıçlar ve gözleri, burnu, ağzı olmayan dümdüz bir surat...

Adam da bardağını onlara doğru kaldırdı,

"Böyle hep birlikte nereye gidiyorsunuz? " diye sordu.

Hep bir ağızdan cevap verdiler:

"Seni ilk linç ettikleri yere..."

Ve sonra hepsi birden kayboldu. Sadece şoförleri uyuyan içi boş taksiler kaldı.

Büfedeki çocuk, üstünde yanık yağ kalıntılarının parmal parmak iyice kararıp yoğunlaşmış olduğu makineden kaşar erimiş sıcak tostu çıkardı adama uzattı.

Adam elinde bira bardağı, hâlâ daha arka arkaya dizilmiş boş taksilere bakıyordu.

Gözleri, burnu,ağzı olmayan o dümdüz surat...Üstüne eğilip,

"Nihayet hesabını gördük rezil köpek," dediği zaman uğultular arasında sesi tanıdık gibi gelmişti.

Büfedeki çocuktan tostu aldı, sıcak sıcak ısırdı, bira bardağını dikti başına, dudağına bulaşan köpükleri elinin tersiyle sildi,

"Ulan dürzü, seni mutlaka bulup yakalayacağım," dedi. "Bütün yaşamımı paramparça eden hep sensin."

Büfedeki çocuk,

"Bir şey mi dediniz? " dedi.

"Yok hayır."

Tostla biranın parasını verdi, ayrıldı büfeden. Yürüye yürüye asfaltın çıktığı alana geldi. Alana açılan caddelerin hepsi bomboştu. Ortadaki saat üçü gösteriyordu. Ve "Rezil Köpek" daldı bu caddelerden birine.

*

Nereye gittiğini biliyor muydu, bilmiyor muydu? Pek belli değildi. Elleri pantolon ceplerinde hızlı hızlı yürüyordu.

Epey yürüdü, bir köşeyi döndü, biraz daha yürüdü; parmaklıklı kocaman demir kapıları olan bir bahçenin önünde durdu. Bahçenin derinliğinde kışla gibi soğuk taş bir bina yükseliyordu. İki adam boyundaki parmaklıklı demir kapıların kanadı birbiriyle tam öpüşmemişti. Bir kanat bir insan geçecek kadar azıcık aralıktı.

"Rezil Köpek" bu aralıktan usulca karanlık bahçeye sızdı. Bahçenin tekerlekleriyle yarım daire şeklindeki raylar üstünde kayarak açılıp kapanan kibilir kaç tonluk muazzam demir kapılardan binanın orta kapısına doğru iki yanı ağaçlıklı parke bir yol uzanıyordu. Yolun havuzlu heykelli küçük bir çiçek bahçesi vardı. Bahçe otuz kırk adım kadar sürüyor, sonra yerini yolun sağında ve solunda bomboş geniş alanlara bırakıyordu. Bu alanlar yüksek kafesli tellerle ayrılmıştı baştaki çiçek bahçesinden.

Sağdaki alanın kıyılarında yan yana boş banklar, ortasında da basket potaları duruyordu.

Soldaki alanın ortasında iki direk arasında bir voleybol ağı gerilmişti. Ve her yer gecenin içinde alabildiğine yalnız ve sessizdi. Binaya doğru yürürken voleybol ağının bulunduğu yerin az ötesinde, yan yana dizilmiş helâ kabinlerini örten sundurma, hayal meyal belli oluyordu.

Taş binanın orta kulesindeki saatten başka hiçbir yerinde ışık yoktu.

"Rezil Köpek" alışık adımlarla ağaçlıklı parke yoldan binaya doğru yürüdü, sonra sağdaki boş alana daldı, ordan

binanın arkasına dolandı ve küçük bir kapının önünde durdu. Kapının tokmağını çevirdi. Kapı kilitli değildi, açılıverdi. Ve adam gecenin gölgeli karanlığından, kör bir kuyuya girer gibi binanın içindeki zindan karanlığına girip, kapıyı kapattı.

Sanki aydınlıkta yürüyormuş gibi gayet rahat, zifiri karanlık taş bir koridorda yürüyordu "Rezil Köpek".

Biraz toz, biraz kâğıt, biraz mürekkep, biraz yemek, biraz tebeşir kokuyor gibiydi koridorlar.

Alt katta cam bölümlerle ayrılmış geniş yemekhaneler vardı. Bir tanesinin camına yüzünü dayayıp içeri baktı. Hiçbir şey görünmüyordu. Upuzun boş tahta masalarla masaların her iki yönündeki arkalıksız sıralar oldukları gibi duruyor olmalıydılar.

Derken sadece belirli bir noktayı aydınlatan sarı donuk bir ışık yandı yemekhanenin içinde. Işığın aydınlattığı yerde, boş tahta yemek masasının üstünde, parmakları mürekkepli, kopuk bir çocuk kolu duruyordu. Adam koridordan aralarında camekân yokmuşçasına bir vinç gibi uzandı ve aldı parmakları mürekkepli kopuk çocuk kolunu. Sarı ışık söndü.

Zindan karanlığı ortasında devam etti yürümeye. Önce sola saptı sonra sağa, sonra tekrar sağa. Bir garip, sağır yankılanma yapıyordu adımları dünyadan ayrı düşmüşçesine yalnız ve karanlık koridorlarda. Mermer bir merdivenin önüne geldi. Ağır ağır çıkmaya başladı merdiveni. Basamaklar alçak ve yayvandı. Ayağını bastığı yerler biraz aşınmış gibiydi. On basamak kadar ya çıkmış ya çıkmamıştı ki aynı sarı donuk ışık yine yandı. Bu kez kısa pantolonlu, kısa çoraplı, potinli bir çocuk bacağını aydınlatıyordu. Adam, çocuk bacağını da aldı. Ve ışık söndü yine.

İkinci katta sınıflar vardı. Kara tahtalı, kürsülü, arka arkaya dizilmiş sıralarıyla sınıflar. Sınıflar da, tahta büyükçe bir kapı ve geniş cam pencerelerle ayrılıyorlardı üst kat koridorlarından.

"Rezil Köpek" elinde bir çocuk koluyla bir çocuk

bacağı, karanlık koridorların içinden, tıpkı yemekhanelere baktığı gibi, yüzünü camlara yapıştırarak sınıflara bakıyordu.

Sınıflardan birinin ortadaki üçüncü sırasının üstünü aydınlattı donuk sarı ışık. Parmaklarında kalemiyle kopuk bir çocuk kolu daha vardı orada. Onu da aldı ve ikinci kattan üçüncü kattaki yatakhanelere çıktı.

Yatakhanelerde beyaz pikeli, beyaz karyolalar, başuçlarındaki tek kapılı yüksekçe tahta dolaplarıyla öyle uzanıyorlardı. Öğretmen muavininin karyolası bir paravanayla öteki yataklardan ayrılmıştı. Önü boş bırakılmış bir duvarda yan yana bir sürü musluklu beyaz lavabo vardı. Ve bu lavabolardan birinin önünde küçücük terliği, çıplak ayağı, pijamasının çizgili pantolonuyla kopuk bir çocuk bacağı daha duruyordu.

"Rezil Köpek" yatakhanenin dibindeki karyolalardan birinde, başını dolabına doğru çevirmiş yatan bir çocuk vücudu buldu. Hemen soğumuş vücudu kucağına aldı, kollarını bacaklarını taktı, yere indirdi. Karanlıkta ışıl ışıl yanan iki çocuk gözü dikildi gözlerine,

"Beni buraya geldiğim gün linç ettilerdi," dedi.

"Rezil Köpek" çocuğa doğru eğildi:

"Kimler linç etti? "

Çocuk,

"Büyükler," dedi. "Beli bükük, saçı sakalı ağarmış ihtiyarlar, kürklü anneler, çikolata satıcıları, sandviç satıcıları, oyuncakçılar... Hepsi üstüme üstüme geldiler. Bir tanesinin gözleri, burnu, ağzı yoktu. En son o vurdu."

"Rezil Köpek"e doğru sokuldu,

"Bak işte yine geliyorlar," dedi.

Bir zil çalmaya başlamıştı. Bir türlü durmak bilmeyen, sinir bozucu, kalın sesli bir zil.

Yatakhanenin kapıları açılmış, içeri, ellerindeki sopalara dayanarak yürüyen, saçı sakalı birbirine karışmış, canavar yüzlü ihtiyarlar girmişti.

"Kalkın bakalım!" diye çocukların karyolalarını sarsıyorlardı.

Çocukların bazıları tınmadan yatmaya devam ediyor, bazıları gerinerek yatağın içinde doğruluyor, bazıları da alelacele fırlayarak terliklerini giyiyor, dolaplarından sabunlarını, diş fırçalarını, diş macunlarını alarak karyolalarının başucunda asılı duran havlularını omuzlarına attıkları gibi musluk kapmaya koşuyorlardı.

"Rezil Köpek"e sarılmış olan çocuk da musluk kapmak için koştu. Kendisinden biraz daha irice, saçları alabros kesilmiş, mavi gözlü bir oğlan arkasından yetişip bir omuz vurdu,

"Açıl bakalım "Nallı Böcek", burası benim," dedi.

"Ama ben daha önce geldim."

"Önce geldim ne demek, ben akşamdan tuttum burasını. Bak diş fırçamı görmüyor musun? "

Lavabonun duvara yapışık kıyısının üstüne konmuş sarı bir diş fırçasını gösteriyordu.

"Nallı Böcek" hırsla diş fırçasını alıp yere attı. Mavi gözlü oğlan da bir tekme vurdu "Nallı Böcek"e.

Canavar yüzlü ihtiyarlardan biri seğirterek gelmiş,

"Ne yapıyorsunuz orada? " diye bağırıyordu.

Cebinden küçük bir defterle bir kalem çıkarmıştı. Mavi gözlü oğlana soruyordu:

"Kaç bakayım senin numaran? "

Arkasından "Nallı Böcek"e,

"Sen de söyle bakayım numaranı," dedi.

Öteki çocuklar mum kesilmişler, sahte bir sessizlikle sahte bir hamaratlık gösterisi içinde birer disiplin modeli olmuşlardı. Kalkmak için yavaş davrananlar da hemen çıkmışlardı yataklarından.

"Nallı Böcek",

"Benim suçum yok ki efendim," diyordu.

Mavi gözlü oğlan da,

"Benim yerimi kaptı efendim," diyordu.

Canavar yüzlü ihtiyar,

"Kesin sesinizi bakayım," dedi.

Uzaklaştı lavaboların yanından.

Yeniden bir uğultu başladı muslukların önünde.

Sarı saçlı mıncırık bir çocuk,

"Ulan "Nallı Böcek" yine senden çıktı mikropluk," dedi.

Ona daha geldiği gün takmışlardı "Nallı Böcek" adını. Ufak tefek çelimsiz bir çocuktu. Babası, çabuk eskimesin diye potinlerinin altına kabara çaktırmıştı. Yeni olmanın ürkek acemiliği, kabaralı potinleri ve cılız bacaklarıyla derhal dikkati çekmişti. Akvaryuma yeni konmuş küçük bir balığa öteki balıkların saldırıya geçmeleri gibi, okulun eskileri de çevresini sarıvermişlerdi:

"Ulan senin adın ne kılkuyruk? .."

"Ulan süt kuzusu, baban seni anaokuluna göndereceğine yanlışlıkla getirmiş buraya..."

"Ulan çöp bacak, bizim Kaf seni görmesin, hemen kucağına oturtur."

Kılkuyruk, süt kuzusu, çöp bacak falan derken, potinlerindeki kabaralardan ötürü "Nallı Böcek" kalmıştı adı. Hoş zaten herkesin bir adı vardı, "Çingene", "Karga", "Kereste", "Katır", "Çaydanlık" gibi. O da önce biraz sıkılmış, üzülmüş, yadırgamış, sonra alışmıştı yeni adına.

Mavi gözlü oğlan,

"Eh bir aşağı inelim, ben sana gösteririm "Nallı Böcek". O tabanındaki nallardan daha kocamanını alnına takacağım," diyordu.

*

"Nallı Böcek" de artık ilk günlerdeki gibi aşağıdan almıyordu böyle tehditleri;

"Siktir ulan, " dedi, "şimdi bir tane çakarsam ağzına."

Mavi gözlü oğlan, avucuyla kafasını itti "Nallı Böcek"in. Bu kez "Nallı Böcek" bir tekme savurdu mavi gözlü oğlanın kıçına, tekmeyi savururken de ayağındaki terlik iki metre öteye fırladı. Çıplak ayağıyla yere basmamak için seke seke terliğini almaya giderken,

çocuklardan biri ayağıyla top gibi vurdu terliğe. Terlik yatakların yanına doğru kaydı. Karyolanın dibinde gömleğini giymekte olan bir başka çocuk,

"Bu terlik de kimin?" dedi, bir tekme de o vurdu terliğe.

"Nallı Böcek" seke seke terliğinin peşinden koşmaya çalışıyor,

"Verin ulan terliği, benim o terlik!" diye bağırıyordu.

Ve terliğin teki yatakhanenin içinde kâh havadan, kâh yerden sağa sola savruluyor, "Nallı Böcek" vahşi çığlıklar ortasında, terliğini yakalamaya uğraşıyordu.

O sırada demincek numaraları alan canavar yüzlü ihtiyar tekrar gelmeye başlamıştı üstüne. Yatakhane şıp diye susmuştu. Canavar yüzlü ihtiyar, tek ayağı üstünde ne yapacağını şaşırmış öyle duran "Nallı Böcek"e,

"Yine mi sen?" dedi.

"Efendim terliğimi aldılar, vermiyorlar."

Tekrar çıkan küçük defterle kalem:

"Seni izinsiz bırakayım da gör."

"Vallahi kabahat benim değil."

"Bu hafta içerde kalınca anlarsın kabahat kimin..."

"Nallı Böcek"in hafta sonlarında okuldan çıkınca zaten gidecek bir yeri yoktu. Annesiyle babası uzak bir taşra kentindeydiler. Babası memurdu o kentte.

Öteki çocukları süslü püslü anneleri, ablaları, babaları almaya gelirdi. O sırada öğretmenlerle konuşurlar, çocuklarının ders durumlarını sorarlardı.

"Nallı Böcek" ise akşam üstü okula dönmek üzere dolaşmaya çıkardı caddelerde. Harçlığı denk gelirse bir sinemaya gider, bir sandviç yahut bir pasta yerdi.

Ve özellikle kış akşamlarında okula dönerken apartmanların yanan ışıklarına imrenerek bakardı.

Büyüyünce bir gün onun da böyle bir evi, güzel ama çok güzel bir karısı olacaktı. Çocuklarını da geceyatısı okullarına göndermeyecek, anasız babasız bırakmayacaktı onları.

Şimdi canavar yüzlü ihtiyar, o korkunç defteriyle kalemini çıkarmış,

"Seni izinsiz bırakayım da gör," diyordu.

Oysa altmış kuruş artırmıştı haftalıklarından. Bir lira da babasının arkadaşı olan müdür muavininden o haftanın harçlığını alacaktı. Hem iki defa sinemaya gidecek, hem de sahanda yumurta yiyecekti. O nedenle iple çekiyordu cumartesiyi.

Biraz daha direnmek istedi canavara:

"Vallahi hiçbir şey yapmadım ben."

Canavarın kararı kesindi:

"Kapa çeneni, yoksa bir izinsiz daha yazarım şimdi."

Yazar yazardı. Nerden bilecekti iki sinema, bir sahanda yumurda düşleriyle hafta sonunun bir bayram günü gibi özlemle beklendiğini.

Zil yine çalmaya başlamıştı.

İhtiyar canavarlar kapılara, karyolalara çat çat çat diye vurarak bağırıyorlardı:

"Çabuk olun, haydi..."

Herkes alelacele aşağıya sınıflara iniyordu. Bir saatlik sabah mütalaasında , o günkü programda hangi dersler varsa onların henüz bitirilememiş olan ödevleri tamamlanacaktı. Kimi yarım bıraktığı haritayı boyayacak, kimi ödev olarak verilmiş olan matematik probleminin çözümünü arkadaşından kopya çekecek, kimi belki kalkma sırası bana da gelir diye tarih ezberleyecekti.

Onlar mütalaada ders çalışırken, ihtiyar canavarlar hangileri roman okuyor, hangileri konuşuyor diye koridor pencerelerinden kendilerini sinsi sinsi kontrol edecekler, beğenmediklerinin numaralarını alıp o küçük defterlerine yazacaklardı.

"Nallı Böcek" de giyinmiş iniyordu sınıfa. Okuldan da, öğretmenlerden de, derslerden de nefret ediyordu. Ah bir bitseydi okul...Bir daha önünden bile geçmiyecekti bu uğursuz yerin.

"Nallı Böcek" mütalaada önüne biyoloji kitabını açmış

iki satır okuyor, beş satır dalga geçiyordu. O gün biyolojicinin yazılı yapma olasılığı vardı. Bir gün önce yandaki şubeye yazılı yapmıştı.

Yanındaki sıra arkadaşı, elinde boş bir makara ince bir lastikle iki iğne, mekanik bir "palamut" aracı yapmaya çalışıyordu. "Palamut kopya çekilecek kâğıdın adıydı.

Arkadaşı yazılıda gelebilecek soruların cevabını kitaptan, ince uzun bir kağıdın üstüne küçük küçük yazmıştı. Şimdi bu kâğıt şeridi lastikli makaraya sarıp sırasının içine usta bir biçimde yerleştirecekti. Sınav süresince, sıra kapağının arasından usul usul çekip bakacaktı "palamut"a. Kazara öğretmen yanına doğru gelirse, bırakıverecekti palamutu. Kağıt şerit kendiliğinden sıranın içindeki lastikli makaraya sarılıverecekti.

"Nallı Böcek" fasulyelerin köklerini okuyordu: "Fasulye tanesini toprağa ekince..." Sucuklu da yiyebilirdi sahanda yumurtayı. On beş kuruş fark ediyordu düz yumurtadan.

"Fasulye tanesini toprağa ekince, önce toprağa doğru, dimdik renksiz bir uç çıkıp uzanıyordu..." Sinemaların en üst balkonları yirmi iki kuruştu. Sucuklu yumurta altmış kuruştu.

"Fasulye tanesini toprağa ekince, önce toprağa doğru dimdik, renksiz bir uç çıkıp uzanıyordu. Bu esas köktü. Kısa bir süre sonra da tam ters yönde, yukarı doğru, yeşil renkte ikinci bir uç çıkıp uzanıyordu. Bu da esas saptı..."

Kırk dört kuruş sinema, altmış kuruş da yumurta, yüz dört kuruş ederdi. Yine de elli kuruş kalıyordu elinde.

"...Kısa bir süre sonra da, tam ters yönde, yukarı doğru, yeşil renkte ikinci bir uç çıkıp uzanıyordu. Bu da esas saptı. Esas sap çıkarken, esas kökün üstünde ince kökcükler beliriyordu. Bu kökcüklerin üstünde de daha başka ince kökcükler çıkıyordu..."

Birinci sinemanın en üst balkonuna, ikinci sinemanın da lüks koltuğuna gitse...Lüks koltuk altmış altı kuruştu. Altmış altı kuruş, yirmi iki kuruş daha, seksen sekiz kuruş. Altmış kuruş da sucuklu yumurta...Yüz kırk sekiz

kuruş..Ve yine de on iki kuruş artıyordu.

"Fasulye tanesini toprağa ekince, önce toprağa doğru dimdik, renksiz bir uç çıkıp uzanıyordu..."

Birden cam vuruldu. Bütün sınıf başını cama çevirdi. İhtiyar canavarlardan biri parmağını kıvırmış. "Nallı Böcek"i çağırıyordu.

"Nallı Böcek" önce sağa sola bakındı. İhtiyar canavar pencerenin dışında işaretparmağıyla, "Sen...sen..." diye gösteriyordu.

"Nallı Böcek" iyice masumlaştırdığı yüzüyle, elini hafifçe göğsüne vurarak,

"Ben mi? " diye bir kez daha sordu.

Saçı sakalı birbirine karışmış baş, öfkeli öfkeli öne doğru sallandı:

"Evet sen..."

"Nallı Böcek" süklüm püklüm sınıfın kapısına doğru yürüdü.

Bütün sınıf "Nallı Böcek"in kapıdan çıkışına bakıyordu. İhtiyar canavar, bir serçe yavrusunun yanına yaklaşan azman bir kedi gibi birkaç adım attı çocuğa doğru:

"Elini şakağına koymuş niye dalga geçiyorsun öyle..."

"Çalışıyordum efendim."

"Ne çalışıyorsun? "

"Biyoloji çalışıyordum efendim."

"Yalan söyleme, demincekten beri bakıyorum, bir sayfa bile çevirmedin."

"Vallahi çalışıyordum, isterseniz anlatayım."

"Neyi anlatacaksın? "

"Fasulyeleri..."

"Hangi fasulyeleri? "

"Öğretmen öteki şubeye fasulyeleri sormuş. Belki bize de sorar diye fasulyelere çalışıyordum. "

"Haydi bakalım dön yerine. Doğru dürüst oku kitabını. Bir daha görmeyeyim dalga geçtiğini..."

"Peki efendim."

"Nallı Böcek" tekrar girdi sınıfa. Azarlanmış olmanın kendine hiç de etki yapmadığını, ihtiyar canavarları adam yerine bile komadığını kanıtlamak için sırıtarak yürüdü sırasına. Usul böyleydi, hangi çocuk azarlansa, yahut kötü numara alsa, öğretmenin hiç de amacına ulaşamamış, kendisini ezememiş olduğunu arkadaşlarına göstermek için sırıta sırıta gelirdi yerine.

"Nallı Böcek" bir daha baktı önündeki kitaba. Sayfalarının üstüne bir de toprak altında kök veren bir fasulyenin şeması çizilmişti.

"Fasulye tanesini toprağa ekince, önce toprağa doğru dimdik, renksiz bir uç çıkıp uzanıyordu. Bu esas köktü..."

"Nallı Böcek" öfkeyle çarparak kapattı kitabı,

"Fasulyenin de ağzına sıçayım, kökünün de," dedi.

Sonra yine zil çaldı.

Bütün sınıflar bağıra çağıra, koşa itişe, cumbur cemaat kahvaltı için yemekhanelere indiler.

Ilık bir kazan çayı, bir parça yağsız peynir, bir de tanesiz kayısı reçeli vardı kahvaltıda.

Herkes alelacele ediyordu kahvaltısını, ders ziline kadar bahçede daha uzun süre kalabilmek için...

Yaşlı canavarlar ellerinde düdükleriyle bahçenin sağına soluna dağılmışlar, ceketsiz dolaşanlara, itişip kakışanlara, hızlı koşanlara, tenis topuyla futbol oynamaya kalkanlara düdük çalıyor, küçük defterlerine arada bir yeni numaralar yazıyorlardı.

Gündüzlü öğrenciler, ellerinde çantalarıyla hızlı hızlı okula geliyorlardı.

Ve yine uzun uzun çalan zil.

Bahçe köşelerinde gecikenlere çalınan düdükler...

Loş koridorlardan, mermer merdivenlerden koşa koşa sınıflara dağılan çocuk kümeleri...

Ve sınıflara giren asık yüzlü, gözlüklü ihtiyar canavarl-

Ve hep birden ayağa kalkan öğrenciler.

Ve sonra başlayan dersler.

Kara tahtaya asılan bir eski zaman haritası.

Kürsüye dirseklerini dayamış, mırıl mırıl bir şeyler anlatan gözlüklü, buruşuk bir kafa:

"Kurus ölürken ne yaptı? Kurus ölürken yerini oğlu Kambis'e bıraktı. Semerdis kimdi? Semerdis Kurus'un Met hükümdarlarından olan bir başka oğluydu. Kambis'in üvey kardeşi Semerdis'e karşı tutumu ne oldu? Çok sert oldu, Semerdis'i öldürttü. Ancak bir Mecusi papazı kendisinin Semerdis olduğunu söyleyerek Kambis'e karşı ayaklandı. Kambis ne yaptı? İntihar etti. Sahte Semerdis ne oldu? Yedi ay sonra uydurma Semerdis olduğu ortaya çıktı, kendisini öldürdüler. Hem Kambis, hem asıl Semerdis, hem sahte Semerdis öldükten sonra ne oldu? Akamanışlardan Darvüs, İran tahtına geçti..."

"Nallı Böcek" bir yandan yarım kulakla Pers ve Met tarihini dinlemeye çalışırken bir yandan da tarih dersinden sonraki biyoloji dersine çalışmaya uğraşıyordu. Önüne yeniden gizlice açmıştı biyoloji kitabını.

"...Kısa bir süre sonra da, tam ters yönde, yukarı doğru, yeşil renkte ikinci bir uç çıkıp uzanıyordu. Bu da esas saptı. Esas sap çıkarken..."

Kürsüdeki gözlüklü buruşuk kafa devam ediyordu mırıltılarına:

"Akamanışlardan Daryüs, İran'la Yunanlılar arasında Medya savaşlarını başlattı."

"Bu da esas saptır. Esas sap çıkarken, esas kökün üstünde ince kökcükler beliriyordu..."

"...Medya savaşlarının sonu ne oldu? İran güçten düştü. Akamanışlardan Daryüs III zamanında Makedonyalı Büyük İskender Persleri Erbil dolaylarında yenerek İran'a girdi..."

"...Bu kökcüklerin üstünde de daha başka ince kökcükler çıkıyordu..."

"İran'a girdi de ne oldu? Yedi yıl sonra İskender öldü. Ülkelerini generaller bölüştüler. İran'la Suriye Selefküs'e düştü. Partlar başbuğu Arsag, Selefküsler'e karşı çıktı.."

Ve yine zil çalıyordu.

Çocuklar merdivenden bahçeye koşuyorlardı.

Sonra yine zil çalıyordu.

Çocuklar merdivenden sınıflara koşuyorlardı.

Bir başka gözlüklü buruşuk kafa anlatıyordu:

"Bir cismin spesifik ısısı, bu cismin 1 gramının ısısını 1 derece artırmak için gerekli ısının miktarıdır."

Fasülyenin kökü, Kambis'in üvey kardeşi Semerdis, bir cismin spesifik ısısı... Ve çalan ziller... Ve çalan düdükler... Ve alınan numaralar...

Öğle yemeğinden sonraki teneffüste çocuklar, basketbol, voleybol alanlarının parmaklıklı demir kapıya en yakın yerdeki bankların üstlerine çıkarak caddeden gelip geçenlere bakıyorlardı.

Bazen bir tanesi bağırıyordu:

"Koşun koşun, Prenses geçiyor."

Öteki çocuklar da koşup geliyorlardı.

Herkes arada sırada yürüyerek okulun önünden geçen güzel Prenses'e âşıktı. "Nallı Böcek" de âşıktı.

Prenses bazen sırtında kavuniçi bir döpiyes, bazen leylak rengi bir tayyör, sarı saçları, incecik vücudu, yüksek topuklu ayakkabılarıyla karşı kaldırımdan geçip gider; kendisini görür görmez, kafeslerinin tellerine tırmanan maymunlar gibi büyük demir kapının gerisinde, çiçek bahçesini oyun alanlarından ayıran kafesli yüksek tellere koşarak küme halinde yapışan çocuklara, küçük bir gülücükle şöyle bir bakardı. Prenses'in ahenkli adımları bir süre her çocuğun yüreğinde buruk, arı bir arzu ve özlemle çınlardı.

Prenses geçtikten sonra çocuklar, bilgiç ve ciddi bir sesle ondan konuşurlar, kimi bildiği büyük sırları açıklardı:

"Ağabeyim gayet yakından tanıyor Prenses'i."

"Haydi ulan atma, yüzücü Yusuf'un sevgilisi o."

"Geçen hafta sinemadan çıkarken bizim "Kereste"nin önüne düşmüş, hem kertmiş, hem saçlarını koklamış."

Ve her çocuk içinden, büyüyünce Prenses gibi bir kızla evlenmeyi düşlerdi.

"Rezil Köpek"yatakhanenin zifiri karanlığında, kollarını bacaklarını toplayıp yerli yerine taktığı "Nallı Böcek"in saçlarını okşuyordu.

Ve Prenses, Sadrazam Seyfullah Paşanın yağlıboya tablosu yanındaki demir karyolada, sıska balık suratı, piyoreden yarısı dökülmüş dişleriyle uyuyordu. Patlak koltuğun dibindeki boş likör şişesiyle tahta masanın üstündeki yumurta bulaşıklı çinko tabak, oldukları yerlerde duruyorlardı.

"Nallı Böcek",

"Beni izinsiz bıraktılar," diyordu. "Sinemaya bile gidemeyeceğim bu hafta."

"Beni izinsiz bıraktılar. Sinemaya bile gidemeyeceğim bu hafta."

Çocuklar, cumartesi sabahları özene bezene yeni giysilerini giyerlerdi.

"Nallı Böcek" o cumartesi yine her gün giydiği yakası sökük kazağı ile dirsekleri aşınmış ceketini giymişti. Altmış kuruşunu da dışarı çıkacak olan arkadaşlarından birine vermiş,

"Bana üç tane sucuklu sandviçle bir tane çukulata al," demişti.

Arkadaşı okulun karşısındaki mezeciden sandviçleri, yanındaki tütüncüden de çukulatayı alacak, kapıdan "Nallı Böcek"e verecekti.

Dersler bitmiş, öğle yemeği yenmiş, öğrenciler dışarı çıkmaya başlamışlardı. Birçoğu yalnız çıkıyordu. Bazıları da kendilerini almaya gelen anneleri, ablaları yahut babalarıyla...

"Nallı Böcek" büyük kapının dibinde, dirsekleri aşınmış ceketi, yakası sökük kazağı ile neşeden cıvıl cıvıl dışarı çıkanlara bakıyor, arkadaşının çukulatayla sandviçleri getirmesini bekliyordu.

Musluğun dibinde itiştiği mavi gözlü oğlan, yanından geçerken,

"Nasıl yedin mi ayvayı?" demişti.

"Nallı Böcek" bekledi, bekledi, bekledi. Bütün okul boşalmıştı. Ve arkadaşı ne sandviçleri getirdi, ne çukulatayı. Cadde ana baba günüydü. Kadınlar, kızlar, erkekler, çocuklar, mutlu bir hengâmenin uğultulu seli içinden sinemalara akıyorlardı.

"Nallı Böcek" boğazında bir yumruk, kabaralı pabuçlarıyla, dış kapının önünden kös kös içeri dönüyordu. Sınıfa kapanacak, roman okuyacaktı.

Taş bina, suyu çekilmiş dev bir değirmen gibi kör ve sessiz, karanlık koridorlarının yalnızlığına gömülmüştü.

Tam silinmemiş kara tahtası yerlere atılmış kağıtlarıyla tebeşir, mürekkep ve tozlu bir kimsesizlik kokan sınıfa gireceği anda, kendisini izinsiz bırakmış olan ihtiyar canavarla karşılaştı. Canavar dişlerini göstere göstere gülüyor,

"Nasıl, aklın başına geldi mi?" diyordu.

"Nallı Böcek" bir kez daha,

"Vallahi benim kabahatim yoktu," dedi.

Canavar bir süre süzdü "Nallı Böcek"i. Bakışlarıyla yüzünün çizgilerinde bir gevşeme oldu:

"Evdekilerin haberi var mı izinsiz kaldığından?"

"Ben bekâr öğrenciyim. Cumartesi, pazar akşamları da okulda kalıyorum. Annemle babam burda değiller."

"Peki şimdi çıksan ne yapacaktın?"

"Hiç. Sinemaya gidip dönecektim."

"Peki haydi, bu seferlik affettim. Git bakalım sen de sinemaya..."

"Kapıdan bırakmazlar ki. Adım izinsiz listesinde."

Canavar küçük defterini çıkardı, bir yaprak kopardı. Üstüne "Affedilmiştir" diye yazıp imzaladı.

"Nallı Böcek" sevinçle aldı kağıdı. Ve bir anda yine cız etti içi. Büyük kapının dibinde arkadaşının çukulatayla sandviçleri getirmesini beklerken babasının arkadaşı olan müdür muavininden haftalığını alamamıştı. Herhalde çoktan çıkıp gitmişti muavin de. Eski haftalıklarından biriktirdiği altmış kuruşu da arkadaşı yürütmüştü.

Oysa bütün hafta nasıl iki sinemaya gideceğini, nasıl sahanda yumurta yiyeceğini düşünmüştü. Ve izinsiz bırakmışlardı onu. Şimdi affediyorlardı. Ama neye yarar, bir sinemaya bile gidemeyecekti.

İhtiyar canavara,

"Teşekkür ederim," dedi.

Canavar,

"Bir daha onunla bununla itiştiğini görürsem, çift izinsiz yazarım, anladın ya," diyordu.

"Nallı Böcek" yatakhaneler kapalı olduğu için, giysilerini de değiştirecek durumda değildi. Yeniden yürüdü büyük kapıya. Elindeki "affedilmiştir" kağıdını verdi kapıcıya ve çıktı caddeye.

Kol kola yürüyenler, gülerek konuşanlar, dükkânlara girip çıkanlar...

"Nallı Böcek" yüreğinde linç edilmiş çocukluğunun buruk acısıyla, adımlarında kimsesizliğini sürüyerek vitrinlere baka baka yürümeye başladı.

Yatılı okul çocukları için zor iştir hafta sonlarında gidecek bir yeri olmamak, hele bir de "Nallı Böcek" gibi metelik yoksa cebinde.

Sinemalar doluyor, sinemalar boşalıyordu. Tadıyla rengiyle, yemişleriyle kendi cümbüşünü yaşıyordu cumartesi.

"Nallı Böcek" gidebileceği bir uzak akraba, bir tanıdık evi düşündü. Onu soğuk karşılamayacak, yüzüne, "Sen de nerden çıktın? " gibilerden bakmayacak bir ev. Hele bir de kendi yaşında bir kızları varsa... Onun da cumartesisi yol kıyısında tek kalmış, yıkık bir mezar taşı gibi geçmeyecekti.

Nereye gidebilirdi ki?

Aklına sütannesi geldi. Doğduğu zaman annesi ağır bir hastalık geçirmiş, kendisine süt verememişti. Evde genç bir hizmetçi kadın vardı. O da emzikliydi. Bir süre annesiyle anneannesi, "Nallı Böcek"e hizmetçi kadının süt vermesine karşı çıkmışlardı. Anlattıklarına göre doğduktan sonra on iki gün salt ıhlamur suyu içmişti. Sonunda babasıyla babaannesi, annesiyle anneannesine posta koymuşlar:

"Hizmetçi Tanrının kulu değil mi, elâlem arıyor arıyor da bir sütanne bulamıyor, bizim ise hazır evimizin içinde. Bundan böyle Zeynep emzirecek çocuğu," demişlerdi.

Ve "Nallı Böcek"i Zeynep büyütmüştü emzirerek.

Sonra Zeynep'in kocası ölmüş, Zeynep bir bankada odacılık eden yaşlı bir adama vararak evlerinden ayrılmıştı. Ama eski kapısını hiç unutmamıştı. Her zaman gelir, büyük hanımların eteklerini, küçük hanımın elini öper hal hatır sorar, "Nallı Böcek"e de mutlaka bir hediye getirirdi. Küçük bir çukulata, iki un kurabiyesi, bir küçük kesekağıdı kavrulmuş fındıkla kuru üzüm falan...

Aslında annesi "Nallı Böcek"in bunları yemesini pek istemezdi. Sütannesi gittikten sonra:

"Kaç defa tembih ettim, 'şuna bir şey getirme,' diye. Yine getiriyor. Nerden alındığı belli olmayan bayat bayat şeyler. Çocuğun midesini bozacak," derdi.

Ama "Nallı Böcek" zevkle, lezzetle yerdi sütannenin getirdiği küçük hediyeleri.

Sokaklarda, caddelerde akşama kadar boş boş dolaşmaktansa sütannesine gidecekti. Evinin nerde olduğunu şöyle böyle biliyordu. Odacıların, şoförlerin, işportacıların oturduğu fakir bir mahallede oturuyordu. Üstelik öyle o kadar da uzakta değildi. Sinemaların arkasındaki dik yokuştan inince, doğru oraya varılıyordu. Ah keşke cebinde biraz parası olsaydı da o da sütannesine bir külah şeker götürebilseydi...

Daracık çamurlu arnavutkaldırımları... Saçları beyaz tülbentle bağlı, ayakları takunyalı, açık tahta kapıdan

sokağa elindeki kocaman leğenin sabunlu sularını döken bir kadın. Kimi cumbalı, kimi cumbasız, küçük ahşap evler. Bazılarının alt kat pencerelerinde kafesler... Yandaki arsa boşluğunda zıpzıp oynayan dört beş çocuk...

"Nallı Böcek" leğendeki çirkefleri sokağa döken kadına,

"Affedersiniz, odacı Tahir efendinin evi nerde acaba? " diye sordu.

"Şurdan sağa sap, soldan ikinci kapı..."

"Nallı Böcek" azıcık yürüdü, sağa saptı. Soldan ikinci kapı, kararmış tahta bir kapıydı. Üstünde ipe bağlı bir çomak sallanıyordu. Çomağı tutup çekti ipi, kapı açılıverdi.

Loş ufak bir sahanlık. Yan yana duran bir eski terlik, bir erkek ayakkabısı. İki basamak merdiven... Kilim serilmiş bir aralık ve kapısı açık bir oda...

Odadan bir kadın sesi,

"Kim o? " diye sordu.

"Benim sütanne..."

Odadan başörtüsüyle aralığa çıkan sütanne... kopan bir sevinç çığlığı:

"Ah yavrum, evlâdım..."

Sıkı sıkıya sarılıp göğsüne bastıra bastıra öpme...

"Nallı Böcek"de ayakkabılarını çıkarmaya davrandı.

"Yok, ölümü öp çıkarma..."

Odaya girdiler. Bir sedir, bir konsol, iki hasır iskemle...

"Annen nasıl, baban nasıl? .."

"..."

'Ah kuzum benim, kuzum. Gel bir daha öpeyim seni."

"..."

"Sütbaban da kahveye kadar çıktı. Sütkardeşin cumartesileri de çalışıyor, bir sobacının yanında. Karnın aç mı? "

"Değil sütanne. Okulda yedim de çıktım."

"Olsun, çocuklar çabuk acıkır. Dur, sana iki yumurta kırıvereyim. Sucuk da keseyim mi içine? "

"Nallı Böcek" itiraz etti, reddetti, 'olmaz,' dedi, 'tokum,' dedi. Dinleyen kim?

"Peki sucuk da kes sütanne."

Yağları cızırdayan mis gibi sucuklu yumurta. Sedirin önüne taşınan, açılır kapanır türden bir ufak portatif masa. Masaya serilen bir basma örtü. Ucu azıcık kırık, eskice bir çatal.

Ne de yumuşak olmuştu sucuk dilimleri. Yumurtanın sarısına bulanmış, yağlı, sıcak, baharlı; dişlerin arasında şöyle bir çiğnenip ezildikten sonra, parça parça kayıp gidiyordu boğazından...

"Bir de kahve pişireyim sana."

"Nallı Böcek"in içtiği ilk kahve. Henüz daha kimse ona kahve ikram etmemişti...

"Sütkardeşinden önce emzirirdim seni. Minicik minicikti ellerin..."

"..."

"Büyüyünce sütoğlum bakar bana diyorum."

"..."

"Kirlilerini getirseydin, hemen yıkardım."

Ve gitmek için kalkış:

"Kaçayım artık sütanne."

"Şimdi gelirdi sütkardeşin."

"Geç kalırsam kızarlar okuldan."

Tekrar sımsıkı sarılıp göğüse bastıra bastıra öpme. Ve "Nallı Böcek"in pantolon cebine doğru usulca kayan eli sütannenin. Ve sokuşturulan bir kağıt lira...

"Ne yapıyorsun sütanne, yok vallahi almam."

"Ölümü öp. Şeker alırsın kendine. Haftaları gelsene bize. Şurda bir sinema var, hep Türkçe filmleri gösteriyor. Sütbabanla oraya gidersiniz."

"Fırsat buldukça gelirim. Öpeyim elini..."

Ve sonra yine arnavutkaldırımı dar sokaklar, büyük caddelere çıkan yokuş. Ama artık "Nallı Böcek" üşümüyordu. Hem sucuklu yumurta yemişti, hem de bir lirası vardı cebinde. Yarın sinemaya gidebilirdi. Üstelik de arka arkaya iki sinemaya...

"Nallı Böcek" sinemaya gitti.

"Nallı Böcek" derse kalktı.

"Nallı Böcek" bütünlemeye kaldı.

"Nallı Böcek" sınıfı geçti.

"Nallı Böcek"in haftalığı iki buçuk liraya çıktı. Ziller çalıyor, düdükler ötüyor, cumartesiler geliyor, pazartesiler geliyordu.

"Nallı Böcek"in arkadaşları genelevlere gitmeye başlamışlardı.

"Nallı Böcek" büyüyordu.

Büyüdü büyüdü; bir yandan kadın düşüne, bir yandan sinüslerle kosinüsleri öğrene, bir yandan abaza çeke...

Sonra bir gün ihtiyar canavarlar lacivert elbiselerini giyerek yan yana dizildiler.

Sıra sıra tabutlar getirip koymuşlardı önlerine.

Çocuklar da lacivert elbiselerini giymişler, ihtiyar canavarların karşısında, tabutların ayak uçlarına dizilmişlerdi.

Canavarlardan en yaşlısı bir nutuk söylemişti:

"Artık hepiniz birer ceset oldunuz. Yıllar yılı büyük uğraşı ve çabalarla hepinizin ruhlarını dondurup, beyinlerinizi sabunlaştırdık. Şimdi her birinize diplomasını verip kendisi için özel olarak hazırlattığımız tabuta törenle yerleştireceğiz onu. Bu mutlu güne eriştiğiniz için hepinizi kutlarız."

Ve numaralarla birlikte adlar okunmaya başlamıştı.

Önce "Çaydanlık" aldı diplomasını. Alkışlarla bir fabrikatör tabutuna yatırdılar "Çaydanlık"ı. Bir de küçük fabrika koydular kollarının arasına.

"Kereste" bir savcı tabutuna uzatıldı. "Karga" bir yargıç tabutuna.

Birinin kolları arasına bir kelepçeyle bir sehpa, ötekinin kolları arasına bir cüppeyle bir kürsü kondu.

Teker teker okunup duruyordu numaralarla adlar.

Numarasıyla adı okunan öğrenci arkadaşlarının arasında öne doğru çıkıyordu. Canavarların en yaşlısı diplomasını

uzatarak elini sıkıyor,

"Kutlarım oğlum," diyordu.

Arkasından diplomayı alanı, öteki canavarlarla birlikte, ortada sıra sıra duran tabutlardan birine yerleştiriyorlardı.

Kimi bankacı tabutuna uzatılarak eline bir kasa tutuşturuluyor, kimi armatör tabutuna uzatılarak göğsüne bir gemi konuyordu.

Komisyoncu tabutunda telefonla paralar, kahraman tabutunda borazanla bayrak vardı.

Canavarlar her öğrencinin diplomasını alıp tabuta konması ve göğsüne bir yaşamlık oyuncağının oturtulmasından sonra dua ediyorlardı:

"Bir ömür boyu tabutundan çıkamayasın. Evreni oyuncağından ibaret göresin. Ve can sıkıntısından patlayarak kokuşup gömülesin."

Bütün öğrenciler canavarların duasına, amin, diyorlardı.

Töreni daha uzaktan izleyen annelerle babalar da sevinçle el çırpıyorlardı. Birazdan çocuklarının tabutlarını sırtlayarak, büyük bir başarıya kavuşmuş kişilerin mutluluğunda, çekip gideceklerdi.

Sonunda "Nallı Böcek"e de geldi sıra. Canavarların en yaşlısı ona da verdi diplomasını. Ama ağzını açıp da hiçbir şey söylemedi.

"Nallı Böcek" elinde diploma, gayet efendi, gayet kibar, gayet uslu bekliyordu tabutuna yerleştirilmesini. Canavarlar ise hareketsiz, öyle put gibi duruyorlardı.

"Nallı Böcek" ezile büzüle,

"Beni tabutuma koymayacak mısınız?" dedi. En yaşlı canavar,

"Hayır evladım," dedi, "senin tabutun yok."

"Neden?"

"Çünkü seni burdayken linç ettik biz hepimiz."

"Nallı Böcek" yatakhanenin zifiri karanlığında ağlıyordu:

"Biliyorum, beni buraya daha geldiğim gün linç etmişlerdi," diyordu. Sadece o canavarlar mı linç etti, kürklü anneler, çukulata satıcıları, sandviç satıcıları, oyuncakçılar hepsi...

"Rezil Köpek" kollarını, bacaklarını yemekhanede, sınıfta, merdivende, musluk dibinde bulup, yerli yerine taktığı "Nallı Böcek"e sarılmıştı:

"Üzülme," dedi, "linç edilmek tabuta girmekten yeğdir. Onlar bizi linç ettikçe biz de onları linç edeceğiz."

"Nallı Böcek"i tekrar yatağına yatırdı, bir kez daha okşadı saçlarını. Ve karanlık ıssız koridorlardan, merdivenlerden en alt kata indi, az önce girdiği yan kapıdan bahçeye çıktı. Hızlı adımlarla yürüyüp geçti bahçeyi. Ağaçlıklı parke yoldan iki adam boyundaki parmaklıklı demir kapılara yöneldi ve kapıların aralığından süzülüverdi büyük caddeye.

Tek tük taksi geçiyordu. "Rezil Köpek" ellerini pantolon ceplerine sokmuş, yine yürümeye başlamıştı bomboş kaldırımlardan.

Çok çok uzaklarda kalmış bir evden başka gidebileceği belirli bir yer yoktu. Nasıl olsa ergeç gidecekti oraya. Ama şimdi çekmiyordu canı gitmeyi. Bir sabahçı kahvesine girip bir çay içmek, başını kollarının üstüne koyarak biraz dinlenmek istiyordu.

Tekrar yan sokaklara daldı. Kaldırım hizasında aydınlık üç pencere vardı. Biri açıktı pencerelerin. Hafif eğilerek pencerelerden içeri baktı. Masalarda üç kişi uyukluyor, iki kişi kağıt oynuyor, biri de çay içiyordu. Bir sabahçı kahvesiydi burası; bir apartmanın bodrum katında bir sabahcı kahvesi...

3

"Rezil Köpek" kahvenin bulunduğu apartmana girdi, aşağıya doğru indi. Apartmandan çok, han gibi, pasaj gibi bir yerdi burası. Dış kapının açıldığı sahanlıkta tabelalar göze çarpıyordu: "Örücü", "Saatçi", "Terzi" gibi... Kahveye sönük bir ampulün aydınlattığı kirli bir merdivenden iniliyordu. Kahvenin karşısında da yine tabelalar vardı: "Düğmeci", "Kolacı" vs...

Kahvenin kapısı açıktı. Camekânla bölünmüş bir kahve ocağı ile altı yedi masa vardı içerde.

Kahveci omzunda peşkir, sıska bir adamla konuşuyordu:

"İbo şöyle bir uğradı, sana bakınıp çıktı."

"Çok oldu mu gideli? "

"İki, iki buçuk saat kadar oluyor."

"Söyledi mi beni neden aradığını? "

"Tam söylemedi. Yalnız epey kızgındı. Biri tabanca mı ne çekmiş kendisine otelde."

"Onun için mi arıyordu beni? "

"Galiba."

"Kimmiş tabanca çeken? "

"Bilmiyorum, anlatmadı. "

"Bu saatten sonra gelmez artık herhalde!.."

"Sanmam."

Sıska adam tam kapıya döndüğü anda burun buruna geldi "Rezil Köpek"le.

"Rezil Köpek",

"Kusura bakmayın, kulağıma çalındı söylediklerıniz," dedi. "İbo bizim yedek parçacı İbrahim mi? "

"Evet."

"Arkadaşı mısınız siz de? "

"Kayınbiraderiyim."

"Rezil Köpek" elini uzattı:

"Memnun oldum," dedi. "Çok eskiden tanırım İbrahim'i. Az içki içmedik beraber. Bu akşam o şakayı ben yaptım kendisine. Bu kadar kızacağını bilseydim yapmazdım. Bulursanız özür dilediğimi söyleyin."

"Siz mi tabanca çektiniz ona? "

"Yok canım şaka yaptım sadece."

Yanda kağıt oynayan iki kişi, oyunu bırakmış kendilerini dinliyordu; az ötede çay içen de....Ön masalarda uyuklayanlar ise tınmadan devam ediyorlardı uyuklamaya.

Sıska adam sorunu ne ciddiye aldığını, ne de ciddiye almadığını belli etmeyen bir sesle,

"Hoş bir şaka olmamış," dedi.

"Onun yaptığı da pek hoş değildi söz aramızda."

"Ne yaptı? "

"Ben yaşlı bir hanımla oturuyordum. Yanımdan geçerken, 'Nihayet buna kaldın ha? Gevşektir ama idare eder,' dedi."

"Sarhoş muydu? "

"Herhalde."

"Siz? "

"Rezil Köpek" sıska adamın suratına doğru nefesini hohladı:

"Belli olmuyor mu? "

"Oluyor, oluyor."

"Neyse siz bulursanız İbrahim'i yine de özür dileyin."

"Olur söylerim."

Sıska adam çıktı kahveden dışarı.

"Rezil Köpek", omzunda peşkiri, lafa karışmadan yanlarında duran kahveciye,

"Bir çay," dedi. "Demli olsun."

Gitti köşedeki boş masaya oturdu.

Kağıt oynayanlar yeniden başlamışlardı oynamaya. Çay içen ise ilgisini belli etmeden yan gözle kendisine bakıyordu.

Kravatsız gömleği, buruşuk ceketi, kasketi ile ne kadar da çok benziyordu,

"Allahtan bahset," diye bağıranlara.

Kahveci çayı getirdi, ayaklıklı lale biçimindeki küçük tunç şekerliğin içinde de iki şeker bıraktı.

"Rezil Köpek",

"Kimdi o demincekki adam? " diye sordu.

"Emekli bir polis memuru."

"Her zaman gelir mi buraya? "

"Gelir."

"İbrahim onu bulmak için mi uğradı buraya? "

"Evet."

"İyi oldu değil mi bu rastlantı, işin büyümesini önledik."

Kahveci omuz silkti. Yarım ağızla da,

"Tabancanızın ruhsatı var mı? " diye sordu.

"Var."

"Mesele kapanır öyleyse."

"Zaten ortada bir şey yok ki..."

"Öyle."

Kahveci peşkiriyle masanın tozunu şöyle bir aldıktan sonra kahve ocağına geri döndü.

*

Sıska adam kahveden çıkar çıkmaz, az ötedeki nöbetçi eczaneden İbo'nun evine telefon etmeye koşmuştu:

"Alo, sen misin İbo, uyandırdım mı? "

"..."

"Beni aramışsın kahvede. Az önce öğrendim..."

"..."

"Buldum sana tabanca çekeni de..."

"..."

"Kahveci beni neden aradığını anlatıyordu. O sırada içeri girdi, lafa karıştı. 'İbrahim eski arkadaşımdır, o bana şaka yaptı, ben de ona şaka yaptım ama yine de özür dilerim. Bulursanız söyleyiverin,' dedi."

"..."

"İstersen kapatalım bu işi.."

İbo telefonun öteki ucunda,

"Siktiret pezevengi," dedi. "İki tokat çaksaydım ite daha rahat uyuyacaktım bu akşam."

"Rezil Köpek" kaldırımın karanlığına bakan tepedeki pencerelere baktı. Bir kadınla bir erkek ayağı geçiyordu pencerenin dibinden. Pencerenin altındaki masalarda üç kişi başlarını kollarının üstüne kapatmışlar, devam ediyorlardı uyuklamaya.

Kasketli adam yan gözle hep kendisine bakıyordu. "Rezil Köpek" birden başını kasketli adama çevirdi. Göz göze geldiler. Kasketli bakışlarını kaçıracak mıydı, kaçırmayacak mıydı? Bir an kararsız kaldı kasketli; sonra dost mu, düşman mı olduğunu hemen açıklama zorunluğunu duymuş olacak ki,

"Merhaba ağabey," dedi.

"Merhaba..."

Kasketli masanın üstünden "Rezil Köpek"e doğru hafifçe uzandı,

"Tabanca çekenin sen olduğunu söylemekle iyi etmedin ağabey," dedi.

"Neden? "

"O konuştuğun adam eski aynasızlardan biridir."

"E ne olacak yani? "

"Sabahcı kahvelerini dolaşır durur, kaç kişinin başını belaya soktu eşşekoğlu eşek."

"Nasıl belâya? "

"Kimde şiş, kimde sustalı, kimde makine var, ekipler amirine espiyonlar hemen."

"Beni de espiyonlar mı şimdi? "

"Hiç kuşkun olmasın."

"Ama ruhsatım var benim."

Kasketli, sesini biraz daha alçalttı, gözünü kırparak sordu:

"Nasıl oluyor ruhsatlı? "

"Can güvenliğimi sağlamak için."

"Kan davası falan mı? Ama öyle olsa bu saatlerde tek başına dolaşmazsın pek."

"Kan davasından beter. Daha bugün kaç yüz kişi saldırdı üstüme."

"E sonra ne oldu? "

"Rezil Köpek" başını öne eğmiş çay fincanına bakarak konuşuyordu:

"Paramparça ettiler."

"Seni mi? "

"Beni. Her zaman paramparça ederler. Ölür ölür dirilirim." Kasketli iyice meraklanmıştı. İskemlesini "Rezil Köpek"e doğru çekti:

"Dalga mı geçiyorsun ağabey? "

"Yooo. Seni paramparça etmiyorlar mı? "

"Kim edecek? "

"Seni de paramparça ediyorlar ama farkında değilsin. Ne iş yapıyorsun sen? "

"Bir benzin istasyonunda yağcıyım."

"Niye uyumuyorsun geceleri? "

"Gece çalışıyorum ben."

"Rezil Köpek" şöyle bir süzdü kasketliyi:

"Üstünde tulum yok, ellerin de yağlı değil."

"Dün son verdiler işime. Gece uyku tutmadı. Sabah olsun diye bekliyorum. Sabah tekrar gideceğim servise. Belki yeniden alırlar."

"Niye son verdiler işine? "

"Patron Allahsızın biri. Yeni yağlarla kirli yağları yarı yarıya karıştırıp koyduruyor kamyonlara. Dün gece bizim Halil geldi servise. Ta çocukluk arkadaşım. İki odalı bir

evleri vardı bizim orada. Anası ölünce evi sattı bir kamyonet aldı. Titizlenip duruyor kamyonetine. 'Aman gözünü seveyim, sakın karışık yağdan koyma' deyip durdu. Ben de yeni yağdan koydum. O sırada patron kontrola geldi, yakaladı. Halil'in yanında bir şey söylemedi ama o gittikten sonra, 'Zaten böyle yaptığını biliyordum,' dedi. 'İki kuruş fazla bahşiş almak için beni satıyorsun. Pılını pırtını topla çek arabanı.' 'Yapma ağabey, Halil mahalle arkadaşı, gözüm kör olsun bahşiş için değil,' falan dedim ama dinlemedi."

"Peki yeniden işe alır mı seni dersin? "

"İşimden memnundu. Öfkesi geçmişse alır belki..."

"Alırsa bir daha arkadaşlarına yeni yağdan koyacak mısın? "

"Tövbe billah, babam mezardan çıkıp gelse koymam. Bana ne? "

"Patronun hilesine ortak olmak üzmüyor mu seni? "

"Boş ver ağabey, bana ne, ben mi kaldım dünyayı düzeltecek? "

"Görüyorsun paramparça ediyorlar insanı."

Kasketli birden boş bulundu:

"Doğru," dedi.

Sonra kendi de şaştı ağzından çıkan söze ve hemen ekledi:

"Yani nasıl? "

"Hiç öyle işte..."

"Sen tabancayla koruyabiliyor musun kendini? "

"Yooo. Her seferinde parçalıyorlar "

"Eee öyleyse ne diye taşıyorsun? "

"Rezil Köpek"çayını bitirmiş, alnını oğuşturuyordu:

"Biri var biri, elbet bir gün yakalayacağım onu."

"Nasıl biri? "

"Gözleri, burnu, ağzı olmayan biri... Yüzsüz ve sinsi. Her yerde hem var, hem yok."

Kasketli,

"Bizim patron gibi," dedi.

Başını kollarının üstüne kapatmış uyuklayanlardan biri,

birden zıplayarak uyandı. Kaldırımda bir sarhoş, kahvenin açık penceresinden, aşağı doğru,uyuyanın ensesine işiyordu.

Adam uykulu gözlerle ne oluyor gibilerden başını pencereye kaldırdı. Ne olacak, bir sarhoş bacaklarını pergel gibi açmış, şarıl şarıl ense köküne işiyordu. Önce,

"Dur ulan ayı!" diye bağırdı.

Sonra daha bir temelinden anlamış olacak ki durumu, herifi yakalamak için kapıya doğru seğirtti:

Öteki uyuyanlar da uyanmışlardı. Aval aval pencereye bakıyorlardı. Kahveci ocaktan maşayı kapmış, o da fırlamıştı dışarı.

Pençereden sesler gelmeye başlamıştı. Kahveci bağırıyordu:

"Kenef mi ulan burası, ne işiyorsun pezevenk? "

"Fark edemedim be abi? "

Ensesine sidikleri yiyen tokadı patlatmıştı:

"Neyi fark edemedin dürzü, kafamı mı? "

"Affet abi, bilmeden yaptım abi..."

Kahveci de vuruyordu.

Uyuklayan öteki iki kişi de dayağa katılmak için kalkıp çıktılar dışarı.

Sarhoş,

"Vurmayın abiler, vurmayın!" diye sızlanıyordu.

O sızlandıkça gelen takviye kuvvetle birlikte dayağın dozu iyice artmaya başlamıştı. İçerden sarhoşun kaldırımlarda sürüklendiği görülüyordu. Tekmeyle, maşayla vuruyorlardı başına.

Pencerenin dibindeki masanın üstünde ise sarhoşun sidiğinden bir avuçluk bir birikinti, kahvenin ışıklarını yansıtarak titreşiyordu.

Bir düdük sesi duyuldu uzaktan. Herhalde ya bir bekçi ya bir polis geliyordu.

Sarhoş çığlıklar atmaya başlamıştı:

"Öldürüyorlar, imdat!"

Kahveciyle demincek masalarda uyuklayan üç müşteri haklılıklarını iyice sömürerek, vur Allah vur, boyuna vuruyorlardı. Gelen bekçi de olsa, polis de olsa,

"Bu herif pencereden aşağı kafamıza işedi," dedikleri zaman, mutlaka kendilerinden yana çıkacaktı.

Sarhoş hem sarhoş, hem suçlu, hem de güçsüzdü. Şayet deli bozuk bir serseri olsa da,

"Ne olmuş kafana işediysek, aç ağzını da bir daha işeyim," diyecek kadar bileğine yahut bıçağına güvense, sonradan gelenler, iki tarafı ayırmaktan ötede bir gösteriye pek girişemezlerdi.

"Yahu abi, yapılır mı bu da," gibi yumuşak sitemlerle olayı kapatırdı.

Ama sarhoş dut gibiydi. Hiçbir tehlikesi yoktu. Onun için de vurdukça vuruyorlardı. Ömürleri boyunca kızdıkları bütün kişileri onu döverken dövüyorlardı.

Kasketli araba yağcısı "Rezil Köpek"e,

"Kalk voltamızı alalım istersen ağabey," dedi. "Şimdi tanık manık yapmaya kalkarlar, başımız derde girer karakollarda sabahlarız."

"Rezil Köpek",

"Kahveci gelsin de parasını verip çıkalım," dedi.

Yağcı,

"Ben bir çay içtim," dedi. "Sen de bir çay içtin. Ellişerden bir teklik eder. Tezgâha bırakır çıkarız. Nah işte, benim ellilik burada."

Pantolonunun cebinden iki yirmi beşlik çıkardı. Ayağa kalktı.

"Rezil Köpek" de ayağa kalkmıştı:

"Dur dur, bende bütün bir lira var. Sen koy o elli kuruşu cebine."

Kasketli,

"Olur mu ya abi?" dedi. "Sen benden sonra geldin."

"Olur olur, ben yabancı değilim, haydi bakalım."

"Rezil Köpek" kahve ocağının önündeki tezgâha bir lira bıraktı, kasketliyle birlikte merdivenden yukarı doğru

çıktılar.

Bir bekçi düdük çalarak köşeden hızla kahvenin önüne doğru koşuyordu.

Dayak hâlâ devam ediyordu. Sarhoş ise boğuk boğak bağırıyordu:

"İmdat! Öldürüyorlar. Anacığım, öldürüyorlar! "

Ve tekmeler inip kalkıyor, kahvecinin maşası inip kalkıyordu.

"Rezil Köpek" kahveciye,

"İki çayın parasını aşağıya bıraktık," diye seslendi.

Kahveci duydu mu, duymadı mı, hiç cevap vermedi. "Rezil Köpek"de, kasketli de bekçinin geldiği yönün zıttı doğrultusunda, adımlarını sıklaştırarak uzaklaştılar, yan sokaklardan tekrar ana caddeye çıktılar.

Kasketli,

"Daha sabaha çok var," dedi. "Patron ondan, on birden önce gelemez servise. En iyisi ben buradan bir dolmuşa binip eve gideyim gene biraz uzanayım."

"Rezil Köpek",

"Servisin yeri nerde? " diye sordu.

"Kahvenin öteki başında. Çalışırken arada bir gelir bir çay içerdik geceleri. Uyku tutmayınca patronun gelmesini kahvede bekleyeyim dedim ama altı, yedi saat daha öyle kuru kuruya oturmanın bir anlamı yok."

"Doğru ya, git yat biraz. Onda on birde kalkıp gelirsin yine. Patron yeniden mutlaka alır seni işe. Hiç merak etme."

"Bilmem ki valla abi, hiç belli olmuyor bu dümbüklerin ne bok yiyecekleri."

Caddeden hiç araba geçmiyordu. "Rezil Köpek" ile kasketli işçi kaldırımın kıyısında hiç konuşmadan öyle iki garip heykel gibi duruyorlardı.

Derken ötelerden iki araba farı yırttı karanlığı. Kasketli elini sallayarak caddeye fırladı. Taksi geldi durdu önünde. İşçi,

"Dolmuş mu? " diye sordu.

Tam o anda sert bir düdük öttü. Apartmanlardan birinin gölgesinden fötr şapkalı bir adam çıktı, kendilerine doğru koşarak,

"Durun, kıpırdamayın," diye bağırdı.

Taksi bir karışıklığın çıktığını görünce, hemen gazlayıp uzaklaştı. Fötr şapkalı adam,

"Ulan burdan taksiye binilir mi hıyaroğlu hıyarlar?" dedi.

Yağ işçisi,

"Taksiye binmeyecektim ki, dolmuş arıyordum," dedi.

"Dolmuş durağı mı ulan burası kereste."

"Rezil Köpek" buz gibi bir sesle,

"Kimsiniz siz, lütfen kimlik kartınızı gösterir misiniz?" dedi.

"Kimsem kimim, sana ne şebek."

"Rezil Köpek" de, yağ işçisi de biraz şaşkın, biraz ürkek, biraz öfkeli, dik dik bakıyorlardı fötr şapkalıya.

Fötr şapkalı ille de bir bela çıkartmak istiyordu:

"Ne bakıyorsunuz öyle öküzün baltaya baktığı gibi.... Burada hiçbir araba durdurulmaz, ister taksi olsun, ister dolmuş olsun."

İşçi,

"Kusura bakma abi, bilmiyorduk," dedi.

Yürümeye davrandı.

"Neyi bilmiyordun, babanın anamı nasıl yaptığını mı?"

İşçi birden döndü bütün hızıyla bir tane konmaya kalktı adama. Adam bunu bekliyormuşcasına iki adım geri fırladı;

"Görev başında memura saldırı ha, ben şimdi ikinizin de canına sıçarım," dedi.

Hemen bir düdük, bir düdük daha çaldı. İlerdeki bir sokak arasından hazır kuvvet arabası çıkıverdi ortaya. Kasklı, coplu polisler, fayton koltuğuna kurulmuş gibi dizi dizi oturuyorlardı içinde.

Araba yaklaştı yaklaştı. Bir anda kasklı, coplu polisler,

madalyaları, sırmalarıyla Sadrazam Seyfullah Paşa, sıska balık suratı ince boyalı dudaklarıyla Prenses, çocukları tabuta yatıran ihtiyar canavar, kredi sorunlarını konuşan kravatlı bankacı, cüppeli yargıç oldular. En arkada gözleri, burnu, ağzı olmayan dümdüz bir surat vardı.

Ve hepsi "Rezil Köpek"e nanik yapıyorlardı.

Araba sert bir frenle durdu önlerinde. Ve hepsi yeniden kaskları coplarıyla polis oldular.

Fötr şapkalı,

"Alın bu itleri," dedi.

Ne "Rezil Köpek", ne işçi, ağızlarını dahi açmaya vakit bulamadan, karga tulumba, arabanın içine atıldılar. Sırtlarına enselerine yumruklar yağmaya, ayaklarına tekmeler inmeye başladı.

Araba aynı hızla hareket etti.

*

Hazır kuvvet arabası boş caddelerden geçerek bir sokağa saptı, biraz daha gitti ve durdu. Karakol oradaydı. Polisler paldır küldür atladılar arabadan aşağı. İte kaka tartaklaya "Rezil Köpek"le kasketli işçiyi de indirdiler; üstünde lamba yanan, iki kanadı da açık kapıdan karakola soktular.

Arabadaki komiser muavini, "Rezil Köpek"le işçiye,

"Bekleyin ulan burada," dedi.

Kendisi başkomiserin odasına girdi.

Bekleyin.

Başkomiserin odasının önünde bir bank, karşısında da iki kapı daha vardı.

Bekleyin.

"Rezil Köpek"le işçi yan yana oturdular banka.

Bekleyin.

Komiser muavini, başkomiserin odasından çıktı. İkisi de ayağa kalktılar. Muavin hiç oralı olmadan karşıdaki odalardan birine girdi. "Rezil Köpek"le yağ işçisi tekrar oturdular ban-

İşçi,

"Bu ne filmdir anlamadım," dedi.

"Ben de anlamadım."

"Abi ben sana söyledim, tabanca çekenin sen olduğunu söylemeyecektin o espiyoncuya..."

"O mu yaptı bu işi diyorsun? "

"Başka kim yapacak? "

"Peki seni niye getirdiler benimle? "

"Beraber bulduları, beraber getirdiler. Eksik ziyade ne fark eder onlar için..."

"Bir oyun olduğu muhakkak ama çakamadım ne olduğunu? "

"Şimdi ne yaparlar dersin bize? "

"Herhalde ifademizi alacaklar, ne bileyim ben."

"Ne diyeceğiz ifadede? "

"Doimuş arıyordum. Sivil bir adam geldi koşarak, ana avrat küfretti. Sonra da hazır kuvvet arabasını çağırdı. Hepsi bundan ibaret, diyeceksin."

"Abi bu kadarıa kapatmazlar bu işi."

"Eğer dertleri benimleyse, seninkini kapatır bırakırlar, merak etme."

"İnşallah ama hiç sanmam. Ne kadar bekleyeceğiz dersin."

"Bilmem ki..."

Polisler,siviller girip çıkıyordu karşı odalara.

Bir bekçiyle bir polis, saçları darmadağınık, göğsü yırtılmış, ağlayan bir kadın getirdiler, köşedeki merdivenden aşağı indirdiler. Merdivenin başında polis bir tokat attı kadına,

"Zırlayıp durma, götünü kiraya veren acısına katlanır," dedi.

Komiser muavini girdiği odadan tekrar dışarı çıktı.

"Rezil Köpek"le işçi tekrar ayağa kalktılar.

Muavin görmezlikten gelerek, helaya girdi.

"Rezil Köpek"le işçi, muavin helâdan çıkarken yeniden ayağa kalkmak üzere oturdular banka.

*

Başkomiser odasından telefon ediyordu bir yerlere:

"Yakalayıp getirdik efendim."

"..."

"Caddede araba bekliyordu. Bir bahane bulup arabaya koyduk efendim."

"..."

"Yanında biri daha var, onu ne yapalım? "

Telefondaki ses,

"Biraz gözünü korkutup bırakın, anlasın öyle bir mendeburla konuşmanın insanın başına neler getirebileceğini," dedi.

*

Dışarda gün ışıyordu.

"Rezil Köpek"le yağ işçisi, iki saattir bekliyorlardı başkomiserin kapısı dibindeki bankta.

Muavin heladan çıkmış odasına girmiş, bir süre sonra tekrar odasından çıkmış, başkomiserin yanına gitmiş, sonra yine odasına dönmüştü.

"Rezil Köpek"le işçi, muavini her görüşlerinde ayağa kalkıyorlardı.

Muavin de her seferinde görmezlikten geliyordu onları.

Karakol gecelik yaşamını sürdürüyordu. Esrar içerken yakalanıp getirilen serseriler, arkadaşını yaralayan bir sarhoş, bir müşteriye dayak attıkları için ifadeleri alınan bar garsonları, arabayla bir yayaya çarpıp kaçarken yakalanan bir şoför...

Bunlardan bir kısmı sille tokat merdivenden aşağı indiriliyor, bir kısmı komiserin yanına, bir kısmı muavinin yanına alınıyor, bir kısmı serbest bırakılıyor, bir kısmı da ciple başka yerlere gönderiliyordu.

Ve "Rezil Köpek"le işçi bekliyorlardı.

Muavin,

"Bekleyin," demişti.

Bekliyorlardı.

"Abi tıkarlar mı bizi içeri ha, ne dersin? "

"Ortada fol yok, yumurta yok, nasıl tıkacaklar? "

İşçinin endişeleri gitgide artıyordu:

"Bir kulp takarlar, duman oluruz vallahi. Sözde patronu görecektik bu sabah..."

"Üzme canını, şimdi nerdeyse bırakırlar."

Bir polis memuru, "Rezil Köpek"e,

"Sen gel bakayım içeri," dedi.

"Rezil Köpek" kalktı, polisin peşinden tam karşılarındaki kapıdan girdi içeri.

İçerde bir masa, bir eski meşin kanape, bir de yine kol koyacak yerleri patlamış meşin bir koltuk vardı. Masanın üstünde üç telefon duruyordu.

Sivil bir memur oturuyordu masanın arkasında. Ve memurun da arkasında, duvara, rengi kaçmış kırmızı kumaştan kalın bir çerçeveye gerilmiş bir arkalık konmuştu.

Memur gayet kibar, yumuşak bir jestle ayağa kalktı, masanın önündeki koltuğu gösterdi,

"Lütfen buyrun oturun," dedi.

"Rezil Köpek" oturdu koltuğa.

Açılıp uzatılan bir sigara paketi:

"Buyurmaz mısınız? "

Alınan bir sigara ve ürkek bir,

"Mersi."

"Kahveyi nasıl içersiniz? "

"Çok teşekkür ederim hiç zahmet etmeyin."

İtiraz dinlemeyen kesin bir rica:

"Az şekerli? Orta?.. "

"Az şekerli rica edeyim."

Basılan zil...İçeri giren bir polis.. Polise verilen emir:

"Bevefendiye az şekerli bir kahve söyle."

"Rezil Köpek" içinden, "Bir bok yediler, bir yanlışlık

yaptılar, şimdi düzeltmeye çalışıyorlar," diye düşünüyordu.

Memur birden,

"Tabancanız üstünüzde mi? " diye sordu.

"Üstümde. Ruhsatlı."

"Verin onu bana lütfen. Sonra buradan alırsınız."

"Rezil Köpek" arka cebinden 6.35'lik tabancayı çıkarıp uzattı.

Nerden biliyorlardı üstünde tabanca olduğunu? Demek bütün gününü izlemişlerdi. Yahut gerçekten kahvede karşılaştığı o eski polis bir halt karıştırmıştı.

"Rezil Köpek" yanlışlığı hoş göreceğini belirten filozof bir sesle,

"Durup dururken alıp getirdiler bizi buraya, iki saattir bekliyoruz," dedi.

"Olur böyle şeyler merak etmeyin. İfade verdiniz mi? "

"Hayır."

"Vaktiyle sizi bir mitingde dinlemiştim."

"Ya..."

"Maalesef bizim memleketimiz henüz hazmedemiyor böyle şeyleri."

"Yavaş yavaş olacak."

Açılan kapı, gelen kahve. Memurun sesi:

"Kahveyi beyefendinin önüne koy."

Masa kıyısına konan kahve.

Ve ayağa kalkan memur:

"Bir dakika sizi yalnız bırakacağım. Siz rahat rahat için kahvenizi."

"Rezil Köpek" içinden,

"Ne de olsa insanlar var bu dünyada," diyordu. "Adam öğrendi bir orostopolluk yapılmak istendiğini, durumu düzeltmeye gitti."

Birden kapı tekrar açıldı. Yüzünü hiç görmediği bir başka komiser muavini girdi içeri.

"Ulan ne oturuyorsun burada."

"Rezil Köpek" boş masayı işaret ederek, biraz da güvenli bir sesle,

"Kahve ikram ettiler, onu içiyorum," dedi.

Bir tokat kahve fincanına. Fincan tabak savrularak bir tarafa gittiler; tabak kırıldı, kahveler yerlere döküldü.

"Kalk bakayım ayağa."

"Rezil Köpek" süklüm püklüm ayağa kalktı.

"Gel bakayım benimle..."

"Rezil Köpek" odanın bir köşesine fırlamış fincanla kırık tabağa ve dökülmüş kahvelere şöyle yan gözle bir bakarak komiser muavini ile birlikte çıktı odadan.

İşçi yoktu ortalıkta. Başkomiserin kapısı dibindeki bankta başörtülü ihtiyar bir kadınla bir polis oturuyordu.

Muavin, başkomiserin kapısını vurdu, içeri girdi; "Rezil Köpek" de peşinden. Yağ işçisi içerdeydi. Komiserin karşısında hazırol durmuş bekliyordu. Kendilerini yakalatan fötr şapkalı adam da içerdeydi; şapkası elinde, o da hazırol durmuş bekliyordu.

Muavin:

"Getirdim komiserim," dedi.

Komiser şişmanca orta yaşlı biriydi.

"Peki gidin siz," dedi.

Sonra fötr şapkalıya döndü,

"Anlat bakalım olay nasıl oldu? " dedi.

Sanki iki saat önce boş caddelerde ana avrat söverek düdük çalan herif o değildi. Süt dökmüş kedi gibi duruyordu komiserin karşısında ve anlatıyordu:

"Efendim kendilerinden kuşkulandım. Kimliğimi göstererek nereye gittiklerini sordum. 'Sana ne ulan, siktir git', dediler. Görevimi yapmakta olduğumu, küfür etmemeleri gerektiğini söyledim. 'Şimdi seni burda parçalarız,' dediler. Bu üstüme doğru yürüdü, yumruk atmaya kalktı."Yağ işçisini gösteriyordu. Sonra "Rezil Köpek"i gösterdi. "Bu da, 'Sana bu görevi veren eşşekoğlu eşşeğin ağzına sıçayım,' dedi. ' Yasaların da, devletin de ağzına sıçayım,' dedi."

İşçinin yüzü gözü oynamaya başlamıştı. "Rezil Köpek"

ise alt dudağını ısırıyordu.

Komiser, işçiye baktı,

"Ne diyorsun? " dedi.

"Komiserim iki gözüm önüme aksın öyle olmadı. Biz arkadaşla kahveden çıkmıştık. Ben eve gidecektim. Acaba bir dolmuş geçer mi diye bakınıyordum. Bu bey düdük çalarak üstümüze geldi. 'Buradan taksiye binilir mi hıyaroğlu hıyarlar,' dedi. Ben nezaketle taksi değil, dolmuş aradığımı söyledim. 'Dolmuş durağı mı ulan burası kereste,' dedi. Kimliğini sorduk. 'Size ne şebekler,' dedi. Biz bir olay çıkmasın diye,'Kusura bakmayın, bilmiyorduk,' diye yürümek istedik. ' Neyi bilmiyordun, babanın anamı nasıl yaptığını mı,' dedi. Sonra yine düdük çaldı hazır kuvvet arabasını çağırdı."

Komiser, "Rezil Köpek"e döndü:

"Sen ne diyorsun? " dedi.

"Aynen arkadaşımın dediği gibi oldu."

"Peki tanığınız var mı? "

"Nerden tanığımız olacak, kimseler yoktu ki caddede."

"Ama bütün hazır kuvvet ekibi olayı olduğu gibi görüp duymuş."

"Rezil Köpek",

"Komiserim bu beylik bir usüldür," dedi. "Polisle vatandaş arasında bir olay çıktı mı, bütün polisler polisten yana tanık olurlar. Vatandaş ise kimseyi bulamaz kendisine tanıklık edecek."

Komiser,

"Onu bilmem," dedi. "Biz ifadenizi alıp İkinci Şubeye göndereceğiz sizi. Onlar da suçüstü mahkemesine sevk edecekler."

İşçi,

"Ayağınızı öpeyim komiserim. Vallahi bir günahımız yok bizim, yapmayın," diyordu.

"Rezil Köpek"in dudakları kahredici bir gülücükle gerilmişti,

"Aslında şikayetçi olmak gerekiyorsa bizim şikâyetçi olmamız gerekir. Küfürü biz yedik, biz tartaklandık, biz

tekmelendik. Üstelik özgürlüğümüzden de edildik. Ne var ki polis şikâyetçi olunca, savcı otomatik olarak harekete geçer, kamu davası açılır. Biz şikâyetçi olunca, dilekçe yazmamız, avukat tutmamız, özel dava açmamız gerekiyor. Kaldı ki dediğim gibi bütün polisler polise tanık olur. Vatandaş ise başına gelenleri kanıtlamaya tanık bulamaz. Örneğin siz şimdi isterseniz bizleri öldürür, intihar ettiler de diyebilirsiniz. Ne isterseniz onu yapacaksınız, elimizden bir şey gelmez ki. Ancak mümkünse bu arkadaşı bırakın. Kendisini kahvede tanıdım, işinden çıkarmışlar. Bu sabah tekrar konuşmaya gidecekti patronuyla. Yazıktır, sizden rica edeyim bunu..." dedi.

Komiser,

"Ben mecburum ifadelerinizi almaya, gerisi İkinci Şubenin bileceği şey," dedi.

Zile bastı, içeri giren polise,

"Hilmi'yi çağır daktiloyu alıp gelsin," dedi.

Önce işçi yazdırdı ifadesini.

Sonra "Rezil Köpek".

Kullanıla kullanıla canı çıkmış karbon kağıtlarıyla birlikte takılan tutanak kağıtları. Yırtık pırtık şeridiyle, tutukluk yapa yapa çalışan, kocaman eski bir daktilo makinesi. "Bana dedi ki..." "Ben dedim ki..." diye sıralanan cümleler. Ve atılan imzalar.

Sivil polisle, tanık polislerin ifadeleri, kendileri çıktıktan sonra elbirliğiyle en uygun biçimde hazırlanacaktı.

"Rezil Köpek"le işçiyi komiserin odasından çıkardılar,

"Bekleyin," dediler

İkisi de tekrar komiserin kapısı dibindeki banka oturdu.

Bekleyin.

İşçi derin derin içini çekiyordu.

Bekleyin.

"Rezil Köpek" alt dudağını kemiriyordu.

Bekleyin.

Ve bekliyorlardı.

*

Komiser telefonu açtı,

"İfadelerini aldım efendim," dedi. "Şimdi İkinci Şubeye sevkediyoruz. Oradan da suçüstü mahkemesine gidecekler."

Karşıdaki ses,

"Suçüstü mahkemesi akşama bırakır onları," diyordu. "Sen suçüstünden çıkar onu. Dava normal yoldan açılsın. İki üç gün kalsın nezarette. Sabıka fotoğrafları çeksinler, parmak izlerini alsınlar. Sonra karakoldan karakola devrederek oturduğu yere götürür ikametgâha rapten serbest bırakırsınız. Her karakolda da bir gece yatırırsınız... Ha bir de alkol muayenesi yaptırın. Anasından emdiği süt burnundan gelsin. Anlasın bakalım vatan kurtarmak neymiş deyyus."

"Emredersiniz efendim. Ötekini ne yapalım?

"Kimmiş öteki? "

"Bir benzin istasyonunda yağcıymış. İşinden atmışlar, tekrar işe almaları için patronuna ricaya gidiyormuş. Bir sabahçı kahvesinde tanışmışlar."

"Tehlikeli biri mi? "

"Yok efendim, tanımıyor bile ötekinin kim olduğunu."

"Bırakın öyleyse onu."

"Emredersiniz efendim."

Komiser telefonu kapattı.

*

Bekleyin.

"Rezil Köpek"le yağ işçisi komiserin kapısı dibindeki bankta bekliyorlardı.

Kapılar açılıyor, kapılar kapanıyor; içeri dışarı polisler girip çıkıyordu.

Bir sivil, ağlayan bir kız çocuğuyla girdi karakola. Kızı

geceleyin kaçırmışlar, arabada ırzına geçmişlerdi. "Rezil Köpek"in komiserin odasına girerken bankta gördüğü başörtülü ihtiyar kadın, anneannesiydi çocuğun. Kızı muayeneye götürmüşler, muayeneden getiriyorlardı.

Polislerden biri, kızın duyup duymadığına aldırmadan,

"Beş kişi kütür kütür ta köküne kadar geçirmişler," diyordu, arkadaşına.

Arkadaşı,

"Arkadan da yapmışlar mı? " dedi

"Hem arkadan, hem önden."

Kızı muavinin odasına soktular. Biraz önce anneannesini de aynı odaya çağırmışlardı.

Polisler için gayet olağandı bu dünya. İlk gelenler içinse alabildiğine insafsız, alabildiğine katı, alabildiğine karmaşık görünüyordu karakol.

"Rezil Köpek"in önüne bir polis dikildi,

"Kalk bakalım," dedi," alkol muayenesine gideceksin."

"Rezil Köpek" de işçi de ayağa kalktılar.

Polis işçiye,

"Sen dur," dedi, "yalnız o gidecek."

"Rezil Köpek",

"Şimdilik eyvallah," dedi kasketli serüven arkadaşına.

Ve polisle birlikte karakoldan çıktı bir cipe bindi.

Güneş doğmak üzereydi. İlerde bir çöpçü, bir elinde uzun saplı faraşı, bir elinde uzun saplı süpürgesi, ağır ağır yürüyordu. Birkaç serçe, zıplaya zıplaya tane arıyordu at pisliklerinin içinde.

*

Garajdan çıkmış, ilk seferi yapmaya giden boş bir otobüs.

Camekânlı arabasını ite ite yürüyen bir börekçi.

Atılan paketleri hızlı hızlı açan bir kaldırım gazetecisi.

Cip kaymakamlığın alt kapısına yanaştı. Nöbetçi hükümet doktoru oradaydı.

Karanlık, dar bir sahanlık. Sonra bir oda. Odada uydurma bir yazı masası. Üstünde kırmızı ay olan sözde beyaz bir ilâç dolabı. Yırtık bir paravana ve paravananın arkasında örtüsünün rengi kaçmış bir muayene şezlongu.

Gözleri uykusuzluktan kanlanmış, çıplak başlı, kaşları çatık bir doktor.

Polis, "Rezil Köpek"i işaret ederek,

"Alkol muayenesi için getirdim," dedi. Bazı kâğıtları uzattı.

"Ne yapmış bu? "

"Memura karşı gelmiş."

"Yahu bunları iki tokat atıp bırakacağınıza bir sürü iş çıkarıyorsunuz."

Polis cevap vermedi. Doktor, "Rezil Köpek"e döndü:

"Aç ağzını da hoh de bakayım."

"Rezil Köpek" hohladı doktorun suratına.

"Ne kadar içtin? "

"İki üç kadeh..."

'Ne zaman içtin? "

"Akşam saat on ikiden önce."

"Olay ne zaman oldu?

"Dört sularında..."

"Sarhoş muydun? "

"Hayır değildim."

"Ne içmiştin? "

"Rezil Köpek" bir an durdu, sonra,

"Viski," dedi.

Doktor masasının üstüne eğildi, kâğıtlara bir şeyler yazdı.

4

Polis, hükümet doktoruna yazdığı kâğıdı aldı, "Rezil Köpek"le odadan çıktılar, kaymakamlığın alt kapısında bekleyen cipe bindiler tekrar. "Rezil Köpek" karakola döneceklerini sanıyordu. Oysa cip değişik bir yöne doğru gitmeye başlamıştı.

"Rezil Köpek"polise,

"Nereye gidiyoruz," diye sordu.

"İkinci Şubeye."

"Niye? "

"Bilmiyorum."

"Peki bizim o işçi arkadaş ne olacak? "

"Bilmiyorum."

Cip kıyı yoluna sapmıştı. Güneş henüz doğuyordu. Yollar ıssız, kıyılar ıssız, deniz ıssızdı.

Az ilerdeki burunda bütün heybetiyle bir deniz feneri görünüyordu.

Polis paketi çıkarmış bir sigara yakmıştı.

"Rezil Köpek" sigarayı bırakalı iki ay oluyordu. Ama birden canı öylesine çekmişti ki sigara içmeyi!

Yanındaki polisten bir sigara istese...Ama ya terslerse... Gittikleri yolun üstünde, tütüncü yahut bakkal gibi bir şey de yoktu ki, "Bir sigara alabilir miyiz? " diye ricada bulunsun...

Polisin ağzından çıkan sigara dumanlarına, ortası kan rengine boyanmış durgun denize, koca bir kulenin üstünde

hâlâ yanıp sönmeye devam eden deniz fenerine bakıyordu.

Ve deniz fenerinin tepesinde, ışıl ışıl gözlü, kumral saçlı, on sekiz yaşında genç bir kız kendisine el sallıyor, kan rengi denizde paramparça bir ceset yüzüyordu.

"Rezil Köpek" polisin sigara dumanları içinden bakıyordu fenerin tepesinden kendisine el sallayan genç kızla kanlı denizde paramparça yüzen cesede.

Birden uzaklardan bir saksofon sesi duyuldu. Denizin ortasından, paramparça yüzen ceset, ince siyah bıyıkları, siyah saçları, ekose ceketi, gri pantolonuyla dalgaların üstünde doğruldu, yaşı yirmi ya var ya yoktu,

"Beni paramparça ettiler," diyordu.

"Kim etti? "

"Şu sevdiğim kumral kız, uzun boylu bir basketçi, zengin genç bir doktor, kemancılar, trompetçiler, davulcular..."

"Öyle değil mi Prenses? " diye bağırıyordu kıza.

Kız,

"Haydi ordan "Tatlı Budala"," dedi.

Uzaktan duyulan saksofon sesi bir orkestraya dönüşmüştü.

*

"Tatlı Budala"nın babası.

"Bizim bakanlığın danslı bir yemeği var, tek kişilik bir davetiye verdiler," demişti.

Tek kişilik davetiye ile danslı yemeğe evden kim gidecekti? Baba gitse, anne surat asacak, girip çıkarken oda kapılarını çarpacak, sofrayı kurarken tabakları kırar gibi vurarak koyacaktı masaya. Annenin ise böyle bir davete erkeksiz gitme olanağı zaten yoktu. Kimse gitmese canım davetiye yanacaktı. Anne için ikinci davetiyeyi parayla alsalar, durup dururken elli lira vermeleri gerekiyordu, değmezdi.

Baba,

"Levazım Müdürü Osman beyin de davetiyesi tek kişilikmiş, " diyordu. "Bu sabah bana, 'Siz ne yapacaksınız?' diye sordu. 'Bilmiyorum,' dedim. O zaman, 'İsterseniz siz, sizin delikanlıya verin davetiyeyi, ben de bizim kıza vereyim, beraber gitsinler,' dedi."

"Tatlı Budala"nın kulakları dikilmişti.

Annesi,

"Osman beyin kızıyla gider misin dansh yemeğe? " diye sormuştu.

"Tatlı Budala'nın içinden bir heyecan dalgası geçmiş, elinden geldiğince kayıtsız görünmeye çalışarak,

"İsterseniz giderim," demişti.

Ancak yemekte smoking yahut frak giyme zorunluğu vardı. "Tatlı Budala" ise nerden bulacaktı smokingi yahut frakı...

Annesi,

"Babanın güveylik frakı sandığın ta dibinde duruyor, dur bakalım belki olur sana," demişti.

Selvi sandık açılmış, lavanta çiçeği kokan çamaşır bohçaları tek tek kaldırılmış ve sandığın dibinde, naftalinlerle bir örtüye sarılı olarak duran frak çıkarılmıştı.

Anne, naftalinleri silkip, örtüyü kenardaki sedire koyduktan sonra frakı "Tatlı Budala"ya uzatmıştı:

"Taş gibi duruyor işte, al önce pantolonunu giy bakalım, olacak mı? "

"Tatlı Budala" kapının arkasında pantolonunu çıkarıp frakın pantolonunu giymişti. Ağ düşük, kıç bol, bel de çok geniş gelmişti.

Anne,

"Ben şimdi onun beline iki pasta kırarım, daralır," demişti.

Ceket ise kırış kırıştı, kuyruğu ta yere değiyor, önü de ayrık duracağına, iki kanat birbirinin üstüne kavuşuyordu.

Anne, prova yapan bir terzi dikkatiyle, bir önünü çekti ceketin, bir arkasını, omuzlarındaki vatkaları düzeltti.

"İçine göğsü kolalı gömleği, bir de beyaz yeleği giyince,

mum gibi oturur," dedi.

Arkasından da düğününde bu frakın babasına nasıl yakışmış olduğunu anlatmaya başladı.

Danslı yemek akşam saat 21'de kentin en büyük balo salonlarındaydı.

"Tatlı Budala"nın içi içine sığmıyordu. Annesi bir ayağını altına almış, bir ayağını sedirden aşağı uzatmış frak pantolonunun beline iki pasta kırıyordu.

Ancak frakın beyaz yeleğinin önünde portakal büyüklüğünde bir pas lekesi vardı. Anne yeleği de önce gaza, sonra sodalı suya batırmıştı. Leke çıkacağına büsbütün büyümüş, dalga dalga yayılmıştı.

Acaba frakı yeleksiz giyse olmaz mıydı?

Baba,

"Olmaz," diyordu.

Yalnız bir de siyah yeleği vardı frakın. Babanın söylediğine göre, siyah yelek gündüzleri, beyaz yelek geceleri giyiliyordu. Ama madem beyaz yelek giyilecek durumda değildi, öyleyse siyah yelek de giyilebilirdi. O curcunada kim fark edecekti bunu.

Önü katı kolalı gömleğe gelince, ona da yine katı kolalı takma dik yaka takmak gerekti. Ve takma yaka hem "Tatlı Budala"nın boynuna çok büyük geliyor, hem gömleğe doğru dürüst oturmuyordu. Önünü kapatınca arkası fırlıyor, arkasını bastırınca önü kalkıyordu.

Sonunda katı kolalı gömlek, takma yakadan vazgeçip, beyaz düz gömlek giymesine karar verildi "Tatlı Budala"nın.

Ve "Tatlı Budala" on dokuz otuzda hazırlanmaya başladı. Frak gömleği yerine tavaşan kulağı gibi yakalı düz gömlek; beyaz papyon yerine siyah papyon; beli daraltılmış, ağı düşük, kıçı bol pantolon; beyaz yelek yerine siyah yelek ve kuyruğu yere değen, önü de birbirinin üstüne kavuşan, kol yenleri azıcık aşınmış ceket...

Rugan ayakkabı yerine de, kendi boyayıp parlattığı, altı kalın siyah ayakkabılarını giydi "Tatlı Budala".

Annesi çevresinde döne dolaşa baktı,

"Hiç fena olmadı," dedi.

Babası da,

"Dön bakayım şöyle, dön bakayım böyle," diye son bir incelemeden geçirdi, sonra o da,

"Yasak savar," dedi.

Şimdi sıra Osman beyin evine gidip, Osman beyin kızını almaya gelmişti.

Anne,

"Paran var mı? " diye sordu.

"Tatlı Budala"nın bir on lirası vardı. Baba, bir on lira daha verdi,

"Yeter o kadar," dedi.

Arkasından da davetiyeyle Osman beyin kâğıda yazılı adresini uzattı.

Ve "Tatlı Budala" kalın tabanlı ayakkabıları, tavşan kulağı yakalı düz gömleği, kuyruğu yere değen ceketi ve ağı düşük pantolonuyla sokağa çıktı. Yürürken bileğinin içiyle ikide bir çekmek zorunda kalıyordu pantolonu. Annesinin bütün uğraşısına rağmen pantolon hâlâ boldu ve iki adımda bir düşüyordu.

Sokaktan geçenler, durup kendisine bakıyorlardı.

Osman beyin evine yaklaştıktan sonra bir taksiye binecekti. Böylece hem kızı almaya taksiyle gelmiş olacak, hem de taksiye nispeten daha az para ödemiş olacaktı. Hem üstelik çok da uzakta değildi Osman beyin evi.

İçi içine sığmıyordu. Gerçi kılığından pek hoşnut değildi ama olsun. İlk kez bir kızla bir akşam yemeğine gidecekti. Sadece yemeğin danslı oluşuna üzülüyordu, dans etmesini bilmiyordu çünkü...

*

Osman beyin evine elli metre kala filmlerdeki jönler gibi, geçen bir taksiye, kolunu uzatıp parmağını şaklattı,

" Hey taksi," dedi.

Taksi durdu.

"Tatlı Budala" kuyruğunu toplayarak bindi taksiye,

"Elli metre ilerde sağda durun lütfen," dedi. "Ordan bir arkadaşı alıp otele yemeğe gideceğiz."

Osman beyin oturduğu apartmanın önü.

Duran taksi.

"Tatlı Budala"nın küt küt atmaya başlayan yüreği.

Ve o taksiden inerken, balkondan gelen neşeli, ılık bir ses:

"Durun, zahmet etmeyin yukarı kadar, iniyorum."

Basılan otomatik.

Apartmanın aydınlanan sahanlığı.

Ve kolları omuzdan çıplak mavi tülden hafif bir tuvalet içinde, başında çiçekten taç, merdivenden gülerek inen bir peri kızı...

"Tatlı Budala"nın soluğu kesilmişti. Başı dönüyor gibiydi, nerdeyse yere düşecekti. Ömründe bu kadar güzel bir kız görmemişti.

Kız, taralı kumral saçlarını dalgalandırarak, ışıklı gözleriyle yüzüne bakmış, elini uzatarak,

"Nasılsınız? .."demişti.

"Tatlı Budala"da kızdaki kıvraklıkla rahatlık yoktu. Sol dizi titriyordu. Kızın elini anlamlı sıkmak istediği halde becerememiş, tulumba çeker gibi sıkıp, hemen bırakmıştı.

"İ...iyiyim..."

Kekelemeden "iyiyim" bile diyememişti.

Önce kızı bindirdi arabaya. Kendi de kuyruğunu toplayıp binerken ayağı tökezledi, az daha çenesini çarpacaktı içerdeki koltuğa.

Kız;

"Aman durun, dikkat edin," dedi.

"Tatlı Budala" boğuk bir sesle,

"Yok bir şey, dedi.

Ve gereksiz bir sertlikle emretti şoföre:

"Büyük Otele."

Kız, başında küçük beyaz çiçeklerden yapılmış tacıyla ay ışığı gibi bir şeydi yanında. Ve şiirlerdeki kadar güzel, romanlardaki kadar güzeldi. Ne de hoş bir koku sürünmüştü. Araba sallandıkça kolu koluna değiyordu. "Tatlı Budala" ölecekmiş gibi oluyordu. Ama bir türlü ağzını açıp da bir şey söyleyemiyor, kaşlarını çatmış hep önüne bakıyordu.

Kız ise onun sıkılganlığını dağıtmaya çalışıyordu:

"Kolay buldunuz mu evi? "

"Buldum."

"İyi oldu değil mi teker davetiye verdikleri."

"İyi oldu."

"Şayet ikişer tane verselerdi onlar gider, biz gidemezdik."

"Ya, öyle..."

"Tatlı Budala'nın siyah papyon kravatı iyice çarpılmıştı. Kız, bütün sıcaklığını, kokusunu duyuran bir yaklaşmayla "Tatlı Budala'nın burnuna doğru eğildi.

"Durun kravatanızı düzelteyim," dedi ;

Ve narin eleriyle düzeltti kravatını. Saçları yanağına değiyordu ve "Tatlı Budala" eriyor, bitiyor, ölüyordu.

"Bol bol dans ederiz şimdi, ben dansı çok severim."

"Tatlı Budala" boğulacak gibi oldu, hani nerdeyse ağlayacaktı. Cevap olarak hırıltıyla homurtu arası garip bir ses çıktı ağzından.

"Efendim? "

"Hiç..Ben... Şey.."

Gülerek yavaşça, samimi bir sokulma:

"Sıkmayın kendinizi öyle canım. Ben sizin hakkınızda çok şeyler dinledim babamdan. Babanız çok şikâyetçiymiş sizden. Okulu bitirdiğiniz halde evin içinde top oynuyor, camları kırıyormuşsunuz. Onlar alaturka dinlemek istiyor, siz caz dinlemek istiyormuşsunuz. Nasıl doğru mu? "

"Tatlı Budala" birden kıza baktı. Bir tanrıçaya bakar gibiydi gözleri:

"Bilmem doğru galiba."

Kız, şakacı bir biçimde elini tutup usulca sıktı oğlanın.

Araba sağa sola döndükçe, vücutları birbirinin üstüne düşermiş gibi oluyordu. Birbirlerine bakıp gülüyorlardı. "Tatlı Budala" da yavaş yavaş açılmaya başlamıştı. Annesinin babasının taklitlerini yapıyordu. Hele sonunda iyice cesaretlenip öğleden sonraki frak provasını anlatmaya kalkınca, kızın güle güle nefesi kesildi, yaşlar akmaya başladı gözünden,

"Kuzum n'olur sus," diyordu.

Vazgeçmişlerdi artık birbirlerine siz demekten.

Araba otelin önünde durdu. Otelin kapısı ışıklar içindeydi. "Tatlı Budala" şoförün parasını ödedi, taksinin sağından inip soluna koştu, kapıyı açarak kızı da indirdi.

Davetliler mum gibi smokingler, mum gibi fraklar, ağır tuvaletlerle geliyorlardı otele. Ve "Tatlı Budala" ağı düşük pantolonu, kuyruğu yere değen ceketi, uydurma gömleği, kalın ayakkabılarıyla otelin bol ışıklı antresinde pek zavallı görünüyordu. Kızın arabadaki içtenliği birden donuklaşmıştı. Sanki birlikte gelmemişler gibi oğlandan bir hayli mesafeli yürüyor ve çevresiyle daha çok ilgilenerek göz göze geldiği tanıdıklarına küçük selamlar veriyordu. Çocuğun ise hiçbir tanıdığı yoktu. kızın zorla peşine takılmış bahtsız bir palyaçoya benziyordu.

Salonun ortasına nal şeklinde kocaman bir masa kurulmuştu. Garsonlar gelenleri davetiyelerine bakarak masadaki yerlerine oturtuyorlardı. Kızla "Tatlı Budala"yı da gerçekte babalarına ayrılmış olan yerlere oturttular. Neyse ki azıcık çaprazlamasına da olsa yine karşı karşıya düştüler.

"Tatlı Budala" yeniden kapanıvermişti içine. Kız ise masadaki tanıdıklarıyla konuşuyordu ve bir hayliydi tanıdıkları.

Oğlan, "ben de varım" gibilerden arada sırada yeni bir dünyaya dalmış olan kıza,

"Tuz ister misin? Eti nasıl buldun?" gibi sorular soruyor, bir anlamda çevresine kıza olan yakınlığını kanıtlamaya uğraşıyordu.

Kız ise kısa cevaplar veriyordu:

"Mersi..."

"Fena değil..." gibilerden.

İçki olarak ikisi de bira içiyordu. "Tatlı Budala" masanın ortasından kıza doğru bardağını kaldırarak,

"Şerefine," demişti.

Kız ise tatlı tatlı gözkapaklarını kapatıp açmış ve bir gülücük yaparak cevap vermişti buna.

Müzik başlamıştı.

Ah keşke, "Tatlı Budala"nın da sırtında doğru dürüst bir elbise olsaydı ve dans etmesini bilseydi.

Kızı dansa kaldırdılar. Hem de "Tatlı Budala"dan izin isteme gereğini bile duymadan.

"Tatlı Budala" kibar görünmek için ilgilenmiyor gibi duruyor ama yine de bakıyordu kızla kavalyesinin dansına. Kavalye burnunu kızın yanağına doğru yaklaştırmış kulağına bir şeyler anlatıyordu. Kız, demincek arabada kendisine güldüğü gibi şen şakrak gülüyordu. Ve tatlı dalgalanmalarla ne kadar havalı, ne kadar güzel dans ediyordu.

"Tatlı Budala" karar vermişti. Ne olursa olsun ikinci dansa kendisi kaldıracaktı.

Orkestra sustu. Kavalyesi kızı oturduğu yere kadar getirdi, elini avcunun içinde hafif sıkıp bıraktı, yakışıklı bir baş selamıyla ayrıldı yanından.

"Tatlı Budala" ilgisini göstermek için başka bir yol bulamamış, ham bir sesle soruyordu:

"Yorulmadın ya..."

"Yoo..."

Ve müzik tekrar başladı.

"Tatlı Budala" hemen ayağa kalkarak,

"Dans eder misin? " dedi.

"Bundan sonra," dedi."Bu dansı da Arif'e söz verdim."

"Tatlı Budala" midesine sert bir yumruk yemiş gibi çöküp kaldı iskemlesine ve ağzından sadece bir,

"Ya..."çıktı.

Artık herkes dans ediyordu. Sofrada oturanlar birbirlerine karışmış tabaklar, bardaklar, şişeler önünde seyrelmişlerdi. Ve "Tatlı Budala" hepsinin en genciydi. Herkesin kendisine baktığını sanıyor, kişiliğini koruma güdüsüyle hiçbir şeye aldırmıyormuş gibi bir görüntünün zırhına bürünmeye çalışarak, tepelerden pozlar takınmaya uğraşıyordu. İskemlesini hafif yana çekerek, ayak ayak üstüne atıyor, bir kaşını kaldırıyor, dans edenlerin dansını beğenmiyormuş gibi müstehzi bir ağız çarpıklığıyla dudaklarını kıvırıyordu.

Arif gelip tekrar kaldırmıştı kızı dansa, hem de kendisine en küçük bir nezaket önemi bile göstermeden.

Nereden gelmişti buraya...

Keşke bir tabutu olsa da içine girse, fabrikatör, yargıç, savcı, komisyoncu olsa; tabutun içinde eline tutuşturdukları oyuncağın güvenini duysaydı...

Ama daha onu okula girdiği gün linç etmişlerdi. Onun hiçbir zaman tabutu olmayacaktı. Ve onu hep linç edeceklerdi.

Kontrbasçıya baktı. Parmağıyla telleri hızlı hızlı çekip bırakıyordu.

Saksofoncu, saksofonun borusunu havalara kaldırarak sololar yapıyordu. Ve baterist önce sakin sakin önündeki küçük davula vururken birden azıp, bütün öteki çeşit çeşit davullara, zillere, çanlara, kampanalara saldırıyordu.

Bir genç şarkı söylüyordu mikrofonun önünde:

"Martılar uçuyor etrafında..."

Ne fasulyenin kökü, ne Akamanışlardan Daryüs, ne bir cismin spesifik ısısı yetmiyordu mutlu olmasına...

Nefeslerle vücutlardan çıkan sıcaklığın esansla karışık buğusu içinde fraklarla smokingler tuvaletlere sarılmışlar, dönüyorlardı.

Başını kapıya doğru çevirdi. Kapıda garip biri duruyordu. Gözleri, burnu,ağzı olmayan biri...

Taşınmaz bir bezginlik çöktü içine, farkına varmadan,

"Keşke ölsem," diye mırıldandı.

Oysa o hiç, ölmeyecekti, hep linç edilecekti. Tabutu olmayanlardandı çünkü...

*

Müzik yine bitti. Dans edenler yerlerine dönmeye başladılar. Erkeklerin kimi damlarının elinden, kimi kolundan, kimi de hafifçe omuzundan tutmuş, geliyorlardı.

Kız da geliyordu Arif'le güle konuşa...

Bu kez "Tatlı Budala" hiç ilgilenmedi kızla, iskemlesini de öne doğru çekmedi.

Kız yine o tatlı, ılık, içten sesiyle,

"Ne o sıkıldın mı çok? " diye sordu.

Cevap oyuncağı kırılmış bir çocuğun sesiyle çıktı:

"Yooo..."

"Arif benim teyzemin damadıdır. Karısı hamile olduğu için yalnız gelmiş. Bizimkiler bilmiyorlardı onun geleceğini. İyi ki bilmiyorlardı, yoksa beni onunla gönderirlerdi, beraber gelemezdik."

Bir anda güneşler açıliverdi "Tatlı Budala"nın içinde... Demek Arif sevgilisi değildi, flörtü değildi; eniştesiydi düpedüz. Elbette dans etmek için izin isteyecek değildi kendisinden. Hatta kendisini görmezlikten gelmesi bile, ola ki nezaketindendi.

Orkestra zamanı gelmiş çalar saat gibi birden başladı. Saksofon avizeleri nişanlayarak sağa sola kavisler çiziyordu, kontrbasçı telleri tırmıklıyor, baterist davullarını, zillerini dövüyordu.

"Tatlı Budala"nın bir türlü cesareti yetmiyordu dansa kalkmaya.

Kız,

"Haydi kalk dans edelim," dedi.

Kalktılar.

Oğlan adımlarını hem kızınkine, hem müziğe uydurmaya çalışıyor ama bir türlü beceremiyordu. Kız sağa doğru kayarken, o sola kayıyor, kız ileri doğru yürümek isterken, o kızın göğsüne tosluyor, ayaklarına basıyordu. Başkaları ne

güzel ileri geri, gidip geliyor, dalgalanarak sağa sola dönüyorlardı.

Salon buzlu camdan kapılarla otelin günlük yemek salonundan ayrılmıştı. Böyle yemekli toplantılarda değil ama büyük balolarda o kapılar da çıkarılıyor daha büyütülüyordu salon.

"Tatlı Budala" bu kapıların dibinde ritme uydurmaya çalışıyordu kalın tabanlı pabuçlarını. Ama bir türlü,bir türlü kıvıramıyordu.

Kız, azıcık aralık duran kapıların birinden, yandaki karanlık, boş salona geçiverdi,

"Gel burada dans edelim, daha rahat olur," dedi.

Buzlu camlardan donuk az bir aydınlık süzülüyordu günlük yemek salonuna.

Oğlan vazgeçmişti ille de dans edeceğim diye zorlamaktan. Birbirlerine sarılmışlar sallanıyorlardı. Kızın saçları burnuna değiyor, eli belini sıktıkça sıkıyordu. O taze genç kız vücudu, o saçların bayıltıcı, ılık kokusu... Ömründe ilk kez bir kızı böyle kollarında tutuyordu.

Nerdeyse çıldırmak üzereydi mutluluktan.

Usul usul anlatıyordu kıza:

"Okulun önündeki caddeden arada sırada geçen bir Prenses vardı. Çok güzel bir kadındı. Hepimiz âşıktık ona. Onun gibi bir sevgilimiz olsun isterdik."

"E,sonra ne oldu? "

"Hiç...Şey birdenbire sana "Prenses" demek geldi içimden...

Kız başını daha bir yaklaştırdı çocuğa, elini de küçücük eliyle azıcık sıktı,

"Tatlı Budala," dedi.

Müzik yine susmuştu. "Tatlı Budala" devam ediyordu "Prenses"i kollarında tutmaya. Artık iyice kendinden geçmiş gibiydi. Elinde bulaşık tabaklarla karanlık salondan geçen

bir garson kendilerine bakıyordu.

"Prenses",

"Haydi artık, dönelim içeri," dedi.

"Tatlı Budala" boynundan öpüverdi "Prenses"i. Ürkek,çocuksu, minicik bir öpücüktü bu.

Kız elleriyle azıcık itti oğlanı,

"Hişt," dedi, "haydi gidelim artık..."

Ve kapıya doğru yürüyüp kayıverdi içeriye. "Tatlı Budala" da kuyruğu yere değen ceketi, çarpık papyonuyla peşinden...

Bol ışıklı, dağınık masaları, kadınları ve erkekleriyle ayrı bir dünyada duruyordu davet salonu.

"Tatlı Budala" gözlerini hiç ayırmadan baygın baygın bakıyordu "Prenses"e. Kız ise demincek kapıların arkasında kendisiyle yanak yanağa sallanan kız değildi sanki. Hiçbir şey olmamış gibi onunla ilgisiz, sağına soluna bakınıyor, tanıdıklarına gülücükler yapıyordu. Bir ara da usulca,

"Ne olur öyle bakma," dedi.

Davetliler birer ikişer gitmeye başlamışlardı.

Orkestra rumbalar çalarak hızını alamamış olanlara son yardımı yapıyordu.

"Tatlı Budala" artık hakkı olan bir şeyi istiyormuş gibi, demincekinden çok daha rahat,

"Haydi, kalk yine dans edelim," dedi.

"Prenses",

"Yoruldum," dedi," hem artık gitsek iyi olur, evden merak ederler."

"Tatlı Budala"nın yine kararır gibi oldu yüreği.

Kız ayağa kalktı, oğlan da. Ve dış kapıya doğru yürüdüler. Çocuğun adımları isteksiz isteksizdi, kızınkiler ise kayıtsız...

Kapıdaki taksilerden birine biniş. Şoföre söylenen adres ve sanki aralarından kara kedi geçmiş gibi garip bir susma...

"Prenses",

"Çok güzel bir gece geçirdim, mersi," dedi.

"Tatlı Budala"nın gözlerinde tekrar bir ışık yandı:

"Ben de..."

Ve kız ılık vücuduyla azıcık daha sokuluverdi oğlana.

"Tatlı Budala" hiç bitmesin istiyordu bu dakikalar. Ama araba hızla gidiyordu.

"Prenses",

"Beni istediğin zaman ara, olmaz mı? " diyordu.

"Ah, tabii mutlaka...Ne zaman arayayım? "

"Ne zaman istersen..."

Acaba annesi babası bir şey demezler miydi? Herhalde demeyeceklerdi ki böyle diyordu...

Araba durdu. İndiler taksiden.

"Prenses" üçüncü katta bir pencereyi gösterdi:

"Bak burası benim odam..."

Apartman kapısına doğru yürüyüş...İçeri giriş...Otamatiğe basmadan "Tatlı Budala" ipnotize edilmişçesine dudaklarını değdirmeye kalktı "Prenses"in yanağına. Kız, suda kayan bir balık gibi gülerek uzaklaşıverdi ve çabucak bastı otomatiğin düğmesine...

Merdiven boşluğunda yanan ampuller.

Ve kızın merdivenden anlamlı bakışlarla el sallayışı:

"İyi geceler; her şey, her şey için teşekkür..."

"Tatlı Budala" geri döndü. Şoföre,

"Gideceğim yer burdan yakın, yürüyerek giderim, ne kadar borcum," dedi.

Parayı ödedi. Taksinin gitmesini bekledi ve karşı yöne geçip, sırtını oradaki dükkânın kepengine dayadı. "Prenses'in yatak odasına bakmaya başladı. Odada ışık yanmıştı.

Ah ne olur son bir kez pencereden dışarı baksa...Baksa ve görse "Tatlı Budala"nın gözlerinin nasıl penceresine saplanıp kaldığını...

Ama pencerenin perdeleri kapalıydı ve kimse

bakmıyordu pencereden...

Olaki gecenin herhangi bir saatinde belki açar pencereyi de bakar dışarı...

Bakınca "Tatlı Budala"yı orada görürse kimbilir nasıl şaşırır...Ve herhalde hemen inanır "Tatlı Budala"nın kendisini ne kadar, ne kadar, ne kadar çok sevdiğine...

Çarpık kravatı, kuyruklu ceketi, düşük pantolonuyla bütün gece sırtı dükkânın kepengine dayalı, baktı durdu "Prenses"in penceresine...

Gün ağarırken yolları süpürmeye gelen bir çöpçü, acayip giysili bir genç gördü bir dükkânın önünde. Genç yere çökmüş, başı omuzuna doğru düşük,uyuyordu.

"Hey hemşerim ne yapıyorsun orada? " dedi.

Genç silkinerek uyandı, sağına soluna bakındı ve ayağa fırlayarak,

"Hiç," dedi, "dinleniyordum."

Son bir umutla bir daha baktıktan sonra "Prenses'in camlarına, ellerini pantolon ceplerine soktu, evine doğru yürümeye başladı.

"Rezil Köpek" cipin içinde, polisin sigarasından uzayan sigara dumanlarının halkalarında izliyordu "Tatlı Budala"nın elleri cebinde, evine gidişini...

"Tatlı Budala" artık çok, çok başka dünyalardaydı. Gözleri çevresini görmeden bakıyordu.

Şimdi evdekilere ne diyecekti? Danslı yemeğin bu saatlere kadar sürmeyeceğini bilirlerdi.

Osman beyin kızıyla biraz dolaştık dese...Kıza iftira etmiş olmayacak mıydı?

"Herhalde daha kalkmamışlardır, boş ver," dedi. Neyseki kapının anahtarını almıştı. Sırtı, omuzları, dirsekleri ağrıyor, vücudu dökülüyordu.

Eve gelince sessiz sessiz çıktı basamakları. Hiç gürültü etmeden açtı kapıyı. Ayaklarının ucuna basa basa odasına doğru yürüdü.

O sırada annesi gecelikle yatak odasından çıkmış,

"Oğlum nerde kaldın, baban da uyumadı, ben de, merak ettik," diyordu.

Soğuk bir sesle,

"Ancak işte," dedi.

"Ne o hasta mısın, bir şeyin mi var? "

"Hiçbir şeyim yok."

"İyi eğlendin mi bari, güzel miydi? "

"Güzeldi, çok eğlendim.."

"Haydi hemen yat uyu..."

"Tatlı Budala" girdi odasına, sırtındaki uydurma giysilerle olduğu gibi uzandı yatağa. Gözlerini kapadı. Karşısında hep mavi tüller içinde "Prenses" duruyor, gülücükler yapıyordu kendisine...

*

Öğle yemeği için çıkmadı dışarı. Annesi, işten yemeğe gelen babasına,

"Hâlâ uyuyor, aman yavaş konuş," diyordu.

Babası,

"Osman beye sordum, kız on ikide gelmiş," dedi. "Bizimki ne halt etti ki sabaha kadar..."

"Delikanlı oluyor, çok üstünde durma."

"İnnallahi maas sabirin... "

*

Babası tekrar işe gittikten sonra kalktı, "Prenses"in kokusunu yakalarında koklaya koklaya soyundu. Annesi fazla bir şey sorarsa diye odadan çıkmaya çekiniyordu. Saate baktı saat iki buçuktu. Kararlıydı, saat üç buçukta "Prenses"in evine gidecekti. "Prenses", "Ne zaman istersen gel," dememiş miydi? Hemen gidecekti işte...

Ya soğuk davranırlarsa...

Ama gitmemek, günü "Prenses"i görmeden geçirmek

elinde değildi.

*

İyice taranan saçlar, fırçalanan dişler...
Annesi,
"Oğlum nereye gidiyorsun," diye sordu.
"Azıcık dolaşıp hava alacağım..."
"Sakın yine geç kalma..."
Kuru bir:
"Peki..."
Annesi içinden,
"Allah Allah," dedi," bu çocuğa da ne oldu böyle..."

*

"Prenses"in apartmanı...Merdivenler..."Prenses"in oturduğu dairenin kapısı..."Tatlı Budala"nın yüreği küt küt atıyordu. Kapıyı çalsa mı, çalmasa mı? Hani nerdeyse geri dönecek...

Yok dönmedi geri..Titreyen bir elle bastı zile.

Bekleyiş...

İçerden yansıyan bir terlik tıkırtısı...

Acaba "Prenses" evde mi?

Açılan kapı.

İri yarı, saçları ondüleli, mavi gözlü bir kadın. Bir an kadının kendisini süzen bakışları. Sonra birden:

"Ha tanıdım, tanıdım. Ne kadar büyümüşsün sen. Hani babanla bira parkına gelmiştin de orada konuşmuştuk...Gel gir içeri. Dün akşam iyi kavalyelik etmişsin bizim kıza..."

Süklüm püklüm içeri giriş.

"O da bir arkadaşına kadar gitti, birazdan gelir."

Ne...

Demek yok evde ha? Ama ona rağmen annesi kapıdan savmadı kendisini...

"E, söyle bakalım annen baban nasıl?"

"H[illegible]etleri var efendim."

"İyi eğlendiniz mi akşam? "
"Eğlendik."
"Bir kahve içer misin? "
"Hiç zahmet etmeyin.."
"İçersin içersin...Bizim kız da nerdeyse gelir şimdi."

*

Bekleyiş...
Yarım saat...Kırık beş dakika... Bir saat... Bir saat bir çeyrek...Bu kadar oturmak ayıp olmuyor mu?
Çekine çekine:
"Ben gideyim artık..."
"Bekle biraz daha, geç kaldı, gelir nerdeyse."
Ne iyi kadın bu böyle, ne modern kadın...
Ve kapının zili...
"Hah, geldi işte..."
Ve "Tatlı Budala"nın yeniden küt küt atmaya başlayan yüreği.
"Bak kim var içerde..."
"Prenses"kumral saçlarıyla kremit rengi takımlar içinde, aynı ılık tatlı gülücüklerle elini uzatıyor:
"Ne iyi ettin de geldin. Bilseydim hiç gitmezdim arkadaşıma."
Ve annenin inanılmaz sözleri:
"Ben Hikmet beylere gidiyorum. Baban da oraya gelecek. Siz oturun konuşun."

*

Konuşmak...
Bir saat, iki saat, üç saat, dört saat...
Sonunda "Prenses"in uyarısı:
"Annemle babam dönmeden git artık istersen."
"Peki ne zaman bir daha göreceğim seni? "
"Bugün ne, pazartesi... çarşamba günü öğleden sonra gel istersen. Annemle babam yine partiye gidecekler."

"Ne partisi? "

"Poker partisi..."

Bir öpücük için yine ürkek, ufak bir atılım...Kızın gülerek geriye kaçan başı...Ve kalbini avucunda duya duya el sıkarak ayrılış...

Ah nasıl uçuyor, nasıl uçuyor "Tatlı Budala".

"Prenses'in saçları, "Prenses'in gözleri, "Prenses"in dudakları, "Prenses"in beli, "Prenses'in bacakları...

Yollar Prenses, ağaçlar Prenses, sokak lambaları Prenses, artık bütün evren Prenses'tir "Tatlı Budala" için.

Yarın salı, öbür gün çarşamba...

Ah bir gece şu çarşamba.

Anahtarla kapıyı açıp ayakkabının ucuna basa basa eve girerken gecelik entarisiyle babası çıktı karşısına:

"Kuzum oğlum nerde kalıyorsun bu saatlere kadar? "

"Bir arkadaştaydım baba."

Sözü uzatmadan hemen odasına girip kapıyı kapatma.

"Prenses" şimdi yanında olsa, "Prenses"i öpse, öpse, öpse...

*

Hiç geçmeyen salı...

Bir yarın olsa...

"Prenses" acaba şu sırada nerede?

Sokaklarda başıboş dolaşma...

Hayır geçemeyeceğim Prenses'in evinin önünden, hayır geçemeyeceğim.

Ama çaresiz, kendiliğinden giden adımlar. Prenses'in odasının perdeleri açık.

Küt küt atmaya başlayan kalp...Şu karşıdan gelen o mu acaba?

Değil...

Geri dönüp bir kez daha geçiş evin önünden...

*

"Çarşamba günü öğleden sonra gel istersen..."

Öğleden sonra saat kaçta başlar?

Saat bir... Saat bir buçuk...Saat iki... Öğleden sonra sayılmaz mı artık. Ama daha annesi çıkmamıştır evden... Yine üç buçukta giderim...

Saat üç... "Tatlı Budala" Prenses'in oturduğu dairenin kapısı önündedir...

Dakikada yüz altmış atan bir kalp...

Zile dokunuş...

Kapıyı açan mavi gözlü, iri yarı anne:

"Hoş geldin. Gir içeri..."

Niye "Prenses" açmadı kapıyı ki...

Ve içini kezzap gibi yakan üç beş sözcük:

"...Çok özür diledi. Çoktandır görmediği bir arkadaşı telefon etti. kıramadı, sinemaya gittiler. Bilmem kaçta gelir."

Arkadaşı erkek mi, kız mı ki...

Hemen fırlayıp sinemaları dolaşsa...

Ama hemen fırlamak da olmaz...Yoksa annesi mi zorladı gitmesi için? Yok anne gayet yumuşak, gayet anlayışlı.

"Bir kahve içersin..."

Perişan bir ses:

"Hiç zahmet etmeyin..."

Önceki gün şu karşı köşede oturmuşlardı "Prenses"le... Şimdi onun oturduğu yer boş. Yatak odalarına açılan kapının önünde bir çift poponlu küçük terlik... Onun terlikleri...

"Tatlı Budala"nın çöküntüsünü gören iri yarı anne bir cankurtaran simidi attı:

"Yarın sabah bir telefon et..."

*

Yarın sabahı kim bekler. Evden ayrıldıktan bir saat sonra bir telefon.

Telefonda,

"Alo, alo..." diyen annesinin sesi.

Hiçbir şey demeden telefonu kapatış. Yarım saat sonra bir telefon daha. Uzun uzun çalan zil ve açılmayan telefon. Ve yarım saat sonra bir telefon daha. Yine uzun uzun çalan zil. Sonra kıvrak tatlı bir:

"Alo.."

"Prenses.."

"Ay sen misin? Kusura bakma, Belma çok ısrar etti, kıramadım. Ne yapıyorsun..."

"..."

"Annemler evde değil..."

"..."

"Biraz geç olmadı mı? "

"..."

"Peki, haydi gel istiyorsan..."

"Tatlı Budala" yıldırım gibi koşuyor caddelerden...

Kapıyı açan "Prenses":

"Aa... ne kadar çabuk geldin..."

"Tatlı Budala" soluğunu almağa çalışıyor.

Yine aynı köşe... Uçu uçuveren saatler. Ve açılan kapı. Anneyle baba erken mi döndüler poker partisinden... Yok hayır saat gecenin biri...

Ya şimdi ters bir şey söylerlerse... Yok... Anne gülümsüyor:

"Uykunuz gelmedi mi? "

"Prenses" gayet rahat:

"Öyle hoş şeyler anlatıyor ki anne..."

Baba dalgın elini sıkıyor "Tatlı Budala'nın.

"Babanız nasıl..."

"Hürmetleri var efendim."

*

"Tatlı Budala" telefon kulübelerinde. "Tatlı Budala" "Prenses"in geçebileceği yollarda... "Tatlı Budala"

"Prenses"in evinde...

Eve daha başka erkek arkadaşları da geliyor "Prenses"in... Osman beyin de evinde haftada iki kere poker partisi veriliyor. "Prenses" servis yapıyor partiye gelenlere...

"Prenses" herkesle dost, herkesle yakın, herkesle biraz baş başa... "Tatlı Budala" kahroluyor ama ne yapabilir ki...

"Prenses" bazen geceleri de çıkıyor, müzikli lokallere gidiyor erkek arkadaşlarıyla... "Tatlı Budala" kendini göstermeden, lokal kapılarından izliyor "Prenses"i... "Prenses" şen şakrak dans ediyor yakışıklı gençlerin kollarında. Ve kanı donuyor "Tatlı Budala"nın. Ölmek istiyor, ölmeyi düşünüyor.

O da davet etmek istiyor "Prenses"i bir gece lokaline... Ama önce parası yok...

"Prenses" deniz fenerinden el sallıyor "Rezil Köpek"e, kanlı deniz ortasında "Tatlı Budala", siyah ince bıyıkları, siyah saçlarıyla,

"Beni paramparça ettiler," diyor.

"Kim etti?"

"Uzun boylu bir basketçi, zengin genç bir doktor, kemancılar, trompetçiler, davulcular..."

5

Polis, başparmağı ile işaretparmağı arasında tuttuğu sigarasını, ortaparmağının mancınığıyla fiskeleyerek cipten dışarı fırlattı.

"Rezil Köpek" başını hafif yana çevirmiş, arkalarda kalan deniz fenerine, güneşin ilk ışıklarının şıkırdadığı, kimsesiz mavi sabah denizine bakıyordu.

Cip kıyı yolundan ayrıldı, içerilere doğru saptı.

"Rezil Köpek" İkinci Şubeye götürülmesinin nedenini bir türlü çözemiyordu.

Suçüstü mahkemesine vermek isteseler, o yağ işçisini de yanında getirmeleri gerekirdi. Sade sanıkların değil, tanıkların da tümü birden sevkedilmedikçe suçüstü mahkemisinde yargılanma olanağı yoktu.

Haydi diyelim ki tanıklar polistiler. İfadeleri karakolda özel olarak hazırlanabilir ve başka bir arabayla doğrudan doğruya gelebilirlerdi mahkemeye...Peki işçiyi neden karakolda bırakmışlardı da sadece kendisini götürüyorlardı İkinci Şubeye?

Yok bu olayı suçüstü mahkemesine vermeyeceklerdi. Verseler, mahkemeden sonra pekala serbest kalabilirdi...

Peki öyleyse ne yapacaklardı?

Bir tek olasılık vardı: İşkence...

Bunun için hazırlamışlardı o tuzağı.

Kim hazırlamıştı, niçin hazırlamıştı? Tam bilemiyordu.

Sesler yankılanıyordu kulaklarında:

"Allahtan bahset."

"Namussuz herif."

"Rezil Köpek..."

Bu tuzak da onun bir parçasıydı herhalde.

Polise,

"Doktor acaba ne yazmış rapora, " diye sordu.

Polis, çatık kaşları, asık suratıyla aynı cevabı verdi:

"Bilmiyorum."

İşkence yapmaya götürüyorlarsa neden eline kelepçe vurmamışlardı? Niçin vursunlar, kaçacak mıydı sanki? Hoş kaçsa da yakalayamazlar mıydı? Gecenin kör karanlığında boş bir caddeden alıp götürüvermişlerdi işte. Nerde, ne zaman, nasıl karşına çıkacağı belli olmayan, bir garip örgüttü bu...

Cip bu kez kaymakamlıktan çok daha büyük bir binanın önünde durdu. Kentin emniyet müdürlüğüydü burası. Birinci Şube, İkinci Şube, Üçüncü Şube, hepsi hepsi buradaydı.

Sabahın çok erken saatleri olmasına rağmen oldukça hareketliydi cümle kapısı. Girip çıkan resmiler, siviller, elleri bağlı yahut çözük tutuklular...

Polisle "Rezil Köpek" indiler cipten. Önce üstü camlı, avlu gibi bir geniş boşluktan geçtiler. Polis bir odaya girdi, masada oturan bir sivile, cebinden çıkardığı kâğıtları uzattı,

"Getirdim efendim," dedi.

Sanki "Rezil Köpek" insan değilmiş, canlı değilmiş, hiçbir şey değilmiş, doğmamış, dünyaya gelmemiş, bu odaya girmemiş gibi bir tavırları vardı.

Masada oturan sivil,bir zile bastı, içeri girerek hazır ol duran resmiye,

"Tıkın şunu," dedi.

Resmi gayet sert, başıyla işaret ederek,

"Gel buraya," dedi.

Bir koridordan geçtiler, bir köşeyi döndüler, biraz daha yürüdüler; içinde cılız, çıplak bir ampul yanan demir parmaklıklar çıktı karşılarına. Parmaklıkların önündeki iskemlede yine bir polis oturuyordu.

"Rezil Köpek"i getiren, kapının dibinde oturana,

"Aç bakalım, bir müşteri daha geldi," dedi.

İskemlede oturan polis, şöyle pis pis bir süzdü "Rezil Köpek"i,

"Ne bok yedin ulan da geldin buraya," dedi.

"Rezil Köpek",

"Geceleyin boş bir caddenin ortasından kaldırıp getirdiler," dedi.

"Yaa bak hele, ben de camiden alıp getirdiler sanmıştım."

İskemlenin dibinden alınan bir tutam anahtar, seçilen bir anahtar, parmaklığın kapısındaki kilide sokulan anahtar...Ve açılan parmaklıklı kapı...

Ve zindancı polisin sesi,

"Haydi ulan sallanma, gir içeri..."

"Rezil Köpek" içeri girerken, zindancı polis şöyle bir itekledi sırtından. Sonra yine kapıyı çekip kilitledi, oturdu yerine...

Mahzen gibi koca bir yerdi burası. Hiç penceresi yoktu. İki ampul daha yanıyordu iç bölümde.

Ve sürü sepet insan yerlere serilmiş, taşlar üstünde yatıyorlardı.

İki kişi yan yana, biri tek başına, bir aşağı bir yukarı, hızlı hızlı volta atıyorlardı.

Emniyet Müdürlüğünde nezarethane dedikleri yerdi burası.

Helâ kapıdan girince sol dipteydi. Gerçi üstünde "helâ" diye bir işaret yoktu ama önündeki ıslaklık ve gelen keskin koku, anlatıyordu ne olduğunu.

"Rezil Köpek" önce sağına soluna bakındı. Ne bank, ne iskemle, oturacak hiçbir şey yoktu. Ya ayakta duracak ya taşların üstüne çömelecekti. Başladı o da bir aşağı bir yukarı, volta atmaya...

Yerde yatanlardan birkaç kişi, doğrulmuşlar kendisine bakıyorlardı.

Biri, önünden geçerken,

"Geçmiş olsun," dedi.

"Sağol..."

"Neden geldin? "

"Vallahi anlayamadım neden geldiğimi; geceleyin, dolmuşa yanlış yerden biniyorsun diye çullanıp getirdiler."

"Bıçak falan çıktı mı üstünde? "

"Hayır..."

"Boş ver, bırakırlar öyleyse... Ben yaralamadan geldim, suçüstüne sevkedecekler."

"Geçmiş olsun.."

"Eyvallah..."

"Rezil Köpek" devam etti aşağı yukarı yürümeye...

Bir yığın yırtık ayakkabı, bir yığın yırtık pantolon, bir yığın kirli gömlek, bir yığın yamalı ceket... Ve bunların örtüsü içinde arada sırada kıpırdayan deriye bürünmüş, tıraşı uzun, sarı yüzlü iskeletler...

"Rezil Köpek", sorup duruyordu kendine:

"Bana ne yapacaklar? "

Ve ancak bir cevap bulabiliyordu: İşkence..

Korkunçtur ne olacağını bilmeden beklemek bir zindanda.

Yerlerde yatanlar birer ikişer doğruluyorlardı. Kimi bir sigara yakıyor, kimi helâya yollanıyordu.

"Rezil Köpek" duvarlara bakıyordu. Duvarlar kargacık burgacık yazılar, tarihler, imzalarla doluydu.

"Ey yıkılası kahpe yerler, evim mi oldunuz? "

"Dümbükler, hepinizin anasını, avradını..."

Zalim, yine bir zulme giriftar olur ahâr
Elbette olur ev yıkanın hanesi viran.

Volta atanlar çoğalmaya başlamıştı. Endişeli yüzler, düşünceli yüzler, öfkeli yüzler, bir gidip bir geliyorlardı.

Aynı suçtan gelenler, baş başa vermişler, fısır fısır

konuşuyorlardı. Bazılarının yüzünde çürük izleri vardı, bazıları da topallıyordu.

Demir kapının dışından bir polis bağırarak üç kişiyi çağırdı. Kasketi yağlı; cılız bir oğlan; iriyarı, ayağı lastikli bir adam; bir de sinirli sinirli tesbihiyle oynayan yaşlıca biri, kapıya doğru gittiler.

Kapı açıldı, çıktılar dışarı.

Zincirle kilit şıkırtıları duyuldu. Üçüne de kelepçe vuruyorlardı.

"Rezil Köpek", yırtık ayakkabılara, yırtık pantolonlara, kirli gömleklere, yamalı ceketlere bakıyordu.

Sonra birden bunların hepsi bankacı oldular. Sonra avukat oldular. Sonra komisyoncu, armatör, yargıç, profesör, saylav, madenci...

İhtiyar canavarlar düdük çalarak diploma dağıtıyordu hepsine.

Levazım müdürü Osman bey, evinde yeşil çuhalı iki masa kurmuş kumar oynatıyordu.

Sadrazam Seyfullah Paşa'nın satılmayı bekleyen harap konağında, dişleri piyoreden dökülmüş yetmişlik Prenses, odasının önüne çıkmış, Lütfiye'yle konuşuyordu:

"Gitti mi misafirin? "

"İçerde uyuyor. Seninki? "

"Erken gitti benimki..."

Lütfiye ağzını yaya yaya,

"Vallahi aşkolsun sana, bu gece galiba iş de tuttun sen, nasıl iyi miydi," diyordu.

Prenses yüzünü buruşturarak gülümsüyordu.

Sonra Seyfullah Paşa'nın torunu Prenses, Osman beyin kızı oldu.

"Tatlı Budala" usul usul anlatıyordu kıza:

"Okulun önündeki caddeden arada sırada geçen bir Prenses vardı. Çok güzel bir kadındı. Hepimiz âşıktık ona. Onun gibi bir sevgilimiz olsun isterdik."

"E...sonra ne oldu? "

"Hiç... Şey birdenbire sana 'Prenses' demek geldi

içimden."

Nezarethanede, parmaklıkların dışında polis, beş kişiyi daha çağırmıştı...

Ya suçüstüne götüreceklerdi ya yeniden sorguya çekmeye.

"Tatlı Budala" tanışmalarından bir yıl sonra öpmüştü dudaklarından ilk kez "Prenses"i... bir gece, bir deniz kıyısında. İlk öptüğü kızdı o...

Evde yalnız kaldıkları zaman artık hep öpüyordu.

Sonra entarisini yukarı kaldırmaya çalışıyordu "Prenses"in. "Prenses" gıdıklanıyormuş gibi gülerek boyuna eteklerini aşağıya indirmeye uğraşıyordu.

Kan ter içinde bir süre didişiyorlardı. Sonunda "Prenses",

"Peki ama sadece öpeceksin," diyordu.

"Tatlı Budala" yere diz çöküyor, hiçbir engelle karşılaşmadan kızın eteklerini, donu ortaya çıkıncaya kadar yukarı kaldırıyor ve baldırlarından, kasıklarından bol bol öpüyordu. Bazan orasından da öpüveriyordu dononun üstünden.

O zaman "Prenses" kızıyor, tekrar indiriyordu eteklerini.

Tahta ağızlıkla sigara içen ufak tefek biri yaklaştı "Rezil Köpek"in yanına:

"Abi gece mi geldin..."

"Yok, sabah erken.."

Kırpılan bir göz ve sallanan bir baş:

"Neden? "

"Anlamadım, dolmuşa yanlış yerden biniyorsun, dediler ve getirdiler..."

"Herifin birinin cüzdanı çalınmış, bizi de ondan getirdiler. Oysa ben tövbeliyim. Kaç yıl var yapmıyorum o işi..."

"Tatlı Budala" yavaş yavaş azıtmaya başlamıştı işi. "Prenses"i önce dudaklarından öpüyor, sonra bacaklarından öpüyor, sonra kendisininkini çıkarıp kızın külodunun üstünden bacaklarının arasına sürtüyordu. "Prenses" gözleri yarım kapalı, yüzü kızarmış, nefes nefese kalıyordu.

Bazan "Prenses"i duvara dayayarak eteklerini kaldırıyor, ayakta yapıyordu bunu.

Ve her gün "Prenses"le buluşmak istiyordu.

"Prenses" ise buna karşı çıkıyor, bazen hiç evde bulunmuyor, bazen de eve dolan kumarcı kalabalığından sevişme olanağı tüm kayboluyordu.

"Tatlı Budala" bir köşede sessiz sessiz otururken, kız içki getirip götürüyor, servis yapıyordu yeşil çuhalı masalara.

"Prenses" evde bulunmadığı zamanlar acaba nereye gidiyordu?

Orası bir türlü bilinemiyordu.

Bu arada zengin, genç bir doktor da sık sık gelmeye başlamıştı eve... Derken bir de basketçi gelmeye başladı.

"Prenses" galiba onlarla da baş başa kalıyordu.

Ve "Tatlı Budala" öfkeliyor, bitiyor, kahroluyordu.

Üç kişi çağrıla, beş kişi çağrıla nezarethane yavaş yavaş boşalmaya başlamıştı.

"Rezil Köpek" aşağı yukarı yürümekten yorulmuştu. Acaba çağıracaklar mıydı kendisini de?

Kapıya yaklaştı, kapının dibindeki iskemlede başka bir polis oturuyordu şimdi.

"Ben daha ne kadar kalacağım burada? " diye sordu.

Polis başını bile çevirmeden,

"Geberinceye kadar," dedi.

Geberinceye kadar...

Peki ama niye?..

Saat öğleye yaklaşıyordu. Şayet suçüstü mahkemesine

vermiş olsalar şimdiye kadar bir ses seda çıkması gerekirdi.

Korkunçtur... korkunçtur ne olacağını bilmeden beklemek bir zindanda...

Sorarsın,

"Ben daha ne kadar kalacağım burada," diye.

Cevap verirler:

"Geberinceye kadar."

"Tatlı Budala"da "Prenses"e soruyordu:

"Beni seviyor musun? "

Aldığı cevap hep aynıydı:

"Bilmem ki..."

Eteklerini kaldırıp bacaklarını öptürttüğü halde cevap hiç değişmiyordu:

"Bilmem ki..."

Sonra,

"Pabuçlarını boyat," diyordu.

"Daha doğru dürüst bir kravat taksana," diyordu.

"Nive böyle yakası kırışık gömlekler giyiyorsun," diyordu.

"Tatlı Budala" şiirler okuyordu "Prenses"e. "Prenses":

"Bunları sen mi yazıyorsun," diyordu.

Oysa hepsi de ünlü ozanların şiirleriydi okuduğu şiirler. "Prenses" güzel olmasına çok güzel, tatlı olmasına çok tatlıydı ama ne şiir biliyordu, ne ozan. Sadece son moda kravatlarla iyi giyimli bir erkeğin nasıl olması gerektiğini biliyordu, bir de dans etmesini... "Tatlı Budala" da bunları bilmiyordu. Ve bazen öfke tepesine vuruyor, bağırıyordu:

"Sen benim kılığımı düzeltmeye kalkacağına, git kumarbaz babanın kartlarını düzelt."

"Prenses" ağlıyordu:

"Artık her şey bitti, bir daha gelme buraya."

Ve "Tatlı Budala" kapıyı çekip gidiyordu. Bir saat sonra yaptıklarına bin pişman, tekrar geliyor yalvar yakar oluyor:

"Ne olur affet, çok sinirliydim."

"Prenses" bir süre yüzüne bakmıyordu.

"Tatlı Budala", o, evin içinde dolaştıkça yolunu kesiyor,

"Haydi öp barışalım," diye direniyordu.

İriyarı, mavi gözlü anne genellikle öğleden sonraları evde pek bulunmuyordu. "Prenses" isterse kolayca yalnız kalabiliyorlardı. Ama "Prenses" her zaman istemiyordu bunu.

"Yarın sakın gelme evde yokum," diyordu.

"Arkadaşlarım gelecek senin bulunman doğru olmaz," diyordu.

"Bir süre buluşmayalım, sonra yine ararsın," diyordu.

Sonra "Tatlı Budala" "Prenses"i gece lokallerinde genç doktorla. uzun boylu basketçivle dans ederken görüyordu. Giriş kapılarının kıyısından, uzaktan uzağa bakıyordu onlara. Damarlarında kanı donuyor, oraya düşüp bayılacak gibi başı dönüyor ve paramparça, karanlık sokaklara dökülüyordu. Gerilerden caz sesleri geliyordu kulaklarına.

Kestirip atsa...

Kaç kez denemişti kestirip atmayı...

Bir saat geçmeden ya telefonlara koşuyor ya "Prenses"in evine; yalvar yakar özür dilemeye başlıyordu.

"Tatlı Budala" sevda değil, karasevda çekiyordu. Her şeyiyle, itile kakıla, parçalana, yıkıla...

"Rezil Köpek" nezarethanede duvarın dibine çömelip oturdu. Hem aç, hem uykusuzdu. Ve artık her şeye boş veriyor, tüm bir anlamsızlığın çizgisinden bakmaya başlıyordu zindanda volta atanlara...

"Tatlı Budala"nın babası oğluyla birlikte istemeye gitmiş[1] kızı. Yoksa oğlu ya ölecek ya delirecekti. Gün

günden zayıflamasından, söylenenleri duymamasından, duyarsa anlamamasından, bir noktaya dikilip kalan cam gibi bakışlarından belliydi "Tatlı Budala"nın ne durumda olduğu.

Kızın annesiyle babası nazik davranmışlar,

"Valla onlar arkadaş, kendileri bilir, kız istiyorsa niçin olmasın," demişler ve bundan ötede bir şey söylememişlerdi.

Kız ise o konuşmaya gelmemişti. O nedenle de ne diyeceği belli olmamıştı.

"Rezil Köpek" gözlerini kapamış, başını duvara dayamıştı.

Bazen polis kapıdan birini çağırıyor, bazen demir parmaklıklar açılıyor, içeri sille tokat birini atıyorlardı.

İkinci Şubenin telefonları çalıyordu:

"Ne yaptınız onu? "

"Nezarethanede efendim..."

"Suçüstü mahkemesine falan vermediniz değil mi? "

"Hayır efendim."

"Kimse arayıp sordu mu kendisini? "

"Hayır efendim."

"Bu gece de kalsın orada. Küçük bir gösteri yapın, fazla ileri gitmeyin anlıyorsunuz ya."

"Emredersiniz efendim."

"Yarın da ikamete rapten sevkedersiniz."

"Peki efendim."

*

Yine gece olmuştu nezarethanede. Demir parmaklıklar boyuna açılıp kapanıyor, boyuna birilerini atıyorlardı içeriye.

Volta atmaktan usanan berduşlar ise taşlara uzanı

uzanıveriyorlardı.

Saat gecenin on ikisini geçmiş olmalıydı.

"Rezil Köpek" ceketini çıkarmış, kıvırıp başının altına koymuş ve o da uzanmıştı taşlara. Taşların soğukluğunu gömleğinin içinde, kemiklerinde duyuyordu.

Gözleri, ağzı, burnu olmayan bir surat, üstüne eğiliyor, "Nihayet hesabını gördük rezil köpek," diyordu.

Birden silkindi. Bir ses adını çağırıyordu. Kapıdan çağırıyorlardı. Acaba serbest mi bırakacaklardı? Kalktı ceketini giydi, kapıya doğru yürüdü.

Kapıyı açtılar, tıknaz bir polis,

"Sen misin ulan o ibne? " dedi.

"Rezil Köpek" hiç ses çıkarmadı.

"Gel bakalım, seninle azıcık bir işimiz olacak."

"Rezil Köpek"in elleri ayakları buz kesildi, soğuk bir ter boşandı bütün vücudundan. Dizleri titriyor, garip bir bulantıyla canı çekiliyordu vücudundan.

Sabahleyin geçtiği koridorlardan yürüyorlardı. Döndüler yürüdüler, yürüdüler döndüler, bir merdivene geldiler.

Polis,

"Çık bakalım," diyordu.

Başladılar çıkmaya.

Bir kat, iki kat, üç kat..

Daha merdivende duymaya başladı çığlıkları. Durmadan bir gramofon çalıyor, bir çığlık patlıyor, sönüyor, sonra yine patlıyordu.

Dayanılır çığlıklar değildi bunlar.

Üçüncü katta şekillenmeye başlamıştı çığlıklar.

Keskin bir feryat, arkasından:

"Vurma, bokunu yiyeyim."

"Vurmayın abiler..."

"Vurmayın ölüyorum..."

Ve korkunç bir çığlık daha. Çalan gramofon, küfürlerle inen sopalar.

"Ulan ibne."

"Ulan puşt..."

Ve yine patlayan bir çığlık.

"Rezil Köpek" tıknaz polisle cesetleşmiş yürüyordu. Sesler büyüyerek yaklaşıyordu:

"Ay anam...Vurmayın."

"Öldürün daha iyi."

İnen sopalar, keskin solumalar... Ve küfürler:

"İbne."

"Göt veren."

Polis, işkence odasının kapısını açtı. "Rezil Köpek" yere yatmış bir adam, falakaya bağlı havaya kalkmış il.i çıplak ayak gördü. Bir polis bütün gücüyle vuruyordu adamın ayaklarına.

Birlikte geldikleri tıknaz polis, omuzundan içeri itti "Rezil Köpek"i;

"Şimdi sıra sende orospu çocuğu," dedi.

Birden bir değişim oldu "Rezil Köpek"te, etini kesseler kan akmayacakmış gibi bir katılaşma, bir güçlenme, bir kendine güven:

"Madem işkence edeceksiniz, ne küfür ediyorsunuz," dedi.

Dayak durmuştu.

Falakayı tutan polislerle sopayı vuran polis kendisine bakıyorlardı.

Sırtından iten tıknaz polis,

"Sus ulan," dedi.

"Rezil Köpek" sağ ayakkabısının burnuyla sol ayakkabısının ökçesini çıkarıyor, hazırlanıyordu.

Yerde yatan adam inliyordu.

Sopayı vuran polis,

"Git bir nutuk daha at, bunları da anlat," dedi.

Göz göze geldiler "Rezil Köpek"le. Şimşek şimşeğe çakmış gibi oldu bakışları. Polis, bakışlarını öne doğru indirdi. "Rezil Köpek",

"Bu onun cezası mı," dedi.

Kimse cevap vermedi.

Yerdeki adam hep inliyordu.

Falakayı tutan polislerden biri bir tekme vurdu yerde yatana,

"Kes ulan," dedi.

Ve sopayı tutan polis, bir tane daha indi adamın tabanlarına. Arkasından "Rezil Köpek" i getirene,

"Daha bu ibnenin işi bitmedi, al götür onu, sonra getirirsin," dedi.

Tıknaz polis, tekrar itekledi "Rezil Köpek"i.

"Gel bakalım, kısmetin birazdana kaldı."

Tekrar aşağıya mı ineceklerdi? Yok hayır, üçüncü kattaki koridorlarda yürüyorlardı.

Odunluk kapısı gibi kalın tahta bir kapının önüne geldiler. Tıknaz polis bir anahtar çıkardı cebinden kapıyı açtı, "Rezil Köpek"i içeri sokup, çekti kapattı kapıyı.

Zifiri karanlık bir yerdi burası.

"Rezil Köpek" bir süre öyle durdu karanlığın ortasında. Sonra kollarını uzatıp, elleriyle duvarları yoklamaya başladı. Bir metre kare ya var ya yoktu tıkıldığı bu yer. Bir adım attın mı karşına duvar geliyordu.

"Hergeleler bizi diri diri mezara soktular," dedi.

Birazdan da çıkarıp işkence edeceklerdi.

Tekrar çöktü yere, sırtını duvara dayadı.

Kulaklarında bir saksofon çalıyordu. Yere yıkılmış bir adam, çıplak ayakları falakada bağırıyordu:

"Vurma bokunu yiyeyim."

Bir sopa iniyordu:

"Söyle ulan ibne."

Sarışın bir kadın perdelerinin hiç açılmadığı hafif küf kokulu bir bodrum katı garsoniyerinde, sarılı kırmızılı siyahlı yastıkları olan yumuşak bir divan üstüne çırılçıplak uzanmış, ayaklarını açarak havaya kaldırmıştı.

Bir başka kadın, bir başka bodrum katında, bir başka

divanın üstünde kalçalarının altına bir yastık koymuş, bacakları ayrık, öyle yatıyordu.

"Tatlı Budala", "Prenses"in eteklerini kaldırmış, külodunun üstünden orasını öpüyordu.

Kız, nefes nefese, gözleri yarım kapalı,

"Ah sevgilim," diyordu.

"Tatlı Budala" soruyordu:

"Beni seviyor musun? "

Cılız bir ses çıkıyordu:

"Bilmem ki..."

"Niye evlenmeyi kabul etmiyorsun benimle? "

"Ya anlaşamazsak? "

Ve "Prenses" başında çiçekli tacı, dans etmeye gidiyordu gece kulüplerine başkalarıyla.

Yerde yatan adam,

"Vurmayın abiler," diyordu.

Ve iniyordu sopa:

"Sus ulan, göt veren."

Kocaman bıyıklılar, kasketliler, şalvarlılar bağırıyorlardı:

"Allahtan bahset."

Bir kadın Fransızca bir şarkı söylüyordu amerikanbarın terasında.

Sütanne bozuk yüz kuruş sokuşturuyordu "Nallı Böcek"in cebine.

Yağ işçisi,

"Bakalım patron beni yeniden işe alacak mı," diyordu.

Ayakları falakadaki adam bağırıyordu:

"Ah anam..."

Ve iniyordu sopa:

"Sus ulan ibne..."

Bankacılar para sayıyor, avukatlar savunma yapıyor, komisyoncular pazarlık ediyor, armatörler gemi yüzdürüyor, yargıçlar idam veriyor, profesörler evrenin sırrını anlatıyor,saylavlar parmak kaldırıyor, madenciler yövmiye dağıtıyorlardı.

Ne kadar dardı burası!..

"Rezil Köpek"in ayaklarını bile daha fazla uzatmasına olanak voktu.

"Rezil Köpek" kapalı gözlerinin içinde nutuk söylüyordu:

"Beni buraya gömemezsiniz. Ben tabutu olmayanlar. danım."

Gözleri, burnu, ağzı olmayan bir adam,

"Biz seni linç ettik," diyordu.

Bir saksofon çalıyordu.

"Siz kimi linç ediyorsunuz hırbolar? Siz kendi kendinizi linç ediyorsunuz ahmak sürüsü..."

Ve bir sopa iniyordu çıplak ayakların üstüne:

"Kes sesini ulan puşt.."

Canı ne kadar yanarsa yansın acaba bağırmadan dayanamaz mıydı?

İşkence edeceklerini önceden hep buraya mı kapatıyorlardı?

Peki işkenceden sonra ne olacaktı?

Yine buraya mı getirip koyacaklardı?

Uzak, çok uzaktaki ev ne âlemdeydi acaba?

Sonunda onu oraya götüreceklerdi.

Saksofon kah kah kah gülüyordu.

Bir ayak sesi...

Geliyorlar işte.

Kilidi kurcalanan kapı.

"Rezil Köpek" ayağa kalktı. Bağırmak istiyordu :

"Canavar sürüsü. Adam mısınız siz..."

Kapı açıldı. Dışarısı hafif hafif aydınlanıyordu galiba. Bir siluet başını uzattı içeri,

"Sen misin o? " dedi.

"Beni buraya soktular bıraktılar. Yirmi dört saatten fazla gözaltında tutma olanağı yoktur polisin..."

Siluet cevap vermeden çekti kapattı kapıyı.

Evet sabah oluyordu. Çok ince kirli bir ışık girmeye başlamıştı kalın tahta kapının altından.

"Rezil Köpek" devam ediyordu içinden söylediği nutka:

"Ben de elimden geleni yapacağım size. Hangi yasa, hangi hukuk. Hukukunuz da batsın, yasanız da..."

Kapının altından sızan kirli ışık gitgide daha belirginleşiyordu.

"Rezil Köpek" bir metre karelik odanın içinde, duvarlara sürünerek bir adım atıyor, dönüyor bir adım atıyor, dönüyor bir adım atıyordu.

Şimdi kendisini de falakaya yatırırlarsa, yirmi dört saatte serbest bırakamazlardı. En azından ayaklarının iyileşmesini beklemek zorundaydılar. Bunu göze alabilirler miydi? Bunu göze almalarını gerektiren bir neden de yoktu ortada.

Öyleyse...

Öyleyse işkence yapmayacaklardı.

Peki öyleyse ne diye dün gece sokak ortasından kaldırıp buralara kadar getirmişlerdi kendisini?

Biri emir vermiş olmalıydı?

Kim?

Orasını bilemiyordu.

Herhalde gözünü korkutmak istiyorlardı. Hoşlanmıyorlardı ikide bir uluorta konuşmasından.

Bir saat sonra kapı yine açıldı, asık bir surat göründü,

"Sen misin o?" dedi.

Ve cevap beklemeden hızla kapattı kapıyı.

Tekrar aradan bir saat.

Tekrar açılan kapı.

Tekrar kendisine bakan asık bir surat.

Ve tekrar kapanan kapı.

"Rezil Köpek" her kapı açılışta, bir adım atıyordu kapıya doğru. Ama kapı yüzüne hemen kapanıyordu.

Dışarda ayak sesleri, gürültüler artmaya başlamıştı.

"Rezil Köpek" yere oturmuş, sırtını arkasına, ayaklarını da karşı duvara dayamış, kapının altından sızan kirli ışığın loş karanlığında uyukluyordu.

"Burada konservemi çıkaracak değiller ya elbet bir yerde bırakacaklar, hepsinin canı cehenneme."

Uzun bir süre geçti aradan. Bir saat, iki saat, belki üç saat. Kapı yine açıldı. Zayıf yapılı, bıyıklı bir sivil,

"Gel bakalım," dedi.

"Rezil Köpek"in ayakları uyuşmuştu, yürürken karıncalanıyordu. Gözleri de dışardaki ışıktan kamaşmıştı.

Ellerinde kağıtlarla gidip gelen bir sürü insan dolaşıyordu ortalıkta. Onların arasından geçtiler, aşağı indiler, bir büyük salona girdiler. Salonda bir sürü masa vardı. Her masanın önünde bir memur oturuyordu.

Zayıf yapılı sivil, "Rezil Köpek"i masalardan birine götürdü,

"Parmak izi alınacak bunun," dedi.

"Rezil Köpek" masanın önünde, arkası bir başka masaya dönük olarak duruyordu.

Arkasındaki masada oturan, kuru sesle bağırdı:

"Hey burası makam, buraya sırtını dönme."

"Rezil Köpek" şöyle bir başını çevirdi. Abus suratlı, izbandut gibi bir polis oturuyordu arkasındaki masada. Kızgın kızgın başını sallıyordu. Önünde durduğu masanın yanına geçti.

Parmak izi polisi,

"Ne sallanıyorsun ulan, uzatsana elini," dedi.

"Rezil Köpek" sağ elini uzattı. Polis elini aldı, özel mürekkepli bir ıstampaya yanaştırdı. Ve "Rezil Köpek" kendi iradesiyle basmak istedi parmaklarını ıstampaya. Polis, avucuyla yanağından itti:

"Dur ulan, öyle değil."

Ve "Rezil Köpek"in parmaklarını tek tek kendi bastırdı ıstampaya.

Parmak izlerinin altına, adını, doğum yerini, tarihini yazdılar.

Sonra zayıf yapılı sivil, "Rezil Köpek"i salondan çıkardı, koridorlarda gidip gelen, odalara girip çıkan kalabalığın arasından geçerek, küçük bir odaya götürdü.

Odada kahverengi elbiseler giymiş, yeşil kravat takmış, yakası rozetli, gençten bir adam oturuyordu.

Şöyle bir bakıştılar "Rezil Köpek"le. İkisinin de ağzında belli belirsiz bir gülücük kıpırdadı. Sınıf arkadaşıydılar.

Yeşil kravatlı, birden kendini topladı. Tepeden bir kasılmayla,

"Utanmıyor musun buralara gelmeye," dedi.

"Rezil Köpek",

"Ben kırk yılda bir geliyorum," dedi. "Sen her gün buradasın ya."

"O seni ilgilendirmez."

"İyi vallahi. Geceleyin sokak ortasından adam kaldırıp getireceksiniz. İki gece karakollarda, nezarethanelerde, kümes gibi yerlerde süründüreceksiniz, işkenceler göstereceksiniz. Sana da işkence edeceğiz, diyeceksiniz... Sonra: 'O seni ilgilendirmez.' "

Yeşil kravatlı biraz yumuşadı. Sigara paketini uzattı:

"Al yak bir sigara."

"Rezil Köpek" aldı sigarayı,

"Mersi," dedi.

Yakası okudukları okulun rozetini taşıyan sınıf arkadaşı, kibrit kutusunu uzattı:

"Sen de koskoca otelde ona buna tabanca çekmeseydin."

"Nerde şikâyetçi, nerde tanıklar? Karakolda memura hakaret diye tuttular tutanağı."

"Haydi haydi neyse. Şu fotoğrafı da çektir de, ikamete bağlayıp kapatalım bu işi..."

"Ne fotoğrafı? "

"Arşiv için."

"Ben sabıkalı mıyım?

"Keşke sabıkalı olsan. Daha beter..."

"Daha beter ne demek? "

"Sen anlarsın."

"Rezil Köpek"i getiren zayıf yapılı bıyıklı polis sessiz duruyor, konuşmayı dinliyordu.

Sınıf arkadaşı,

"Biraz dışarıda bekleyin şimdi gelir fotoğrafçı," dedi.

"Rezil Köpek"le bıyıklı dışarı çıktılar.

Biraz sonra sınıf arkadaşı da çıktı, kendilerine bakmadan yürüyüp gitti.

*

Biraz bekleyin.

Bütün gün bekleyin.

Bütün gece bekleyin.

Biraz bekleyin.

"Rezil Köpek" içine çeke çeke içiyordu sigarayı ve bıyıklı polisle bu kez de küçük odanın önünde fotoğrafçı bekliyordu.

Nihayet geldi fotoğrafçı polis.

"Girin içeri," dedi.

"Rezil Köpek" girdi içeri, elindeki sigarayı, sınıf arkadaşının masasındaki küllükte söndürmek istedi. Fotoğrafçı polis babalandı:

"Orası makam, orada sigara söndürülmez."

Sigara "Rezil Köpek"in elinde kaldı.

"Geç otur şu karşıya."

"Rezil Köpek" kararsız duruyordu. Sigarayla nasıl oturacaktı resim çektirme koltuğuna.

"Geç otur dedim sana..."

Çaresiz yürüdü sigarasıyla.

"Ne o ulan, dumanlı mı çektireceksin fotoğrafı..."

"Koyacak yer bulamadım, ne yapayım."

"Yut pezevenk."

"Rezil Köpek" sakin bir sesle,

"Sizin meslekte şart mıdır bu kadar hakaret," dedi.

"Biz hak edene ederiz onu..."

"Nasıl ayırıyorsunuz hak edeni? "

"Kes ulan, şimdi çarparım ha..."

"Rezil Köpek" sigarayı, ayağını kaldırarak tabanına bastırıp iyice söndürdü, sonra da izmariti ön cebine koydu.

Ve oturdu fotoğrafçı koltuğuna.

Bu koltuk, yeşil renkte özel bir koltuktu. Oturacak yeri, baldırların iyi yerleşmesi için, yan yana iki olukluydu.

Fotoğrafçı polis, şöyle bir baktı "Rezil Köpek"in yüzüne,

"O ne o, suratındaki," dedi.

"Ne var suratımda? "

"İçinin karası suratına vurmuş Sil onu..."

"Rezil Köpek" mendilini çıkartıp yanağını ovuşturmaya başladı.

"Çıkmıyor. Tükürükle de öyle sil."

Şu küçük memurlar, hele polisler, ellerine fırsat geçti mi nasıl da gaddar oluyorlardı.

Şimdi Kısım Şefi, İkinci Şube Müdürü Emniyet Müdür Muavini, Genel Müdür Yardımcısı Vali, Müsteşar, Bakan gibi önemli biri girse içeri, kim bilir ne atiklikle hazırola geçer, sustaya dururdu. O eziklikle de, dişinin keseceğini sezdiği herkese kuduz gibi saldırıyordu.

Bürokrasi çarkı kendi içinde ruhsal çarpıklığa uğrattığı kişilerle, payesiz insanlarla, domuzlaştıkça domuzlaşıyor ve büsbütün umacı bir belâ görüntüsüne giriyordu.

"Rezil Köpek" mendilini tükürükleyip öyle silmeye başladı yüzünü. Nerden çalınmıştı yüzüne o leke... Ha evet, parmak izi polisi, parmak izlerini alırken elini kendisine ölü eli gibi yumuşak teslim etmemesine öfkelenmiş, avucuyla yanağından itmişti. Avucu mürekkepli olduğu için de mürekkep yanağına bulaşmıştı.

Fotoğrafçı polisin "tükürükle sil" dediği, anlaşılan yanağına bulaşan o parmak izi mürekkebiydi.

Ve "Rezil Köpek" mendilini tükürükleyip silmeye çalışıyordu yanağını.

"Haydi neyse olduğu kadar. Ellerini dizlerinin üstüne koy."

Yanan iki spot. Koltuğun önüne takılan sıra sıra yüz binlik bir numara... Ve çalışan makine...

"Şimdi başını sağa çevir, daha çevir..."

Ve yine çalışan makine.

Babanın adı, ananın adı, doğduğun yer, falan filan...

Sonra koridordaki kalabalığın arasından alt kata iniş, bir odaya giriş. Bıyıklı polis,

"Parmak izleri alındı, fotoğrafları çekildi," diyordu.

Odadaki sivil komiser,

"Evrakı burada," dedi, "ikamete rapten bırakılacak. Bölge karakoluna teslim edin."

"Rezil Köpek" anlamıştı durumu. Bölge karakolu öteki bölge karakoluna, öteki bölge karakolu da daha öteki bölge karakoluna teslim edecekti. Kasten, eziyet olsun diye yapıyorlardı bunu...

Sivil komiser, bıyıklıya soruyordu,

"Senin işin var mı? "

"Öğleden sonra nöbetçiyim efendim."

Komiser,

"Resmilerden birini çağır," dedi.

Resmi bir polis geldi.

"Al bunu evrakıyla birlikte bölge karakoluna teslim et."

"Emredersiniz efendim."

"Rezil Köpek" resmi polisle odadan, sonra da Emniyet Müdürlüğünden dışarı çıktı.

Sokaklar cıvıl cıvıldı. İnsanlar, minibüsler, dolmuşlar, taksiler, sokak satıcıları mavi bir göğün altında kaynaşarak kendi hayatlarını yaşıyorlardı.

"Rezil Köpek" iyice kirlenmiş gömleği, buruş buruş olmuş elbisesi ve tükürükle silmesine rağmen tam çıkmamış olan yanağındaki parmak izi mürekkebiyle resmi polisin yanında bölge karakoluna gidiyordu.

6

"Rezil Köpek" yanındaki polise,

"Aşağı yukarı iki gündür açım, gel şurdaki lokantalardan birinde bir yemek yiyelim," dedi.

Lokantaların vitrinlerinde, mis kokularla dönerler pişiyordu. Aşçılar, uzun beyaz külâhlarıyla, ellerinde uzun döner bıçakları, ay biçimindeki küreklerine sırma sırma kesiyorlardı dönerleri. Bazıları aşka gelip kapıdan bağırıyordu yoldan geçenlere:

"Dönere gel dönere..."

Ve içerden garsonlar komuta veriyorlardı aşçıya:

"Kes biir, pişkin olsun..."

Polis,

"Resmi olmasam girerdik ama birisi görürse laf olur," dedi.

"Öyleyse çeyrek ekmeğe döner alalım, nerdeyse gözüm kararıyor."

Resmi polis, içerdekiler gibi hırt değildi. Halden anlıyordu:

"Sen al, yan sokaklardan gideriz, yolda yersin."

"Uzak mı gideceğimiz karakol?"

"Eh işte, yirmi dakika sürer."

"Sen de bari bir şerbet iç şurada."

Buna karşı çıkmadı polis.

Kaldırım üstündeki kebapçı dükkânlarından birinin kapısına yöneliş.

Beyaz külâhlı uzun bıçaklı aşçıya rica:

"Çeyrek ekmek içine bol döner, çabuk olsun lütfen."

Yandan alınan çeyrek ekmek; ekmeği şöyle bir yarma ortasından; ve ay biçimi kürekten boşaltılan bol döner...

"Kâğıda sarayım mı?"

"İstemez."

Ödenen para.

Yandaki şerbetçinin önünde duruş. Yeniden ısrar polise:

"İç bir şey Allah aşkına..."

"Peki haydi, ver bakalım bir vişne..."

Ve sonra hemen köşeden, yan sokaklardan sapış...

*

"Rezil Köpek" ağzını bütün genişliğiyle açarak ısırıyordu ekmeği. Ekmek taze, döner sıcaktı. Her yudumda, ekmeğin kıyılarından birkaç döner kırıntısı dökülüyordu yere...

Kamyonlar, pikaplar arka arkaya parketmiş duruyorlardı yan sokaklarda.

Bazen boynuna bir mendil bağlamış, ayakta bir arabacı, kırbaç şaklatıp dizginleri çekerek,

"Deeeh, destur," diye ağzı köpürmüş atlarıyla kamyonların arasından caddeye çıkmaya çalışıyordu.

"Bölge karakolunda çok tutarlar mı beni?"

"Bilmem ki, ben teslim edip döneceğim."

"Onlar ne yapacak?"

"Onlar da öteki bölge karakoluna götürüp teslim edecekler"

"Yani tam gâvur eziyeti."

Polis cevap vermedi.

*

"Rezil Köpek" devam ediyordu dönerli ekmeğini yemeğe.

Birden dönerli ekmek yiyerek giden bir delikanlı belirdi yanında, o da resmi polisin yedeğindeydi.

Karşı kaldırımda bir delikanlı daha, dönerli ekmek yiyen. Onun da yanında resmi bir polis...

Ve yüzlerce delikanlı, dönerli ekmek yiyerek resmi bir polisle giden...

Hanların damlarında, apartmanların balkonlarında, kamyonların üstlerinde dönerli ekmek yiyerek, kendisine bakan sayısız delikanlı. Ve hepsinin dibinde resmi bir polis...

"Rezil Köpek" el salladı hepsine...

Hepsi birden sallamaya başladılar ellerini.

"Hey kimsiniz siz be? Nereye gidiyorsunuz? "

Bir kahkaha koptu hepsinden:

"Senin gittiğin yere, senin gittiğin yere..."

Dönerli ekmeğini yiyerek polisiyle yanında giden delikanlı,

"Paramparça ettiler bizi, daha da parçalamaya götürüyorlar," dedi.

Ötekiler hep bir ağızdan tekrarladılar:

"Paramparça ettiler bizi, daha da parçalamaya götürüyorlar."

"Kim paramparça etti? .."

"Sarı çıyanlar, akrepler, engerekler... "

Ve tekrar patladı kahkahalar.

Kahkahaların uzaklaşan senfonisinde "Sarı Çıyan" daktilo yazıyordu ve karşısında "Ukalâ Bücür" boynu bükük, duruyordu.

*

"Sarı Çıyan" başını kaldırdı makineden,

"Vallahi bende de yok bu gün," dedi. "Nah işte çocuklarımın ölüsünü öpeyim on kâğıt var cebimde."

Pantolon cebinden çıkarıp dörde bükülü bir on kâğıt gösterdi.

"Ukalâ Bücür",

"Yandaki bakkaldan iki şişe veresiye rakı alalım. Karşıdaki "Palabıyık"a verir, bir güzel doyururuz ikimiz de karnımızı," dedi.

"Peki bakkalın veresiyesi kimin hesabına yazılacak? "

"O altmış iki lirayı ödeyemedik, bana veresiye vermiyor, biliyor musun?.. Ama sana verir. Senin borcun yok. Üstelik de ajansın sahibi sensin."

"Olmaz, bırak da yazayım şu berberin ilânını."

"E...ne yapacağız? "

"İstersen on kâğıdın beşini vereyim sana. Ama bir şartla, bir kadeh şarap ısmarlayacaksın bana."

"İyi ya peki."

"Aşağıda bozdururuz on lirayı, beşini veririm sana. Dur sarı deftere de yazayım, hesap karışmasın."

Çekmeceden, uçları kıvrık kıvrık bir sarı defter çıkardı. Sayfalarını hızlı hızlı çevirdi. Makinenin yanındaki kopya kalemini aldı. Avans listesinin altına "5 " diye yazdı. Listeyi gözden geçirdi,

"Hemen hemen doksan lira oluyor bununla," dedi. "Ay başında eline yirmi papel ya geçer ya geçmez."

"Ukalâ Bücür" içini çekti, omuzunu silkti.

"Sarı Çıyan" kalktı masadan,

"Berberin ilânını sonra yazarım," dedi. "Sen ne yaptın bugün. Troleybüs direklerini saydın mı? "

"Ne diye sayayım enayi gibi. Belediye'ye telefon ettim, direklerin bir planını verecekler.

"Onların verecekleri planda dükkânlar yoktur. Oysa dükkânları tek tek gezeceğiz. Önündeki direğe hangisi reklam koydurmak istiyorsa, ona kiralayacağız direği."

"Belediyeyle imzaladın mı anlaşmayı?"

"İmzaladım. Ancak otuz direğin yıllığını peşin istiyorlar. Dükkânlardan paraları peşin toplarsak ödeyebiliriz. Neyse haydi gidip birer kadeh atalım, orada konuşuruz."

Aşağıya indiler. Gidecekleri şaraphane tam karşılarındaydı. Sahibi beyaz palabıyıklı bir Arnavut olduğu için, müşteriler kısaca "Palabıyık" adını takmışlardı şaraphaneye. Köfte, şiş, pirzola, çorba, kuru fasulyeli pilav yapar, içki olarak da sadece şarapla bira satardı. Kapısının üstündeki tabelada "Üçüncü sınıf lokanta" diye yazardı.

Müşterilerin bir kısmı, çinko kaplı uzun tezgâha dayanarak ayakta açık beyaz şarap içerlerdi. "Palabıyık" bir bardak şaraba meze olarak dilinmiş beyaz turp verirdi bedavadan.

"Sarı Çıyan"la "Ukalâ Bücür" içeri girip, ayakta dirseklerini dayadılar tezgâha.

"Ukalâ Bücür" tezgâhın gerisindeki garsona,

"Bize iki bardak beyaz şarap ver," dedi.

"Sarı Çıyan" hemen dörde bükülmüş on lirayı cebinden çıkarıp uzattı:

"Bunu da iki beşlik yapıver."

*

İki bardak şarapla beyaz turplar kondu önlerine.

"Ukalâ Bücür",

"Ne olacak benim halim," dedi. "Baksana şu pabuçlarıma. İkisinin de altı delindi. İçlerine gazete kâğıdı koyarak giyiyorum vallahi."

"Sarı Çıyan",

"Hele şu belediye işi olsun. Her dükkândan aldığın reklam için, açıktan on kâğıt vereceğim sana."

"Geceleri telefonla aldığım ilânlar için de verecektin sözde."

"Ulan ne ukalâsın, sana tevekkeli ukalâ bücür demiyorlar. Haftada kaç ilân geliyor geceleri, bilemedin iki,

bilemedin üç..."

"E..bekliyoruz ya her gece on ikiye kadar."

"O kadar hepimiz bekliyoruz. Üstelik sen ilân değil, karıların telefonlarını bekliyorsun. Nasıl bari bir iş çıkarabiliyor musun?"

"Yok canım sen de... Biri var, sadece o telefon ediyor işte."

"Tanıştın mı?"

"O kadar çağırıyorum, olmaz,diyor."

"Ne anlatıyor telefonda?"

"Tango söylüyor."

*

Biten iki bardak şarap.

"Ukalâ Bücür"ün garsona seslenişi:

"Nedim, iki bardak daha versene."

Tazelenen şaraplar.

"Sarı Çıyan",

"Vaktiyle birkaç kez kumral bir kızla görmüştüm seni, ne oldu o?" diye soruyor.

"Ukalâ Bücür"ün birden kabaran yüreği.

"Ne bileyim ben."

"Fındıkçı bir şey galiba. Geçen gün gene gördüm, uzun boylu bir oğlanla yürüyordu."

"Ukalâ Bücür" hızla içiyor önündeki şarabı.

Garson Nedim, mutfağa açılan küçük delikten bir porsiyon ızgara köfte alıp götürüyor yandaki masaya...

Şarabın kazıdığı mideler ve ızgara köfte kokusu.

İkisinin de gözü takılıp kalıyor Nedim'in götürdüğü köftelere.

"Sarı Çıyan",

"Bir de köfte ısmarlasana," diyor.

"İki lira da dünden borcum var Nedim'e. Bu şarapları da ödeyeceğiz. Köfteye yetişmez beş lira..."

"Yetişir yetişir. Ben sana yarın yine avans veririm. Kaç

para ki köfte?"

"Yetmiş beş kuruş."

"Sarı Çıyan" Nedim'e,

"Bir köfte de bize," diyor.

Boşalan iki bardak.

Tekrar dolan bardaklar...

"Ukalâ Bücür",

"Aslında bol paran olacak, hiç çıkmayacaksın meyhaneden," diyor. "Bok mu var sanki dışarıda. Koşuşup duran bir yığın kırtipil salakla kukutosunu değerlendirmeye çalışan bir yığın ahmak karı..."

"Bizim evin karşısında bir dul karı var. Memeleri, kıçı, bacakları kütür kütür. İkide bir, bir şey silmek için çıkıyor balkona. Kolluyorum, o çıktı mı ben de çıkıyorum. Dün sabah eğilerek selam verdim. Güler gibi yaptı. Bizimkinin evde olmadığı bir zamana denk getirirsem çağıracağım bakalım, gelecek mi..."

"Ya seninki üstünüze gelirse? "

"Zaten hizmetçiyle yakaladı bir defa..."

"Peki, becerebildin mi bari karıyı? "

"Ha!.. Al yanaklı dana gibi bir karıydı. Banyoyu silerken eteklerini kaldırıp domaltıverdim. Tam o sırada kapı açıldı."

"Sonra ne oldu? "

"Ne olacak rezalet oldu. Ayılmalar, bayılmalar. Neyse komşular girdi araya. Hizmetçiyi kovduk. Evi değiştirdik. Bir de bilezik aldık bizimkine. Kapandı mesele."

Nedim'in getirdiği köfteler.

Dumanlı dumanlı, sıcak sıcak, baharatlı köfteler.

Nikelajı çoktan bozulmuş ucuz çatallar, art arda ağza atılıveren köfteler...

İçilen şarap.

"Sarı Çıyan"la "Ukalâ Bücür" arasında karşılıklı bir danışma:

"Birer tane daha içelim mi? "

"Ben daha gidip berberin ilânını yazacağım."

"Son bir bardak daha. Oldu olacak, bir köfte daha

söyleyelim."

Ve Nedim'e sesleniş:

"İki şarap daha. Bir de köfte söyleyiver..."

"Palabıyık" palamarlarını çözmeye hazır bir vapur gibi gitgide doluyordu.

İşten çıkan küçük memurlar, çevredeki esnaftan azıcık kafayı bulmak isteyenler, ehli keyif az paralı emekliler birer ikişer damlıyorlardı şaraphaneye...

Kimi arkadaşlarıyla tezgâha dayanıyor, kimi masalara oturuyordu. Ve herkes birbirine selam veriyordu:

"Merhaba mirim."

"Merhaba."

"Ne var ne yok?"

"Yine geldik işte mektebe. Saatini kaçırmak olmaz. Evlâdım Nedim, sen getir hele bizim şarabı..."

Nedim boyuna taşıyordu şaraplarla beyaz turpları.

"Bir de pirzola şöyle..."

"Benimki şiş olsun..."

"Bana da köfte..."

*

"Sarı Çıyan", "Ukalâ Bücür"e öğüt veriyordu:

"Son zamanlarda biraz fazla içiyorsun."

"Sen sanki içmiyorsun."

"Ben ama sonra gidip çalışıyorum."

"Ben sanki çalışmıyor muyum. Yine on ikiye kadar gidip nöbet tutacağız telefonun başında."

"Haydi bunları da bitirelim de gidelim artık."

O sırada kapı açıldı. Hüseyin girdi içeri. Belli ki çoktan tutmuştu kafayı. Balıklaşmış gözleriyle paytak paytak yürüyordu.

"Sarı Çıyan"la "Ukalâ Bücür"ü görünce,

"Oooo," dedi.

İşaretparmağını çenesine kadar kaldırdı ve salladı. Sonra yanaştı yanlarına.

Hüseyin, çoktandır yıkanmamış gri saçları, alnındaki fındık büyüklüğündeki yağ uru, esmer tıraşlı yüzü, ortadan kısa boyuyla eski gazete muhabirlerindendi. Akşam gazetelerine adliye haberleri yazardı. Ve sabahtan akşama çekerdi kafayı. Rakı, şarap, votka ne bulursa. Sonunda konuşamaz hale gelir ve dostlarını görünce, işaretparmağını çenesine kadar kaldırıp sallayarak sadece,

"Ooooo," derdi.

Bir gün Hüseyin, kapakları kelebek kanadı gibi yukardan açılıp kapanan, ortası kulplu cam bir kutuyla gelmişti meyhaneye. Kutunun içi midye dolmasıyla doluydu...

"Patron paramı ödemedi, ben de kavga ettim. Bundan sonra meyhanelerde midye dolması satacağım," diyordu.

Bütün müşteriler hemen almışlardı midyelerini.

Dört beş gün sürmüştü midye dolması satıcılığı. Sonunda Belediye Zabıtası, midye dolmalarını özel maşayla değil de eliyle alıp veriyor müşterilere diye ceza yazmaya kalktılar Hüseyin'e.

O da kızdı, midyelerle cam kutuyu on şişe şarap karşılığında Nedim'e verdi.

Her gün sabahtan geliyor, hem kendi içiyor, hem herkese şarap ısmarlıyordu. Arkasından da soruyordu,

"Daha kaç şişe alacağım kaldı," diye.

Ne çare ki üçüncü gün bitmişti alacağı. Nedim,

"Hepsini içtin, alacak verecek kalmadı," diyordu.

Hüseyin şimdi arada sırada "Sarı Çıyan"a reklam getiriyor, bazen sıkışınca da, ilerde getireceği reklamlara mahsuben avans olarak şarap istiyordu.

"Sarı Çıyan",

"Olmaz, vaadettiğin o sünnetçi ilânını bile henüz getirmedin. Getir ilânı, tırınk al parayı..." derse, sesini çıkarmaz,

"Peki," derdi.

Kimseye borç için, içki için asılmazdı. İkram ederlerse

içerdi sadece.

Soylu bir yönü vardı Hüseyin'in. Kimse geçmişini bilmiyordu. Oysa eski bir paşa çocuğuydu...

"Sarı Çıyan", Hüseyin'in dut gibi yaklaştığını görünce,

"Merhaba Hüseyin," dedi. "Ne oldu sünnetçi ilânı."

Hüseyin, çenesinin hizasında sallanan işaretparmağını hızla tezgâha vurdu,

"Si-si-siktiret," dedi. "Ke-ke-ke-silecek çük-çük tellalı mıyım ben."

"Ukalâ Bücür", Nedim'e Hüseyin'i işaret etti:

"Bir bardak şarap daha..."

Sonra "Sarı Çıyan"a döndü,

"O cebindeki beş lirayı avans olarak versene," dedi.

Hüseyin, yan gözle tabakta son kalan köfteye bakıyordu.

"Sarı Çıyan" dört bardak şarabın verdiği ağırlıkla pantolon cebinde demincek bozdurduğu beş lirayı çıkarıyorum diye, anlı şanlı koca bir elli lira çıkardı.

"Hani ulan yoktu para? "

"Vallahi o benim değil...Ajansın elektrik parası. Yarın ödemezsek kesecekler..."

Ve hemen elli lirayı cebine soktu, beş lirayı çıkardı:

"Al işte beş daha. Çok da gecikme...Ben en az iki saat daha yukardayım."

Bardağındaki son yudum şarabı da kafasına dikti,

"Haydi eyvallah," dedi.

Çıktı şaraphaneden.

"Ukalâ Bücür", Hüseyin'e,

"En aşağı beş yüz kâğıdı vardır hergelenin öteki cebinde," diyordu.

Hüseyin, bir daha vurdu işaretparmağını tezgâha:

"Si-si-siktiret."

Akşam başlıyordu dışarda.

Şaraphanelerde akşam hiç belli olmaz. Geceden

gündüzden, akşamdan ve sabahtan tüm kopmuş olarak, loş masalarda, şarap içer insanlar.

Meyhaneler, anason, balıkla arnavutciğeri karışımı ızgara ve soğan kokar.

Şaraphaneler çürük elmayla insana garip bir derinlik veren izbemsi bir ıslaklık kokar.

Hüseyin içiyordu.

"Ukalâ Bücür" de içiyordu.

"Şe-şe-şerefe..."

"Şerefe..."

"Sü-sü-sünnetçiden bana ne."

"Ben de dükkâncılara troleybüs direklerini kiralayacağım. Amma meslek bulduk ha..."

"Çe-çe-çelebiye gidelim mi? "

"Gidelim agzına sıçtığımın. Dur bakalım ne kadar paramız artacak. Olmazsa borca bırakırız."

Çelebi, "Palabıyık"ın altında daha derli toplu, daha gösterişli, masaları örtülü, çiçekli başka bir meyhane, tabelasındaki yazıya göre "İçkili Lokanta"ydı. Ve "Palabıyık" gibi üçüncü sınıf değil, ikinci sınıftı.

Kentin bütün ozanları, öykücüleri, genç yazarları, ilericileri oraya gelirdi akşamları.

"Ukalâ Bücür", Nedim'e,

"Nedim ver bakalım hesabı, " dedi.

Nedim kulağının arkasındaki küçük kurşunkalemini aldı, tip top hemen yazıverdi hesabı küçük bir kâğıdın üstüne.

On bardak şarap.

İki porsiyon köfte.

Çeyrek ekmek,

İki lira dünden kalmıştı.

Hepsi altı yüz on kuruş.

"Ukalâ Bücür" iki taksitte aldığı on lira avansı uzattı.

Tabak içinde kürdanla birlikte geri verilen üç yüz doksan kuruş.

Tabakta bırakılan bir yirmi beşlik; bahşiş olarak.

"Ukalâ Bücür",

"Üç yüz altmış kuruşumuz var," dedi.

Hüseyin iç cebinden uğraşa uğraşa eski püskü bir cüzdan çıkarmıştı.

"Bir-bir-i-ki buçuk da bende var."

"Dur şimdi kalsın sendeki..."

Hüseyin cüzdanı tekrar iç cebine sokmadan önce bir kıyısı kopmuş eski bir resim çıkardı cüzdandan "Ukalâ Bücür"e uzattı:

"Sen bunu gördün değil mi? "

Resimde küçücük bir çocuk gülüyordu.

"Hayır hiç göstermedin."

"Be-be-benim oğ-oğlum. On-on-on beş yıl-yıldır gör-görmedim."

"Ukalâ Bücür" ilgiyle baktı resme. Sonra Hüseyin'e baktı. Hüseyin,

"Ya-ya-ya-be- benim oğ-oğlum işte, " diyordu.

Elini Hüseyin'in omuzuna attı,

"Çelebi'de onun şerefine içelim," dedi.

Kol kola çıktılar "Palabıyık"tan...

Sokak lambaları yanmıştı.

Hızlı hızlı evlerine gidiyordu insanlar.

"Ukalâ Bücür",

"Herkes evine gidiyor," dedi.

Hüseyin,

"Bi-bi-bize ne? " dedi. "Biz-biz de mey-meyhaneye gidiyoruz."

Kol kola paytak adımlarla yürüyorlardı. Dünya umurlarında değildi. Daha doğrusu dışında kalmışlardı dünyanın.

Çelebi'nin meyhanesinin camlarında tüller vardı. Kirli, yer yer süzülmüş tüller...

Çelebi'nin meyhanesi de epey almıştı yükünü.

Kapıdan içeri girince sıcak bir hava çarptı burunlarına. Izgara, anason, bira köpüğü ve sigara dumanı karışımı sıcak bir hava...

Herkes oradaydı.

Hüseyin'in işaretparmağı çenesi hizasına kalktı,

"Oooooo," dedi.

Fötr şapkasıyla ince kahverengi havı dökülmüş pardösüsünü üstünden hiç çıkarmayan Duglas bıyıklı, uzunca boylu, esmer bir ozan gülümseyerek,

"Buyurun," dedi.

Orta boylu, az tıknazca, somurtunca burnuyla dudakları iyice birbirine yaklaşan gözlüklü başka bir ozanla oturuyordu.

Bir masa ötede beyaz saçları arkaya taranmış, uzun boylu başka bir ozan; pencere kıyısında küçücük boylu, yüzünde antepçıbanı olan bir başka ozan daha vardı.

Ve iriyarı, bıyıkları sarkık bir ozan; ve yüzü çiçek bozuğu gibi, incecik, hafif kamburumsu bir ozan; ve mavi gözlü, sarı kırpık bıyıklı, cin gibi bir bakışlı bir ozan daha...

Ta dipte de Dumdum Kadri. Ozanları, yazarları izlemekle görevli Birinci Şube polisi...

Hüseyin'le "Ukalâ Bücür" kendilerini çağıran Duglas bıyıklı ozanın masasına gittiler.

Merhabalar..

El sıkışmalar..

Çelebi, şişman gövdesi, hiç gülmeyen suratı, sevimsiz gözleriyle tavana kadar çeşit çeşit şişelerle dolu rafların önündeki tezgâha dayanmış, ozanlara bakıyordu.

Herhalde bu akşam hangisinde para olduğunu, hangisinin yine borca bırakılacağını kestirmeye uğraşıyordu.

Duglas bıyıklı ozan,

"Ne var, ne yok," dedi.

"Ukalâ Bücür" bütün gaddarlık, katılık ve ahmaklıkları olgunca karşılama yiğitliğinde, böbürlenmeden, önde gidiyormuş gibi bir sesle,

"Ne olacak," dedi, "troleybüs direklerini satıyoruz."

"Kime satıyorsunuz? "

"Direklere adını yazdırıp reklamını yaptırmak isteyen dükkâncılara...Ajans, belediyeden direkleri peşin peşin kiralıyor. Şimdi her direğe bir müşteri bulacağız. Aradaki fark ajansın kârı olacak? "

"Sana da bir şey veriyorlar mı bari? "

"Vereceğiz diyorlar. Senin var mı öyle tanıdığın bir enayi falan? "

Çelebi'de dostlar birbirine yardım etmeye hep gönüllü görünürlerdi hiç değilse içki içerken.

"Bizim kunduracı Recep'e söyleyelim üç beş direk alıversin."

"Yaşa, sen ne yapıyorsun? Son şiirini gördüm çok güzeldi..."

Gözlüklü ozan,

"Ben de beğendim," dedi.

"Okusana şunu yahu..."

Ozan, kısık sesle okumaya başladı şiirini.

Yan masalardan sesler geliyordu:

"Malraux öyle bir şey yazmamıştır."

"Var mısın iddiasına..."

"...."

"O mısra Rimbaud'dan aşırma..."

"Yok yahu nerden bilecek o Rimbaud'yu..."

"....."

"İstanbul'da Sait'i gördüm, çok selâm söyledi."

"Gidince ben de göreceğim."

"....."

"Senin şiirin biraz ucuz şiir arkadaş. Öfke şiiri yazmak pergelli büzük ister."

"Haydi ulan sen ne anlarsın benim şiirimden dangalak."

Ve "Ukalâ Bücür" masadan masaya laf atıyordu:

"Malraux öyle bir şey yazmıştır. Les Conquérants'da yazmıştır."

"Söylesene şunun doğrusunu. Bu bilmiyor, bir şeyler duymuş geveliyor."

"Bok bilmiyorum. Sen bilmiyorsun asıl."

"Ukalâ Bucür",

"Doğrusu şudur," diyordu. "Bir hayat hiçbir şey değildir; ama hiçbir şey de hayat değildir."

"Ya gördün mü, ekşi boza. Sen ne diyordun, 'Hiçbir şey hayat değildir, hayat da hiçbir şey değildir.' Aynı mı ulan? "

Garson içkiler taşıyıp duruyordu masalara.

"Bir votka da bana..."

"Bir rakı, duble olsun."

"Bir şarap daha versene."

Ünleri daha büyük olan ozanlar şamataya pek karışmıyorlardı. Yorgun bir hoşgörünün sıkıntısıyla,

"Bir kadeh bir şey içmek için şuraya geliyoruz, havraya çeviriyorlar ortalığı birader," diyorlardı.

Bazıları bundan böyle gelirlerse kimseyle konuşmadan tek başlarına oturma kararı alıyorlardı.

Ama alınan kararlar daha o anda bozuluyor, masalardan masalara, ellerinde kadehleriyle boyuna misafirler gidip geliyordu.

Ve şiir okunuyordu.

Ve tartışılıyordu.

Ve nükteler yapılıyordu.

İriyarı, bıyıkları sarkık bir ozan, hayranı olan bir küçük memura akıl öğretiyordu:

"Sen nasıl olsa memursun, taksitle her şeyi alabilirsin. Git taksitle bir radyo al. Sonra peşin parayla sat onu. Onun parasıyla ilk taksidini ver, bir buzdolabı al. Onu da peşin parayla sat. Sonra onun parasıyla ilk taksidini ver motosiklet al. Onu da peşin parayla sat. Onun parasıyla da ilk taksidini ver bir araba çek altına... "

Küçük memur,

"Peki ama radyonun, buzdolabının, motorun, arabanın taksitlerini her ay nasıl öderim," diyordu.

"Memurluktan istifa eder, şoförlük yaparsın. Araba hepsini öder."

"Emekliliğime dört yıl kaldı şurada..."

"Yahu boş ver emekliliği falan. Kurul arabana, paşa paşa yaşa..."

Memur,

"Bilmem ki," diyordu.

"Ukalâ Bücür", gözlüklü ozana,

"Sen divan edebiyatında 'Taştir' nedir bilir misin," diye soruyordu,

"Ha siktir ulan, öyle bir şey yok divan edebiyatında."

"Nasıl yok. Gazel'in iki mısraı üstüne üç mısra eklersen ona 'Tahmis' derler. İki mısraı açar da üç mısraı arasına yerleştirirsen, ona da 'Taştir' derler.

"Atıyorsun ulan."

"Vallahi atmıyorum."

Hüseyin bir süre sağı solu dinlemiş, işaretparmağını çenesinin hizasına kaldırarak, "Oooo," demiş, başını kolunun üstüne koyup sızmıştı.

"Ukalâ Bücür",

"Daha ajansa gidip telefon bekleyeceğim," dedi.

"Bu saatten sonra telefon olur mu yahu, iç bir kadeh daha..."

"Yok şimdi arar "Sarı Çıyan", hatta aramıştır bile."

Ve garsona bağırdı:

"Hesabı lütfen."

Duglas bıyıklı ozan,

"Yok," dedi, "bu akşam hesap benden."

"Ukalâ Bücür" kahkahaları, küfürleri, alayları, istemeye istemeye arkasında bırakarak dışarı çıkınca, birden gecenin serinliği çarptı yüzüne.

Derin derin nefes aldı.

Aslında ajansa telefon beklemeye değil, bir sesi beklemeye gidiyordu.

Gece yarısına doğru telefonu açıp kendisine tango söyleyen sesi...

Ajans denilen yer iki odayla üç masa ve bir telefondan ibaretti.

"Sarı Çıyan" gazeteler için ilânla reklam topluyordu burada. Aylıkla çalıştırdığı tek kişi "Ukalâ Bücür" dü. Ajansın öteki elemanları, parasız kaldıkça "Sarı Çıyan"a ufak tefek reklam getirerek yüzde koparmaya uğraşan meyhane işsizleriydi.

Bunlara ödeme bazen iki kadeh şarap, bazen bir beş kâğıt, bazen bir porsiyon köfte olarak yapılırdı.

Ajansın telefonu, borcu ödenmediği için sık sık kesilen telefonlardandı.

"Sarı Çıyan"ın öyle doğru dürüst muhasebesi falan da yoktu. Topladığı ilânlarla reklamları genellikle gazetelerde krediyle yayınlatır, bunların peşin aldığı paralarını da tomar halinde cebinde taşır, kafa çeker, avans verir, karısına elbise yaptırırdı.

Krediler, telefon, elektrik, su, kapıcı paraları bir türlü zamanında ödenmez, "Sarı Çıyan"dan borçları koparmak için sürü sepet adamlar gider gelirdi ajansa.

"Sarı Çıyan"la "Ukalâ Bücür" arasında hem bir içki dostluğu, hem sürekli bir para çekişmesi vardı.

"Sarı Çıyan" Ukalâ Bücür"e, doğru dürüst çalışmadığını, Ukalâ Bücür"de "Sarı Çıyan"a hakkı olan parayı vermediğini söylerdi boyuna...

Ve "Palabıyık"la "Çelebi"de tüketilen iki liralık, beş liralık günlük avanslarla geçip giderdi aylar.

"Ukalâ Bücür" hâlâ babasının evinde oturuyordu. Ama artık evle fazla bir ilişkisi kalmamıştı. Gece yarılarını geçe eve sarhoş geliyor, ertesi gün öğleye doğru kimseyle konuşmadan çekip gidiyordu. Bütün ömrünün "Sarı Çıyan"dan aldığı iki lira avans, beş lira avanslarla "Palabıyık"la "Çelebi" arasında bitip gideceğine inanıyor, buna isyan da etmiyordu. Genç ozanlarla genç yazarların alkollü boheminde, karnını değilse de gönlünü doyuran, yıldızlı, bulutlu, yerden kesik, değişik bir dünyası vardı "Ukalâ Bücür"ün. Her şey o dünyada şiir, nükte, tartışma ve içkiydi.

Birinci Şubeden Dumdum Kadri'nin bütün dikkat, not ve raporlarına rağmen, alışılmış kalıpların çok dışında yeni fikir akımları, modern teoriler ve yasaklı yapıtlar konuşulurdu o dünyada. Ve herkes kendini biraz kahraman, biraz anlaşılmamış sanatçı, biraz yarınki kuşakların insanı olarak görür, bu dünyalardan habersiz yaşayanlara da, beyin ve yürek fukarası birer kakavan olarak bakardı.

"Ukalâ Bücür" tabanı delik pabuçlarıyla "Sarı Çıyan"dan aldığı avanslar ve genç sanatçılarla içtiği içkiler arasında çağdaş olma çilesine adaylığını koymaya başlıyordu. Bir tek gizli öksüzlüğü kadınsız oluşuydu.

Geceleri kimsesiz sokaklardan kör kütük eve dönerken, kokusunun sıcaklığını duyduğu bir düş yürürdü yanında. Bu bazen "Nallı Böcek"in okul demirlerinden hayran baktığı "Prenses", bazen "Tatlı Budala"nın ilk öptüğü kumral saçlı "Prenses" olurdu.

Yatağa yatınca da yastıklara sarılır, yana kavrula, yastıklarla sevişirdi.

Ve telefonda söylenen bir tango oynaşırdı kulaklarında:

"Kıskanıyorum.

İşte bu gece de "Çelebi"den çıkmış aynı sesi duymaya gidiyordu. Bir anahtarı da kendisindeydi ajansın. Hep on ikide telefon çalıyor, bir kız tango söylüyordu kendisine.

Kimdi bu kız, bilmiyordu. Kız kendisini tanıyordu ama o, kızı tanımıyordu.

Kapıyı açtı, elektriği yaktı. Telefonun bulunduğu masanın başına geçip oturdu.

"Sarı Çıyan" bir not yazıp bırakmıştı:

"Saat sekiz oldu hâlâ geleçeksin. Bir daha sen zor avan alırsın."

"Ağzına sıçayım senin gibi kerhanecinin," dedi.

Bir sigara yaktı. Çenesini avucuna dayadı. Beklemeye başladı.

Kimdi o kız acaba?

Ne de güzel sesi vardı.

Neden kendisiyle buluşmayı kabul etmiyordu?

Ne kadar ısrar ediyordu oysa, "N'olur buluşalım," diye. Her seferinde kız,

"Belki bir gün olur," diyordu.

Telefon çaldı.

Oydu.

Edalı, çapkın sesiyle,

"Siz misiniz," diyordu.

"Benim ben..."

"Hep böyle bu saatlere kadar çalışıyor musunuz? "

"Yok canım, senin telefonunu bekliyordum."

"İnanmam , yalan."

"Vallahi..."

"Peki şimdi ne yapıyorsunuz? "

"Seni düşünüyorum .."

"Nasıl düşünüyorsunuz."

"Ukalâ Bücür" kendisiyle alay edilip edilmediğinden emin olamamanın öfkesiyle,

"Çırılçıplak düşünüyorum," dedi, "anladın mı çırılçıplak..."

"Aaa!..Bak, terbiyesizlenme; yoksa kapatırım şimdi..."

"Dur kapatma, senin dediğin olsun, giyinik düşünüyorum."

Ve telefonda tango başladı:

"Kıskanıyorum..."

"...."

"Artık buluşalım bu hafta..."

"Olmaz."

"Peki hiç buluşmayacak mıyız? "

"Belki bir gün..."

"Yarın gene ara olmaz mı? "

"Peki..."

Allah Allah, kimin nesiydi bu kız? Niye ilgileniyordu kendisiyle?

"Ukalâ Bücür" elektriği söndürüp ajansı kilitledi,

caddeye indi...

Palabıyık da, Çelebi de kapanmışlardı. Kapıları, camekânları kapkaranlıktı. Önlerinden geçerken içlerine baktı. İkisinde de aynı adam oturuyordu. Önüne bir yığın ışıklı beyinle yürek koymuş, sinsi sinsi onları yiyordu...

Ve gözleri, burnu, ağzı yoktu adamın

*

"Sarı Çıyan"ın troleybüs direkleri. Önce direklere konacak reklamlar için dükkâncılardan alınacak para, sonra Belediye'ye ödenecek yıllık kira...

Dükkâncılar,

"Hele reklamları bir koyun görelim de, sonra verelim parayı," diyorlardı.

Belediye,

"Hele önce kirayı ödeyin de sonra asarsınız reklamları," diyordu.

"Sarı Çıyan" telefonlarda yalvar yakar oluyordu:

"Lütfedersiniz, vatandaşlar için büyük hizmet olacak."

Direkler, plandaki yerlerine göre dükkâncılara gösteriliyordu.

"Ukalâ Bücür" elinde direklerin planı, caddeler boyu dolaşıyordu.

"Buyurun bakın sizinki bu direk. Şöyle sarı zemin üzerine kırmızıyla 'Manolya Tuhafiye'."

"Ne kadar bunun fiyatı? "

"Demir çerçeveyle tabela masrafı sizden, ayda otuz lira..."

"Ancak yirmi lira verebiliriz. Çerçeve ile tabelayı da siz yaptırırsınız."

"Çerçeveyi siz yaptırın, tabelayı biz..."

Kimisi, direğin taşımayacağı kadar büyük yaptırıyordu çerçeveyi.

"Ukalâ Bücür", elinde demir çerçeve dükkâna geliyor,

"Bu kadar çerçeveyi direk taşımaz," diyordu."Bunu yarı

boya indirelim."

Sonra ajansta "Sarı Çıyan"la tabela boyuyorlardı.

Sonunda iki işçi tutuldu. Tabelalar direklere takılmaya başlandı. "Ukalâ Büdür" de elinde tabelayla işçileri denetliyordu.

Ancak bazen aynı direğin iki üç dükkâna birden satılmış olduğu anlaşılıyordu. Tabelalar dükkânların önündeki direklerden üç dört direk aşağıya kaydırılıyordu. Dükkâncılar,

"Yahu siz bize bizim dükkânın önündeki direği gösterdiniz, bizim züccaciye reklamını da götürüp çiçekçinin önüne koydunuz," diyorlardı.

"Ukalâ Büdür",

"Kasten yaptık. Sizin dükkânı bilen zaten bilir. Ama çiçekçiye gelenler de görürlerse, çiçek yerine belki bardak, likör takımı falan alırlar hediye olarak," diyordu.

Dükkâncılar kuşkulu kuşkulu başlarını sallıyorlardı.

Saatçinin reklamı ayakkabıcının önüne, ayakkabıcının reklamı tütüncünün önüne asılmıştı.

Onları yatıştırmak az çok kolay oldu...

Ama sol kaldırımdaki gömlekçinin reklamı, sağ kaldırımdaki rakibi olan gömlekçinin önündeki direğe takılınca, kızılca kıyamet koptu.

Gömlekçi merdivenle direğe tırmanmış, karşısındaki gömlekçinin reklamını çıkarıp yere atmıştı.

Bunu gören öteki esnaf da, kapıların önünde kendilerine ait olmayan reklamları çıkarıp atmaya başladılar.

Reklam sahipleri "Sarı Çıyan"a baş vuruyor, geceleyin reklamlarının çıkarıldığını haber veriyorlardı.

Reklamları tekrar takmak için kurulan merdivenler, çıkarmak için kurulan merdivenler...

Troleybüse binip bir aşağı bir yukarı direkleri gözden geçiren "Ukalâ Büdür"...

Derken birbiriyle dövüş etmeye başlayan iki gömlekçi.

İşler karmakarışık olmaya başlamıştı. Birtakım dükkân sahipleri, durup dururken, olmadık direklere olmadık

reklamları asma münasebetsizliğini "Ukalâ Bücür"ün ica' ettiğini sanarak, yolunu kesmeye,

"Bir daha bu direklere bir şey takmaya kalkarsan seni bacağını kırarız," demeye başladılar.

"Ukalâ Bücür",

"Ne bacağı kırıyorsun, leylek bacağı mı? " diye azıcık höt hötleniyor, sonra da öfkeli pozlarla oradan sıvışıp Çelebi'nin meyhanesine dert yanmaya koşuyordu:

"Çattık yahu direklerdeki reklamlar karıştı. Dükkâncılar üstüme saldırmaya başladılar bacağını kırarız diye..."

Ve arkasından içkiler içiliyor, şiirler okunuyor, Thomas Mann üstüne tartışmalara girişiliyordu.

Saat on ikiye doğru "Ukalâ Bücür" ajansa koşuyordu.

Ve her gece aynı saatte telefon çalıyordu.

"Artık buluşalım bu hafta..."

"Olmaz."

"Peki hiç buluşmayacak mıyız? "

"Belki bir gün..."

Ve tango başlıyordu:

"Kıskanıyorum..."

"Rezil Köpek" elindeki dönerli ekmeği yiye yiye, yanındaki polisle bölge karakoluna doğru yürüyordu.

Tanımadığı yüzlerce kişi de, yanlarında polis, dönerli ekmek yiyerek yürüyorlardı.

O karakol, bu karakol...Ergeç orava varacaklardı. Oraya, o uzak, çok uzaktaki eve...

7

Yoldan geçenler dik dik, yan yan, kuşkulu kuşkulu "Rezil Köpek"e bakıyorlardı. İyice buruşmuş ceketi, yakası leş gibi olmuş kirli gömleği, uzamış tıraşı ve yanağına bulaşık parmak izi mürekkebiyle "Rezil Köpek" yürüyordu polisin yanında.

"Oturduğum yere kadar kaç karakol bölgesi var? "

"Birinci bölge burası olduğuna göre, ikinci bölge karşısı... O da semt karakoluna teslim edeceğine göre üç bölge sayılır."

"Yirmi dört saat çoktan geçti. Polis hiç kimseyi yirmi dört saatten daha fazla gözaltında tutamaz."

"Vallahi bilmem orasını. Emniyet müdürlüğü ikamete bağlı olarak bıraktı seni işte..."

"Nerde bıraktı? Daha üç karakol gezeceğiz."

"Neyse geldik işte, bak bölge karakolu karşıda."

Sarımsı boyalı taş bir bina. Bir bayrak. Üç basamakla çıkılan açık bir kapı.

Ve o hiç değişmeyen karakol kokusu. Sigara zifiri, terli kumaş, meşin ve tozlu tahta karışımı koku...

Komiser muavininin odası.

"Rezil Köpek"le birlikte içeri giriş.

Polisin hazırol duruşu:

"Müdüriyetten getirdim efendim."

Uzatılan evrak.

Muavinin kalın sesi:

"Neymiş suçu?

"Görev başında memura hakaret. "

Yarım yamalak bakılan kâğıtlar. Ve muavinin yaptığı açıklama:

"Kimse yok karakolda ikinci bölgeye sevketmek için."

"Rezil Köpek" cılız bir sesle,

"Komiserim, yirmi dört saat çoktan geçti," dedi.

Muavin:

"Eee...ne olacak yani," dedi.

"Efendim kanuna göre kimse yirmi dört saatten fazla emniyette kalamaz."

"Ukalâlık etme ulan."

"Ama efendim kanuna göre..."

"Kanunu memura hakaret ederken düşünseydin."

"Etmedim ki...Ciddi bir şey olsa suçüstüne gönderirlerdi. Görüyorsunuz serbest bırakıyorlar...Kanuna göre..."

"Buraya bak ince düdük. Şimdi başlarım senin kanunundan. Burda kanun da benim, Allah da, anladın mı? Kapa çeneni de şimdi yemeyeyim seni."

Önündeki kâğıtlardan birini imzaladı. "Rezil Köpek"i getiren memura uzattı,

"Biri gelinceye kadar beklesin aşağıda kerata," dedi.

Ve gür bir sesle bağırdı:

"Dursuuuuun..."

Dursun girdi içeri, hazırol durdu.

"Al indir bunu aşağı. İkinci bölgeye teslim edilecek. Hayri gelirse göndeririz. "

Dursun,

"Hayri yarın gelecek," dedi.

Muavin iyice öfkelendi:

"Allah Allah, yarın gelirse yarın gider. Ben götürecek değilim ya..."

Sonra "Rezil Köpek" e döndü,

"Çık ulan haydi, bekle aşağıda," dedi.

"Rezil Köpek" Dursun'la birlikte çıktı. Kendini getiren müdüriyet polisi elinde kâğıtlar dış kapıya doğru yürüyordu. Ve dış kapıdan güneşli cadde görünüyordu. Sırtında küfesi, bir

zerzevatçı geçiyordu caddeden.

"Rezil Köpek" müdüriyet polisinin bir "Allahaısmarladık" demesini beklemişti. O kadar ahbaplık etmişlerdi yolda.Ama polis, hiç oralı olmadan hızlıca çıkıp gitmişti.

Dursun, dar bir merdivenden bodruma indirdi "Rezil Köpek"i. Sürgülü kalın kapıyı açtı,

"Gir içeri," dedi.

"Rezil Köpek" girdi. Kapı kapandı üstüne, sürgüsü de çekildi.

Tavanın köşesindeki demir parmaklıklı tuğla büyüklüğünde bir delikten aydınlık giriyordu içeri. Ufak bir yerdi burası. Bir tarafta odunlarla üç beş küreklik kok kömürleri duruyordu. Ve buram buram sidik kokuyordu ortalık. Anlaşılan içeri atılanlar sıkışınca çişlerini odunlarla kömürlerin üstüne yapıyorlardı.

"Rezil Köpek" biraz daha sağına soluna bakındı. Kömürlerin karşısındaki köşede ters çevrilmiş bir portakal sandığı vardı. Kendisinden önceki herhalde burada oturmuş olmalıydı. "Rezil Köpek" de çöktü sandığın üstüne, sırtını taş duvara dayadı. Gözlerini kapadı.

Bir sarı ışık yandı bodrumda.

Işığın içinde "Ukalâ Bücür" bir masaya oturmuş "Salyangoz"la içki içerek konuşuyordu.

"Salyangoz",

"Bol para veriyorlar," dedi.

"Ne kadar yani? "

"Ayda iki yüz lira..."

" İki yüz lira ha? "

"İki yüz lira...Öğleden sonra her gün şöyle bir uğrayacaksın."

"Peki nerde bu iş?

"Kabul edersen söylerim."

"Nerde olduğunu bilmeden nasıl kabul edeyim? "

"Canım prensip olarak evet mi, hayır mı? Tam sana göre bir iş. Çevirmenlik yapacaksın."

"Prensip olarak evet. Öğleden sonra olduğuna göre ajanstan da hemen ayrılmama gerek yok. Bir aralık gider

gelirim "

"Gayet tabii..."

"Peki nerde bu çevirmenlik? "

"Arjantin elçiliğinde..."

"Elçilikte ha? "

"Evet!.. Ayda iki yüz lira."

"Ne zaman başlayacağım? "

"İstersen yarın... Ancak bu işi bulduğum için her ay bana elli lira vereceksin..."

"O zaman yüz elliye iner aylık..."

"Salyangoz" güldü:

"Yok korkma," dedi, "iki yüz net alacaksın. Gerçekte aylık iki yüz elli. Ellisini bana verince iki yüz sana kalacak..."

Bir an "Ukalâ Bücür"ün,

"Kabul etmiyorum. Ben haraç vermem kimseye," demek geldi içinden.

Ama iki yüz lira, iki yüz liraydı. Ajansla da ilişkisini sürdürebilirse üç yüz yirmi beş liraya yakın para geçecekti eline.

"Salyangoz",

"Nasıl anlaştık mı? " dedi.

"Ukalâ Bücür" başını salladı.

Sarı ışık söndü.

Karakolun sidik kokan karanlık bodrumu genişledi, genişledi,genişledi.

Ters çevrilmiş portakal sandığının üstünde "Rezil Köpek" sırtını duvara dayamış, gözleri kapalı devam ediyordu uyuklamaya.

Ta karşıdaki İsveç tipi rahat koltuklarda Arjantin Kançilaryası Fernandez ile "Ukalâ Bücür" oturuyorlardı.

Ve ince bir ıslık duyuluyordu.

Paris'te Rue Cujas'ta Marika'nın çaldığı ıslık:

"Paris je t'aime, je t'aime, je t'aime..."

*

Fernandez, dazlak kafası, ufak boyu, siyah elbiseleriyle ayak ayak üstüne atmış soruyordu:

"Daha önce nerelerde çalıştınız? "

"Ukalâ Bücür",

"Bir reklam ajansında çalışıyorum," diyordu.

Fernandez,

"İyi," diyordu.

Küçük kadehlerde şartröz içiyorlardı.

Yerlerde pahalı halılar, duvarlarda Arjantin'den resimler, vitrinlerde fildişi ve gümüş koleksiyonları vardı.

Bir ara salonun ucunda kavas göründü,

"Sadri bey geldi," dedi.

"Buyursun."

Gülerek içeri elini uzatmış, yüz yirmi okkalık kalantor bir adam girdi. Ön cebinde iyice sarkmış ipek mendil, mendilin de yanında altın bir dolmakalemin ucu görünüyordu.

Fernandez ayağa kalktı. Sadri beyle el sıkıştılar. İspanyolca konuşuyorlardı. Fernandez "Ukalâ Bücür"ü tanıştırdı Sadri beye. Sadri bey eliyle omuzuna vurdu "Ukalâ Bücür"ün,

"Aferin delikanlı," dedi. "Burası yeni kuruluyor. Fernandez benim Arjantin'den arkadaşım.Hep birlikte ona yardım edeceğiz. Sen ufak tefek çevirileri yaparsın. Kokteyl davetiyelerini falan hazırlarsın. Telefonlara çıkarsın. Benimsersen burasını ilerde Arjantin'e götürürüz seni. Benim orada büyük tütün fabrikalarım var. İyi bir gelecek hazırlamış olursun kendine."

Sonra söylediklerini Fernandez'e de İspanyolca tekrarladı.

"Ukalâ Bücür" her gün saat üçte gelecek, akşam beşe kadar kalacak, gerektiğinde çevirmenlik yapacak, gerektiğinde Türkçe yazılacak yazıları hazırlayacaktı. Şimdilik aylığı iki yüz elli lira netti. Ama kısa zamanda artabilirdi bu.

"Ukalâ Bücür" elçilikten çıkarken mutlu, kıvançlı,

"Nihayet şu "Sarı Çıyan"ın sultasından, beş liralık

avanslarından yakamı kurtardım. Daha olmazsa bırakırım orasını," diyordu.

Ertesi gün saat tam üçte geldi elçiliğe.

Fernandez kendisini üst kata çıkardı. Üst katta koca bir pingpong masası vardı.

"Pingpong bilir misiniz? "

"Bilirim."

Başladılar oynamaya.

Fernandez çok daha iyi oynuyordu kendisinden.

Akşama doğru Sadri bey geldi. Hep birlikte viski içtiler. "Ukalâ Bücür" ilk kez içiyordu viskiyi. Tadını hiç de beğenmemişti. Acemi, görgüsüz, alaturka demesinler diye çok alışık, çok rahat pozlarla içmişti.

Henüz hiçbir iş çıkmıyordu kendisine.

Sadri bey,

"Kendin bir şeyler icat et. Basında Arjantin'le ilgili çıkan yazıları falan çevir," diyordu.

Ancak basında da Arjantin'le ilgili hiçbir şey çıkmıyordu.

Sadri bey, Fernandez'i yalnız bırakmamak için elçilikte yatıp kalkmaya başlamıştı. Öğle akşam yemeklerini de birlikte yiyorlardı.

"Ukalâ Bücür sabahları ajansa uğruyor, öğleye doğru "Sarı Çıyan"la Palabıyıkla şarap içerlerken,

"Ulan bak yakında göreceksin. Basıp gideceğim bu senin ajanstan," diyordu.

"Sarı Çıyan",

"Ne oldu, son günlerde bitin kanlandı. Öğleden sonraları da hiç görünmüyorsun. Piyango mu vurdu, haydi hayırlısı," diyordu.

Direk işi karmakarışık olmuştu.

Reklam için para vermiş olan esnaf, sabah akşam ajansa damlıyor,

"Bizim reklamlar ya hiç asılmadı ya yanlış yerlere asıldı, olmadık kişilerle başımız derde girdi, paraları geri verin, " diyorlardı...

"Sarı Çıyan" ustalıkla atlatıyordu onları.

Ama her gece "Ukalâ Bücür" ajansta telefonun başındaydı. Ve her gece telefon çalıyor, aynı kız sesi,

"Nasılsın," diyordu.

"Ukalâ Bücür",

"Şimdi yanımda olsan ne yapardım sana?" diye soruyordu.

"Hiçbir şey yapmazdın, kardeş kardeş otururduk."

"Yapardım."

"Yapamazdın."

"Önce öperdim. Sonra da donunu çıkarır.."

Kız,

"Bak kapatırım, terbiyesizlenme," diyordu.

Ve sonra yine tango söylüyordu:

"Kıskanıyorum..."

Ajans, Palabıyık, Elçilik, Çelebi'nin meyhanesi ve gece yarısından sonra uyumaya gittiği evdeki küçük oda. Ve bir de telefonda tango söyleyen kız. "Ukalâ Bücür" baharda badem olmaya hazırlanan bir çağla gibi yaşamın içinde biçimlenmeye başlıyordu. Lacivert elbisesini kendi diktirmiş, bir de ayakkabı almıştı.

Annesiyle babası da öğrenmişlerdi elçilikte çalıştığını, artık bayağı onlar da övünüyorlardı "Ukalâ Bücür"le...

Fernandez kısa bir yurt gezisine çıkmıştı. Sadri bey tek başına oturuyordu elçilikte.

Öğleden sonraları saat üçte, Sadri bey eliyle açıyordu "Ukalâ Bücür"e kapıyı. Ve bazen de sırtında sadece bir pijama oluyordu. Yüzü kan ter içinde, solukları hızlı,

"Azıcık aşağıda oturuver, benim yukarıda bir misafirim var," diyordu.

"Ukalâ Bücür" aşağıda, vitrinlerdeki gümüşlere, fildişlerine, duvarlardaki resimlere bakarak bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu.

Bir süre sonra Sadri bey bir kadınla iniyordu yukardan. Kadını salona sokmadan kapıdan uğurluyordu.

Fernandez'in yokluğunda Sadri bey kavasa da yol vermişti.

"Yemek salonundaki Japon vazo yok oldu. Sanırım bu hergele çaldı," diyordu.

Bir gün de "Ukalâ Büdür" Sadri beyi elçiliğin servis kapısında bir eskiciye yağ tenekeleriyle küçük bir halıyı satarken bulmuştu.

Sadri bey,

"Elçilik bize kaldı, sahip çıkmak gerek. Boş yere kalabalık yapıyor yağ tenekeleri, halı ise iyice eskimiş, pire yuvası olmuş. Hemen defetmek istedim. Bir de ortalığı pire sararsa elâlem hakkımızda ne düşünür, memleketi kötü tanıtmamak gerek," diyordu.

Sadri bey kavasın yerine, uzun boylu, kambur, iyi görmediği için gözlerini boyuna kırpıştıran gözlüklü, sıska bir ihtiyar getirmişti.

İhtiyar eski bir doktordu. Vaktiyle bir ameliyatı ters mi yapmış, ne olmuş diplomasını elinden almışlardı. Sözlerine bakılırsa İngilizce, Almanca, Fransızca biliyordu. Bir bakanlıkta küçük bir memur olarak çalışırken Sadri bey kendisiyle tanışmış,

"İstifayı bas, hemen gel seni Arjantin elçiliğine başkâtip yapayım. Sonra da Arjantin'e gidersin. Ola ki Arjantin'de yeniden doktorluğa da başlarsın," demişti.

İhtiyar önce biraz kararsız kalmış, ama Sadri beyin ısrarına dayanamayıp sonunda memuriyetten istifa ederek elçiliğe gelmişti.

Sadri bey onu karşısında ayakta tutuyor,

"Bizim doktor yaman adam yaman," diyordu.

Arkasından da,

"Doktor," diyordu,"şu yerleri süpür bakalım. Biz buraya dört elle sarılırsak, burası da bize dört elle sarılır. Sonra memleketi de kötü tanıtmamamız gerek."

Doktor, gözlerini kırpıştıra kırpıştıra yerleri süpürüyor, tam süpürme işi biterken Sadri bey,

"Vestiyeri de siliver," diyordu.

Yerleri süpür, taşları siliver derken Sadri bey doktora yemek de pişirtmeye başlamıştı.

"Haydi doktor, şöyle güzel bir omlet yapıver. Haydi doktor akşama bir çorba pişiriver...Haydi doktor, sen iyi yaparsın, canım köfte istedi... "

Doktor Arjantin elçiliğine diplomat olarak gireceğini sanırken, önce hizmetçi sonra da aşçı olmuştu.

Sadri bey kadınları doktordan çekinmeden getirip götürüyordu. Bol bol da elçilikte Portoları, Camparileri, Polonya votkalarını, viskileri, Fransız konyaklarını içiyordu.

Galiba çaktırmadan doktor da içiyordu içkilerden.

"Ukalâ Bücür" doktorun kapıyı açmaya sarhoş sarhoş geldiğini görüyordu. Sonra da,

"Yoruldum şurada biraz kestireyim," diyor salondaki kanapelere uzanıyordu.

Artık, Sadri bey, yağ tenekeleriyle eskimiş şeyleri, elçiliğin servis kapısında doktorla birlikte satıyordu.

Doktor bazen "Ukalâ Bücür"e,

"Asıl elçi Sadri bey mi, yoksa daha başka elçi var mı," diye soruyordu.

"Ukalâ Bücür" de,

"Fernandez var, asıl elçi o," diyordu.

Doktor,

"Fernandez gelince kızmayacak mı, Sadri bey, unları pirinçleri hep satıyor, " diyordu.

Bir seferinde, doktorun söylediğine göre, Fernandez'in eski elbiseleriyle terliklerini de satmıştı.

Sadri bey ise,

"Eskimiş, kokmuş, bozulmuş şeyleri hiç tutmayacaksın, hemen defedeceksin," diyordu.

"Ukalâ Bücür" bayağı endişe etmeye başlamıştı bir gün fildişi koleksiyonlarıyla gümüş koleksiyonlarının da "eskimiş, kokmuş, bozulmuş" bahanesiyle servis kapısından çağrılan eskiciye defedilivermesinden...

Neyse ki daha uzun kalmadan Fernandez geri döndü. Sadri beyle sarmaş dolaş oldular. Sadri bey İspanyolca

elçiliğe nasıl sahip çıktığını anlattı. Kavası da, bazı şeyleri aşırdığı için kovduğunu söyledi. Elçiliğin adı karışmasın diye polise şikayet etmemişti.

Fernadez, tekrar tekrar sıkıyordu Sadri beyin elini,

"Sen benim büyük dostumsun teşekkür ederim," gibilerden bir şeyler söylüyordu İspanyolca...

Fernandez'in gelişi şerefine "Ukalâ Bücür"ü de yemeğe alıkoydular. Sadri bey, "Ukalâ Bücür"ü de öve öve göklere çıkarıyor,

"İşini bir gün aksatmadı, gelen bütün mektupları biriktirdi, telefonlara cevap verdi, davetiyelere mazeret yazdı," diyordu.

Fernandez de,

"Mersi, çok mersi, çok mersi," diyordu.

Yemeği doktor pişiriyordu. Servisi de o yapacaktı.

Sofraya oturdular. Doktor çorbayı tencereyle getirdi sofraya.

Sadri bey,

"Oha ayı, tencereyle çorba gelir mi sofraya? " dedi.

Doktor,

"Çorba kasesini 'çatlak' diye eskiciye sattın ya sen," dedi.

Sadri bey yüz yirmi beş kiloluk gövdesiyle öfkeden kıpkırmızı ayağa kalkarak doktorun üstüne yürüdü. Fernandez de küçücük boyuyla araya girmek için ayağa kalktı. Doktor gözlerini kırpıştıra kırpıştıra. elinde tenceresiyle geri geri gitmek isterken, Sadri bey, bir tokat patlattı doktorun suratına. Doktorun gözlükleri fırladı. Çorba tenceresi de o sırada araya girmek isteyen Fernandez'in üstüne devrildi.

Fernandez, sıcak corba bacaklarını yaktığı için acı bir çığlık attı. Doktor ise,

"Sen beni diplomat yapacağım diye işimden ettin, aşçı yaptın. Ne var ne yok hepsini de eskiciye satıyorsun," diyordu.

Sadri bey,

"Derhal pılını pırtını topla çek git, seni kovuyoruz," dedi.

Sonra, o koca gövdesiyle eğilip Fernandez'in bacaklarına bakmak istedi. Fernandez,

"Ah, oy, ooo," diye yerinde duramıyor, tepiniyor; pantolonuna dökülen çorbalardan küçük küçük dumanlar çıkıyordu.

Sadri bey, Fernandez'i pantolonunu çıkarıp bacaklarına bakmak için üst kata götürdü.

Doktor ise gözlükleriyle tencereyi toplamış, aşağıya iniyordu.

"Ukalâ Bücür"e de çekip gitmek kalmıştı Çelebi'nin meyhanesine.

*

Ajansta her gece saat on ikiye doğru telefon çalıyordu. Tango söyleyen kız,

"Nasılsın? " diye soruyordu.

"Ukalâ Bücür",

"İyiyim," diyordu.

Bir gece,

"Eğer yarın da benimle buluşmayı kabul etmezsen, bir daha beni arama," dedi.

"Israr etme. Zamanı gelince kabul edeceğim."

"Yok hayır, yarın. Yoksa inan kapatacağım telefonu, bir daha da hiç konuşmayacağız."

"Öbür gün olsa olmaz mı? "

"Hayır yarın..."

"Vallahi yarın işim var. Ama istersen öbür sabah..."

"Peki öbür sabah nerde,kaçta? "

"Sabah saat onda, heykelin yanındaki parkta..."

"Nasıl tanıyacağım seni? "

"Ben seni tanırım."

*

Fernandez, ayakları sarılı, yatakta yatıyordu. Sadri bey yanından bir dakika ayrılmıyordu. Gözleri çipil ihtiyar kambur doktor işinden kovulmuştu.

"Sarı Çıyan",

"Sen ulan galiba bir yerlerde daha çalışıyorsun?" diyordu.

"Nerden biliyorsun?"

"Eskisi kadar sık avans istemiyorsun."

"Sevinsene..."

"İşleri aksatma da ne halt edersen et..."

"Daha yeni getirdim dört ilân. Dördü de baba ilân..."

Ozanlar şiir tartışması yapıyorlardı.

Hüseyin, içkiden balıklaşmış gözleriyle işaretparmağını çenesinin hizasına kadar kaldırıyor,

"Oooo," diyordu.

Ve "Ukalâ Bücür" öbür günü bekliyordu.

*

Öbür gün oldu.

Saat sekiz. Saat dokuz. Saat dokuz buçuk...

"Ukalâ Bücür" sırtında lacivert elbiseleri, ayaklarında yeni pabuçları yola çıktı.

Vaktiyle de bir "Tatlı Budala" vardı, buna benzer bir heyecanla giderdi "Prenses"e...

Onu "Prenses" linç etmişti.

Acaba "Ukalâ Bücür"ü bu tango söyleyen kız ne yapacaktı?

Saat ona on var.

Heykelin dibindeki park.

Parkta iki yaşlı kadınla bir hizmetçi, bir çöpçü, banklara oturmuşlar güneşleniyorlar. Ortada hizmetçinin gezmeye çıkardığı küçük bir çocuk, elinde kovasıyla küreği, toprakla oynuyor.

Saat ona beş var.

Gelen giden yok.

Saat on...

Gelmeyecek galiba...

Gelmesin. O da bir daha beklemez telefonu...

Bu yürüyen kim?

O mu acaba?

Öf aman ya Rabbi. Ne kadar ama ne kadar çirkin. Avuç kadar, bozuk ciltli bir yüz. Kulakların kıyısından uzamış zülüfler. Bir gözün kıyısında bir çıban izi...Ve inadına kara kuru, inadına esmer. Orta boylu, sıskadan sıska. Bir de acı sarı elbise giymiş üstüne. Daracık omuzlarından dökülen...

Birkaç adım kıza doğru yürüyüş:

"Siz misiniz? "

Kız yüzüne bakmadan, kaşları çatık başını sallıyor hafifçe ve devam ediyor yürümesine...

"Ukalâ Bücür" de peşinden yürüyor. Söyleyecek bir laf da bulamıyor pek:

"Nihayet tanıştık işte."

Renksiz bir:

"Evet."

"Nereye gidiyorsunuz? "

Yani laf mı bu da? Kız randevusuna gelmiş. O ise nereye gittiğini soruyor..

"İşe..."

"Uzak mı çok? "

"Biraz aşağıda..."

Atlatmak, atlatmamak..

Hemen atlatmak da ayıp olmaz mı? Kaç zamandır konuşuyorlar telefonda... Ama gerçekten çok çirkin, çok gudubet çıktı kız...

"Biraz beraber yürüyelim mi? "

"Olur..."

"Ne güzel sesiniz var telefonda..."

"Öyle mi? "

Konuşma bir türlü yapışmıyor birbirine. Yan yana yürüyorlar.

"Ukalâ Bücür" birkaç güzel söz bulmak için kıza, bayağı zorluyor kendini:

"Çok teşekkür ederim geldiğinize, öyle sevindim ki..."

Kız anladı mı, anlamadı mı, aslında kendisini hiç beğenmediğini? Kendine güveni olmadığı için bir türlü buluşmak istememiş herhalde Keşke o da ısrar etmeseydi. Telefondaki ses çok çok daha güzeldi. Çok çok daha renkli düşler yaratıyordu "Ukalâ Bücür"de...

Hiç ummamıştı böyle kara kuru, çingene maşası gibi birinin çıkacağını karşısına...

Hele hele "Tatlı Budala"nın "Prenses"inden sonra...

Ama yine de bir şeyler söylemek gerek.

"Sizi sıkmıyorum ya? "

"Hayır."

"Yine konuşacağız değil mi telefonda? "

"İsterseniz..."

Suçlu gibi hissediyor kendini kız. "Ukalâ Bücür" de... Susarak hızlı hızlı yürüyorlardı. Parktan çıktılar.

"Sizi ben de telefonda arayabilir miyim? "

"Ancak iş saatlerinde..."

"Kaç numaranız? "

"Santraldan istersiniz.."

Herhalde daktilo falan gibi bir şey olacak.

"Yaklaştık galiba işinize..."

"Evet.."

Öf be. Üstelik de hem soğuk, hem pısırık.

"Ben şimdi ayrılayım yanınızdan, telefonda yine görüşürüz."

"Peki..."

Hemen uzaklaşıyor kızın yanından "Ukalâ Bücür. Koşa koşa Palabıyık'a gidip bir şarap çekecek. Bardağın içinde tango söyleyen sesi, çingene maşası kızı, parçalanmış "Tatlı Budala"yı ve kahkaha atan "Prenses'i seyredecek...

*

Fernandez iyileşti.

Fernandez kokteyl veriyor elçilikte.

"Ukalâ Bücür" de yardım edecek gelen davetlilerin ağırlanmasına...Sadri bey de, yeni alınan kavas da...

Yukarda pingpong masası kıyıya çekildi, koca bir büfe kuruldu üstüne; aşağıda da yemek salonunda bir büfe...

Büyük kayık tabaklarda mayonezli levrekler, kuzu rostolar, rozbifler, söğüş piliçler, salatalar, kızarmış küçük yuvarlak köfteler, başparmak kalınlığında birer yudumluk kırmızıbiberli sosisler, çeşit çeşit salatalar; ançüezli, yumurtalı, salamlı, taratorlu, lira büyüklüğünde kanapeler...Ve üst üste konmuş bol tabakla yan yana konmuş bol çatal, bıçak...Düzine düzine içki şişeleri... Bardaklar...

Sırf kokteyl için özel olarak iki aşçıyla iki barmen, iki de ayrıca servis yapacak garson çağırıldı.

Fernandez ile Sadri bey ve "Ukalâ Bücür" son bir denetimden geçiriyorlar hazırlıkları...

Fernandez hazırlıklar sırasında yığınla eksik fark etti. Kristal kokteyl takımları kaybolmuş. Gümüş çatal bıçak takımları da...

Sadri bey,

"Tam zamanında kovmuşuz o eski kavası, yoksa elçiliğin dibine darı ekecekmiş kerata," diyor.

Arjantin'deki fabrikalarında da zaman zaman böyle kişilerin maalesef çıktığını söylüyor. Yazı masasında altından bir horoz amblemi varmış, Fransız büyükelçisinin armağanı, odacısı onu yürütmüş bir gün...

Fernandez nedense tam yerini bir türlü sormuyor bu fabrikaların. Sadri bey İspanyolca konuştuğu için inanıyor olmalı her sözüne...

Davetliler gelmeye başladılar.

Fernandez kapının dibinde duruyor. Gelenlerin ellerini sıkarak, hoş geldiniz, diyor.

Kibar gülücüklü erkekler, kibar gülücüklü hanımlar... Ellerindeki tepsilerde içki gezdiren garsonlar...

Davetliler arada sırada soruyorlar:

"Bu ne? "

Garsonlar gayet terbiyeli cevap veriyorlar:

"Domates suyu efendim."

"Bu ne? "

"Portakallı votka efendim."

"Sek viski var mı? "

"Şimdi getiririm."

İçki servisinden az sonra meze servisi yapılıyor... Sıcak muska böreği, sıcak köfte, doğranmış sıcak sosisler gezdiriliyor tepsilerde...

Ayakta konuşan gruplar:

"Çoktandır görüşemiyoruz."

"Ya öyle oldu maalesef..."

"...."

"Çok iyi gördüm sizi..."

" Ben de sizi çok iyi gördüm."

"...."

"Bu ne şıklık, bu ne güzellik hanımefendi? "

Kıvrak bir gülücük.

"Bir şey içmiyor musunuz? "

"Yukarda şampanya varmış galiba..."

"Durun getireyim ben size..."

Fernandez, "Ukalâ Bücür"e usulca,"Davetlilerin bir kısmını yukarı götür," diyor.

"Ukalâ Bücür" tanıdığı bir profesöre,

"Yukarı buyurun hocam," diyor.

Profesörün yanında çok güzel iki kız.Biri lacivert gözlü,siyah saçlı ; öteki ince uzun,havalı...

"Ukalâ Bücür" profesöre de, kızlara da şampanya ikram ediyor yukarda...

Profesör kim olduğunu pek çıkartamadan, bir şey söylemiş olmak için soruyor "Ukalâ Bücür"e:

"Sen burda mı çalışıyorsun şimdi? "

"Burda çalışıyorum hocam, çevirmen olarak."

Profesör ahbaplarını görüyor, yanlarına gidiyor. "Ukalâ

Bücür" baş başa kalıyor iki güzel kızla...

Nasıl nasıl güzel kız ikisi de. Canlı, ılık, hoş. "Ukalâ Bücür'ün kendine güveni pekişmiş erkeksi bir rahatlıkla konuşacak gücü yok. Hem bu kadar güzel kızlar onu hiç adam yerine koyarlar mı? Kimbilir kimler vardır peşlerinde. Ama belki bir arkadaş olarak, sadece bir arkadaş olarak, yakınlık duyabilirler belki.

"Ukalâ Bücür" özellikle kızların yine burun kıvırıvermesinden korktuğu erkeksi kişiliğini, artık hep böyle arkadaşlık havaları içinde eritmek, saklamak zorunluluğunu duyacak...

Ona güzel kızlar hiç bakar mı, niçin baksın? "Tatlı Budala"ya baktı mı ki "Prenses?"

"Ukalâ Bücür" iki güzel kıza fıkralar anlatmaya çalışıyor:

"Diplomatın tarifini biliyor musunuz? Diplomat, bir elinde tabağı, öteki elinde içki kadehi varken karşısındaki hanımın sigarasını çakmağıyla yakabilen kişidir."

Kızlar kıkırdıyorlar.

"Siz yapabilir misiniz?" diyorlar.

Kızlara ikram edilen sigara... "Ukalâ Bücür"ün komik olmasına çalıştığı jestleriyle ses tonu; kalkan kaşları, uzayan dudakları:

"Hah şimdi sınav başlıyor."

Ağızlarında iki sönük sigarayla duran iki kız... Onunsa bir elinde tabak, bir elinde kadeh...

Gülüyorlar, gülüyorlar, gülüyorlar...

"Ukalâ Bücür" aynı komik jestlerle masanın üstüne gidip koyuyor tabağıyla bardağını. Kibritini çıkarıyor, yakıyor iki kızın da sigarasını...

Lacivert gözlüsü sanki yardım etmek istiyormuş gibi "Ukalâ Bücür"ün kibritle uzanan elini hafifçe tutarak yaklaştırıyor sigarasına.

"Oldu bitti işte. Pek diplomatik değil ama garantili."

Sonra gidip alıyor tabağıyla kadehini...

İki kız da profesörün uzaktan akrabası. Profesör bekar. Onun için kızlar bu uzak akraba ile gelebiliyorlar böyle

davetlere...

"Ukalâ Bücür",

"İsterseniz ben de gezdirebilirim sizi," diyemiyor.

O kim ki? Kim onun davetini kabul eder ki? Ama hiçbir art niyeti olmayan, eğlenceli bir arkadaş olarak...

Çevrelerinde hangi erkeklerin diplomat tarifine uyabileceğini gözetliyorlar. Herkesin bir elinde tabak, bir elinde kadeh...

Bak bak şurdaki erkek karşısındaki kadının sigarasını yakacak... Dur bakalım nasıl yakacak?

Erkek gayet rahat, kadeh tutan eliyle ceketinin sol alt ucundaki kibrit cebinden bir çakmak çıkardı ve yaktı kadının sigarasını...

E vallahi bravvo, aşk olsun...

Kızlar beğeniyorlar o erkeği... "Ukalâ Bücür" plastik bir gülücükle figürasyon yapıyor yanlarında. Mademki o sadece arkadaştır, kızların başka erkekleri beğenmeleri, hatta onlarla flört etmeleri olağan... Keşke kendi de olabilseydi öyle beğenilen, flört etmek istenilen bir erkek... Ama ne boyu çok uzun, ne giysileri çok şık, ne de iyi dans biliyor... Olsa olsa ancak güldürücü şeyler anlatabilir önemsiz bir arkadaş olarak...

Buna da razı, bir iki kız arkadaşı olması için...

Yüz yirmi beş kiloluk gövdesi, ön cebinden taşan mendili ve mendilinin yanındaki altın dolmakalemiyle Sadri bey yaklaşıyor yanlarına:

"Nasıl iyi eğleniyor musunuz gençler?"

O tepeden pederane konuşma ve yiyecekmiş gibi kızları süzen gözler. Sonra Arjantin'den örnekler veriş:

"Burada eğlenmesini bilmiyor gençler. Arjantin'de sizin yaşınızda kızlar sabahlara kadar dans ederler. Boyuna toplantılar yaparlar, eğlenirler..."

Arkasından hemen bir olta:

"Siz de canınız sıkılınca alın arkadaşlarınızı gelin elçiliğe. Plak çalarız, konuşuruz."

Kızlar,

"Mersi," diyorlar.

Profesör geliyor. "Ukalâ Bücür" profesörle Sadri beyi tanıştırıyor. Sadri bey övgüler yağdırıyor profesöre:

"Memleket bilim adamları sayesinde kalkınacak...Arjantin' de çok itibar ederler profesörlere.. Maalesef bizde..." falan...

Onlar konuşurlarken "Ukalâ Bücür", asılmadan çok özlem dolu, azıcık da çekingen bir sesle kızlara,

"Sahi, ne zaman isterseniz gelin elçiliğe, ben öğleden sonraları hep burdayım," diyor.

Kızlar,

"Siz de bize gelin," diyorlar.

"Nerde oturuyorsunuz? "

Adreslerini veriyorlar.

Profesör saatine bakıyor:

"Geç oldu yavaş yavaş kaçalım."

Sadri bey,

"Daha erken canım," diyor.

"Yok, yemeğe davetliyiz bu akşam."

Ve izin alıyorlar. En sevdiği oyuncak elinden alınmış çocuk gibi kalıyor "Ukalâ Bücür". Onlarla birlikte iniyor aşağıya. Lacivert gözlü kız gizlice değilse de usulca tekrarlıyor davetini:

"Bekliyoruz mutlaka..."

"Ne zamanları evdesiniz? .."

"Her zaman.."

"Yarım ağızla çağırmıyorsanız gelirim..."

Gülücükler:

"Yarım ağızla değil..."

Profesör, Fernandez'in elini sıkıyor, teşekkür ediyor, vedalaşıyor. Kızlar da elini sıkıyorlar elçinin. Ve çıkıp gidiyorlar...

Bir iki ayrılmaya başlıyor davetliler...

Aşağı salon da yukarısı da boşalıyor.

Garsonlar ortalığı toplamaya başlıyorlar.

"Ukalâ Bücür" de çıkıyor elçilikten. Aklında bir çift lacivert göz ve iki sözcük:

"Bekliyoruz mutlaka."

İçinde cıvıl cıvıl yepyeni özlemler, yepyeni dünyalar renk nk yanıp sönerken tutup "Sarı Çıyan"ın yanına, ajansa ıtmek; hayır.

Palabıyık'a? Hayır.

Çelebi'nin meyhanesine? Hayır, hayır.

O, ne oe olsa bir elçilik çevirmeni; bir kokteylden çıktı; üstelik çok da güzel iki kızla tanıştı; üstelik kızlar evlerine davet ettiler onu. Evet, tabii, şakacı, iyi bir arkadaş olarak sadece, olsun...Giysileri kendi parasıyla, ayakkabıları da öyle... Hiç kimseye borcu yok. Cebinde de iki yüz otuz ;eş lirası var.

Şayet"Salyangoz"a her ay elçilikten aldığı maaştan elli lira ödemese, daha da çok olacak. Ama söz verdiği için her ay ödüyor elli lirayı. Haraç, bal gibi haraç... Bir iş bulma karşılığı her ay da elli lira ödenmez ki... Gerçi onun sayesinde kurtuldu "Sarı Çıyan"ın avans baskılarından. Onun sayesinde kurtuldu meyhane borçlarından. Onun sayesinde cebindeki bu kadar para... Bir de ayrıca söz vermiş. Evet, evet her ay ödeyecek elli lirayı...

Şimdi doğruca lüks bir lokantanın bahçedeki amerikanbarına gitmeli...

Ünlü yazarlar hep orada, ünlü politikacılar da... Kendini pek kimse tanımıyor ama önemli değil. Oturur amerikanbarının yüksek taburelerine, söyler içkisini, ufaktan ufaktan içer. Ünlü insanlardan biriymiş gibi, önemli insanlardan biriymiş gibi...

*

Yemyeşil bir bahçe... Yazları lokanta, kapalı salonlardan bu bahçeye çıkıyor... Yeşilliklerin içinde beyaz örtülü masalar... Ortada dans pisti... Pistin kıyısında orkestra...

Amerikanbar özel bir sundurmanın altında. Kapıdan bahçeye çıkarken hemen sağda. Piste de, orkestraya da en yakın yer orası...

"Ukalâ Bücür" tırmandı barın yüksek taburesine. Barın

önünde içki içilen masalar. Birkaç eski gazeteci, birkaç eski yazar rakı içiyorlar konuşarak...

Barmen Bilâl şişman şişman yaklaştı:

"Ne vereyim? "

Barmen, tanımadığı müşterilere, hele kendisi gibi gençse, özenti olarak gelmişse oraya, pek yüz vermiyor.

Barmenin bu kibirine inat, pahalı bir içki söylemeli, hem de afilli bir sesle:

"Bir viski..."

Aslında seviyor mu viskiyi, yooo. Elçilikte görgüsüz demesinler diye içiyor. Burada da barmen fazla adam yerine komadığı için.

Viskiden sonra, bahçedeki .....salardan birine oturup bir yemek yese. Karnı da hiç aç değil. Elçilikte bir tabak abur cubur yedi kızlarla birlikte. Yok mayonezli levrekten bir kaşık, yok salatadan bir kaşık, yok piliç sövüşten bir tutam, rozbiften iki çatal...

Hani şey desinler diye...Viskisini içti, gitti yemeğini yiyor, gibilerden...

Kim diyecek...

Birileri der canım. O nedenle sağa sola bakmıyor, yüz vermiyor, kimseye... Bir kaşı azıcık kalkık, dikkati çekecek kadar rahatsız bir kasılmayla ağır ağır içiyor...

Üç bardak viski...

Gidip oturacak masalardan birine, bir de yemek yiyecek. Aç olsa da yiyecek, tok olsa da yiyecek...

Bilâl'a,

"Bir masa ayırsınlar, yemek yiye- ~im." diyor.

Bilâl,

"Masalar boş, birisine oturuverin," diyor.

Ulan bu Bilâl de bozum etmek için gelmiş insanı şu dünyaya. Bol bir bahşiş çıkarıp atmalı köpeğin suratına da utansın. Bahşiş hatırına bir daha terbiyesizlik de etmez belki.

Orkestra hafif müzik çalıyor, yemek için. Az sonra dans parçalarına başlayacak...

Dört beştir geliyor "Ukalâ Bücür buraya. Ama nenüz hiç yemek yemedi beyaz masalarda. İlk kez bu akşam yiyecek.

*

Ağaçların dibinde tek başına bir masa. Masaya hemen buz içinde tereyağı getirdiler kızarmış ekmekle. Bir de kocaman süslü liste uzattılar.

"Ukalâ Bücür" listeyi inceliyor. Tadını bilmediği bir sürü yemek var listede. Harcıâlem olmayan bir şey ısmarlasa da, acemi sanmasalar... Örneğin Böf Stragonof... Beğenmezse yanacak paracıkları... İçmek için?

Ne içilir ki bu yemekle?

Garson,

"Küçük bir kırmızı şarap?.." diyor.

"Evet bir de şarap..."

"Ne marka olsun? "

İyi biliyor şarap markalarını. En pahalısından söylüyor

*

Ne olurdu şimdi yanında "Prenses"... Yok şu lacivert gözlü kız olsa. Konuşurlardı, şarap içerlerdi... Belki dans bile ederlerdi. Onunla hiç çıkarlar mı o kızlar... Baksana profesörle çıkıyorlarmış...

Çıksa çıksa bir kişi çıkar belki onunla... Telefonda boyuna kendisini arayan kız... Meğer ne kadar da çirkinmiş. Onunla da buraya gelinmez ki, ayıp.

Sahi kaç gün oldu onunla parkta tanışalı... Eee, bir haftadan çok. O zamandan bu yana artık geceleri telefon beklemeye gitmiyor ajansa. Tanıştıkları günün gecesi gitti, kız telefon etmedi. Anladı herhalde o da beğenilmediğini...

Dur şuna yarın bir telefon etsin. Ne de olsa o kadar telefon arkadaşlıkları var. O tangoları ne güzel söylüyordu eskiden. Ah keşke o kadar çirkin olmasaydı...

*

Böf Stragonof fena yemek değilmiş. Şarap da iyi. Müzik dans parçalarına başladı... Birkaç çift dansa kalktılar... "Ukalâ Bücür" bahçeyle pisti seyrediyor masasından. Ve içinde hüzünlü bir burukluk. Lüks bir yerde, başkaları eğlenirken, kadınsız olmanın verdiği garip, acı, yalnızlık acısı...

O gece ilk kez taksiyle döndü eve "Ukalâ Bücür".

Her gece kadınsız yatmak. Dönmek yatağın içinde sağa sola. Bir kadın olsa... Güzel çirkin, genç yaşlı... Bir kadın olsa... Değse bacakları bacaklarına, sarılsa beline...

Kapanmak yüzükoyun yastıklara... Bir kadın olsa... O çirkin kara kuru kız olsa hiç değilse... Razı ona da sarılmaya... 'Prenses"... "Prenses"in öptüğü bacakları... Bir çift lacivert göz... Kıskanıyorum... Kara kuru kız... Yastıklar... İşkence, işkence bu...

*

Üç gün geçti mi kokteylden bu yana...Lacivert gözlü kıza gitse...

Telefon kara kuru kıza:

"Niye artık hiç aramıyorsun geceleri, beni beğenmedin galiba? "

"Yok, sen beni beğenmedin."

"Ne münasebet...Haydi yemeğe gidelim bu akşam..."

"Olmaz..."

"Olur olur..."

Gerçekte lacivert gözlü kızla gitmek ister ama ona teklif bile edemez bunu...

Yalnızlık, kadınsızlık da içine tak etti tak...

Çelebi'nin meyhanesi... Ozanlar...

"Son bir şiir yazdım, okuyayım mı? "

"Ben de yazdım bir tane yeni, bu hafta çıkacak..."

Dumdum Kadri uzaktan izliyor ozanları, genç yazarları, ilericileri Birinci Şubenin en ünlü polisi Dumdum Kadri...

*

Lacivert gözlü kızın evi... Uzatılan beş karanfillik bir buket.

" Ah vallahi ne sürpriz..."

Uzun boylu narin kız da orada... O da,

"Ne iyi ettiniz.." diyor.

Çay ikram ediyorlar...

Bir de yaşlı bir anne var evde. Alışmış anlaşılan misafirlere. Misafir geldi mi yavaşça odasına çekiliyor.

Üç saatlik bir sohbet...

"Yine bekleriz, çok memnun olduk..."

"İlk fırsatta gelirim."

Ne güzel oluyor kızlarla konuşması...İçi açılıyor insanın içi...

Gece bir yerlere davet etse...Reddederler, sonra da dostluk da kalmaz... Baksana konuşurlarken hep önemli, zengin, ünlü kişilerin adlarından söz ettiler...

Uzun boylusu galiba daha masum... Lacivert gözlüsü şeytan, tam şeytan... Güzel kız ama. Helâl...

*

Kara kuru kızla ilk kez yemeğe çıkma...

Güneş battıktan sonra arka dar sokaklarda bir camiin yanında verilen randevu, bir sokak lambasının dibinde.

Yine aynı sarı elbise. Herhalde en iyi elbisesi bu.

"Nereye gidelim? "

"Nereye isterseniz."

Dar sokaklardan yan yana yürüyüş, konuşacak pek bir şey bulamadan.

"Ne iyi ettin de çıktın."

"Çok zorluk çektim."

"Babandan gizli mi? "

"Babam yok ki benim..."

"Yaa... Kimle oturuyorsunuz? "

"Annemle, enişteminin yanında..."

"Nerede çalışıyor enişten? "

"Genel müdürlükte uzman..."

Çok da çirkin ama yalnızlıktan yeğ...

Çağrılan bir taksi...

Yine müzikli lüks lokantalardan biri...

"Ne yersin? "

"Siz ne yiyeceksiniz? "

Gösteri için tam fırsat:

"Böf Stragonof..."

"Ben bir şiş yiyeyim."

Elleri titriyor kızın. Belli hiç alışık olmadığı böyle yerlere.

Bak işte bu kıza rahat sorar:

"Dans edelim mi? "

"Siz bilirsiniz..."

Dansa kalkış. Dans etmesini bilmese ne çıkar, kız anlayacak durumda mı bunu, anlasa bile kafasına vuracak durumda mı...

"Ne güzel söylüyordun o tangoları..."

Küçük bir gülücük:

"Size öyle gelmiş."

Hiç de konuşkan değil. Ödü kopuyor bir uygunsuzluk yaparsam diye.

Meyveyi bile yemedi doğru dürüst soyamazsam diye...

"Meyve yesene..."

"Doydum..."

"Bir küçük şarap daha içelim mi? "

"Siz için..."

Allah Allah, azıcık daha havalı olsa ne olur. Sönük, iyice sönük... Daracık omuzlarından dökülüp duruyor sarı elbisesi...

"Ben ne diyordum sana telefonda? "

"..."

"Şimdi yanımda olsan," diyordum.

"....."

"Sen de, 'terbiyesizlenme' diyordun."

"Yapmayın kuzum..."

"Bak şimdi yan yanayız işte... Haydi kalk yine dans edelim..."

Dans ediyorlar. "Ukalâ Bücür" bayağı öğreniyor gibi artık dansı da...

Gece dönerlerken hemen taksiye binmediler. Biraz yürüdüler karanlık caddelerde. Bir ara "Ukalâ Bücür" kolunu omuzuna attı kızın, sonra da elini yakasından koynuna sokmaya kalktı. Kız,

"Yapmayın ne olur," diyor.

Korkuyor da çok fazla direnmeye. Belki çiğlik sayılır diye. "Ukalâ Bücür"memesini okşuyor kızın. O dar omuzlar için çok büyük ve çok yumuşak bir meme... Oysa "Prenses"in memesi hem çok diri, hem sertti...

"Ukalâ Bücür" ne hoşnuttur ne de hoşnut değildir yaşamından. Haftada bir gece, kara kurtı kızla dansa gidiş, haftada bir gün lacivert gözlü kızla uzun boylu narin kızı ziyaret...

Palabıyık'ta "Sarı Çıyan"la şarap içip dalaşma. Çelebi'de ozanlarla tartışma ve elçilikte pingpong oynama.

Bazı bazı lüks otellerle lüks lokantaların amerikan-barlarında birkaç kadeh viski... Ve taksiyle eve dönüş.

Günler, haftalar, aylar geçiyor.

Zaman hep biraz kadehlerin arkasında ve boyutsuzdur...

Ve bitmeyen bir can sıkıntısı, anlamsız bir bekleyiş yarını, düşte bile biçimlenemeyen gelecek...

"Nedim, ver bakalım bir şarap daha..."

"Çelebi, gönder bizim rakıyı..."

"Bilâl'oey, bir viski daha lütfen..."

"....."

"Upton Sinclair, *Pamela*'da bir Alman firmasının

reklamını yapmıştır... "

"Öyle bok yemez Sinclair."

"Var mısın iddiasına? '

"Varım..."

"Şimdi gidip bakacağız kitaba."

.....

"Kız senin memelerin ne büyük."

"Ay yapma, dur ne olur."

.....

Ve anlatılan fıkralar lacivert gözlü kızla uzun boylu narin kıza.

*

Lacivert gözlü kız,

"Baloya gidecek misin? " diye sordu.

"Ukalâ Bücür",

"Hangi baloya? " diye sordu.

"Aaa, bilmiyor musun? Önümüzdeki hafta balo var. Üstelik de senin okulundan mezun olanların balosu..."

"Niye sordun?..."

"Hiç, gideceksen bizi de götürür müsün diyecektim..."

"Ne demek, gayet tabii, o akşam gelir alırım sizi..."

"Anne o babamın frakını hazırlasana... Bir balo var da haftaya, mutlaka gitmek gerek."

"Geçen sefer pek rüküş olmuştun, belki daha uyar şimdi. Ne de olsa üç yıl geçti aradan..."

Birkaç prova. Caketin kuyruğu artık yere değmiyor. Önü de pek birbirini üstüne. Pantolonun ağı hâlâ daha bol. Katı gömleğin de yakası biraz genişçe..

Yok canım en iyisi smoking kiralamak.

*

Balo gecesi...

"Ukalâ Bücür" sırtında smokingi, yanında balonun en

güzel iki kızı,aşağıda ayırttığı özel masada oturuyor.

Balo yukarki salonlarda. Aşağısı balonun verildiği otelin pavyonu. Seçkin kişiler, pavyonda ayırttıkları masalarda oturuyorlar; bakanlar, ünlü politikacılar, ünlü işadamları...

"Ukalâ Bücür" bir lacivert gözlü kızla dans ediyor, bir uzun boylu kızla... Artık o kadar acemi de değil dansta.

Cumhurbaşkanının oğlu yaklaştı masaya. İki elini masaya dayadı, lacivert gözlü kızla konuşuyor,

"Ne iyi ettin de geldin," diyor.

"Ukalâ Bücür" ayağa kalktı,

"Buyurun oturun," dedi.

Bu davete aldırmadan, devam ediyor cumhurbaşkanının oğlu, kızla konuşmaya.

"Ukalâ Bücür" ayakta, biraz bozulmuş, duruyor.

Cumhurbaşkanının oğlu,

"Gel haydi dans edelim," diyor.

Lacivert gözlü kız gülerek,

"Müsaade eder misin? " dedi "Ukalâ Bücür"e.

"Rica derim."

"Ukalâ Bücür" de uzun boylu kızı dansa kaldırdı.

Bir bakan, kimseye çaktırmadan kadeh kaldırıyor lacivert gözlü kıza. Kız da kimseye çaktırmadan hafif selam veriyor bakana.

Garip şey, demek hepsini tanıyor bunların lacivert gözlü kız.

Dans bitti.

Cumhurbaşkanının oğlu masaya getiriyor kızı.

"Ukalâ Bücür" de uzun boylu kızla döndü masaya.

Fraklı bir adam geldi. "Ukalâ Bücür"e,

"Bir dakika gelir misiniz? " dedi.

"Ukalâ Bücür" tanımıyor adamı.

"Bir şey mi istiyorsunuz? "

"Bir dakika bir şey söyleyeceğim, lütfen buyurun."

Pavyonun antresine, vestiyerle helâların bulunduğu bölüme çıktılar.

Fraklı adam,

"Ben İkinci Şubedenim," dedi. "Yukarda bir hanımın çantası kaybolmuş. Sizi alırken görmüşler."

"Ne demek bu, şaka mı? Ben yukarı bile çıkmadım. Kim görmüş? "

"Rica ederim ısrar etmeyin beyefendi, üç tane bakan görmüş."

"Delirmiş mi bakanlar. Ben hep aşağıda oturdum."

"Şubeye kadar gideceğiz."

"Haber vereyim yanımdaki hanımlara..."

"Ukalâ Bücür" masada kendisini bekleyen kızlara durumu anlatmaya çalışıyor:

"Yukarda bir hanımın çantası kaybolmuş. Üç bakan benim aldığımı görmüş. Şubeye çağırıyorlar beni. Deli midir nedir bunlar, hiç anlamadım. Merak etmeyin ben şimdi gelirim. "

"Ukalâ Bücür" sırtı kiralık smokingi, fraklı adamın çağırdığı bir sivil polisle bir arabaya bindi, İkinci Şubeye gidiyor.

Ve baloda cumhurbaşkanının oğlu tekrar dansa kaldırmaya geliyor lacivert gözlü kızı. Ve bir bakan gizli gizli kadeh kaldırmaya devam ediyor lacivert gözlü kıza...

8

"Ukalâ Bücür" ü İkinci Şubede bir odaya soktular, sadece çalışma masalarının bulunduğu boş bir odaya.

"Biraz bekleyin," dediler ve çekilip gittiler.

Biraz bekleyin.

Saat sabahın üçünü geçiyordu.

Biraz bekleyin.

Bir saat geçti.

Saat dört oldu.

Biraz bekleyin.

Saat beş oldu.

Saat beş buçukta İkinci Şube müdürü geldi.

"Ukalâ Bücür" ü bıraktıkları odadan aldılar, müdürün odasına götürdüler. Kapıyı kapattılar.

Müdürün gözleri kan çanağı gibiydi. Ağzı içki kokuyordu. "Ukalâ Bücür"e,

"Nasıl oldu anlatın," dedi.

"Anlatılacak bir şey yok. Ben pavyonda iki hanımla oturuyordum. Fraklı bir bey geldi. Bir dakika benimle konuşmak istediğini söyledi. Vestiyere çıktık. Yukarda bir kadının çantasının kaybolduğunu, üç bakanın çantayı benim aldığımı gördüklerini söylediğini bildirdi ve beni buraya gönderdi."

İkinci Şube müdürü yumuşak davrandı:

"Gerçek nasıl olsa anlaşılır," dedi. "Ancak biz durumu

savcılığa intikal ettirmek zorundayız. Biraz bekleyin de memurlar gelince ifadesini alsınlar."

Biraz bekleyin.

"Ukalâ Bücür"ü müdürün odasından tekrar ilk soktukları odaya götürüp bıraktılar.

Biraz bekleyin.

O orada beklerken balo çoktan bitmişti. Cumhurbaşkanının oğlu götürüyordu lacivert gözlü kızla uzun boylu kızı evlerine.

Biraz bekleyin.

Saat altı oldu.

Biraz bekleyin.

Saat yedi oldu.

Gün ağarıyordu İkinci Şubede "Ukalâ Bücür"ün bırakıldığı odanın pencerelerinde...

*

Bölge karakolunun bodrumunda, "Rezil Köpek" oturduğu portakal sandığında sırtını duvara dayamış, "Ukalâ Bücür"e bakıyordu.

"Ukalâ Bücür" kiralık smokingiyle İkinci Şubedeki odada bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu.

Saat dokuzda memurlar gelmeye başladılar. Biri, "Ukalâ Bücür"ü smokingli görünce,

"Siz kimi bekliyordunuz? " diye kibarca sordu.

"Dün gece balodaydım. Bir olay oldu da baloda..."

"Ne olayı? "

"Bir kadının çantası kaybolmuş. Üç bakan benim aldığımı iddia etmişler de..."

Memurun havası birden değişti:

"Dur bakayım şöyle kıyıda... Sallanma öyle..."

"Müdür beyle de konuştum ben..."

"Sormadım sana kiminle konuştuğunu..."

Memur dışarı çıktı. Sonra içeri girdi. Sonra tekrar çıktı dışarı. "Ukalâ Bücür" sanki odada yokmuş gibi

davranıyordu. Bakmıyordu bile onun yönüne..

Sonra bir başka memur girdi içeri; ifadesini almaya başladı "Ukalâ Bücür"ün...

"Anlat nasıl oldu olay? "

"Ben iki hanımla baloya gittim..."

"Kimdi o hanımlar? "

Söylesin mi, söylemesin mi adlarını hanımların? Söylemezse sonra kim tanıklık edecek kendisinden yana?

Söyledi adlarını da hanımların.

Arkadaş olarak ilk bulduğu kızlardı onlar. Belki ters bir tepki gösterirler diye, içinden daima ürkek durmuş, arkadaşlık çizgisinden bir adım öteye gidememişti. Ve ilk birlikte çıktıkları gece neler gelmişti başlarına. Belki de artık ömrü boyunca bir daha hiçbir kız kendisiyle bir yere çıkmayacak, bir daha hiçbir kız kendisiyle arkadaşlık etmeye kalkmayacaktı...

İfadesini aldıktan sonra serbest bıraktılar "Ukalâ Bücür"ü.

"Ukalâ Bücür" elleri cebinde, başı önüne eğik, bir süre yürüdü.

Bir yanlışlık mı olmuştu, yoksa bir kasıt mı vardı bunda. Bir türlü anlayamıyordu.

Kendi kendine,

"Ben yukarı hiç çıkmadım ki," diyordu. "Doğrudan doğruya aşağıya girdik biz."

Kızları acaba kim götürmüştü?

Artık onları arayıp soracak durumu da pek yoktu.

"Seninle bir yere gidelim dedik, rezil olduk," demeyecekler miydi kendisine.

Meyhanedeki arkadaşlarını fikirlerinden ötürü izliyorlardı. Onun ise üstüne "çanta hırsızlığı"nı getirip koymuşlardı. Ve henüz yirmi bir yaşındaydı:

"Ulan alçaklar, ulan reziller. Kim hırsız, kim değil. Elbet yerde kalmaz bu hesap!" diyordu.

Yürüdü bir süre öyle... Binlerce kasketliye kürsülerden nutuklar söyleyerek. Yürüdü, barikatlardan en önde ileri

fırlayarak. Yürüdü, yumrukları sıkılı, dişleri kenetlenmiş, vücudu kan içinde...

"Ukalâ Bücür" yürüye yürüye eve geldi İkinci Şubeden. Babası henüz işe gitmemiş tıraş oluyordu. İşe geç gitmek âdetiydi babasının. Kimseyi takmayan büyük memur olma özlemini tatmin ederdi böylece.

Kapıdan girerken annesi koştu, geldi,

"Nerede kaldın? " diye.

"Ukalâ Bücür" kuruca,

"İkinci Şubedeydim," dedi.

"Ne oldu, bir şey mi oldu? "

"Baloda çanta çalmakla suçluyorlar beni..."

"Neee? "

"Evet öyle..."

Durum babaya anlatıldı. Baba kırpık bıyıklarını ısırarak dinledi, bir daha dinledi:

"Çapkınlık yahut şaka niyetiyle falan bir şey olmuş olabilir mi? "

"Ne münasebet. Çantası kaybolan kadının yüzünü bile görmedim."

Baba,

"Ben o kadının kim olduğunu öğrenirim," dedi.

Her bakanlığın üst kademelerinde yığınla tanıdığı vardı babanın.

Ve öğrendi de.

Çantası kaybolan kadın Naşide adında biriydi. Gizli servislerle ilişkisi vardı. Amerikalı bir çavuşla yaşıyordu.

Balo'nun verildiği yukarki salonlarda bir ara oturduğu koltuktan kalkıp lavaboya gitmiş, döndükten bir süre sonra a elindeki küçük balo çantasını aramaya başlamıştı. O arada orada olan üç bakandan birisi,

"Çantanızı kimin aldığını biz gördük hanımefendi, şimdi polise haber vereceğiz," demişti.

Ve polise haber vermişlerdi bakanlar. Üstelik çantayı alanın nerede oturduğunu da söyleyerek.

Sonra onlar da aşağı pavyona inmişlerdi. Lacivert gözlü

kız, cumhurbaşkanının oğluyla dans ederken, kendisine gizli gizli kadeh kaldıran da o üç bakandan biriydi.

Polis "Ukalâ Bücür"ü götürmeye kalktığı sırada ise balo çantası, ünlü bir firma sahibinin baloya getirilmiş altı yaşındaki oğlu tarafından lavaboda bulunmuştu.

Naşide çantasının içine bakmış,

"Bir anahtar vardı o eksik," demişti.

Polis önce olayı kapatmak istemiş, ancak balodaki gazetecilerden bazıları durumu öğrenmişler ve,

"Bakanların haber verdiği çanta hırsızlığının sonu ne oldu? " diye Emniyete telefonla sormaya başlamışlardı.

Çanta bulunduğuna göre bakanlar iftiracı durumda kalıyorlardı. Gazeteciler de bu nedenle olayı kurcalıyorlardı.

Nitekim bir gün sonra bütün gazetelerde haber patladı. "Baloda skandal", "Üç bakanın karıştığı çanta hırsızlığı", "Hırsızlıkla suçlanan genç kimlerle gelmişti? " başlıkları altında geniş bilgi veriliyordu. Bazıları nerden bulmuşlarsa bulmuşlar "Ukalâ Bücür"ün resmini de basmışlardı.

Bakanlardan ikisi hemen, bu işle ilgili olmadıklarını, baloda kimseyi çanta alırken görmediklerini, açıkladılar.

Üçüncüsü ise buğday yolsuzluğu yaptığı iddiasıyla hakkında kovuşturma açılmış olan birisiydi ve kısa bir süre önce de istifa etmişti bakanlıktan.

O direniyordu,

"Ben gözlerimle gördüm, çantayı o delikanlı aldı," diyordu.

*

Baba, "Ukalâ Bücür"e,

"Bu bir komplo oğlum,' demişti. "Besbelli ki kızları senin elinden almak için yapmışlar."

"Kızları elinden almak için yapmışlar"; bunu bir türlü hazmedemiyordu "Ukalâ Bücür".

Sordu soruşturdu. Evet, söylediklerine göre "Ukalâ Bücür" İkinci Şubeye götürüldükten sonra kızlar

cumhurbaşkanının oğluyla da bakanlarla da dans etmişlerdi.

Bunu açıklama olanağı yoktu. O zaman büsbütün tanıksız kalacaktı.

Meyhane arkadaşları ise,

"Ulan kızlar seni paravana olarak kullanmışlar enayi," diyorlardı.

Baba işin peşini bırakmıyordu.

Polis,

"Biz dosyayı savcılığa verdik, olay bizden çıktı," diyordu.

Ama mahkeme bir türlü başlamıyordu.

Olayın haftasına ise "Ukalâ Bücür" elçiliğe gittiği zaman kavas kendisine bir zarf vermişti. Zarftaki mektupta hizmetlerine teşekkür ediliyor ve kadroda kısıntı yapıldığı için işine son verildiği bildiriliyordu.

"Ukalâ Bücür" uyurgezerler gibi dolaşıyordu ortalıkta.

Kimi,

"Sıç o bakanların ağzına," diyordu.

Kimi,

"Çok üstlerine gitme, sonra paçanı kurtaramazsın," diyordu.

Ve sinsi sinsi bir gölge dolaşıyordu "Ukalâ Bücür"ün peşinde. Nereye gitse bir adım peşinden ayrılmayan bir gölge. Arabaya bindiği zaman dahi, aynı arabaya binecek kadar pişkin ve yapışkan bir gölge.

Babası,

"Seni takip ediyorlar," demişti. "Hiç aldırma. Yalnız yeni bir skandal daha yaratmasınlar. Bunların adetleri böyledir. Bir taktılar mı, olmadık yerde olmadık belâ çıkarırlar insanın başına."

Ve mahkeme bir türlü başlamıyordu.

"Sarı Çıyan"da,

"Bu sırada ajansa gelmesen ivi olur. ilan getirdikçe ben senin paranı Palabıyık'da veririm," demişti.

Galiba bir sivil gelip konuşmuştu "Sarı Çıyan"la. "Ukalâ Bücür"ü işten çıkarmasını önermişti.

"Ukalâ Bücür" dımdızlak kalmıştı ortalıkta. Yollarda yürürken, geçenler yüzüne dik dik bakıyorlarmış gibi geliyordu. Bazıları ise birbirlerine gösteriyorlardı "Ukalâ Bücür"ü,

"Bak işte çanta hırsızı bu," diye.

Sadece biri,

"Hiç üzülme, hepsi geçecek bunların, bak göreceksin," diyordu.

Telefonda tango söyleyen kızdı o. Kara kuru, çirkin kız. Can sıkıntısıyla "Ukalâ Bücür"ün sık sık aramaya başladığı kız...

Bölge karakolunun bodrumuna tepedeki parmaklıklı delikten giren ışık, solgunlaşmaya başlamıştı.

"Rezil Köpek" oturduğu portakal sandığının üstünde, sırtı duvara dayalı, deliğe baktı.

Kömürlerin üstünden gelen sidik kokusuna burnu alışmış gibiydi.

"Herhalde bu gece de burada kalacağız," diye mırıldandı. "Yarın gece de burdan götürüp teslim edecekleri bölgenin karakolu tutar; öbür gece de semt karakolu... Sözde serbest bıraktılar, iyi hergelelik doğrusu.."

Bütün bunların ne anlamı vardı? Ne anlamı vardı bütün bu eziyetlerin, rezilliklerin, işkencelerin, ahmaklık ve alçaklıkların?

Ne anlamı vardı yaşamanın?

Ne anlamı vardı sonunda komisyoncuya satılmış dededen kalma harap konaktaki fakir odasında Sadrazam Seyfullah Paşanın yaldızlı portresiyle yaşayan yetmişlik Prensesin?

Ne anlamı vardı bir karakolun odunluğunda sırtını duvara dayayarak bir portakal sandığı üstünde oturup durmanın?

Herhalde gün yine ikindiyi geçmişti dışarda.

Çamaşırları, gömleği, elbisesi, üstüne geçirilmiş kirli bir

muşamba gibi geliyordu vücuduna.

Şunların hepsini fırlatıp atsa, bir duş yapsa; temiz çamaşırlar, ütülü bir gömlek, ütülü bir pantolon giyse...

Otursa bir koltuğa, bir viski koysa bir bardağa...

Yani o zaman yaşamanın bir anlamı mı olacaktı?

Yoooo..

O koltuk da geçit vermez bir duvara dayalı bir koltuktu. O koltuğa bir oturdun mu, bir daha kalkıp bir yerlere gitme olasılığın da kalmıyordu. Gelip gelebileceğin son yerdi o koltuk ve o viski... Ve daha ötesi yoktu. Geriye dönük özlemlerin karanlığıyla ileriye dönük boşluğun karanlığı o koltukta birbirine karışıyordu. Ve şimdi "Rezil Köpek"i evde boş bekleyen o koltuğa doğru götürüyorlardı.

Bir bakıma buradaki portakal sandığı bile daha iyiydi o koltuktan.

Hiç değilse sonunda kalkıp bir yerlere gideceğini biliyordun portakal sandığı üstünde otururken. Ama evdeki koltuğa bir çöktün mü, gidebileceğin, erişebileceğin hiçbir yer kalmıyordu yeryüzünde.

Vaktiyle de yavaş yavaş o koltuğa doğru sürüklenmişti.

Şimdi de adım adım yine o koltuğa doğru götürüyorlardı.

Yarın akşam değilse bile öbür akşam, soyunup dökünecek, bir duş yapacak, temiz çamaşırlar giyip bir bardak viskiyle oturacaktı koltuğa.

Sonra?

Sonrası hiç.

Sonra?

Sonrası yok.

Gözleri ayaklarının ucuna takılı, içecek içecekti.

*

Sarı bir ışık yandı odunların üstünde.

"Nallı Böcek", "Tatlı Budala", "Ukalâ Bücür" yan yana oturmuşlardı. Bir de bir adam daha...gözleri, burnu, ağzı

olmayan bir adam daha...

"Nallı Böcek",

"Hiç değilse bir kerecik, o okulun önünden geçen Prenses'i öpebilseydim," diyordu.

"Tatlı Budala",

"Hiç değilse ben de bir kerecik yatabilseydim "Prenses"le dedi....

"Ukalâ Bücür",

"Ben de," dedi, "hiç değilse şöyle donunu çıkarıp bacaklarını açarak bir kere doya doya yapsaydım o lacivert gözlü kızı."

Gözleri, burnu, yüzü olmayan adam, gıcırtılı bir ses çıkarıyordu. Gülüyordu galiba...

Ve arkada kasketli kocaman bıyıklılar, şalvarlılar, kara sakallılar, koro halinde bağırıyorlardı:

"Allahtan bahset."

"Allahtan bahset."

"Allahtan bahset."

Ve bir yandan bankacılar para sayıyor, avukatlar savunma yapıyor, armatörler gemi yüzdürüyor, bir yanda yargıçlar idam veriyor, saylavlar parmak kaldırıyor, savcılar ifade alıyor, polisler düdük çalıyordu...

İhtiyar canavarlar tabutlara yeni yeni çocuklar yerleştiriyorlardı.

Ve perdelerinin hiç açılmadığı, hafif küf kokulu garsoniyerlerde, sarılı kırmızı siyahlı yastıkları olan yumuşak divanların üstünde çırılçıplak yatmış kadınlar, ayaklarını açarak havaya kaldırıyorlardı.

*

"Rezil Köpek" ayağa kalktı, gerindi. Dizkapaklarını oğuşturdu. Sağa sola oynattı ayaklarını. Odunlarla kömürlere doğru yürüdü. Çişi gelmişti.

Kömürlerin dibinde durdu. Pantolonunun ön düğmelerinden iki tanesini açtı. Eliyle külodunun ön yırtığından

organını çıkardı, işemeye başladı.

Kömürlerin üstüne doğru düşen kavisli fıskıye, önce göz göz, beyaz beyaz köpürüyordu. Sonra kömürler emiveriyordu sidiği.

Çişi bittikten sonra, şöyle bir salladı organını. Tuhaf bir gıcıklanma yarattı içinde bu sallama...

Biraz daha salladı...

Biraz daha...

Divanların üstünde, bacaklarını açarak kaldırmış, çırılçıplak kadınlar yatıyordu.

Ve bölge karakolunun bodrumunda, kömürlere doğru eli gidip geliyordu "Rezil Köpek"in...

Yüzü gerilmiş, gözleri kısılmıştı.

Hızlı hızlı gidip geliyordu eli.

*

Yukarıda komiser muavininin telefonu çalıyordu:

"Alo burası bölge karakolu ben komiser muavini..."

"Hâlâ aşağıda mı o? "

'Aşağıda..."

"İkinci bölgeye sevketmek için sabahı beklemeyin.."

"Peki efendim."

"Geceleyin alıp götürün."

"Peki efendim."

"Yalnız anlamasın ikinci bölgeye götürüldüğünü. Başka yere götürüyorlar sansın."

"Emredersiniz beyim."

"Bana da bilgi verin."

"Peki beyim."

*

"Rezil Köpek"in gözleri daha kısılmış, yüzü daha çok gerilmişti. Birden bütün vücudunda bir hoş, bir tatlı, bir doyulmaz çekilme oldu. Avucu iyice kilitlenmiş, sıkıyordu

organını. Ve bir atım, bir atım, bir atım daha...

Titreyen bacaklar, gevşeyen surat, sonsuza düşmüşçesine bir boşalma. Ve bir bıkkınlık, pişmanlık, can sıkıntısı...

Kömürlere bulaşan beyaz parçacıklarda, fırlamış gözleri, kopmuş kolları, kopmuş bacakları titreşiyordu sanki.

"Rezil Köpek" boş ver, gibilerden ağzını çarpıttı. Pörsümüş organını külodunun içine tıktı. Önünü ilikleyerek geri döndü, çöktü tekrar portakal sandığının üstüne.

Bir sesler geldi dışardan.

Bodrumun kapısını açıyorlardı.

Ayağa fırladı, kapıya doğru koştu.

Kapının sürgüsü arkadan "şrak" diye çekildi. Kapı açıldı. Dışarısı çok daha aydınlıktı.

Polis Dursun, on sekiz, on dokuz yaşlarında, üstü başı dökülen bir çocuğun kelepçesini çözüyordu.

Kelepçe çıkınca çocuk bileklerini oğuşturdu. Dursun, bir şaplak vurdu oğlanın ensesine:

"Gir ulan içeri."

Çocuk düşer gibi daldı içeri.

"Rezil Köpek",

"Hayri gelmedi mi," dedi.

"Gelmedi."

"Ee... biz burada mı geçireceğiz geceyi? "

"Dırlayıp durma be.. Burada kalırsan burada geçireceksin."

"Valla bu, bütün usullere aykırı.."

"Aykırı maykırı, haydi çekil kapıdan."

Dursun kapıyı hızla çekip, yine "şrak" diye oturttu sürgüsünü yerine.

Yeni gelen çocuk, bodrumun ortasında durmuş, şaşkın şaşkın çevresine bakınıyordu.

"Rezil Köpek",

"Geçmiş olsun, ne oldu? " dedi.

"İbnetorlar bula bula beni buldular."

"Nerde buldular? "

"Bizim orada; bir arabanın radyosuna bakıyordum.

Yakaladılar."

"Nasıl yani? "

"Arabanin kapısı açıktı, içine girip biraz radyo dinleyeyim dedim."

"Evet anlaşıldı. Sabıkan var mı? "

"Var."

"Neden? "

"Araba hırsızlığı..."

"Seviyorsun demek arabaları? "

"Arkadaşlarla binip gezdik birkaç defa..."

"Neyse, sıkma canını, önemli değil."

"Üç ay yine giydirirler mahkemede..."

"Sabıkan olmasa ertelerdi ama..."

"Bir kere erteledi. Artık ertelemez."

"Geç otur bakalım şu sandığın üstüne. Başka oturacak yer yok burada, görüyorsun."

Oğlan gitti sandığın bir köşesine oturdu. Daha doğrusu ilişti. "Rezil Köpek" de öteki köşesine ilişti.

Çocuk ucuzundan bir sigara paketi çıkardı cebinden, "Rezil Köpek"e uzattı. "Rezil Köpek" bir sigara aldı.

"Mersi," dedi.

Gencin sigarasını almaktan sıkılmış gibi de, açıklama yaptı:

"Sigarayı bıraktım ama dün sabahtan beri buldukça içiyorum."

"Ne zaman getirdiler seni? "

"Öğle üstü. Epey oluyor."

Gerçekten de bodrum büsbütün karanlıklaşıyordu.

Oğlanın çaktığı kibrit, bir an ikisinin de yüzünü aydınlatmıştı. İkisinin de tıraşı uzamıştı.

Kömürlere odunlara karşı, bir portakal sandığının üstünde dip dibe oturuyorlardı. Ağızlarındaki sigaraların ucu, kırmızı kırmızı yanıyordu karanlıkta.

"Rezil Köpek",

"Adın ne senin? " dedi.

"Ramazan..."

"Okula falan gitmiyorsun? "

"İlki bitirdim."

"Çalışıyor musun bir yerde? "

"Bir turşucunun yanında çalışıyordum. Ustayla kavga ettik, ayrıldım."

"Niye kavga ettin? "

"İtlik etti herif."

"Nasıl yani? "

"Anlarsın işte o biçim."

"Sarkıntılık falan mı etti? "

"Heee... Ben de kafasına geçirdim turşu kavanozunu... Şey... Bizi ne kadar tutarlar burada? "

"Bilmem ki? Beni de ikinci bölgeye sevkedecekler, polis yokmuş karakolda..."

"Beni de İkinci Şubeye götürecekler herhalde..."

"Herhalde..."

"Orda çok fena dövüyorlar..."

"Öyle... Pek bir şey yapmazlar sana..."

"Burada dövmediler çok. Muavin üç beş tokat attı yukarda, o kadar."

"Nerede öğrendin araba kullanmasını? "

"Dayım şoför benim, onun arabasında."

"Niye şoförlük yapmıyorsun? "

"Ehliyetim yok. Çok para istiyorlar ehliyet vermek için. Şey... sen ilk defa mı düşüyorsun polise? "

"Yok..."

"Dövdüler mi seni? "

"Daha beter ettiler..."

"Elektrik mi tuttular? "

"Hayır, linç ettiler."

Oğlan şaşırmıştı:

"Nasıl linç ettiler? " diye soruyordu.

"Sütanneyi, Prensesi, yağ işçisini, Hüseyin'i, seni linç ettikleri gibi... Hatta Marika'yı bile..."

Ramazan hiç bir şey anlamadığı için sessiz, sigarasının izmaritinden birkaç nefes çekti. Bir şey söylemiş olmak

için de,

"Geçen sefer falakaya yıkacaklardı. İsmail abi engel oldu," dedi.

"Kim İsmail abi?"

"Dayımın arkadaşı. İkinci Şubede komiser."

"Belki yine yardımı dokunur."

"'Bir daha gelirsen ben döveceğim elimle,' demişti."

"Bakma sen, madem tanıdıkmış bulur bir çaresini."

"Haberi yok ki...."

"Akşam eve gelmeyince dayın hemen onu arayacaktır."

Ramazan son bir nefes daha çekti sigarasından, sonra sigarasını parmaklarıyla kömürlerin üstüne fırlattı,

"Hepsinin anasını yapayım," dedi.

"Rezil Köpek" güldü:

"Dayının anası senin de anneannen."

"Onu da yapayım, onun anasını da yapayım."

"Neden?"

"Hem dünyaya getirirler, hem de bakmazlar adama."

"Öyle..."

Bir süre sustular.

Ramazan, tekrar çıkardı sigara paketini, "Rezil Köpek"e uzattı.

"Ben almayayım Ramazan, sen iç."

"Al abi, boş ver."

"Ama sigaran bitecek sonra..."

"Biterse bitsin, siktiret."

"Rezil Köpek" aldı sigarayı.

Çakan kibrit.

Kibrit alevine yaklaşan sigaralı dudaklar. Göz göze geldiler bir an. İkisinin de birbirinden başka kimsesi yokmuş gibi baktılar birbirlerine.

Daha doğrusu sadece ikisi kalmıştı dünyada. Bir karakolun bodrumunda, bir portakal sandığı üstünde yan yana oturan ikisi.

Ramazan,

"Keşke karı olsaydık," dedi, "onun bunun altına yatar

yine bir yolunu bulurduk."

"Ama bak turşucuya kızmışsın."

"Keleklik etti ibne."

"Zorbalığa mı kalktı? "

"Eh işte... Biz ona amca amca diyorduk. O da bizi kolaya aldı."

"Sen de indirdin kafasına turşu kavanozunu..."

"Heee..."

"Şikâyet etmedi mi? "

"Ne şikâyet edecek. Suçlu kendisi. Çırak olduysak hemen kucağına oturacak değildik ya..."

"Vay turşucu vay."

"Üstelik de beş vakit namazında görünür."

"Belki delikanlılığına âşık oldu da sen yanlış anladın."

"İkisi de. Hem yapacak, hem yaptıracaktı."

Yüzlerce yüzlerce turşucu yan yana secdeye varır gibi eğilmişlerdi. Hepsinin de kıçları balkabağı gibi çıplaktı. Arkalarında sıska sıska Ramazanlar, turşucuları yapmaya çalışıyorlardı.

Sonra Ramazan'lar secdeye varır gibi durdular, turşucular onları yapmaya başladı.

"Rezil Köpek",

"Ağzına sıçayım bu dünyanın," dedi.

Ramazan, kurgusu boşalmış gibi anlatıyordu:

"Anamın anası olacak o koca karı satsaydı o küçük evi, orda burda sürünmeyecektim böyle..."

Prenses'in babası, amcaları, anası, dayıları han, hamam, köşk, konak, ne varsa satmışlardı.

Ramazanın anneannesi iki odalı küçük evini satmıyordu torunu için.

Levazım Müdürü Osman Bey, evinde yeşil çuhalı iki masa kurmuş kumar oynatıyordu.

Bir balo veriliyordu bir yerlerde. Bir iskelet, saksofonunu tavana doğru kaldırmış solo yapıyordu. Bir iskelet davul çalıyordu. Bir iskelet kontrbas...

Ve iskeletler birbirlerine sarılmışlar dans ediyorlardı.

Erkek iskeletlerin sadece organları kalmıştı et olarak. Ve kadın iskeletlerin orasına girip çıkıyor, girip çıkıyordu.

Ramazan anlatıyordu:

"O zaman ehliyeti kolayca alırdık. Bir de taksitle minibüs çekerdim altıma..."

Sadri bey, Fernandez'in boş yağ tenekelerini satıyordu.

"Sarı Çıyan" Palabıyık'ta şarap içiyordu.

Ramazan,

"Aslında kabahat koca karının da değil, dayım engel oldu," diyordu.

Ve kocaman bıyıklılar, kasketliler, şalvarlılar bağırıyorlardı:

"Allahtan bahset."

"Allahtan bahset."

Ramazan,

"Ama kendisi dükkânı sattırıp aldı taksiyi," diyordu.

"Ukalâ Bücür" Çelebi'de aruz veznini tartışıyordu ozanlarla:

"'Şu kızın nişanlısı şanlıdır', söyleyin bakalım bunun vezni ne?"

Ramazan,

"Öyle dayının dübürünü yapayım," dedi.

"Rezil Köpek" karanlıkta başını çevirdi yanında oturan Ramazan'a. Ramazan sövüp duruyordu dayısına, anasına, anasının anasına. Sigaranın ateşi bir gidip bir geliyordu ağzına.

"Rezil Köpek" başını Ramazan'dan tuğla büyüklüğündeki parmaklıklı deliğe doğru kaldırdı. İçeriye giremeyen kirli bir aydınlık yapışıp kalmış gibiydi parmaklıkların arasına.

Ve önünde "Ukalâ Bücür" oturuyordu. Elinde bir kadeh rakısı, karşısında ozanlar...

*

"Şu kızın nişanlısı şanlıdır." Söyleyebilir misiniz, bunun vezni nedir?

Gözleri içkiden çatallaşmış, burnu dudaklarına yaklaşmış, gözlükleri tel çerçeveli bir ozan,

"Ulan ne ukalâsın sen," dedi. "Çantanın da hesabını aruz vezni üstünden vereceksin."

"Ben çantanın hesabını vermeyi değil, sormayı düşünüyorum günü gelince. Kim hırsız, kim değil elbet bir gün bir hesaplaşma olacak onlarla aramızda..."

İriyarı, bıyıkları sarkık bir ozan, elini dostça omuzuna attı "Ukalâ Bücür" ün,

"Heyt arslanım benim. Yaşa sen," dedi.

"Göreceksiniz."

Birinci Şube polisi Dumdum Kadri uzaktan kendilerine bakıyordu.

"Ukalâ Bücür" tekrar etti:

"Göreceksiniz."

Gözlüklü ozan,

"Mef'ulü mefailü mefailü failün," dedi.

"Değil."

O sırada Çelebi'nin lokantasının kapısı açıldı. İçeri fötr şapaklı, yediği yağmurlardan biçimi kaçmış, eski pardösülü biri girdi. Sağa sola şöyle bir bakındı. Sonra "Ukalâ Bücür"ün yanına doğru yürüdü, kulağına eğildi,

"Bir dakika şubeye kadar gelir misiniz? " dedi.

"Ukalâ Bücür" sapsarı kesildi:

"Ne...Ne... Niçin?.. "

"Lütfen.."

"Ukalâ Bücür" tutunacak bir yer arar gibi sağına soluna bakındı. Bıyıkları sarkık ozana,

"Bizi şubeden çağırıyorlarmış," dedi.

Masadakiler susmuşlar, olup bitenle hiç ilgileri yokmuş gibi ya kadehlerine ya tavana bakıyorlardı. Öteki masalarda da bir sessizlik olmuştu.

Arada sırada polis hep böyle gelir ve hep böyle götürürdü içlerinden birini. Ve bütün masalar susardı. Ve herkes ya kadehine ya tavana bakardı.

Bıyıklı ozan yavaş sesle "Ukalâ Bücür"e,

"Neymiş mesele? " diye sordu.

"Ukalâ Bücür",

"Bilmiyorum ki," dedi.

Ve sararmış yüzüyle ayağa kalktı, polisle birlikte çıktı Çelebi'nin meyhanesinden.

*

Birinci Şube müdürü, ayakta karşıladı "Ukalâ Bücür"ü... Bir iltifat, bir iltifat ki sormayın..

"Sizi rahatsız ettik. Kusura bakmayın. Bakan beyefendi rica ettiler de.."

"...."

"Kahveyi nasıl alırsınız? "

"...."

"Kentin en entellektüel çevresi sizin çevreniz. Ozanlar, yazarlar, sanatçılar. Ne çare ki ülkemiz henüz bazı fikirleri kaldırmıyor pek."

"...."

"Bakan beyefendi makamlarında bekliyorlar. Özel görüşecekler sizinle. Şubenin arabası bırakıverir sizi..."

"Ukalâ Bücür" hiçbir anlam veremiyordu bu iltifata Bakan niçin çağırıyordu kendisini? Özel olarak kendisiyle n görüşecekti?

Müdürün kahvesini içti. Teşekkür etti. Ayağa kalktı.

*

Şubenin siyah arabası...

Hışım gibi geçilen caddeler.

Mermer merdivenleri, görkemli kapısı, etkin cephesi, ezici yapısıyla bakanlık binası...

Siyah arabanın şoförü, bakanlığın kapısındaki polise bir şeyler söyledi.

Polis de içeri bir şeyler söyledi.

Sonra "Ukalâ Bücür"e,

"Buyurun," dediler.

"Ukalâ Bücür" bakanlık kapısından içeri girdi. Bir saltanat, bir tantana...

"Şuradan buyurun efendim."

"Burdan buyurun efendim."

"Lütfen şöyle efendim."

"Lütfen böyle efendim."

"Ukalâ Bücür" bir yanlışlık mı oldu acaba, beni birisiyle mi karıştırıyorlar, diye düşünüyordu.

Yoksa balodaki olaydan ötürü özür dileyip gönlünü mü alacaklardı.

Merdivenler, bakanın odasına giden koridor yumuşacık halılarla döşeliydi.

"Ukalâ Bücür" ürkek ürkek özel kalem müdürünün odasına girdi.

Özel kalem müdürü aydınlık bir gülücükle, elini uzattı,

"Bakan beyefendi sizi bekliyorlar. Bir dakikanızı rica edeyim," dedi.

Ara kapıdan bakanın odasına geçti.

"Ukalâ Bücür" koltuklara, telefonlara, masada üstüne ziyaretçilerin adlarının yazıldığı küçük kâğıtlara bakıyordu.

Özel kalem müdürü, ara kapıdan göründü ve kapıyı açarak,

"Buyurun," dedi.

"Ukalâ Bücür" ilk kez bir bakan odasından içeri giriyordu.

Ve bakan ayakta, elini uzatmış kendisini karşılıyordu.

Bu, baloda lacivert gözlü kıza gizli gizli kadehini kaldıran bakandı.

Bakan,

"Gel bakalım, erkek erkeğe şöyle biraz görüşelim seninle," dedi.

Dipte koca siyah bir yazı masası vardı. Ama bakan masada değil, misafirlerini oturttuğu yeşil koltuklardan birinde oturuyordu. Telefonlarını falan da o koltuğun yanına

getirtmişti. Herhalde masada oturmak yerine misafirleriyle yan yana oturmak daha alçak gönüllü bir görünüş veriyordu. Hem belki de misafir koltukları daha bir rahattı bakan koltuğundan.

Bakan "Ukalâ Bücür"ü karşısındaki koltuğa oturttu. Kendi de oturdu. Ayak ayak üstüne attı;

"Ne içersin? " diye sordu.

"Ukalâ Bücür' hem pısırık görünmek istemiyor, hem acemiliğini, heyecanını dilediği gibi örtemiyor, arada bir diliyle kuruyan dudaklarını yalıyordu:

"Bir çay rica edeyim."

Bakan, telefonlarının yanındaki zile bastı. Mum gibi bir odacı girdi içeri.

"Bize iki çay söyle..."

Odacı,

"Emredersiniz," dedi.

Çıktı dışarı.

"Sen iyi bir aile çocuğuymuşsun. Babanın büyük hizmetleri olmuş devlete..."

"Teveccühünüz efendim..."

"O akşamki o tatsız olaya benim de canım sıkıldı."

"Maalesef çok üzücü..."

"Sen nerden tanıyordun o kızları? "

"Hocamın yeğenleri efendim. Ben Arjantin elçiliğinde çevirmendim. Hocam kokteyle yeğenleriyle gelmişti. orada tanıştım..."

"İyi kızlar onlar da..."

"Evet efendim."

"Sen şimdi bu olayın üstüne hiç gitme. Gazetecilerle falan da hiç görüşme. Hatta savunma bile yapma pek. Karar nasıl çıkarsa çıksın. Biz onu telafi ederiz sana..."

"Anlayamadım efendim."

"Sen daha gençsin. Kadının çantası da matah bir şey değil zaten. Çapkınlık yapmak istediğine bağlanır, unutulur gider."

"Yani mahkûm mu olacağım ben.."

"Yooo. Ama olsan bile aldırma hiç. Kısa bir süre sonra seni iyi bir yere koyarız. Bak dil de biliyormuşsun, olmazsa Avrupa'ya göndeririz."

"Ama efendim ben almadım ki o çantayı.. Ben hep aşağıda pavyonda oturdum. Zaten çanta da yukardaki lavabolarda bulunmuş... "

"Neyse neyse... Hiçbiri önemli değil bunların. Bizim o eski bakan arkadaş tanıklık yapmaya gelecek aleyhinde. Ne söylerse söylesin cevap bile verme. Zaten bir ayağı çukurda zavallının. Onun aleyhteki tanıklığına rağmen beraat etmen büyük çalkantı yaratır basında. Ne de olsa bakanlık yapmış biri. Hakkında da biliyorsun kovuşturma komisyonu toplandı. Benden sana ağabey öğüdü, efendilik sende kalsın."

"Ukalâ Bücür" kıpkırmızı kesilmişti. Anlamıştı kendisinden ne istendiğini. "Hırsızlığı yüklen, biz sana bunu öderiz," diyorlardı.

"Yapmayın beyefendi. Durup dururken bir genci lekelemek güzel bir şey değil.."

"Sen dinle beni... Bir balo çantasıyla insan lekelenmez. Her çapkın genç yapar böyle şakalar..."

"Beyefendi ben tanımam bile o hanımı.."

"Ben sana dostça söylüyorum. Babanın da büyük hizmetleri var. Bir süre sonra her şey unutulur gider..."

"Evet ama.."

"Yok aklına geleni yapmaya kalkarsan, başına ne geleceği hiç belli olmaz..."

"Nasıl yani? "

"Bakarsın üstünden esrar çıkar. Bakarsın bir arkadaşına söylediğin bir sözü birisi ihbar eder. O zaman pirincin taşını ben de ayıklayamam. İyisi mi sen beni dinle..."

Odacı çayları getirmişti.

"Ukalâ Bücür" ne diyeceğini şaşırmış, boynu hafif bükük, kuruyan dudaklarını yalayıp duruyordu.

Bakan soruyordu:

"Babanla beraber mi oturuyorsun? "

"Evet efendim."

"Nerede çalışıyorsun şimdi? "

"Arjantin elçiliğiyle bir reklam ajansında çalışıyordum, her iki yerden de işime son verdiler."

"Ya...bak gördün mü? Öyle fazla dikine gitmek iyi değildir hayatta."

"Mahkemenin ne zaman başlayacağını biliyor musunuz? "

"Yakında başlayacak herhalde. Kızları da tanık manık g österme. Adları afişe olmasın zavallıların. Erkeklik de bunu gerektirir, öyle değil mi? "

"Ben hep aşağıda oturdum, yukarı bile çıkmadım ki... Beni polis götürdükten sonra cumhurbaşkanının oğlu..."

"Bak neler söylüyor, ağzına biber sürmek gerek senin..."

"Siz de oradaydınız, doğru değil mi..."

"Ah bu gençlik, ah... Şimdi anlaştık değil mi? Dediğim gibi yapacaksın. Gazetecilere falan hiçbir şey söyleme sakın. Onların kimin adamı oldukları hiç belli değildir. Vallahi bak hiç karışmam gidersin tantuna..."

Bakan elini uzattı.

"Ukalâ Bücür" sıktı bakanın elini.

"Dediğim gibi davran, sonra gel ara beni."

"Ukalâ Bücür" önüne bakıyordu.

"Haydi bakalım mertliğine güveniyorum senin."

"Ukalâ Bücür" çıktı bakanın odasından. Nereye bastığını bilmeden indi merdivenleri.

Demek hırsızlıktan kendisini mahkûm edeceklerdi.

Eğer böyle bir şey olursa bir tek çaresi vardı; intihar etmek.

İntihar etmeden önce de aleyhte tanıklık edecek eski bakanla yargıcı temizleyecekti.

"Ukalâ Bücür" yerçekimsiz gibi kalmıştı yeryüzünde. Hiçbir şey artık ilgisini çekmiyordu. Yaşamak da, ölmek de anlamlarını yitirmişlerdi gözünde. Her şey sanki onun dışında oynanıyordu. O sadece bir yerde tetiğe basacak ve oyunu durduracaktı. İyice hazırdı buna.

Annesiyle babasının yatağı altında bir çanta, çantada da bir tabanca vardı. Babasının askerlikten kalma tabancası.

Babası işte, annesi de komşudayken çantayı açmış, bir iyice gözden geçirmişti tabancayı. Kurşunu namluya sürdükten sonra tetiğe basıvermek yetiyordu dünyadan kopup gitmeye.

Bakanla yaptığı konuşmayı babasına da anlatmıştı:

"Sessiz sedasız mahkum olmamı istiyorlar, sonradan bunu ödeyeceklermiş bana, bakan öyle söyledi," demişti.

Babası,

"Bok yemiş dürzüler," demişti. "Mahkemede her şeyi apaçık anlatacaksın. Kızları da tanık göstereceksin, cumhurbaşkanının oğlunu da... Senin gözünü korkutup, rezaletlerini örtbas etmek istiyorlar. Hiç aldırma, kılına bile dokunamazlar. İş herhalde dallanıp budaklanmış ki, seni polisle buldurtup konuşma gereğini duymuş bakan. Kıçı sıkışmasa seni odasına kadar getirtir de konuşur muydu sanıyorsun? Gözlerinin yaşına bakmayacak üstüne üstüne gideceksin. Ben de gereken kişilere anlatacağım durumu. Ulan dağ başı mı burası pezevenkler. Bula bula parmak kadar çocuğu mu buldunuz kerhanecilik etmek için..."

Arkasından,

"Yalnız çok dikkatli ol," diye de ekliyordu."Şimdi seni her yerde izliyorlardır. Yeni bir çorap örmeye kalkmasınlar başına. Her puştluğu yapar bunlar. Adam değil eşkıya alayı hepsi. Bir süre meyhaneye falan gitme, karı kız işlerine de bir ara ver. Anladın mı? "

"Ukalâ Bücür",

"Anladım," diyor başını sallıyordu.

Ve sadece bir kişiye telefon ediyordu. O çingene maşasına benzeyen kara kuru, zülüflü kıza. Bazı akşamlar parka gidip oturuyorlardı. Kızın dudaklarını öpüyor, memelerini okşuyordu.

Kız,

"Yapma... Nolur yapma," diyor, fazla bir direnme göstermiyordu.

Sonra tenha yollardan geri dönüyorlardı. Ve peşlerinden daima biri geliyordu. Duvar gölgelerine, kapı içlerine sinerek yürüyen biri...

*

Mahkeme başladı. Mahkeme salonu da oda gibi küçük bir yerdi. Bir tek yargıç oturuyordu kürsüde. Sulh ceza mahkemesi olduğu için savcı bile yoktu.

"Ukalâ Bücür" sanık sırasının önünde ayakta duruyordu. Yargıç soruyordu:

"Babanın adı? .."

"..."

"Ananın adı? .."

"..."

"Doğum tarihin? .."

"..."

"Doğduğun yer? .."

Sonunda,

"Anlat bakalım," dedi, "sen baloda bir hanımın çantasını almışsın. Nasıl oldu bu iş? "

"Ukalâ Bücür" anlattı anlattı. Pavyonda oturduğunu anlattı. Kızları anlattı Cumhurbaşkanının oğlunu anlattı...

"Tanık olarak kızların da, cumhurbaşkanının oğlunun da dinlenmesini istiyorum," dedi.

Yargıç, çantası kaybolan Naşide'nin dosyadaki ifadesini okudu. Kadın, "Çantasını kimsenin almadığını, kimseden şikayetçi olmadığını, çantasının lavaboda bulunduğunu" belirtiyordu.

Ancak Naşide'yi tanık olarak mahkemeye çağırma olanağı yoktu. Ne olmuşsa olmuş Naşide'yi Amerika'ya göndermişlerdi. Ama kadın Amerika'ya gitmeden önce bu konuda ifade vermeyi gerekli görmüştü...

Oturumun sonunda yargıç, kızların ve eski bakanın tanık olarak dinlenmesine karar verdi. Cumhurbaşkanının oğlunun çağrılmasına ise yanaşmadı... O istemi gürültüye getirdi,

tutanaklara da geçirtmedi.

*

İkinci oturumda kızlar geldiler. Eski bakan gelmedi.

Kızların ikisi de, "Ukalâ Bücür" ün bir dakika bile yanlarından ayrılmadığını ve hep aşağıda oturduklarını söylediler.

Eski bakanın bir kez daha çağrılması için oturum ertelendi.

*

Üçüncü oturuma eski bakan geldi.

Gerile gerile parmağını "Ukalâ Bücür"e doğru uzattı,

"İşte bu delikanlı çaldı çantayı," dedi, "gözlerimle gördüm."

"Ukalâ Bücür"ün eli önce pantolonun yan cebine doğru kaydı. Tabanca oradaydı.

Sonra nasıl oldu bilinmez, tabanca yerine bir ses patladı:

"Ben çalsam çalsam senin gibi buğday çalarım.."

Bakan,

"Sus terbiyesiz," dedi.

"Ukalâ Bücür" bakanın üstüne yürüdü. Mübaşirle sivil polis araya girdiler.

Yargıç,

"Şimdi sizi atarım dışarı," dedi.

Ama daha öte de bir sertlik göstermedi.

Artık iş savunmayla karara kalmıştı.

"Ukalâ Bücür" kararın bakanın dinlenmesinden sonra başka bir oturuma bırakılacağını hesaplayamamıştı.

Ve mahkum olursa bakanı da, yargıcı da o anda vurmayı sonra da yine orada intihar etmeyi tasarlamıştı.

Oysa şimdi karar gelecek oturumda verilecekti. Bakanla yargıcı bir anda vurup intihar etme olanağı yoktu. Karardan sonra tek tek adam öldürme peşinde dolaşmak da ters

geliyordu "Ukalâ Bücür"ün kafasına...

*

Dördüncü oturumda "Ukalâ Bücür" savunmasını yaptı. Hem kızların, hem Naşide'nin ifadesini değerlendirdi. Cumhurbaşkanının oğlu da tanıklık etmek için gelse kendisini doğrulayacaktı. Eski bakan sarhoşlukla bir yanılgıya düşmüştü. Ve şimdi de yanılgısını kapatmak için inat ediyordu iftirayı sürdürmekte...

Ve yargıç,

"Gereği düşünüldü," dedi.

"Ukalâ Bücür"ün çantayı aldığına dair kesin bir kanıt çıkmamıştı ortaya. O nedenle de beraatine karar veriliyordu.

*

Bölge karakolunun bodrumundaki portakal sandığının üstünde "Rezil Köpek"le Ramazan oturup duruyorlardı yan yana. Ve "Rezil Köpek" tavandaki parmaklıklı delikten devam ediyordu "Ukalâ Bücür"ü seyretmeye.

Oturumlar arasında mahkemeye gelirken, mahkemeden çıkarken, kimi kerliferli, kimi kâtip kılıklı adamlar yaklaşıyorlardı "Ukalâ Bücür"ün yanına:

"Doğrusu hiç iyi yapmadınız..."

'Doğrusu kızları hic karıştırmayacaktınız."

"Doğrusu cumhurbaşkanının oğlundan hiç söz etmeyecektiniz..." diyorlardı.

"Ukalâ Bücür" babasına tekrarlıyordu bütün bunları. Babası da her seferinde aynı cevabı veriyordu:

"Bok yemişler. Her şeyi apaçık anlatacaksın."

Bütün gazeteler yazdılar "Ukalâ Bücür"ün beraatini. Gerçi olayı ilk kez verirken attıkları puntolar kadar büyük puntolar kullanmamışlardı. Ama yine de hepsi yazmıştı beraat kararını.

"Ukalâ Bücür" kimseye çaktırmadan bir süreden beri cebinde taşıdığı tabancayı yine usulca karyolanın altındaki çantaya koydu.

9

Tepedeki delik artık iyice kararmıştı. Sokak lambalarının birinden sızan iki iplik ışık giriyordu odunluğa.

"Rezil Köpek" son bir kez daha baktı parmaklıklı deliğe. "Ukalâ Bücür" de kendisine bakıyordu.

"Ee...sonra ne oldun sen? " diye sormak üzereydi ki, delikten giren iki iplik ışıkla birlikte "Ukalâ Bücür" dökülüverdi bodrumun ortasına. Kolları bacakları bir yana gitti, parmakları gözleri bir yana...

"Rezil Köpek",

"Evet," dedi, "seni de linç ettiler."

Ramazan,

"Ne söylüyorsun ağabey," dedi.

"Bir viski olsa da içsek, canım çok istedi."

"Viski mi, hiç içmedim ben, rakıya benzer mi? "

"Benzemez. Rakının tadı boğazdan geçer, viskininki dille damaktan."

"Ben rakı, şarap, votka, konyak hepsinden içtim. Bir viski içmedim."

"Burdan kurtulunca beraber içeriz."

"Seni nerde bulabilirim ki ben? "

"Her yerde bulabilirsin . Otellerin amerikanbarlarında. Eski paşa konaklarında. Karakol bodrumlarında..."

"Abi sen de bizdensin,seviyorsun matrak geçmeyi..."

Karanlıkta başlarını çevirmişler birbirlerine bakıyorlardı.

Dizleri azıcık birbirine değiyordu. Ve iki iplik ışığın düştüğü yerde "Ukalâ Bücür"ün fırlayıp gitmiş gözleri pırıldıyordu.

Yine bir ayak sesi duyuldu kapının dışında. Ramazan da, "Rezil Köpek" de ayağa kalktılar.

Kapı açıldı.

İkisi de kapıya doğru yöneldiler.

Üniformalı bir polis,

"Hanginiz ikinci bölgeye sevkedilecekti? " dedi.

"Rezil Köpek",

"Ben," dedi.

"Gel bakayım buraya."

"Rezil Köpek" dışarı çıktı.Polis odunluğun kapısını hızla karanlıkta kalan Ramazan'ın yüzüne kapatacağı sırada "Rezil Köpek",

"Bir dakika," dedi polise.

Ve içeri doğru bir adım attı. Ramazan'ın elini sıktı,

"Haydi eyvallah. Yine bir gün görüşürüz. Sıkma canını. Viskiyi mutlaka içeceğiz," dedi.

Polis,

"Allah versin," dedi; "biz suyu bile zor buluyoruz. Tevekkeli değil gün uğursuzun dememişler."

"Rezil Köpek",

"Boş ver arkadaş," dedi."Kim uğurlu kim uğursuz, belli değil bu dünyada..."

"Efendiden birine benziyorsun sen. Ne yaptın da düştün buralara? "

"Hiç sorma. Dün sabahın dördünden beri karakoldu, nezaretti, bodrumdu sürünüp duruyoruz."

"Nerde oturuyorsun sen? "

"Ta karşıda.."

"Vay vay vay. İkinci bölgenin de dışında orası.."

"Oldu olacak. Sabaha kadar da ikinci bölgede otururuz, ne yapalım."

"Yok, oraya gitmiyorsun. Galiba İkinci Şubeden geri istiyorlarmış seni..."

"Ne? "

"Tam bilmiyorum ama öyle bir şey çalındı kulağıma."

Merdivenleri çıktılar.

Komiser muavininin odasına girdiler.

Muavin,

"Ben sabah sevkedecektim seni ama," dedi, "müdüriyetten telefon ettiler. Ciple aldırıyorlar seni..."

"Tekrar müdüriyete mi dönüyorum?.. "

"Orasını bilmiyorum artık. Bizden çıktı senin işin.."

"Bakın muavin bey. Benim gözaltına alınış saatim belli. Yirmi dört saatten fazla polisin beni tutmaya hakkı yok. Suçüstü mahkemesine de gönderilmedim. Oysa kırk sekiz saattir nezaretti, karakoldu dolaşıyoruz. Buradayken insanların kolları kanatları kırıktır ama burdan kurtulduktan sonra hakkını arayanlar da çıkar bazen..."

"Ülen ne ukalâ dümbeleğisin sen be... Hakkını ararmış. Git ara. Şimdi bir zabıt daha tutsam görev başında memura hakaretten, sülâleni yakarım senin be... Neyse hadi, git Allahından bul..."

Muavin "Rezil Köpek"in yanındaki polise döndü,

"Hayri, al götür bindir şunu cipe," dedi.

Demek Hayri gelmişti. Ona rağmen kendisini ikinci bölgeye göndermemişlerdi.

Düpedüz kasıtlıydı bunların hepsi. Sırf eziyet olsun diye yapıyorlardı bütün bu rezillikleri.

Ellerinde mahkemeye verip tutuklatacak ciddi bir kanıt yoksa, hep bu usule başvururlardı. Poliste "Turnike"ydi bu usulün adı...

"Rezil Köpek" muavinin odasından çıkınca Hayri'ye,

"Siz ne zaman geldiniz karakola? " dedi.

"İki saat oluyor."

"Muavin bey, sizin yarın geleceğinizi söylemişti. Karakolda başka polis olmadığı için de beni ikinci bölgeye hemen sevk edemedi, bodruma tıkadı."

Hayri, soğuk bir sesle,

"Bilmiyorum, benim haberim yok," dedi.

Karakoldan çıktılar.

Bir cip duruyordu karakolun kapısına.

"Rezil Köpek" cipi kullanan sivil polisin yanına bindi.

Cip hareket etti.

"Rezil Köpek" cipi kullanan polise,

"Nereye gidiyoruz? " diye sordu.

Polis, hiç oralı olmadan,

"Varınca anlarsın," dedi.

"Rezil Köpek"in arkasından komiser muavini hemen telefona sarılmıştı:

"Alo... Burası birinci bölge karakolu, ben komiser muavini..."

"..."

"Gönderdik beyim..."

"..."

"Emrettiğiniz gibi yaptık beyim."

"..."

"Ciple gönderdik beyim."

"..."

"Tekrar İkinci Şubeden çağırdıklarını sanıyor kendisi..."

"..."

"Hayır bilmiyor nereye gittiğini..."

"..."

"Şoföre t 'embih ettim, söylemeyecek..."

"..."

"Tabii endişeler.. hemen..."

"..."

"Peki beyim, sağolun beyim."

*

Caddeler.. henüz kalabalıktı. Otomobiller, otobüsler, dolmuşlar, minibüsler farlarını yakmışlar vızır vızır gidip geliyorlardı. Kavşaklarda trafik akımı ağırlaşıyor, cip de yavaşlıyordu.

"Rezil Köpek" dışarı bakıyordu.

Arabaların önünden hızla geçen delikanlılar. Kaldırımlarda

yürüyen kadınlar, erkekler...

Mağazaların vitrinleri pırıl pırıldı.

Acaba şimdi de nereye götürüyorlardı kendisini?

İkinci Şubeye götürmeleri için bir neden yoktu. Artık yeniden suçüstü mahkemesine de veremezlerdi kendisini. Olaydan sonra suçüstü mahkemesine sevkedilme süresi yirmi dört saatti. Yirmi dört saat ise çoktan dolmuştu.

Yoksa punduna getirip gıyapta tutuklama kararı mı almışlardı?

Alabilirler miydi? "

Niçin almasınlar?

Savcı, Sulh Cezadan tutuklama talebinde bulunabilirdi. Ve Sulh Ceza gıyapta verebilirdi bu kararı.

Ama niçin gıyapta? Mademki kendisi gözaltındadır. Ancak bu mantığı kime kabul ettirecekti?

Tutuklama kararı bir kez çıktı mı, çıkmadı mı? Kolay değildi ondan sonra pirincin taşını ayıklamak... Mahkemeyi de üç ay sonra, beş ay sonra açarlardı...

Ve böylece üç ay, beş ay yatıp kalırdı içerde...

Yoldan giden bir adamı salla sırt edip kodese tıkmanın kestirme çareleriydi bunlar...

Ve belirli kişilerden başka kimselerin haberciği yoktu bu ince çarelerden...

Diyelim ki Sulh Ceza tutuklama talebini reddetti...

O zaman durum daha da beterdi.

Savcı bir üst mahkeme olan Asliye Cezaya gider ve oradan alırdı tutuklama kararını. Ve bu karara, bir üst mahkeme kararı olduğu için, itiraz olanağı da yoktu... Sittin sene yatardın içerde. Ve beklerdin mahkemenin başlamasını...

Mahkemenin hangi süre içinde başlaması gerektiğine dair bir kayıt yoktu mevzuatta...

Tutuklama sürer gider ve mahkeme bazen yıllarca başlamayabilirdi...

Bu yoldan kimler tıkılmıyordu ki içeri...

Bazen talep edilen ceza süresinden çok daha uzun süre tutuklu olarak yatmak sık rastlanan olaylardandı...

İnsanları ezmek için ustaca bulunmuş bir yığın gelelikti bunların hepsi...

Ve bu hergelelikleri polis şefleriyle savcılar ve yargıçlar iyi bilirlerdi...

Ve derdini kimseye anlatamadan giderdin okkanın na...

Yahut da büyük ölçüde para bastırırdın bazı kişilere... O nan bütün bu dikenlitel barikatları yine kitabına uygun rak kendiliğinden kalkıverirdi...

Caddelerin ortasında sallanan sokak lambaları, parlatılmış forma düğmeleri gibi uzayıp gidiyordu.

Ve lambaların altında cip gidiyordu.

Ve cipin içinde "Rezil Köpek" gidiyordu.

Nereye?

Bir bilinmeze...

Kocaman bıyıklılar, kasketliler, şalvarlılar, ne zaman ayacaklardı bütün bu yönetim dümenlerini...

Şimdilik beş on kuruş almış biri bağırdı mı, onlar da ğırıyorlardı,

"Allahtan bahset," diye...

Biraz daha coşturulurlarsa linç etmeye geliyorlardı.

"Rezil Köpek" vitrinleri, kayıp giden arabaları, yürüyen anları seyrediyordu.

Hemen hemen iki gecedir hiç uyumamış olduğu halde, irleri gergin olduğundan pek uykusuzluk duymuyordu. rçi bir hantallık vardı üstünde. Vücudu kendinden hoşnut çeviklikte ve rahatlıkta değildi. Paslı bir bezginlik kmüştü mafsallarına. Bir yerde umursamazlığa kadar uzanan slı bir bezginlik...

Uykusuzluk duymuyordu ama, karnı açtı...

Gözlerinin önünden pastırmalı bir kuru fasulye güveci çiyordu. Şöyle helmeleri pastırmanın kırmızı çemenleriyle man duman tüten, güveçte kuru fasulye...

Pastırmanın kokusuyla acısını içmiş taze ekmek masıyla ağızda macunlaşan lezzetli fasulyeler...

Cip sağa döndü..

Cezaevi de o yöndeydi...

"Rezil Köpek" cipi kullanan polise,

"Yoksa cezaevine mi gidiyoruz?" dedi.

"Bilmiyorum..."

"Tutuklama kararı olmadan cezaevine gidemeyiz..."

"Bilmiyorum..."

"Öyle bir karar da yok..."

"..."

"Öyle değil mi?"

"Bilmiyorum..."

"Valla fevkalâde .. Ben gittiğim yeri bilmiyorum, siz bilmiyorsunuz. Bundan iyisi can sağlığı. Tam bulmuşt birbirimizi..."

"Geldiğimiz zaman anlarsın nereye gittiğimizi..."

"Canım o malum tabii. Götürülene yolda nereye gittiği söylememek kasten yapılıyor değil mi? Manevi bir eziy olsun, kuşkulara düşsün, direncini yitirsin diye... Yan eziyet derler buna.. Yasalarda olmayan eziyetler, yasalarda olmay cezalar..."

"Çok konuşma bakalım sen..."

"Öfkelenecek bir şey yok şu sırada... İkimiz de insanı Bir arabanın içinde yan yana gidiyoruz. Sen birazd çoluğunun çocuğunun yanına döneceksin. Ben ise yine k bilir nereye tıkılacağım. Ne yapalım, senin de ailen bu işt aldığın parayla geçiniyor. Siz görevinizi yapıyorsunuz."

"Kim eve gidecek, sabaha kadar nöbetçiyiz bu gece..."

"Yazık... Sabahleyin gidip rahat bir yatakta uyuyacaksı hiç değilse.."

"Ne uyuması... Çocuk okuldan kaçmış, eve kağıt gel sabahleyin gidip o işle uğraşacağız."

"Üzülmeyin... Bazı öğretmenler de çok aksi, ç anlayışsız. Çocukların durumunu tam değerlendiremiyorl Düşünmüyorlar, babalar, acaba o kitapları, defterleri kol alabiliyor mu... Ya önlüğü, ayakkabısı, çantası.. Hangi okı gidiyor yavru... Belki müdürü bizim tanıdıklardandır..."

"Çınarkuyu ortaokuluna.."

"Aaa, oranın müdürü Halis Önder beydir..."

"Tanıyor musun sen onu? "

"Tanımam mı canım, akraba olur bize uzaktan. Teyzelerimden birinin görümcesinin damadı..."

"Bir söyleyiversen bizim işi..."

"Söyleyeyim ama nasıl..."

"Cezaevine falan gittiğimiz yok. İkinci bölge karakoluna götürüyorum seni. Oradan da salacaklar... Bizim çocuğun numarası 1071, adı Tunç Artam 6/B'de..."

"Yalnız yazalım şunu da, daha sağlam olsun. Bu akşam bırakırlarsa yarından tezi yok söylerim..."

Polis cipi kıyıya yanaştırıp durdurdu. Bir küçük defter çıkarıp bir sayfa kopardı içinden. Bir de kalem çıkardı cebinden. Sokak lambasının aydınlığında yazmaya başladı...

Cipin farları, üstünden ızgarası alınmış dört köşe bir çukuru aydınlatıyordu.

Ve bir baş, çenesini çukurun kıyısına dayamış "Rezil Köpek"e bakıyordu.

*

Çukurun içinden bin alev patladı birden. Birbirine eklenmiş bin yanardağlık alevler... Alevlerle birlikte on binlerce kafa fırladı göğe. Ve patlayan alevler, fırlayan kafalar ortasında yeryüzünü kaplayan bir dev çıktı ortaya. Devin binlerce kolu vardı; binlerce koluyla, fırlayan on binlerce kafayı tek tek yakalıyordu.

Ve devin gözleri, burnu, ağzı yoktu.

Alevlerin ortasında, kafalar, birer birer yerleştiler devin kollarına.

Ve hepsi de çenesini çukura dayamış duran kafanın eşiydiler.

"Rezil Köpek" dehşetle seyrediyordu alevlerin ortasında, gözleri, burnu, ağzı olmayan devin binlerce kolu üstündeki birbirine benzeyen binlerce kopuk başı.

Ve başlar koro halinde bağırıyordu:

"Bizi kopardılar, paramparça ettiler."

"Kim kopardı? "

"Bu dev kopardı."

Çenesi çukurun kıyısına dayalı baş,

"Ben "Sarhoş Serseriyim", dedi, "yuvarlana muvarlana sonunda buraya geldim. Sen nereye gidiyorsun? "

"Rezil Köpek", "Sarhoş Serseri"ye baktı. Sonra uzandı okşadı "Sarhoş Serseri"nin başını.

Öteki başlar hep bağırıyorlardı:

"Bizi kopardılar, paramparça ettiler."

Polis yazdığı kağıdı "Rezil Köpek"e verdi. Cip hareket etti.

Aa, o ne? "Sarhoş Serseri" de arkadan geliyordu.

Derken öne geçti "Sarhoş Serseri"... Yalpalaya yalpalaya bir meyhaneye gidiyordu.

*

"O merhaba mirim merhaba..."

"Merhaba üstat merhaba."

"Erkencisin bugün..."

"Geç bile kaldık. Aslında hiç çıkmamak gerek ya burdan. Ne çare ki geceleri kapatıyorlar mereti... Hey Nedim, getir bakalım bir bardak şarap."

Şarap geldi.

Şarabın içinde "Nallı Böcek", "Tatlı Budala", "Ukalâ Bücür" linç edilmiş vücutlarıyla yüzüp duruyorlardı...

"Sarhoş Serseri" yudum yudum içmeye başladı şarabı.

Cip gidiyordu.

"Rezil Köpek" polise soruyordu:

"Özellikle nesinden şikâyetçiler çocuğun? "

"Devamsızlığından.. Bir de tarih öğretmeni takmış, her ders boyuna onu kaldırıyormuş."

"Rezil Köpek",

"Hiç merak etme, serbest kalır kalmaz ilk işim okulun müdürüyle konuşmak olacak," diyordu.

"Sonra ben sizden nasıl haber alabilirim?"

Polis sanki demincekki nobran polis değildi.

"Ben size telefon ederim. Yalnız hangi numaraya, ne zaman telefon edeyim?"

Polis cipi yine durduruyordu:

"Dur onu da yazayım."

*

"Sarhoş Serseri",

"Nedim bir şarap daha," dedi.

Sonra,

"Bir şarap daha..."

Sonra,

"Bir şarap daha..."

Yavaş yavaş arkadaşlar geldi masaya. Arkasından postanede çalışan şarapçı bir küçük memur. Yıllardır çözülmeden çıkarıp takılmaktan uçkura dönmüş yağlı kravatı, yaka uçları buruşuk gömleği, yenleri tirfillenmiş ceketi, topukları yırtık çorapları, boyasız ayakkabıları, hepsi hepsi şarap kokuyor gibiydi küçük memurun. Postaneden çıkınca kendi halinde gelir, kendi halinde içer, kendi halinde giderdi. Şikâyet etmeden yükünü çektiği yitik bir yaşamı olmalıydı.

Bu akşam "Sarhoş Serseri"nin arkadaşlarıyla oturduğu masaya gelip oturmuştu. Böyle bir tercihin kefaretini ödemek ister gibi de bir porsiyon köfte söylemişti.

Nedim köfte tabağını daha masaya koymadan, masada oturanların elleri uzanıverdi tabağa. Ve köfteler tabak havadayken, isyan bayrağı gibi havaya kalkmış çatalların ucundan hemen indi midelere.

Postanede çalışan küçük memur, ikramının sonucundaki bu köfte yağmasını görmezlikten gelerek, bir porsiyon daha ısmarladı.

"Sarhoş Serseri" boyuna içiyordu.

Bir ara saati sordu.

Arkasından,
"Eh artık gideyim ben," dedi.
Arkadaşları,
"Daha henüz erken, nereye gidiyorsun? " dediler.
"Sarhoş Serseri",
"İşim var," dedi, "gitmem gerek."
Sonra Nedim'e bağırdı:
"Bizim şarapları hesaba yazıver."
Nedim isteksiz isteksiz başını salladı.

*

"Sarhoş Serseri" meyhaneden çıkınca bir süre yürüdü caddede. Derken yan sokaklara saptı, bir süre daha yürüdü. Bir yokuş çıktı. Sokak aralarındaki arsa boşluğu gibi bir yerde bir lambanın altında beklemeye başladı. Boşluğun sağ yanında yeşil kapılı ufacık bir mahalle camii vardı.

Aradan beş dakika ya geçti ya geçmedi.

Gecelerin içinden bir kız göründü. İnadına kara kuru, inadına esmer bir kız. Orta boylu, sıskadan sıska... Acı sarı bir elbise vardı üstünde. Daracık omuzlarından dökülen acı sarı bir elbise...

"Sarhoş Serseri" kıza doğru yürüdü. Kız ürkek bir sesle,

"Çok beklettim mi? " diye sordu.

"Yok hayır, şimdi geldimdi ben de."

Yan yana yokuş aşağı inmeye başladılar.

"Sarhoş Serseri",

"Nereye gidelim? " dedi.

"Nereye istersen. Yalnız en geç on ikide evde olmalıyım ben..."

"Olur. Önce azıcık yürüyelim mi, ne dersin? "

Kız kararsız bir sesle,

"Sen bilirsin," dedi.

Önce biraz yürümek, boyundan, yanaktan, dudaktan öpmek, eli koyna sokup memeleri mıncık mıncık etmek demekti.

"Sarhoş Serseri", buluştukları geceler , en karanlık yolları seçiyordu bunun için.

Önce elini beline doluyor, sonra burnunu kulağının dibine yaklaştırıp boynundan öpüyor, sonra sarılıp dudağından... Bir yandan da elini göğsüne sokup memelerini mıncıklıyordu. Kız göğsünü korumaya çalıştıkça, elini eteğinin altına atıp orasını avuçlamaya kalkıyordu. Kız,

"Yapma," diye eteğini çekmek isteyince, el tekrar memelerin yanına dönüyordu.

Yokuş aşağı inerlerken, "Sarhoş Serseri",

"Gel buradan gidelim," dedi.

Göz gözü görmez dar bir yola saptılar. Yol ilerde toprak yola dönüşüyor ve kentin dışındaki bağlara doğru gidiyordu. Gece saatlerinde o yolda incin top oynuyordu.

"Sarhoş Serseri" yine sarılmıştı kızın beline.

Tek ses çıkarmıyordu buna kız. Onun en direndiği, elin entarisinin altına doğru girmesiydi.

"Sarhoş Serseri" ise her gece yatağında karar veriyordu, yarın akşam donunu çıkartacağım, diye...

Toprak yol gecenin içinde sonsuza doğru uzanıyor gibiydi. Bir yanda kırlar, kırların içinde bağlar, bağların içinde küçük ev gölgeleri vardı. Bazılarının penceresinde tek tük ışık yanıyordu. Bir yanda ise otlu ağaçlıklı geniş bir meyil, içine lağım sularının da karıştığı küçük bir dereyle buluşuyordu.

"Sarhoş Serseri" öpe sıkıştıra, sarıla mıncıklaya toprak yoldan yürütüyordu sıska kızı...

Öyle dura ırgalana, sarıla ayrıla bir süre yürüdüler.

Derken "Sarhoş Serseri" kızı, dereye doğru inen otlu ağaçlıklı meyilin içine doğru çekti.

Kız boyuna,

"Yapma," diyordu.

"Sarhoş Serseri"nin hareketleri keskinleşmişti. Hiçbirini duymuyordu bu "yapma"ların.

Otlarla ağaçların arasında da on, on beş adım yürüdükten sonra, "Sarhoş Serseri" kıza bir daha sarıldı, sarılma çökmeye, çökme de, otların içine düşmeye dönüştü.

Kız hep,

"Yapma," diyordu.

"Sarhoş Serseri" kızı otlarla toprağın üstüne doğru bastırıyordu.

Biraz öteden derenin şırıltısı duyuluyordu.

Kız debeleniyordu.

"Sarhoş Serseri" elini yine kızın eteğinin altına atmış, donunu çekiştiriyor, çıkarmaya uğraşıyordu.

Kız ise donunu yukarı çekmeye uğraşıyordu.

Kız çeke, "Sarhoş Serseri" çeke, don zar zor baldırların üstüne kadar indi; 'Sarhoş Serseri" kızın dudaklarını dudaklarıyla kapatmış, üstüne doğru abanmıştı. Bir eliyle de pantolonunun önünü açıp kendisininkini çıkarmaya çalışıyordu.

Gecenin içinde, otlu molozlu toprağın üstünde, etekleri yukarı, donu azıcık aşağı sıyrılmış bir sıska kız... Ve üstünde "Sarhoş Serseri"..

"Sarhoş Serseri" zorlanıp duruyordu kızın bacakları arasına girebilmek için...

Kız,

"Yapma," diyordu.

"Sarhoş Serseri" bir eliyle boyuna rotayı ayarlamaya çalışıyordu.

Ama istediği gibi bir türlü girmiyor, girmiyordu... Bir ara azıcık girer gibi oldu mu ne... Ucu girdi gibi oldu da, olmadı da. Kız,

"Ay!" diye bağırdı.

"Sarhoş Serseri" ürktü, duraladı. Sonra tekrar,

"Bir şey yok tatlım, bir şey yok bebeğim. Hiç korkma," diye diye, ufaktan ufaktan zorlamaya başladı...

Azıcık girer gibi oluyor, ondan öteye girmiyordu.

Oldu olmadı derken, boşalıverdi "Sarhoş Serseri".

Kız,

"Ne yaptın öyle? " diyordu.

Sonra doğrulup oturdular...

Dere hep akıyordu aşağıda... Derenin sesine gecenin çıtırtıları karışıyordu...

Toprak yoldan hızlı hızlı bir gölge yürüyordu.

Kız eteklerini düzeltiyordu. "Sarhoş Serseri"de pantolonunun önünü..

Birkaç dakika suçlu suçlu, ses çıkarmadan oturdular.

Kız,

"Geç oldu artık, kalkalım," dedi.

Kalktılar.

Pek konuşmadan, ağaçların altından toprak yola çıktılar. Yine pek konuşmadan toprak yoldan kös kös geri döndüler.

"Sarhoş Serseri" kızı mahalle camiinin önünde bıraktı, yürüye yürüye eve döndü.

Saat gece yarısına çeyrek vardı.

Anahtarla kapıyı açtı, gürültü etmemeye dikkat ederek odasına yürüdü.

Babası yatak odasında annesine,

"Kapı mı açıldı? " diye sordu.

"Evet..."

Baba derin derin içini çekti,

"Sarhoş serseri," dedi, "yine başını belâya sokacak... Hepimiz genç olduk ama bunun gibi olmadık..."

Anne,

"Bilmem ki kime çekmiş," dedi. "Oğlum niye içiyorsun o kadar, sağlığına yazık değil mi, gençliğine yazık değil mi, diyorum. Size bir ziyanım dokunuyor mu, karışmayın bana diyor..."

"Hâlâ unutamadı mı dersin o kızı? "

"Bilmem ki...hiç sözünü etmiyor..."

"Bir de arkasından o çanta olayı bindirdi, dengesi bozuldu oğlanın..."

"Neyse, ne yapalım, elbet geçecek, elbet durulacak bir yerde..."

"Hayır, bir gün tepem atacak, fena yapacağım..."

"Bence üstüne gitmemek daha iyi..."

"Valla bilmiyorum... Her gece bulut gibi geliyor..."

Ve baba, öfkeli öfkeli tekrar mırıldandı:

"Sarhoş serseri!.."

"Sarhoş Serseri" ise, yatağına sırt üstü uzanmış, kimse almasın diye yatağının altına sakladığı küçük konyak şişesini çıkararak ağzına dikmişti...

Sıska kızı düşünüyordu...

Şöyle istediği gibi yapamamıştı yine... Şöyle istediği gibi... yatakta bir sağa bir sola döndüğü gecelerde kudurucasına arzuladığı ve düşlediği gibi...

Gerçekte arzuladığı ve düşlediği sadece bir dişiydi, kim olursa olsun, sadece bir dişi...

Ve eline sadece o sıska kız geçmişti... Sıska kıza bile razıydı ama onu da uğraşmış savaşmış, donunu azıcık indirdiği halde istediği gibi yapamamıştı...

*

Cip gidiyordu.

Cipte "Rezil Köpek" gidiyordu.

Ve "Sarhoş Serseri" yatağında uyuyordu.

*

Sabah olmuş muydu, olmamış mıydı?

Dışarda yağmur vardı galiba.

"Sarhoş Serseri" yatağının içinde hafif kıpırdıyordu. Bir bacağını çekiyor uzatıyor, sonra öteki bacağını çekiyordu.

İyice ağrıyordu ense kökü. Gözleri yarım kapalı başını sağa sola çevirdi. Yüzünü kırıştırarak sağ eliyle azıcık ovdu ensesini...

Ve o sırada başucundaki telefon çaldı.

Eve kendi almıştı telefonu. O nedenle telefonun kendi odasında durmasına kimse karşı çıkmamıştı.

Uzandı telefona:

"Alo.."

Sıska kızın sesi,

"Dün gece ben mahvolmuşum," diyordu.

"Nasıl mahvolmüşsun..."

"Sarı entarimin arkasında kan varmış, evdekiler de gördüler. Sokağa attılar beni..."

"Sokağa mı attılar?

Kız ağlıyordu:

"Sokağa attılar."

"E peki şimdi neredesin? "

"İşte gitmedim. Postaneden telefon ediyorum."

"Sıkma canını bir çaresine bakarız."

"Seni görebilir miyim bugün? "

"Görebilirsin... Saat kaç şimdi? Dokuz buçuk mu? İyi ya on buçukta o ilk karşılaştığımız parkta buluşalım..."

"Sarhoş Serseri" yeniden koydu başını yastığa. Devam etti ensesini oğuşturmaya.

"İşe bak," diyordu içinden. "Ucu azıcık girdi mi girmedi mi, anlayamadıktı bile..."

*

Saat on buçukta parka gitti.

Hava hafif hafif çiseliyordu.

Kız daha önce gelmişti. Sarı entarisini çıkarmış, mavi bir entari giymişti onun yerine... Sıska kaşık kadar esmer yüzüyle, mavi,sarıdan da berbat duruyordu üstünde.

El sıkıştılar.

Kız üzüntülü görünüyordu.

"Ne yapacağız şimdi? " dedi.

"Neyi ne yapacağız? "

"Evden attılar beni.."

"Attılar mı, niye? "

"Söyledim ya telefonda... Entarimin arkasına kan bulaşmış..."

"Başka bir şeyden bulaşmış olamaz mı? "

"Sıkıştırdılar, söyledim ben de..."

"Ne söyledin? "

"Şey işte...Nişanlandığımızı..."

"Eee? "

"Nişan mişan bilmeyiz biz, dediler. Nikahlanır gelirsen ancak öyle gelebilirsin..."

"Peki şimdi ne olacak? .."

"Komşu teyzelerden birinde kalıyorum. Onun entarisini giydim bu sabah..."

"Ama akşam o kadar fazla bir şey olmadı ki..."

"Ne bileyim olmuş işte..."

"Daha önce bir doktora göstermek gerekmez mi? "

"Komşu teyze ebeye gösterdi, o da olmuş,dedi..."

Kız ağlamaya başlamıştı.

"Sarhoş Serseri"nin başı, ense kökü iyice ağrıyordu.

Park bomboştu. Sinsi bir yağmur yağıyordu. Banklar ıslaktı. Sıska kız ağlıyordu. Dünyanın bittiği yere düşmüş gibi boynunu bükmüş ağlıyordu.

"Sarhoş Serseri", çikolata isteyen bir çocuğa, "Peki, alırız" der gibi,

"Haydi haydi ağlama," dedi. "Daha olmazsa evleniriz..."

"Nikâh kıyılmadan almayacaklar eve. Duyulursa işimden de atarlar."

"Ne kadar zamanda kıyılıyormuş nikâh? "

"Yıldırım nikahı iki günde olurmuş..."

"İyi... Yıldırım nikahı kıyarız... Ancak ben uğraşamam böyle ahmak işlerle, sen uğraşırsın..."

Bir burun çekme ve bir kabul:

"Ben uğraşırım..."

"Bir hafta sonra da boşanırız..."

"Nasıl istersen..."

Parkta yan yana biraz yürüdüler.

"Sarhoş Serseri",

"O zamana kadar nerde kalacaksın? " dedi.

Kız,

"Komşu teyzede kalırım," dedi.

Biraz daha yürüdüler... Ertesi gün yine aynı satte, aynı yerde buluşmak üzere ayrıldılar...

"Serseri Budala" doğru meyhaneye koştu.

Kız da komşu teyzeye müjde vermeye...

Gerçi oğlan bir hafta sonra boşanırız demişti ama hele bir nikâh kıyılsın, gerisi ondan sonra düşünülürdü.

*

Cip artık yaklaşıyordu ikinci bölge karakoluna.

"Rezil Köpek" polise,
"Hemen bırakacaklar mı, dersiniz? " diye sordu.
Polis,
"Bırakmayacak da ne yapacaklar," dedi.
"Evet ama benim gideceğim yer üçüncü bölgede.."
"Öyleyse hemen sevkederler üçüncü bölgeye...o da ikametgâhı tespit ederek bırakır..."

*

Bir ses telefon ediyordu ikinci bölgeye:
"Geldi mi? "
Nöbetçi komiser,
"Gelmedi efendim," diyordu.
"Gelince çok sert davranmayın. Ve biraz tutup sevkedin üçüncü bölgeye... Sağdan soldan telefon etmeye başladılar. Nerde olduğunu arıyorlar. Poliste kaldığı süre yirmi dört saati çoktan geçti. Başımız ağrımasın durup dururken. Bu kadar sürüdüğü yeter itoğlu itin..."
Komiser,
"Emredersiniz efendim," dedi.

*

"Rezil Köpek" ikinci bölge karakoluna yaklaşıyordu.
Şimdi burda da kimbilir ne kadar tutacaklardı onu...
Oradan da üçüncü bölgeye...
Ve polis eşliğinde uzaktaki çok uzaktaki o eve...

*

"Sarhoş Serseri"yi yine bir telefon zili uyandırdı sabahleyin.
Sıska kız,
"Bu gün parka gelirken nüfus kâğıdını da getir," diyordu.
"Sarhoş Serseri",
"Olur," dedi.

Sonra tekrar biraz daldı. Çok geç gelmişti eve. Kapıyı açtığı zaman babası çıkmıştı galiba karşısına. Tam hatırlamıyordu. Babasının üstünde beyaz gecelik entarisi vardı.

"Oğlum her gece bu saatlerde nereden geliyorsun? " diye mi sormuştu ne?

Elinin tersiyle küçük bir tokat vurmuştu galiba babasının göbeğine...

Sonra da galiba,

"Gel birlikte şarkı söyleyelim," diye tutturmuştu.

Bir okul şarkısıydı diline takılan:

"Kırmızı vahşileriz, durmadan ilerleriz."

Babasının da bu şarkıyı kendisiyle birlikte söylemesi için ısrar ediyordu.

Babası,

"Haydi bakalım yat şimdi de sabah konuşuruz," demişti.

Uykuyla uyanıklık arasında düşünüyordu bunları.

Sıska kız nüfus kâğıdını istiyordu.

Götürecekti...

Neydi ki o yıldırım nikâhı?

Neyse neydi... Nasıl olsa bir hafta sonra boşanacaktı. Kız da böylece sokak ortasında kalmamış olurdu.

Evlilik dediğin de neydi ki. Evlenirdin boşanırdın... İnsanlar amma zırıltı çıkarıyorlardı böylesi bir iş için...

*

Saat on buçukta aynı park...

Kız yine daha önce gelmişti.

Yağmur yağmıyordu ama hava bulutluydu...

Kasketli biri oturuyordu bir bankta. Kasketini çıkardı kafasını sıvazladı. Sonra yine giydi kasketini.

"Sarhoş Serseri" verdi kıza nüfus kâğıdını...

"Ne zaman biter bu iş? " diye sordu.

"Yarın yahut öbürgün..."

Sadece bir ara birlikte doktora gitmeleri gerekiyordu.

"Ne halt edecekmiş doktor," diye sordu...

"Bilmem, işte..."

*

Ertesi gün doktora gittiler.

Doktor evlenmelerinde bir sakınca bulmadı.

Doktordan çıkınca sokakta ayrıldılar. "Sarhoş Serseri" meyhaneye yollandı. Kız ise seyirte seyirte bir yerlere...

İki gün sonra kız bir sabah yine telefonla o gün saat on altıda bir arkadaşının evinde nikâh kıyılacağını haber verdi.

"Sarhoş Serseri" soruyordu:

"Peki nerde, kaçta buluşacağız? .."

"Nerde istersen? "

"Yakın mı o senin arkadaşının evi parka? "

Yakındı...

"Eh öyleyse parkta buluşalım..."

"Sarhoş Serseri" bir an bir nikâh yüzüğü almayı düşündü kıza. Şakadan da olsa yine bir evlilikti bu... Kendisi için yüzük almaya hacet yoktu... Nasıl olsa bir hafta sonra ayrılacaklardı. Bir hafta için yüzük alıp da ne yapacaktı kendisine...

Sahi soyadı neydi kızın? Soyadını bilmiyordu. Hiç sormamıştı. Doktorda da ne dediğine dikkat etmemişti.

İki kız kardeşi vardı kızın, bir enişteşi bir de annesi... Annesiyle birlikte enişteşinin yanında oturuyordu...

Acaba hangi okulu bitirmişti ki kız?

Bir gün söz arasında,

"Ben Ticaret Lisesindeyken .."demişti galiba...

Lise mezunu muydu ki?

Herhalde...

Enişteşi ne iş yapıyordu?

Bir Genel Müdürlükte uzman mıydı neydi... Öyle bir şeyler hatırlıyordu.

Acaba kaç paraydı kızlar için ucuzundan bir nişan yüzüğü.

Meyhanede usturuplu bir biçimde bir arkadaşına çıuattı. Elli, elli beş liraya altın bir halka alınabilirdi.

On beş lira vardı cebinde...

Arkadaşı,

"Şimdi ben sana para bulurum," dedi.

Kalktı, kıyıdaki masalardan birinde oturan bir radyo tamircisinin yanına gitti. Ayakta eğilip adamın kulağına bir şeyler söyledi.

Adam cüzdanını çıkarıp bütün bir para uzattı arkadaşa...

Arkadaş güleç bir yüzle geri döndü, oturdu. Ve usulca "Sarhoş Serseri"nin eline bir elli kâğıt sıkıştırdı.

"Sarhoş Serseri" elli kâğıdı cebine soktu ve art arda bir sarap, bir şarap, bir şarap daha içti...

*

Vakit öğleydi, saat on altıya daha dört saat vardı. "Sarhoş Serseri" bir gün önce, daha çok köylülerin dolaştığı, vitrinleri bilezikler, saatler, yüzüklerle dolu, sıra sıra küçük dükkânların bulunduğu bir yerlere gitmiş, bir nişan halkası almıştı. Hem de öyle elli beş liraya değil, yirmi iki buçuk liraya...

Yüzüğün içine adını da yazdırmıştı.

Sabahleyin de bir eskicinin sesini duymuştu odasının penceresi dibinde... Eskici direk direk bağırıyordu,

"Eskiler alıyorum..." diye.

Çoktandır okutmaya karar verdiği bir pantolonu vardı. İşte tam zamanı gelmişti onu satmanın.

Annesine çaktırmamak için pantolonu almış, sokağa inmişti.

Eskici pantolonu almış, kıçını göğe doğru tutarak eskiliğini incelemeye başlamıştı.

"Sarhoş Serseri", oldukça ağırdan yapılan bu incelemenin baskısından sıkılmış sinirli sinirli soruyordu:

"Söyle hemşerim ne vereceksin..."

Eskici cevap vermeden devam ediyordu pantolonun kıçına bakmaya. Kaşlarında, gözlerinde pantolonun durumunu küçümseyen mimikler beliriyordu.

Sonunda,

"Bir on beş kâğıt vereyim," dedi.

"Sarhoş Serseri" en azından bir otuz bekliyordu. O hırsla,

"Olmaz satmıyorum," dedi.

Çekmek istedi pantolonu eskicinin elinden.

Eskici yeniden başlamıştı pantolonu incelemeye. Bu kez paçalarının içine bakıyordu. Ve baktıkça da ağzı çarpılıyor, dudakları bükülüyordu.

"Hemşerim satmıyorum, ver şu pantolonu..."

Eskici ağır ağır kaldırdı başını:

"Haydi bir iki buçuk daha vereyim," dedi.

"Hayır satmıyorum."

Eskici cebinden bir tomar para çıkarmış, "Al," diyor ve sayıyordu.

"Beş, on, on beş, on yedi buçuk..."

"Sarhoş Serseri" farkına varmadan tutuyordu paraları.

Eskici,

"Tamam mı? " dedi.

"İstemiyorum, satmayacağım."

"İnan fazla etmez. Arkası sigara kağıdına dönmüş."

Pantolonun gerdiği kıçını göğe kaldırmış gösteriyordu.

"Paçaları da lif lif...

"İyi yahu anladık. Zaten yeni olsa niye satalım? "

"Eh sen bilirsin."

Eskici paraları alıp, pantolonu vermek üzereydi ki "Sarhoş Serseri",

"Yirmi ver de bitsin," dedi.

Eskici,

"Etmez," dedi. "Al şu on yedi buçuğu haykırını gör..."

"Sarhoş Serseri" hesap yapıyordu kafasından. "On beş lira bende vardı. Elli de borç aldım. Altmış beş. Yirmi iki buçuk halkaya verdik. Kaldı kırk iki buçuk. On yedi buçuk daha alırsak, altmış eder. Ellisini borca yatırırsak, yine on kâğıt kalıyor cepte..."

Ama elli kâğıt borcu, nikâhtan sonra verecekti. Yarın falan...

Birden eskiciye,

"Peki," dedi."Haydi al da git pantolonu."

Eskici pantolonu koluna attı, devam etti bağırarak yürümeye:

"Eskiciiii... Eskiler alıyorum."

"Sarhoş Serseri" de tekrar yukarı çıktı.

*

Yine aynı park...

Sıska kız ortalıkta yoktu.

"Sarhoş Serseri" bir banka oturdu bir sigara yaktı. Bir yıla yakındır sigaraya başlamıştı. Tiryaki değildi ama aklına estikçe içiyordu.

Ağaçlar, çimler, çiçekler ikindi güneşinin sakinliği içindeydiler.

Genç bir kadın çocuğunu gezdiriyordu arabayla.

Sıska kız göründü uzaktan.

Bir garip yürüyordu. Öyle topallar gibi de değil ama bir garip.

"Sarhoş Serseri" ayağa kalktı. O da gülerek kıza doğru yürüdü.

Kız gri, beli büzgülü, etekleri oldukça uzun bir rop giymişti. Bu rop da yine üstünden kayıyordu. Ayağında yüksek ökçeli ayakkabıları vardı. Saçları daha bir taralı gibiydi. Bir de sahte taşlı bir toka takmış saçlarına.

Besbelli nikâh için hazırlanmıştı.

"Sarhoş Serseri"nin içinde bir şey cız eder gibi oldu.

Başladılar yan yana yürümeye.

"Sarhoş Serseri" yan gözle kıza bakıyordu. Kara kuru sıska kız, alışık olmadığı yüksek topuklarla yürümeye çalışıyordu. Bir gölge vardı yüzünde. Mutlu olmayan insanların yüzünde görülen gölgelerden...

Biliyordu yanındaki, biraz sonra kocası olacak erkeğin kendisini beğenmediğini, sevmediğini...Ve bir hafta sonunda bırakacağını...

Ama yine arkadaşından aldığı elbiseyle öyle boynu azıcık yana eğik, yürüyordu.

"Sarhoş Serseri",

"Bak sana ne aldım," dedi.

Cebinden halkayı çıkardı.

Bir kutusu bile yoktu halkanın. Satıcı bir kâğıda sarmıştı.

"Bakalım olacak mı? "

O kadar sıskaydı ki kızın parmakları, yüzük bol geldi.

"Çok teşekkür ederim, zahmet etmişsin..."

"İçine de adımı yazdırdım..."

"Mersi..."

Galiba çaktırmadan kız onun da parmaklarına bakmıştı... Ama onun yüzüğü yoktu...

Ve hiç olmayacaktı.

Nikâhın kıyılacağı ev bir bodrum katıydı.

"Sarhoş Serseri" ile sıska kız, yürüye yürüye gelmişlerdi bodrum katına.

Kız kapıyı çaldı.

Kapıyı bir başka kız açtı. Kumral, uzunca boylu, kahverengi gözlü güzelce bir kız...

"Sarhoş Serseri" kapıyı açan kızı görünce, içinden,

" Madem evlenecektik, hiç değilse şununla evlenseydik," dedi.

Kumral saçlı kızın göğüsleri daha dik, daha dolgunca duruyordu.

"Sarhoş Serseri" ile sıska kızı görünce,

"Geldiniz mi,buyurun," dedi.

İçerde bir salon vardı. Bir yemek masasıyla büfe gibi bir şey; iki koltukla bir kanepe, bir de kanepenin önünde uzunca bir sehpa...

Yemek masasıyla sehpanın üstüne karanfiller konmuştu.

"Sarhoş Serseri" bir koltuğa oturdu, sıska kız da kanepeye ilişti.

Ayaklarının içinde iğreti durduğu yüksek topuklu ayakkabıları, sahte taşlı tokasıyla büsbütün rüküş görünüyordu.

Hiç konuşmuyorlar, arada sırada birbirlerine kaçamak bir göz atıyorlardı.

Kumral kız ikisine de birer kahve pişirdi. Büfeden çıkardığı bir kutu şeker tuttu.

Sıska kızın nikâh tanığı, o tatlı kumral kız olacaktı.

Ya "Sarhoş Serseri"nin tanığı kim olacaktı?

Onu da ayarlamışlardı.

"Sarhoş Serseri"nin tanığı da kapıcı Remzi efendi

olacaktı. Remzi efendi şişmanca, babacan bir adamdı. Apartman sahibinin vekilharcı gibi bir şeydi. Yıllardan beri aylıkları o toplar, apartmanın bakımıyla uğraşır. Şu anda kapıcı dairesinde nikâh memurunun gelmesini bekliyordu.

*

Nikâh memuru geldi. Yaşlıca bir adamdı nikâh memuru. Kocaman defterlerini de beraberinde getirmişti. O da bir kahve içti.

"Hazır mıyız? " dedi. "Haydi artık başlayalım."

Kumral kız, kapıcı Remzi efendiyi çağırdı.

Nikâh memuru kanepede profesyonel bir ciddiyetle konuşmaya başladı:

"Bize daha önce yapmış olduğunuz müracaatla evlenmek istediğinizi bildirmiştiniz. Evliliğe aykırı bir durumunuzun olmadığı anlaşıldı. Şimdi yasaların bana verdiği yetki ile tanıkların huzurunda tekrar ediyorum: Siz adı şanı şu olan kişiyle evlenmek istiyor musunuz? "

Sıska kızın ağzından cılız bir,

"Evet," çıktı.

Sıra "Sarhoş Serseri"ye gelmişti. O da kestirmeden çekti "evet"i.

Defterler imzalandı.

"Sarhoş Serseri" defterlerde çocukluk resmini görünce çok şaşırdı.

Sıska kız, evlilik muamelesi için resim gerekince, bir de resim istemek için "Sarhoş Serseri"ye başvurmaktan çekinmiş, nüfus kâğıdındaki çocukluk resmini çoğaltmıştı.

Kutlamak için önce nikâh memuru el sıktı, sonra kumral kız, sonra kapıcı Remzi efendi...

*

Nikâhtan sonra kız,

"İstersen bize gidelim," dedi.

Şimdi ne anlamı vardı kalkıp kızın evine gitmenin.

"Sarhoş Serseri" bir an önce kızı da bütün bu işkenceyi de bırakıp meyhaneye dönmek istiyordu. Ama kızı kırmamak için kabul etti eve gitmeyi.

Sokağa çıktılar. Bir taksi çevirdi "Sarhoş Serseri". Hiç değilse taksiyle gitmeliydiler kızın evine. Nasıl olsa cebinde, sattığı pantolon parasıyla altmış kağıt vardı. Hem üstelik evinin yerini de hiç bilmiyordu. Geceleri buluştukları o mahalle camiinin yanında falan olmalıydı.

Şoföre önce kentin en döküntü mahallelerinin adını soylediler.

Araba büyük caddelerden ayrıldı, arnavutkaldırımlı daracık sokaklara saptı. Kız ikide birde,

"Şimdi sağa, şimdi sola,"diyordu.

O mahut camiin önüne geldiler.

Kız,

"Burdan yukarı," dedi.

Şoför,

"Burdan yukarı gidemem, yolu görüyorsunuz, araba geçmez ordan," dedi.

İndiler arabadan.

Yukarı doğru otuz,kırk metre kadar yürüdüler. Tahta bir kapının önünde durdu kız,

"Burası," dedi.

Kapının üstünde çomağa bağlanmış bir ip vardı, ipi çekti.

İçeri girdiler.

Ufacık bahçemsi bir yerdi burası. Ve girer girmez insanın burnuna keskin bir helâ kokusu geliyordu.

Helâ bahcedeydi.

"Sarhoş Serseri" şöyle bir baktı kokunun geldiği yöne. Yağ murdan iyice kararmış çarpık bir tahta kapı, aralık duruyordu.

Sol tarafta ise evin kapısı vardı.

Ve bir yığın kadın çıkmıştı kapının önüne.

Saçları kuzu kıvırcığı gibi, kara gözlü, tombul, basma entarili bir kadın, ağzını yaya yaya gülerek,

"Yaramazlar geldi," dedi.

Diska kız hep susuyordu.

Evden içeri girdiler.

Bir avuç taşlık ve karşılıklı iki oda... Ev bundan ibaretti.

Sağ odaya saptılar.

Köşede bir karyola, onun yanında bir sedir, ortada bir yemek masası duruyordu.

Ufak tefek, gözlüklü, ihtiyar bir adam, pijamalarıyla kalkarak "Sarhoş Serseri"ye,

"Hoş geldin bacanak," dedi.

*

Hoş geldin bacanak...

Odanın kapısına bütün mahallenin karıları birikmişti. "Sarhoş Serseri"nin kulağına kıkırtılar, fısıltılar geliyordu.

Bir kadın,

"Dur biraz da ben bakayım," divordu.

Bir başkası.

"Ayol gencecikmiş daha," diyordu.

Pijamalı bacanak ise 'Kanal Seferi"nde İngilizlere nasıl tutsak düştüğünü anlatmaya başlamıştı.

Bir ara çıplak ayağını uzattı "Sarhoş Serseri"ye,

"Bak oğlum, tut başparmağımı." dedi. "Göreceksin nasıl buz gibi. Sarıkamış'ta donduydu, bir daha hiç çözülmedi."

"Sarhoş Serseri" uzandı tuttu bacanağın ayak başparmağını.

"Haklısınız, buz gibi," dedi.

Nerden gelmişti buraya. Meyhaneleri, arkadaşları, hatta kendi evi gözünde tütüyordu.

Demincek takside akşam yemeğini baldızları, baldızının kocası ile birlikte bir büyük otelde yemeği bile düşünmüştü.

Kendisine her zaman kredi açan tanıdık garsonlar vardı oralarda. Hesap ne kadar birikirse biriksin, batakçı olmadığını biliyorlardı.

Ama durumu gördükten sonra güldü kendi kendine.

Pijamalı ihtiyar,

"Bacanak ," diyordu, "şurda göçmen kahvesi var. Kalk gidelim oraya bir tavla atarız."

"Sarhoş Serseri" hık mık etti,

"Ben tavla bilmem ki," dedi.

Sıska kız sahip çıktı kendisine,

"Ağabey, o kahveye gitmez," dedi.

Eniştesine ağabey diyordu sıska kız.

Bir genel müdürlükte uzman olan bu ihtiyar mıydı? Durum az sonra anlaşıldı. İhtiyar bir genel müdürlüğün marangoz atölyesinde yevmiyeli olarak çalışıyordu.

Başı kuzu kıvırcığı tombul kadın, sıska kızın ablasıydı. Köfteyle patates kızartmış sofraya getiriyordu.

Ve *"Sarhoş Serseri" bir tek şey düşünüyordu:*

Bir an önce tüymeyi.

*

Cip ikinci bölge karakolunun önünde durdu. Saat gecenin onuydu.

"Rezil Köpek" cipi kullanan polisle birlikte arabadan indi, karakola girdi...

Bütün karakollar gibi burası da biraz *tütün*, biraz terli kumaş, biraz meşin, biraz toz, biraz tahta kokuyordu.

Saçları dağılmış, yakası paçası açık bir adam hızla çıkıyordu karakoldan...

Cipi kullanan polis, komiserin odasına soktu "Rezil Köpek"i,

"Getirdim komiserim," dedi.

Komiser "Rezil Köpek"i süzdü,

"Nerde sizin eviniz? " dedi.

O çok uzaklardaki ev artık yaklaşıyordu.

"Rezil Köpek" söyledi evin yerini.

"Üçüncü bölgeye sevkedileceksiniz. Biraz dışarda bekleyin."

Bu kez karakolun sahanlığında bank falan da yoktu.

"Rezil Köpek" başladı ayakta beklemeye...

Bekle yavrum bekle...

Birazcık daha bekle...

Sonunda nasıl olsa götürecekler seni evine...

*

"Sarhoş Serseri" yemek falan yiyecek halde değildi.Sıska kıza,

"Benim mutlaka, gitmem gerek," dedi.

Kız, tombul kadının kulağına bir şeyler söyledi.

Tombul kadın,

"Ya," dedi.

Sonra sıska kız. "Sarhoş Serseri"ye döndü,

"Sen istersen geç kalma," dedi.

Pijamalı ihtiyar adam, bir ayağını altına alarak, oturduğu sedirden doğrulmaya çalışarak,

"Ne o gidiyor musun bacanak? " dedi.

Sıska kız, biraz bilgiç bir eda ile cevap verdi onun yerine:

"Çok önemli bir işi var da..."

El sıkışmalar,'hoşça kalın'lar... Ve "Sarhoş Serseri" dar attı kendisini kapının önüne...

Sıska kız da dış kapıya kadar beraber gelmişti. Başındaki tokası duruyordu. Ama yüksek ökçeli pabuçları çıkarmış, yerine yırtık iki terlik giymişti.

"Sarhoş Serseri",

"Ben seni sonra ararım," dedi

Küçük bir "olur" çıktı kızın ağzından. Ve yıldırım nikahının bodrum katı damadı arkasına bakmadan hızlı hızlı uzaklaştı oradan.

Saçında uydurma taşlı tokası kız, ipli kapının kıyısına dayanmış, arkasından "Sarhoş Serseri"nin gidişine bakıyordu.

*

"Sarhoş Serseri" meyhaneye koşuyordu.

Altmış lirası vardı cebinde. Radyo tamircisine olan borcun yarısını ödeyecek, veresiyeleri kapatacak, gerisiyle de doya doya içecekti.

Yolda,

"Telefonda tango dinlemenin sonu," diyordu.

Neyseki bir hafta sonra boşanacaktı.

İçin için kıza da biraz acıyordu ama ne yapabilirdi.

*

"Rezil Köpek" bekliyordu.

Bir mengene yüreğini sıkıp duruyordu.

Üçüncü bölge karşıdaydı. Vapurla gitmek gerekiyordu üçüncü bölgeye.

Bir saat bekledi.

Sonra yarım saat daha.

Polisler, kasketli kasketsiz adamlar girip çıkıyordu karakola.

Sille tokat getirilenler, sillet tokat götürülenler de oluyordu tabii.

Ve bir mengene sıkıyor sıkıyordu yüreğini "Rezil Köpek"in.

Bir polis yaklaştı yanına,

"Kelepçe takılacak mı sana? " dedi.

"Şimdiye kadar kelepçesiz geldim buraya..."

"Üçüncü bölgeye gitmeyecek misin sen? "

"Evet..."

"Kelepçesiz götürmem ben seni..."

"Komisere bir sorun isterseniz..."

"Kelepçeye komiser karışmaz, götürecek polis karışır."

"Eh peki takın öyleyse..."

Polis karar veremiyordu.

Sonunda,

"Haydi bakayım uzat ellerini," dedi.

"Rezil Köpek" uzattı ellerini.

Ceketinin altından çıkarttı pırıl pırıl bir Amerikan kelepçesi taktı bileklerine,

"Yürü," dedi, "ben götüreceğim seni..."

Elleri kelepçeli yürüdü "Rezil Köpek."

Karakoldan çıktılar... Polis hızlı hızlı gidiyordu. "Rezil Köpek "elleri önden kelepçeli, ona ayak uydurmaya çalışıyordu

Yollar tenhalaşmaya başlamıştı.. Sokak lambaları yine öyle uzayıp gidiyordu. Farlarını yakmış arabalar geçiyordu arada bir...

İskeleye indiler...

İskele bir hayli kalabalıktı.

Denizden yosunlu, serin, çürük bir koku geliyordu. Işıklı vapurlar sallanıyordu rıhtım boyu.

Herkes "Rezil Köpek"e bakıyordu.

Bir tanıdık yaklaştı yanına,

"Bu ne hal," dedi.

"Rezil Köpek",

"Hiç sorma, kelepçeyle eve gidiyoruz," dedi.

Kuru, acı bir gülücük vardı ağzında.

"Ne oldu peki? "

"Üç gecedir karakol karakol süründürüyorlar. Dolmuşa yanlış yerden biniyorsun diye evvelki gece sabaha karşı caddenin ortasından alıp götürdüler."

Polis, tanıdığa,

"Açıl bakayım hemşerim, açıl," diyordu.

Vapur yanaştı iskeleye...

Önce alelacele gelen yolcular çıktı dışarı... Sonra bekleme salonlarının kapıları açıldı. Hurya... itiş kakış herkes binmeye başladı vapura...

"Rezil Köpek" de yanında polis, kelepçeleriyle gidiyordu. Onun kelepçeli olduğunu görenler bir boşluk yapıyorlardı çevresinde.

Polisle birlikte vapurun kıç tarafına geçtiler.

İskele alındı, palamarlar çözüldü. Makineler çalıştı. Birden hızla karışıp köpürdü vapurun arkasında sular.

Bir kız "Rezil Köpek" e bakıyordu. "Rezil Köpek" de beyaz köpüklere, karanlık denize, uzaktaki ışıklara bakıyordu.

Bir saksofon sesi geliyor gibiydi açıklardan.

Bir fısıltı yankılanıyordu kulağında:

"Nihayet hesabını gördük rezil köpek..."

*

"Sarhoş Serseri" yatağında dönüp duruyordu. Madem evlenmişti neden yatmıyordu kızla?

Bundan daha büyük enayilik olamazdı.

Hiç değilse şöyle rahat rahat bir yapardı kızı... Çırılçıplak bir iyice soyarak.. Bacaklarını açıp kaldırarak...

Böylece nikah da, dere kıyısında azıcık ucunu değdirmiş

olmaktan ibaret kalmazdı...

Bir hafta sonra boşanacak da olsa bir hafta,sabah akşam, doya doya yapmalıydı...

Kaşık kadar suratıyla,kara kuru, sıska bir şeydi kız ama, olsun...

Yatakta kendininkini avcunun içine alıp yorganlara sarılarak çırpınmaktan iyiydi.

Yalnız nerede yapacaktı kızı?

Eve getiremezdi...

Kızın evine gitse... Orada da yatacak yer yoktu galiba... Hem sonra kendi evine nasıl dönecekti? Annesiyle babası zaten surat edip duruyorlardı, bir de dışarda sabahlamaya başlarsa büsbütün küplere bineceklerdi...

Odasının yanında alçak bir balkon vardı. Herkes uyuduktan sonra acaba o balkondan alamaz mıydı kızı içeri.

Ya herro ya merro, yarın gece bir uygulamasını yapacaktı bunun.

"Sarhoş Serseri" yatağında dönüp duruyordu.

"Rezil Köpek" elleri kelepçeli, sulara bakarak gidiyordu.

Polis "Rezil Köpek"in yanında oturmuş sigara içiyordu.

Beyaz köpüklü karanlık sulardan eller çıkmış, veda eder gibi sallanıyordu.

Sadrazam Seyfullah Paşa, altın yaldızlı çerçevesinden el sallıyordu. Yetmişlik Prenses el sallıyordu. "Nallı Böcek", çevresinde ihtiyar canavarlara el sallıyordu. "Tatlı Budala" sırtında babasının frakları, el sallıyordu. "Ukala Bücür" Fernandez'le Sadri beyin ortasında el sallıyordu.

Bankacılar el sallıyordu; protesörler el sallıyordu; savcılar, armatörler el sallıyordu.

Sonra kocaman bıyıklılarla şalvarlıların, başı kasketlilerin korosu başladı:

"Allahtan bahset..."

"Allahtan bahset..."

"Allahtan bahset..."

"Rezil Köpek" gözlerini köpüklü sulardan ayırdı, ellerindeki kelepçelere baktı.

Uzak, çok uzaktaki karanlıklardan hep bir saksofon sesi geliyordu.

*

"Sarhoş Serseri" sıska kıza,

"Gel, seni bu akşam odama alayım," dedi.

Kız hiç itiraz etmedi. Mademki nikahlı karısıydı.

Geç saatlerde "Sarhoş Serseri"nin evine geldiler. "Sarhoş Serseri" usul usul kapıyı açtı, içeri girdi. Sağı solu kolladı. Kız, apartmanın arka tarafına dolanmış, alçak balkonun dibinde bekliyordu.

"Sarhoş Serseri" ayaklarının ucuna basa basa balkon kapısına gitti. Açtı kapıyı. Balkona çıktı. Elini uzattı sıska kıza.

Kız, zorlanıyor, bir türlü çıkamıyordu balkona. "Sarhoş Serseri" balkondan yere atladı. Kızı kucaklayıp balkona doğru kaldırdı. Kız, balkonun demir parmaklıklarını tutarak kendini çekti yukarı. "Sarhoş Serseri"de ayakkabılarının altından itiyordu kızı yukarı.

Sonra kendisi balkonun beton tabanını tuttu, ayağını yandaki su borusunun bileziğine koydu. O da demir parmaklıkları tutarak çıktı balkona. Hiç ses çıkarmadan, ayaklarının ucuna basa basa girdiler içeri.

"Sarhoş Serseri" usulca kapattı balkonun kapısını. Kızı odasına aldı.

Kız öyle odanın ortasında, karanlıkta duruyordu.

"Sarhoş Serseri",

"Soyunsana," dedi.

Kız nasıl soyunacağını bilmiyor gibiydi.

"Sarhoş Serseri" kızın entarisini eteklerinden tutup yukarı doğru iyice kaldırdı. Kız da azıcık yardım etti. Entari çıktı. Sonra kombinezon...

Sonra sutyen.

Kız karanlıkta kollarıyla, gevşek memelerini kapamaya

çalışıyordu.

"Sarhoş Serseri",

"Haydi gel yatağa," dedi.

Kız girdi yatağa. Tüyleri ürperiyordu kızın. Nasıl davranacağını bilemiyordu yatakta. "Sarhoş Serseri" de doğrusu pek bilemiyordu.

Eli, kızın donuna gitti. Yatağın içinde çıkardı kızın donunu. Kendininkini de çıkardı.

Sonra....

Sonra çıktı kızın üstüne...

Ha oldu, ha oluyor...

"Aç bacaklarını..."

"Ay, yapma acıyor..."

"Kaldır azıçık daha..."

"Dur biraz, ne olur.."

Az daha, biraz daha...

Ve bir an, şak diye girdi ucu. "Sarhoş Serseri" iyice abanıyordu.

Kız,

"Yapma çok acıyor," diyordu.

İyice iyice girmişti ama bu kez...

Bir yandan da kızı öpüyordu. Kız ise zevkten değil, acıdan kıvranıyor, bağırmamak için dişlerini sıkıyordu.

Arada bir,

"Bitti mi, ne olur, bitti mi? " diye soruyordu.

Sonunda bitti...

Ama "Sarhoş Serseri" bir daha başladı. Kız hep,

"Çok acıyor," diyordu.

Artık alışmıştı "Sarhoş Serseri". Hiç yüzme bilmeden suya giren ördek yavrusunun yüzmesi gibi, becerikli becerikli yapıyordu sıska kızı...

Doya doya ikinci defa da yaptı...

"Kalk, haydi giyin artık," dedi.

Kız kalktı... Pencereden sokağın aydınlığı vuruyordu karanlık odaya...

El yordamıyla acemi acemi giydi donunu. Sutyenini

bağladı. Kombinezon, entari... Hazırdı...
Ve yine açılan balkon kapısı....Ve sarkıtılan kız..
"Sarhoş Serseri de atladı yere...
Sonra caddeye çıkış...
Bir taksi çeviriş...
Ve doğru kıyı mahalledeki küçük caminin önü...
Taksiden iniş...
Birlikte yürüyüş eve kadar...
"Haydi hoşça kal, ben ararım seni yine..."

*

Vapur iskeleye yanaşıyordu. Herkes çıktıktan sonra "Rezil Köpek" de yanında polis, kelepçeleriyle çıktı vapurdan...

Üçüncü bölge karakolu on dakika bir uzaklıktaydı iskeleye.
Polis,
"İstersen arabayla gidebiliriz," dedi.
"Rezil Köpek",
"Peki," dedi, "hemen binelim bir arabaya..."
Bir arabaya bindiler.
Polis, arabaya binerken kolundan tutup yardım etti "Rezil Köpek"e. Ne de olsa kelepçeyle arabaya binmek azıcık zor oluyordu...

*

"Sarhoş Serseri"nin hoşuna gitmişti kızı yapmak... Her akşam yapmak istiyordu...
Üç beş kez daha balkondan girdi balkondan çıktı kız...
Sonra bir gün kız,
"İstersen bizim evde de kalabiliriz," dedi.
Annesi bir süre komşuda yatacaktı.
"Sarhoş Serseri"

"Olur," dedi.

Kızın evinde yatıyor, kızı yapıyor, sabaha karşı kendi evine dönüyordu.

Kızın evine geç gelip gece çıktığı için, ne tombul baldızı görüyordu, ne bacanağı...

Bir süre de böyle gitti...

*

"Sarhoş Serseri"nin annesi bir eczanede üç ay sonra duydu oğlunun evlendiğini... Üstüne fenalıklar geldi, bayıldı.

Evde bir gece sabaha karşı, "Sarhoş Serseri" odasına girerken karşısına çıktı,

"Sen evlenmişsin doğru mu? " diye sordu.

"Sarhoş Serseri",

"Doğru," dedi.

"Kim peki aldığın kız? "

"Bilmiyorum."

"Onun yanından mı geliyorsun her gece bu saatte?.."

"Evet..."

"O zaman hiç gelme... Orda kal."

"Sarhoş Serseri",

"Peki," dedi.

Ve ters geri ederek çıktı evden...

Ve tekrar döndü sıska kızın yanına... Ve bir daha yaptı kızı. Sonra sarılıp uyudu kıza...

*

"Sarhoş Serseri"nin bir iş bulması gerekiyordu...

"Sarhoş Serseri"nin bir oda da olsa bir ev tutması gerekiyordu...

Ve "Sarhoş Serseri"nin kızın borçlarını ödemesi gerekiyordu...

Önüne gelen yolunu kesiyordu,

"Duyduk ki evlenmişsiniz, hanımınızın bize biraz borcu var," diye...

Sıska kız her mağazadan taksitle bir şeyler almış, taksitleri ödememişti...

Ve "Sarhoş Serseri" meyhanede boyuna içiyordu...

Ve artık kızın yanına da çok geç dönmeye başlamıştı...

Üç günlüğüne toplanan kongrede yirmi lira yevmiyeyle yapılan daktiloluk...

Bir firmada telefonculuk...

Bazı serbest çevirmenlere ufak paralarla yardım...

"Sarhoş Serseri" kazanmaya çalışıyordu hayatını.

Bir de bir oda tutmuşlardı... kuyu gibi bir bodrum katında...

Bir tek somya vardı evde... Onu da tombul baldız vermişti. Perde bile yoktu pencerelerde. Gazete kağıdı raptiyelemişlerdi pencerelere.

"Sarhoş Serseri" içiyor, içiyor; şarap bardaklarında parçalanmış, yüzen kollarını, gözlerini, beynini seyrediyordu.

*

Bir gün "Tatlı Budala"nın Prensesine rastlamıştı.

"Nasılsın? "

"İyiyim, sen nasılsın? "

"Ben de iyiyim..

"Evlenmişsin galiba..."

Uzun uzun bakmıştı "Prenses"in gözlerinin içine:

"Evet..."

"Allah mutlu etsin, ben de yeni nişanlandım.."

"Ben de mutluluklar dilerim..."

Ve dönüp gitmişti meyhaneye.

*

Yıllar geçti gitti...

Bodrum katı ikinci kat oldu, gazetelerin yerini perdeler aldı.

Ve "Sarhoş Serseri" bir gün sıska kıza,

"Sen bana söz vermiştin, bir hafta sonra boşanacaktın; şimdi tutar mısın bu sözünü? " dedi.

Kız,

"Ne oldu yine, bitin mi kanlandı? " dedi.

"Yok ama tut sözünü yalvarırım..."

"O orospuyu alacaksın değil mi? Kah kah kah güleyim bari...Boşan da göreyim..."

'O orospuyu alacaksın değil mi? '

Güpgüzel, gencecik bir kızdı ' orospu '...

"Sarhoş Serseri"nin son treni... Ama o tren de kaçtı gitti sonunda...

*

Taksi iki dakikada geldi üçüncü bölge karakoluna...

Nöbetçi muavin,

"Kim taktı bu kelepçeleri? " diye bağırmaya başladı "Rezil Köpek"i getiren polise...

Kelepçeler hemen çözüldü. Muavin,

"Büyük hata yapmışlar beyefendi, buyrun bir kahvemizi için," dedi.

"Rezil Köpek" bileklerini ovuşturarak muavinin odasına girdi.

*

Saat yine gece yarısını çoktan geçmişti...

"Rezil Köpek" yanında yine bir polis,eve geliyordu. Polis, nüfus kağıdını alıp kendisini bırakacaktı.

Yollarda sokak lambaları...

Karanlıkta başı önünde dolaşan birkaç köpek...

Kaldırımlara park etmiş duran üç beş özel araba...

Yürü yürü yürü...

Sağa sap, sonra sola...

Evet işte burası...

"Rezil Köpek" bir apartmana girdi, polisle birlikte çıktı merdivenleri...

Anahtarını çıkardı, açtı kapıyı. Polise,

"Buyurun," dedi.

Polis de girdi içeri.

"Rezil Köpek" lambayı yaktı.

Koltuğu karşısında bomboş duruyordu.

Yazı masasının gözünden nüfus kağıdını aldı, verdi polise.

"Buyurun oturun, bir kadeh bir şey içelim," dedi.

Polis,

"Rahatsız etmeyeyim, geç oldu," diyordu.

"Rezil Köpek" gülerek,

"Canım kaç gecedir misafirdik poliste, siz rahatsız oldunuz mu ki ben rahatsız olayım," dedi.

Polis,

"Başka zaman," dedi.

"Peki nasıl isterseniz, ısrar etmeyeyim."

"Bir de şurayı imzalar mısınız? "

"Rezil Köpek" imzaladı gösterilen yeri...

"Allahaısmarladık... Geçmiş olsun..."

"Teşekkür ederim,güle güle..."

Dış kapıya kadar geçirdi polisi.

Döndü tekrar, koltuğuna oturdu.

Karısı, saçları darmadağınık, sırtında sabahlığı, yatak odasından salona çıkmıştı.

"Kiminle konuşuyordun? " diye sordu.

"Polisle..."

"Polisle mi? "

"Evet. Dün gece bu saatlerde işkenceseyrettiriyorlardı bana..."

"Kimbilir yine ne halt ettin..."

"Rezil Köpek" cevap vermedi.

Halt eden kimdi, o pek belli değildi. Ama onun payına düşen ceza daima işkenceydi...

"Ne geliyorsa başına benim beddualarımdan geliyor..."

"Ne yapıyorum ben sana? "

"Daha ne yapacaksın. Senin gibi koca evlere şenlik. Ömrümü yedin bitirdin. Sarhoş beklemekle geçti gençliğim..."

"Sana kim dedi, bana var diye."

"Ah işte eşek kafam. Alnımın kara yazısı."

"Rezil Köpek" kalktı. Bir viski koydu kendine...

"Şu gömleğe bak, rezili çıkmış. O yüzündeki leke ne böyle? "

"Parmak izi mürekkebi..."

Kadın kuşkulu kuşkulu bakıyordu:

"Randevuevinde mi basıldın, ne yaptın? "

"Mitingde konuşuyordum..."

"Başlama başlama ... Sen kaldın değil mi dünyayı düzeltecek..."

"Rezil Köpek" geniş bir yudum aldı viskiden...

"Ayol dünyayı düzelteceğine önce evini düzelt... Bak terlik bile kalmadı ayağımda..."

"Rezil Köpek" bir yudum daha aldı viskiden...

"Bugün elektrik parası geldi. Para bıraktığın yok ki eve. Ödeyemedim tabii..."

"Dur yahu, otur biraz da konuşalım..."

"Ne oturacağım... zıkkımlanıyorsun işte... Zıkkımlan tek başına..."

Hışımla geri dönüp gitti kadın...

"Rezil Köpek" dikti bardağı ağzına...

Kolları dökülüyor, parmakları dökülüyor... gözleri, beyni, bacakları dökülüyor...

İki köpek yalıyordu kanını...

Bir saksofon sesi geliyor gibiydi uzaklardan...

Biri,

"Nihayet rezil köpek hesabını gördük," diyordu.

O biri, gözleri, burnu, ağzı olmayan biriydi... Pencereye dümdüz yüzünü dayamış "Rezil Köpek"e bakıyordu...

"Rezil Köpek" bir daha dikti ağzına viskiyi...

Birden pencereye doğru ayağa kalktı...

"Ulan rezil köpek kim... Sizsiniz rezil köpek, topunuz..." diye bağırmak istedi.

Birkaç adım attı... Ve boylu boyunca düştü yere...

Elindeki viski kadehi az öteye fırlamış, içindeki viskiler halının üstüne dökülmüştü...

Halı ağır ağır emiyordu dökülen viskileri...

3 Kasım 1974, Göztepe

VİSKİ

Çetin Altan İstanbul'un başka bir yüzünü açığa çıkarmakta ve gözlerimizin önüne sefaleti, işkence ve baskıları sermekte...

Bu kitapta sade zenginlerle güçlüler düzeninin kurbanlarını nasıl ezip yok ettiğini görmekle kalmıyor, aynı zamanda tüm kokularıyla yaşam dolu bir kenti izliyorsunuz.

Şarap, şişkebap, pilav ve kuru fasulya kokuları..İhtiyar bir yosmanın yahut bir zengin çocuğunun buram buram tüten kokuları...Sokakların kokuları, karakolların kokuları..

Laure-Marie Lapouge
(La QuinzaineLitteraire)

Çetin Altan trajik bir alayla günlük kavgalardan kaynaklanan ilginç öyküler anlatıyor.
(Les Nouvelles Litteraires)

Türkiye'nın gerçek bir demokrasi olması için kurulu düzene karşı çıkma günahını işlemiş İstanbul'lu bir küçük burjuva çocuğunun öyküsü. Cesur ve güzel bir roman.
(L'Unite)

Bu romanda Çetin Altan'ın değişik ve büyüleyici dünyasına dalıveriyorsunuz dolu dizgin.

Saint Hugues
(La Dépêche de Toulouse)

Viski acının romanıdır, ama anlatımında ezikliğe kurban edilmiş bir toplumun güçlü ve sade güzelliği var.

İri kalem darbeleriyle çirkin karikatürlerin çizildiği bu tür edebiyatı severim ben. Çünkü ressam çok daha yakından bakmaktadır kocaman kocaman çiziverdiklerine...

Gerard Mesnil
(LaVie Ouvriere)

40 lira